

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Katedra Západoevropských studií

Kristýna Hercegová

**Jednotný programový dokument pro Cíl 3
regionu NUTS 2 hlavní město Praha**

Implementační schéma programu JPD 3 a jeho vliv na příjemce
finanční dotace

Rigorózní práce

Praha 2007

Autor práce: **Kristýna Hercegová**

Vedoucí práce: **Prof. Ing. Luděk Urban CSc., Jean Monnet Profesor**

Oponent práce: **PhDr. Zuzana Kasáková**

Datum obhajoby: 2007

Hodnocení:

Bibliografický záznam

HERCEGOVÁ, Kristýna. *Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Implementační schéma programu JPD 3 a jeho vliv na příjemce finanční dotace*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra Západoevropských Studií, 2007. 162 s. Vedoucí rigorózní práce Prof. Ing. Luděk Urban CSc., Jean Monnet Profesor.

Anotace

Rigorózní práce „*Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Implementační schéma programu JPD 3 a jeho vliv na příjemce finanční dotace*“ pojednává o realizaci programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů Evropské unie v České republice, konkrétně o programu Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (JPD 3). Hlavním cílem práce je prokázat, zda existuje provázanost mezi administrativními povinnostmi implementačních orgánů JPD 3 na straně jedné a příjemců finanční podpory z tohoto programu na straně druhé, a jakým způsobem pravidla programu JPD 3 ovlivňují příjemce dotace při realizaci konkrétních projektů. Účelem práce je zhodnotit, zda byly implementační orgány na zahájení programu JPD 3 dostatečně připraveny, jestli pravidla programu JPD 3 ovlivňují i samotnou realizaci podpořených projektů, a pokud ano, zda pozitivním, či naopak negativním způsobem.

Práce je založena na dvou metodologických přístupech. Prvním z nich je analyticko-deskriptivní metoda, opírající se o primární zdroje a dostupnou literaturu, jež hodnotí nastavení programu JPD 3 z teoretického hlediska. Z důvodu nedostatečných informačních zdrojů bylo nezbytné realizovat také vlastní výzkum, jehož cílem bylo obrátit se přímo na jednotlivé příjemce dotace a na základě jejich osobních zkušeností prokázat, zda je možné teoretická východiska z první části práce považovat za platná.

Annotation

Rigorous thesis „*Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Implementační schéma programu JPD 3 a jeho vliv na příjemce finanční dotace*“ deals with the programmes co-financed from the Structural funds of the European Union in the Czech Republic, particularly with the Single Programming Document “Jednotný programový dokument

pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (JPD 3)“ . The main objective of this study was to prove whether there is cohesion between the administrative obligations of the implementation authorities of the JPD 3 programme on one hand and the beneficiaries of the financial support on the other, and how the rules of the JPD 3 programme influence beneficiaries while implementing concrete projects. The aim of this thesis was to evaluate whether the implementation authorities were sufficiently prepared for the launch of the JPD 3 programme, whether the JPD 3 programme rules have any impact on the implementation of projects by the beneficiaries, and if so, whether this impact is a positive or a negative one.

The thesis is based on two methodological approaches. The first one is a descriptive-analytical method based on primary sources and available literature. It assesses the regulating of the JPD 3 programme from a theoretical point of view. Due to unsatisfactory sources of information, it was also necessary to conduct further research. The aim of this research was to address directly to individual beneficiaries of the financial allocation and on the basis of their own experience prove whether it is possible to consider the theoretical judgements from the first part of the thesis as valid ones.

Klíčová slova

Evropská unie, strukturální fondy, Jednotný programový dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (JPD 3), administrativa, implementační struktura, monitorovací proces, příjemci finanční dotace

Keywords

European Union, Structural funds, Jednotný programový dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (JPD 3), Administration, Implementation structure, Monitoring process, Beneficiaries of the financial support

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu. Současně dávám svolení k tomu, aby tato práce byla zpřístupněna v příslušné knihovně UK a prostřednictvím elektronické databáze vysokoškolských kvalifikačních prací v depozitáři Univerzity Karlovy a používána ke studijním účelům v souladu s autorským právem.

V Praze dne 14. září 2007

Kristýna Hercegová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu své rigorózní práce, Prof. Ing. Lud'ku Urbanovi CSc., Jean Monnet Profesor z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy za jeho cenné poznámky a rady. Dále bych chtěla poděkovat všem respondentům dotazníkového šetření a pracovníkům implementačních orgánů programu JPD 3 za poskytnutí rozhovorů.

Obsah

ÚVOD	9
PRAMENY, LITERATURA A METODOLOGIE PRÁCE	15
1. JEDNOTNÝ PROGRAMOVÝ DOKUMENT PRO CÍL 3 REGIONU NUTS 2 HLAVNÍ MĚSTO PRAHA	18
1.1. PRIORITY A OPATŘENÍ JPD 3.....	19
1.2. IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURA JPD 3.....	23
1.2.1. Řídící orgán.....	23
1.2.2. Platební orgán.....	23
1.2.3. Monitorovací výbor.....	24
1.2.4. Zprostředkující subjekty.....	25
1.3. FINANČNÍ RÁMEC JPD 3.....	25
1.3.1. Finanční alokace pro jednotlivá opatření.....	27
2. POVINNOSTI IMPLEMENTAČNÍCH ORGÁNŮ JPD 3	29
2.1. MONITOROVACÍ PROCES.....	30
2.1.1. Ukazatele definované pro proces monitorování.....	32
2.1.2. Monitorovací výbor.....	33
2.2. FINANČNÍ ŘÍZENÍ.....	36
2.2.1. Převod finančních prostředků mezi Evropskou komisí a ČR.....	36
2.2.2. Převod finančních prostředků mezi Platebním orgánem JPD 3 a konečnými příjemci.....	38
2.2.3. Finanční kontrola.....	40
2.3. PUBLICITA JPD 3.....	44
3. PŘÍPRAVA PROJEKTŮ	48
3.1. PŘÍRUČKA PRO ŽADATELE O FINANČNÍ PODPORU JPD 3.....	48
3.2. OBECNÁ KRITÉRIA PRO PŘEDKLÁDÁNÍ PROJEKTŮ V RÁMCI JPD 3.....	51
3.3. PŘEDKLÁDÁNÍ ŽÁDOSTÍ.....	53
3.4. HODNOCENÍ ŽÁDOSTÍ O PODPORU.....	56
3.5. ROZPOČET PROJEKTU.....	58
4. REALIZACE PROJEKTU	62
4.1. POVINNOSTI REALIZÁTORŮ PROJEKTŮ VYPLÝVAJÍCÍ Z PŘIDĚLENÍ FINANČNÍ DOTACE Z PROGRAMU JPD 3.....	67
4.1.1. Omezená doba realizace projektu.....	68
4.1.2. Rozpočet projektu a finanční řízení.....	69

4.1.3. Výběrová řízení.....	70
4.1.4. Monitorovací zprávy.....	72
4.1.5. Publicita.....	75
5. HODNOCENÍ PŘIPRAVENOSTI A ÚSPĚŠNOSTI PROGRAMU JPD 3 (DO KONCE ROKU 2006)	78
5.1. HODNOCENÍ USKUTEČNĚNÁ PŘED ZAČÁTKEM REALIZACE JPD 3.....	79
5.2. PRŮBĚŽNÁ HODNOCENÍ PROGRAMU JPD 3.....	83
5.3. PRŮBĚH ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z PROGRAMU JPD 3 DO KONCE ROKU 2006.....	85
6. DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM.....	88
6.1. METODOLOGIE VÝZKUMU.....	88
6.2. VÝSLEDKY PRŮZKUMU.....	89
6.2.1. Příprava žádosti o podporu.....	90
6.2.2. Finanční náklady spojené s administrativou během realizace projektu.....	92
6.2.3. Monitoring projektů.....	95
6.2.4. Publicita projektů.....	97
6.2.5. Celkové administrativní zatížení projektů.....	98
6.3. SHRNUTÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	101
ZÁVĚR.....	103
RESUMÉ.....	109
SUMMARY.....	110
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ.....	112
POUŽITÉ ZDROJE.....	114
SEZNAM PŘÍLOH.....	129
PŘÍLOHA Č. 1: DOTAZNÍK TÝKAJÍCÍ SE REALIZACE PROJEKTŮ SPOLUFINANCOVANÝCH Z JEDNOTNÉHO PROGRAMOVÉHO DOKUMENTU PRO CÍL 3 REGIONU NUTS 2 Hlavní město Praha (JPD 3).....	130
PŘÍLOHA Č. 2: VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.

Úvod

Vstupem do Evropské unie se České republice otevřela možnost čerpat finanční prostředky z evropských strukturálních fondů a Fondu soudržnosti v rámci tzv. strukturální politiky EU. Tato skutečnost byla mnohými označována za velký přínos, šanci, která by neměla být promarněna. Na období prvních dvou a půl let členství (od 1. května 2004 do 31. prosince 2006) bylo pro Českou republiku vyčleněno 1,5 miliardy EUR, jež mohly být využity na celém území ČR mimo region hl. m. Prahy, pro který bylo alokováno dalších 130 miliónů EUR.

Finanční prostředky byly v období od května 2004 do prosince 2006 rozdělovány prostřednictvím pěti operačních programů (OP), jež byly realizovány na území celé České republiky s výjimkou hlavního města Prahy. Důvodem pro vyčlenění hl. m. Prahy byla ekonomická úroveň hlavního města, neboť výše uvedené operační programy mohly být využívány pouze v regionech, jejichž HDP bylo nižší než 75% průměru Evropské unie.¹

Na území hl. m. Prahy mohly být finanční prostředky čerpány v rámci dvou zvláštních programů: *Jednotného programového dokumentu pro Cíl 2 regionu NUTS 2 hlavní město Praha* (JPD 2) a *Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha* (JPD 3).² Finanční alokace určená pro program JPD 3 ze strany EU představovala zhruba 58,8 miliónů EUR, tedy necelé 2 miliardy korun (1,8 miliardy korun při kurzu 31 korun za 1 EUR platným v době vyhlášení JPD 3). Tuto částku je ovšem nutno zdvojnásobit, neboť program byl z padesáti procent hrazen z prostředků státního rozpočtu České republiky a z rozpočtu hl. m. Prahy. Celkový objem finančních prostředků JPD 3 tedy představoval téměř 118 miliónů EUR, resp. přes 3,6 miliardy korun.

Program JPD 3 byl určen pro neinvestiční projekty sociálního zaměření, ze strany Evropské unie byl spolufinancován z Evropského sociálního fondu. Hlavním cílem programu byla podpora aktivní politiky zaměstnanosti, zvyšování kvalifikace a prosazování rovných příležitostí na trhu práce. Program byl dále zaměřen na rozvoj celoživotního vzdělávání, podporu podnikání a užší spolupráci oblastí výzkumu a vývoje s podnikatelskou sférou. Umožnil tak mnoha subjektům investovat do svých zaměstnanců, rozvíjet se a zároveň zdokonalovat nabízené služby. Tento aspekt je velmi důležitý zejména pro neziskový sektor, který tvoří u programu JPD 3 velkou část příjemců dotace a který je v České republice stále spíše podceňován.

¹ Jedná se o OP Infrastruktura, OP Průmysl a podnikání, OP Rozvoj lidských zdrojů, OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství a Společný regionální OP.

² Programy v rámci Cíle 2 mohly být využívány na restrukturalizaci regionů s hospodářskými a sociálními problémy. Na území hl. m. Prahy byl za tímto účelem realizován Jednotný programový dokument JPD 2.

Příprava *Jednotného programového dokumentu pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha* byla zahájena v dubnu roku 2002. Do přípravy bylo zapojeno mnoho institucí (mezi těmi nejdůležitějšími lze jmenovat Ministerstvo práce a sociálních věcí, Hlavní město Prahu a Radu hl. m. Prahy, Ministerstvo pro místní rozvoj, Národní vzdělávací fond). První pracovní verze Jednotného programového dokumentu JPD 3 byla předložena k připomínkování (v rámci pracovní skupiny pro JPD 3 a následně v rámci vnitřního připomínkového řízení na Ministerstvu práce a sociálních věcí) v červenci 2002, v prosinci roku 2002 byl dokument předložen ke schválení vládě. K tomu došlo v lednu 2003. Následovalo nezávislé ex-ante hodnocení předloženého dokumentu vypracované Národní observatoří zaměstnanosti a vzdělávání, na jehož základě byl dokument finálně upraven a na konci února 2003 předložen Evropské komisi. Ke schválení JPD 3 Evropskou komisí došlo dne 7. července 2004, již pár dní předtím (28. června 2004) byl program JPD 3 oficiálně vyhlášen Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Strukturální politika Evropské unie je koncipována na spolupráci nadnárodní i národní úrovni. Pravidla a podmínky pro využívání pomoci v rámci strukturální politiky jsou harmonizována a koordinována na nadnárodní úrovni, v důsledku čehož jsou výchozí podmínky pro čerpání prostředků pro všechny členské státy shodné. Na národní úrovni potom dochází k samotné realizaci strukturální politiky, tedy ke skutečnému čerpání finančních prostředků na základě národních definovaných plánů a programů, jež odráží podmínky a priority dané členské země.

Jednou z hlavních zásad strukturální politiky EU je princip solidarity, nebo-li snaha o snížení regionálních rozdílů nejen v rámci jednotlivých členských zemí, ale především v rámci celé Evropské unie.³ Důkazem toho, že prostředky strukturální politiky lze skutečně využít velmi efektivně ve prospěch hospodářského růstu a zvýšení konkurenceschopnosti dané země, je např. Irsko, které vstoupilo do Evropské unie v roce 1973 jako jedna z nejchudších zemí a v dnešní době je označováno za evropského „tygra“, jehož hospodářský růst patří v rámci Unie k jedněm z nejvyšších. Je nesporné, že podmínky vstupu Irska a České republiky do Evropské unie jsou velmi odlišné, a že příležitost, která se Irsku naskytlá, není již možno plně zopakovat. Přesto nelze považovat 140 miliard korun alokovaných pro Českou republiku v rámci strukturální politiky pro období 2004-2006 a téměř 800 miliard korun určených pro období 2007-2013 za nevýznamnou částku.

Úspěšnost čerpání a zkušenosti z programovacího období 2004-2006 jsou důležité nejen s ohledem na dané období. Do velké míry mohou naznačit, s jakým úspěchem dokáže Česká republika využít prostředky pro ni určené v současném programovacím období 2007-2013, které

---

³ Další zásady strukturální politiky EU tvoří princip partnerství, koncentrace, programování, adicionality a princip monitorování a vyhodnocování.

jsou nejenom několikanásobně vyšší, ale s největší pravděpodobností jsou také poslední příležitostí, kdy bude ČR moci využívat prostředků ze strukturálních fondů v tak hojné míře.

Jak již bylo řečeno výše, konkrétní realizace strukturální politiky je záležitostí daného členského státu. Ten v souladu s legislativou Evropského společenství stanovuje faktické podmínky a pravidla pro čerpání prostředků a definuje právní prostředí, v jehož rámci jsou konkrétní projekty realizovány. Prvním úkolem členského státu je vymezení priority daného programu, a to na základě provedených analýz a v souladu s národními rozvojovými plány. Program spolufinancovaný z prostředků strukturálních fondů by měl vhodně doplňovat národní rozvojovou politiku, zvýšit efektivitu národních výdajů a vyhnout se případným duplicitním projektům.

Členský stát následně určí řídicí orgány programu a definuje míru jejich zodpovědnosti za jeho řádné fungování. Zvolená implementační struktura programu je velmi důležitá, neboť při vhodném nastavení umožňuje plynulé čerpání prostředků, v opačném případě může naopak způsobit mnohé problémy a snížit tak absorpční schopnost daného programu. Neméně důležitou je také otázka finančních alokací na jednotlivé programy, resp. jejich priority. Pokud by byly některé oblasti podhodnoceny či naopak nadhodnoceny, mohlo by dojít ke zbytečnému nevyužití finančních prostředků. V této fázi hrají významnou roli počáteční analýzy a znalost daného prostředí, které jsou pro správné rozložení finančních prostředků klíčové.

Řídicí orgány daného programu dále stanoví, za jakých podmínek mohou být vyhlášovány výzvy pro předkládání projektů a jaké náležitosti musí všechny předložené projekty splňovat. V praxi se tedy jedná o konkrétní podobu žádosti o podporu, způsob jejího předkládání, počet a rozsah povinných příloh apod. V souladu s tím jsou definována také hodnotící kritéria, způsob výběrového řízení a postup při rozhodnutí o (ne)udělení finanční dotace.

Podrobně jsou stanovena také veškerá pravidla týkající se realizace konkrétních projektů. Jedná se např. o pravidla finančního řízení, resp. rozhodnutí, zda budou projekty v rámci daného programu financovány prostřednictvím zálohových plateb, průběžných plateb či pouze prostřednictvím systému zpětného financování, nebo co všechno lze považovat za tzv. uznatelné výdaje, a tedy proplatit z prostředků strukturálních fondů. Evropská unie tato pravidla nijak neomezuje a praxe jednotlivých členských států se v této oblasti velmi liší.

V návaznosti na výše popsané skutečnosti je to tedy z převážné většiny právě členský stát, resp. jeho zodpovědné orgány, které určují míru administrativních požadavků kladených jak na řídicí orgány daného programu, tak na jednotlivé příjemce dotace, resp. realizátory projektů. Nastavené monitorovací a kontrolní mechanismy a s nimi spojené administrativní požadavky by

měly umožňovat nejen efektivní kontrolu, ale také pružně reagovat na veškeré změny, které se v průběhu realizace programu ukáží jako nezbytné.

Většinu výše uvedených skutečností je velmi těžké hodnotit před zahájením konkrétního programu, z tohoto důvodu je nezbytné veškeré aspekty připravovaného programu předem podrobně zanalyzovat. Bez potřebných analýz je příprava daného programu velmi obtížná a hrozí, že program bude např. obsahovat nereálné požadavky nebo nebudou adekvátně podchycena všechna potenciální rizika.

Předvstupní analýzy oblasti strukturálních fondů v ČR lze rozdělit do několika oblastí. První z nich jsou hodnocení provedená veřejnými orgány (v případě ČR nejčastěji Ministerstvem pro místní rozvoj), která jsou zaměřena na problematiku strukturálních fondů obecně, nerozlišují tedy specifika jednotlivých připravovaných operačních programů, příp. jednotných programových dokumentů. Následují analytické studie provedené již pro konkrétní programy, jež vznikají na podnět řídicích orgánů jednotlivých programů. V případě JPD 3 byla v rámci přípravného procesu vypracována *Analýza ekonomické a sociální situace regionu NUTS 2 Praha* (jako součást *Jednotného programového dokumentu JPD 3*), jenž se zaměřovala především na základní charakteristiky regionu a rozbor systému celoživotního vzdělávání, méně již na analýzu pracovního trhu hl. m. Prahy. Jako negativní lze hodnotit skutečnost, že před zahájením programu JPD 3 nebyla vyhotovena žádná analytická studie právního prostředí, v jehož rámci je program JPD 3 realizován, dokonce ani analýza personálních potřeb řídicích a implementačních orgánů. Tyto oblasti, jak se později ukázalo, do značné míry ovlivnily realizaci programu JPD 3, resp. jednotlivých podpořených projektů. Nelze opominout ani fakt, že nebyla mapována poptávka po jednotlivých oblastech pomoci.

Dále byla před vstupem ČR do Evropské unie či v průběhu prvních měsíců členství vydána řada nezávislých studií, pocházejících jak z českého, tak i z mezinárodního prostředí. Tyto studie se věnují rozličným aspektům strukturální politiky, od kapacity jednotlivých členských států efektivně čerpat prostředky ze strukturálních fondů, přes hodnocení spravování veřejných rozpočtů v jednotlivých členských státech až po požadavky na veřejnou správu. Bohužel, ani jedno z výše uvedených hodnocení není zaměřeno pouze na region hl. m. Prahy, resp. na program JPD 3.

Na nedostatečné analytické vyhodnocení situace před zahájením programu JPD 3 upozorňuje také nezávislá auditorská studie *Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha* z listopadu 2004, vypracovaná na podnět Ministerstva financí České republiky. Jejím hlavním cílem bylo posoudit, zda program JPD 3 odpovídá všem právním

předpisům a požadavkům. Zpráva se velmi kriticky vyjadřuje k implementačnímu nastavení JPD 3 a upozorňuje zejména na skutečnost, že program nebyl včas a řádně implementován.

Spolu se zahájením programu JPD 3 byl také započat nezbytný evaluační proces, jenž vyplývá z evropské legislativy. Jako součást evaluačního procesu JPD 3 byla v roce 2004 vydána dvě ex-ante hodnocení, která se týkala konkrétních dokumentů (jednalo se o *Ex-ante hodnocení Jednotného programového dokumentu JPD 3* a *Ex-ante hodnocení Programového dodatku k Jednotnému programovému dokumentu JPD 3*), nikoliv programu jako takového. Spíše než na efektivitu programu JPD 3 se zaměřovala na to, zda program odpovídá všem podmínkám stanoveným Evropskou unií a je tedy formálně v pořádku, zda jsou priority a cíle programu JPD 3 náležitě definovány a jaké lze očekávat socioekonomické dopady programu. Ani jedno z těchto hodnocení bohužel neposuzuje, zda se dané implementační schéma programu JPD 3 ukazuje jako efektivní a vhodně nastavené. Při práci s těmito dokumenty je také třeba mít na paměti, že byly sice vypracovány nezávislou organizací, nicméně na podnět Řídícího orgánu JPD 3, a nelze je tedy zcela automaticky považovat za nestranné.

Na nedostatečné evaluační vyhodnocení situace týkající se implementace strukturálních fondů v rámci České republiky upozorňují i mnohé nezávislé odborné studie. Podle nich nebyla metoda evaluace v ČR před vstupem do EU příliš využívána a odpovědné orgány tedy nemají s touto metodou dostatečné zkušenosti. V důsledku toho potom v praxi dochází k tomu, že monitorovací a řídicí systémy programů strukturálních fondů jsou často složité, nepřehledné, či se dokonce dublují.

Značně negativně vyznívá také studie vypracovaná nevládní organizací Transparency International z roku 2006, jež hodnotí celkové využívání prostředků ze strukturálních fondů v rámci České republiky a jejímž cílem je posílit efektivitu a transparentnost při využívání těchto financí. Výsledný dokument „*Hrozby a příležitosti strukturálních fondů v ČR*“ upozorňuje na skutečnost, že systém využívání strukturálních fondů je v České republice komplikovaný a nepřehledný, čímž se snižuje jeho efektivnost. Zpráva se konkrétně věnuje oblasti finančního řízení, přerozdělování a distribuci finančních prostředků a monitorovacímu a evaluačnímu procesu, a navrhuje možná zlepšení ve všech výše uvedených oblastech. Přestože se jedná o zprávu hodnotící využívání strukturálních fondů v České republice obecně, jsou mnohé její závěry platné i pro program JPD 3.

Jako součást evaluačního procesu byla na podnět Řídícího orgánu JPD 3 v březnu 2006 předložena tzv. *Závěrečná zpráva, Zhodnocení dosaženého pokroku v realizaci JPD 3*. Závěry této zprávy jsou v mnohém podobné výše uvedeným nezávislým hodnocením, opět poukazuje na mnohé nedostatky implementačního nastavení programu JPD 3, jenž byly nastíněny např. již

v nezávislé auditorské zprávě z roku 2004. Jako hlavní problematické oblasti zpráva označuje monitorovací proces, implementační strukturu a s ní spojené personální zajištění programu a celkovou metodiku JPD 3. Zpráva se krátce věnuje tomu, do jaké míry a jakým způsobem výše uvedené nedostatky mohou ovlivňovat efektivitu a úspěšnost realizace a čerpání prostředků z programu JPD 3, a to z pohledu jejich dopadu na implementační orgány programu.

Bohužel, ani jedna z výše uvedených studií se nevěnuje tomu, do jaké míry nedostatky programu JPD 3 ovlivňují konkrétní realizátory projektů, kteří v rámci programu JPD 3 čerpají finanční prostředky. Neboť je nesporné, že případné negativní aspekty programu mají přímý vliv nejen na řídicí orgány, ale především na příjemce dotace, jejichž aktivity a povinnosti jsou bezesbýtku určeny v rozsahu, jaký vymezuje nastavení programu JPD 3 ze strany řídicích orgánů. Z tohoto důvodu je cílem této práce zhodnotit, nakolik implementační struktura a nastavené monitorovací a kontrolní systémy odpovídají možnostem implementačních orgánů JPD 3, resp. zda na ně tyto orgány byly řádně připraveny. Zvláštní pozornost bude následně věnována tomu, zda a do jaké míry nastavení programu JPD 3 ovlivňuje příjemce dotace v úspěšné realizaci podpořených projektů.

Jak již bylo uvedeno výše, hlavním cílem práce je prokázat, zda existuje provázanost mezi administrativními povinnostmi implementačních orgánů JPD 3 na straně jedné a příjemců finanční podpory z tohoto programu na straně druhé a jakým způsobem pravidla programu JPD 3 ovlivňují příjemce dotace při realizaci konkrétních projektů.

Implementační nastavení přináší pro jednotlivé orgány mnohé povinnosti, které si vyžadují jednak dostatečné personální kapacity, dále také požadavek na odbornost a připravenost jednotlivých pracovníků. Ti mohou významným způsobem ovlivnit efektivnost kontrolních a monitorovacích procesů, a tím i celého programu JPD 3. Účelem této práce je tedy zhodnotit, zda byly implementační orgány na zahájení programu JPD 3 dostatečně připraveny a zda byl monitorovací a kontrolní proces nastaven s ohledem na jejich možnosti a kapacity.

Z pohledu příjemců finanční dotace bude pozornost věnována tomu, jak náročné je pro ně dostat všem závazkům vyplývajícím z účasti na programu JPD 3. Hodnocena budou pravidla týkající se předkládání žádostí o podporu a veškeré povinnosti, které jsou s předložením žádosti o dotaci spojeny. Nezbytnou součástí tvoří také otázka, zda pravidla programu JPD 3 ovlivňují i samotnou realizaci podpořených projektů, a pokud ano, zda pozitivním, či naopak negativním způsobem. Z tohoto důvodu budou blíže analyzovány povinnosti realizátorů projektů vyplývající z přidělení finanční dotace z programu JPD 3 a jejich význam pro úspěšné čerpání přidělené dotace.

Práce je rozdělena do dvou částí, první z nich je věnována deskriptivně-analytickému hodnocení programu JPD 3 a je rozčleněna do pěti kapitol. První kapitola krátce popisuje program JPD 3, jednotlivé priority a opatření programu, finanční rámec a implementační strukturu. Druhá kapitola je zaměřena na nastavení programu JPD 3 z pohledu řídicích orgánů, zejména nastavený monitorovací proces a metodu finančního řízení. Pozornost je věnována také povinnostem implementačních orgánů v oblasti publicity programu JPD 3 a způsobu, jakým zvolená metoda propagace JPD 3 může ovlivnit úspěšnost čerpání finančních prostředků. Třetí kapitola popisuje postup při předkládání žádosti o dotaci, jaké informační zdroje jsou pro žadatele k dispozici, jaká jsou kritéria pro předkládání žádostí a konečně jaké náležitosti musí všichni žadatelé o podporu splnit. Předposlední kapitola rozebírá povinnosti spojené se samotnou realizací schválených projektů. Zaměřena je zejména na ty aspekty, které jsou nezbytné pro realizaci projektů spolufinancovaných z programu JPD 3, resp. na povinnosti, které by v případě vlastního financování realizátoři projektů nebyly nuceni dodržet. Poslední kapitola přináší evaluaci připravenosti programu JPD 3 a krátké zhodnocení dosavadní úspěšnosti čerpání finančních prostředků.

Druhá, praktická část práce obsahuje výsledky dotazníkového šetření, které jsou dány do souvislosti se závěry z teoretického hodnocení dané problematiky. Hodnotí nastavení a fungování programu JPD 3 z pohledu příjemců pomoci, resp. jejich praktických zkušeností s realizací konkrétních projektů.

Prameny, literatura a metodologie práce

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem tvoří velkou část zdrojů této práce primární prameny. První skupinu tvoří dokumenty evropského práva, zejména nařízení a směrnice evropských institucí, jež definují výchozí podmínky pro realizaci strukturálních programů v členských státech EU. Na tuto skupinu navazují legislativní opatření českého práva, která upravují konkrétní podmínky provádění strukturálních programů v České republice a definují práva a povinnosti všech aktérů při čerpání těchto prostředků.

Velkou část tvoří materiály vydané různými veřejnými orgány zapojenými do realizace strukturálních fondů. Jedná se především o dokumenty Ministerstva pro místní rozvoj, jenž bylo ustaveno jako centrální instituce pro využívání strukturálních fondů EU v České republice, Ministerstva financí zodpovědného za převod finančních prostředků mezi Evropskou komisí a Českou republikou a s ohledem na charakter programu JPD 3 také Ministerstva práce

a sociálních věcí. Tyto dokumenty se v převážné většině věnují problematice strukturálních fondů obecně a lze je tedy považovat pouze za výchozí, nikoliv klíčové prameny.

Velmi důležitý zdroj představují základní dokumenty týkající se konkrétně programu JPD 3, tedy *Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha* (JPD 3), *Programový dodatek JPD 3*, *Příručka pro žadatele o finanční podporu grantovým projektům JPD 3*, *Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3* a *Operační manuál JPD 3*, resp. jeho veřejně dostupná část. Další kategorií tvoří analytické, evaluační a hodnotící studie programu JPD 3 vypracované na podnět řídicích orgánů JPD 3.

Významným zdrojem informací jsou také odborné studie, publikované na podnět Evropské unie nebo nezávislých organizací. Stejně jako v případě dokumentů vydaných ministerstvy ČR, i zde se nicméně v převážné většině jedná o obecnou problematiku čerpání prostředků ze strukturálních fondů, proto i tyto dokumenty tvoří pouze komplementární zdroj informací.

Literatura v tomto případě tvoří pouze marginální zdroj, neboť k problematice efektivního čerpání prostředků a implementačního zajištění programů strukturálních fondů bylo vydáno jen velmi málo publikací, konkrétně o programu JPD 3 dokonce žádná.

Nepostradatelný zdroj dat představují internetové portály Ministerstva pro místní rozvoj (www.strukturalni-fondy.cz), Europskop.cz, [Rozcestník pro evropské peníze](http://Rozcestnik.pro.evropske.penize) (rozcestnik.europskop.cz), stránky Evropského sociálního fondu (www.esfcr.cz) a Hlavního města Prahy (www.praha-mesto.cz).

Pro účely dotazníkového výzkumu byly použity odborné publikace věnující se metodologii dotazníkového šetření. Mezi ty nejvýznamnější patří *Základy sociologického výzkumu* od Aloise Suryňky z roku 2001 a *Kvalitativní výzkum. Základní metody a aplikace* od Jana Hendla z roku 2005, jež podávají ucelený pohled na problematiku kvalitativního výzkumu a nabízí strukturovaný návod, jak realizovat dotazníkové šetření.

Práce je založena na dvou metodologických přístupech. Prvním z nich je deskriptivně-analytická metoda, opírající se o primární zdroje a dostupnou literaturu. Jejím cílem je zhodnotit přípravu i první období realizace programu JPD 3 a poukázat na případné nedostatky. Pozornost je věnována zejména implementačnímu nastavení programu, jeho výhodám i negativním aspektům a jejich možným řešením. Na základě prostudování monitorovacího a kontrolního systému a procesu finančního řízení jsou definovány hlavní povinnosti řídicích orgánů programu JPD 3, a to zejména z pohledu jejich administrativní kapacity. Dále jsou hodnoceny povinnosti žadatelů o dotaci, resp. příjemců finanční podpory, vycházející opět z dostupných primárních pramenů.

Vzhledem k nedostatečným zdrojům týkajících se programu JPD 3 a celkové absenci zdrojů věnujících se příjemcům dotace a realizátorům jednotlivých projektů, tvoří nepostradatelný zdroj informací rozhovory s představiteli jednotlivých implementačních orgánů JPD 3, které byly realizovány v průběhu měsíce února, března a dubna 2007. Osloveni byli zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí, Odboru pro řízení pomoci ESF jako Řídícího orgánu JPD 3 a Odboru implementace programů Evropského sociálního fondu jako Zprostředkujícího subjektu; dále Magistrát hl. m. Prahy a Nadace rozvoje občanské společnosti, opět jako Zprostředkující subjekty; Úřad práce hl. m. Prahy jako Konečný příjemce a Národní vzdělávací fond jako administrátor opatření v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále byl osloven Odbor interního auditu a kontroly MPSV provádějící kontroly realizace podpořených projektů a Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor správy monitorovacího systému jako správce centrálního informačního systému strukturálních fondů v ČR. S osobním rozhovorem, popř. se zodpovězením zaslaných písemných dotazů souhlasili všichni výše uvedení kromě Úřadu práce hl. m. Prahy, Magistrátu hl. m. Prahy a Ministerstva pro místní rozvoj, Odboru správy monitorovacího systému. Důvodem odmítnutí bylo časové vytížení, příp. neochota oslovených poskytnout rozhovor.

Vzhledem k tomu, že cílem této práce bylo také zhodnotit, zda, popř. jak nastavená implementační struktura programu JPD 3 ovlivňuje konkrétní realizátory projektů, bylo nutno z důvodu nedostatečných informačních zdrojů realizovat vlastní výzkum. Pro účely výzkumu byla vybrána metoda kvantitativního výzkumu, konkrétně dotazníkového šetření, jejímž cílem bylo prokázat, zda se administrativní požadavky kladené na implementační orgány JPD 3 odrážejí i v administrativní zátěži kladené na jednotlivé realizátory projektů, zda je administrativa spojená s přípravou a realizací projektů spolufinancovaných z programu JPD 3 pro příjemce dotace nadměrná a zatěžující a může vést až k nadbytečným finančním nákladům. Dotazníkové šetření umožnilo obrátit se přímo na jednotlivé příjemce dotace a na základě jejich osobních zkušeností doplnit první, teoretickou část práce.

1. Jednotný programový dokument pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha

Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (JPD 3) je jedním z programů podporujících rozvoj v oblasti lidských zdrojů, na které Česká republika čerpala v programovacím období 2004-2006 prostředky z Evropského sociálního fondu (ESF).⁴

Území Prahy se zhruba 1,2 milionem obyvatel představuje téměř 12% celkového počtu obyvatel ČR.⁵ Zejména z ekonomického hlediska je Praha v rámci České republiky bezesporu výjimečnou oblastí. Na jejím území je vytvářeno cca 20% hrubého domácího produktu země a ročně zde vzniká nejvyšší počet nových ekonomických subjektů z celé země. Oblast hl. m. Prahy přitahuje největší procento investic, má nejnižší míru nezaměstnanosti – tím vším představuje významný zdroj pracovních příležitostí, a to i pro okolní regiony.⁶ Na území Prahy se dále nachází velké procento vzdělávacích institucí (zejména v oblasti vysokoškolského vzdělávání), a také nestátních neziskových organizací.

I přes tyto příznivé ukazatele se region hl. m. Prahy potýká také s řadou problematických oblastí, jako je např. nízká míra investic do dalšího vzdělávání, nedostatečná spolupráce ekonomických subjektů s oblastí výzkumu a vývoje nových technologií či nedostatečné zapojení některých sociálních skupin do pracovního trhu.⁷ Nejen z výše uvedených důvodů má tedy Praha v rámci strukturální politiky EU právo čerpat finanční prostředky, jejichž cílem je podpora dobře fungujícího a efektivního pracovního trhu, kvalifikovaná pracovní síla, zvyšování konkurenceschopnosti zaměstnavatelů, zejména malých a středních podniků, nebo sociální integrace ohrožených skupin obyvatelstva. Tento tzv. Globální cíl JPD 3 má zajistit, aby na výhodách plynoucích z realizace programu JPD 3 měli prospěch všichni obyvatelé Prahy.⁸

K zajištění maximální možné efektivity JPD 3 byl program vypracován v souladu s hlavními strategickými dokumenty pro rozvoj hl. m. Prahy i s relevantními evropskými dokumenty. Jedná se zejména o *Evropskou strategii zaměstnanosti*, kdy struktura JPD 3 odráží její hlavní cíle, tedy zlepšení zaměstnatelnosti, podporu podnikatelského prostředí a tvorbu nových pracovních míst, podporu adaptability podniků a jejich zaměstnanců a posilování politiky rovných příležitostí

⁴ Další programy podpořené z ESF pro celou Českou republiku (v souladu s Cílem 1) byly: Operační program Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ), Programový dokument pro Iniciativu Společenství EQUAL a část Společného regionálního operačního programu (SROP).

⁵ [http://www.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/t/44005804A3/\\$File/400106q314.pdf](http://www.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/t/44005804A3/$File/400106q314.pdf), 2.3.2007.

⁶ [http://www.czso.cz/xa/redakce.nsf/i/ACCDD96ED9348D2FC125728700298D3C/\\$File/vybran%C3%99ukazatele%20Q_2005_2006.xls](http://www.czso.cz/xa/redakce.nsf/i/ACCDD96ED9348D2FC125728700298D3C/$File/vybran%C3%99ukazatele%20Q_2005_2006.xls), 2.3.2007.

⁷ Detailní popis socioekonomické situace regionu NUTS 2 hl. m. Praha předkládá Jednotný programový dokument pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (ve znění 8. verze), Kapitola 2.

⁸ Je jisté na místě zdůraznit, že řada prostředků, které jsou v rámci JPD 3 využívány, neslouží pouze pro rozvoj Prahy. Zejména finanční prostředky na rozvoj vysokoškolského vzdělávání či spolupráci výzkumného a ekonomického prostředí v konečném důsledku podpoří rozvoj celé České republiky.

pro muže a ženy.⁹ Program JPD 3 je inspirován také *Evropským sociálním programem* přijatým na summitu Evropské rady v roce 2000.¹⁰

Ještě důležitější je ale zřejmě souvislost JPD 3 a *Strategického plánu rozvoje hlavního města Prahy* z roku 2000, v němž je jednou z hlavních priorit konkurenceschopná ekonomika (resp. inovace, příznivé podnikatelské prostředí, strukturovaný trh práce a spolupráce soukromého a veřejného sektoru).¹¹ Na národní úrovni je JPD 3 provázán také s *Národním plánem zaměstnanosti*¹² a s *Národním akčním plánem zaměstnanosti*.¹³

Dále je u programu JPD 3 sledována jeho návaznost na *Jednotný programový dokument pro Cíl 2 regionu soudržnosti Praha (JPD 2)*,¹⁴ *Operační program Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ)* a *Program iniciativy Společenství EQUAL (EQUAL)*.¹⁵ Program JPD 2 je realizován na stejném území jako JPD 3, proto je potřeba oba programy koordinovat, aby nedocházelo ke zbytečnému dvojímu vynakládání prostředků, a aby pomoc poskytnutá v rámci jednoho programu byla pokud možno jakýmsi doplněním pomoci poskytnuté v rámci programu druhého.¹⁶

1.1. Priority a opatření JPD 3

Struktura programu JPD 3 vychází z analýzy socio-ekonomické situace v regionu NUTS 2 hl. m. Prahy (tzv. SWOT analýza), která byla provedena před začátkem programu, a jednak také z *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1784/1999*. Článek 3 tohoto nařízení říká, že oblasti rozvoje lidských zdrojů, na něž lze poskytnout finanční podporu z ESF, jsou:

⁹ European Employment Strategy.

http://ec.europa.eu/employment_social/employment_strategy/index_en.htm. 27.2.2007.

¹⁰ Hlavním cílem Evropského sociálního programu je posílení evropského pracovního trhu při zachování vysoké sociální soudržnosti. Pro úspěšnou realizaci Sociálního programu bylo navrženo zaangažovat všechny relevantní aktéry a zapojit všechny dostupné nástroje – jedním z nich jsou právě strukturální fondy. European Social Agenda 2000-2005.

http://ec.europa.eu/employment_social/social_policy_agenda/com379_en.pdf. 27.2.2007.

¹¹ [http://www.praha-mesto.cz/\(odpoj255ecopdd451p0fa5n3\)/default.aspx?ido=5278&sh=-1294051557](http://www.praha-mesto.cz/(odpoj255ecopdd451p0fa5n3)/default.aspx?ido=5278&sh=-1294051557). 2.3.2007.

¹² http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/narodni_akcni_plan/narodniplan1999/narodniplanzamest. 2.3.2007.

¹³ http://ec.europa.eu/employment_social/employment_strategy/nap_2004/nap2004cz_cz.pdf. 2.3.2007.

¹⁴ Návaznost na program JPD 2 je dokonce hodnocena jako jedno z kritérií při výběru žádostí o podporu z programu JPD 3.

¹⁵ Programy OP RLZ a EQUAL se v rámci své realizace zaměřují na podobné cíle jako JPD 3, pouze s tím rozdílem, že jejich realizace probíhá na území celé České republiky. Oba tyto programy byly, stejně jako JPD 3, vypracovány Ministerstvem práce a sociálních věcí, čímž byla zajištěna koordinace všech programů již ve fázi jejich přípravy. JPD 3 a OP RLZ navíc vychází ze stejných strategických dokumentů, s tím cílem, aby oblasti podporované na území celé České republiky v rámci programu Rozvoj lidských zdrojů byly na úrovni hl. m. Prahy podporovány v rámci programu JPD 3.

¹⁶ Program JPD 2 je realizován pouze na území Prahy 1, 8, 9, 12, 14, 15, 19, 20, a 21 a pokrývá tak zhruba 31% obyvatel Prahy. Naopak program JPD 3 je realizován na celém území hl. m. Prahy.

<http://www.strukturalni-fondy.cz/jpd2/charakteristika>. 2.3.2007.

Článek 3 odst. 1:

- a) *vzdělávání a odborná příprava, včetně odborného vzdělávání... opatření na podporu schopnosti zaměstnání na trhu práce, orientace, poradenství a celoživotní vzdělávání;*
- b) *pomoc pro zaměstnání a pomoc pro samostatně výdělečnou činnost;*
- c) *v oblasti výzkumu, vědy a technologického rozvoje, vysokoškolské postgraduální vzdělávání a vzdělávání vedoucích pracovníků a techniků ve výzkumných zařízeních a podnicích.*¹⁷

Priorita 1. Aktivní politika zaměstnanosti má za cíl zvyšování zaměstnatelnosti těch skupin obyvatelstva, které jsou na pracovním trhu z nějakého důvodu znevýhodněny, a to prostřednictvím aktivních kroků, jako jsou např. rekvalifikační kurzy, individuální přístup k nezaměstnaným, motivační kurzy, poradenství, podpora nových forem zaměstnávání apod. Jedná se zejména o dlouhodobě nezaměstnané, osoby se zdravotním postižením, občany starší 50 let, matky s dětmi, osoby bez kvalifikace a absolventy základních a středních škol. Projekty v rámci této priority nejsou ovšem zaměřeny pouze na nezaměstnané osoby. Mezi cílové skupiny patří také pracovníci úřadů práce v regionu hl. m. Prahy. Přestože by se tato cílová skupina mohla na první pohled zdát jako nelogická, zvyšování kvalifikační úrovně pracovníků sociálních úřadů by skutečně mohlo vést ke snížení negativních jevů, např. prostřednictvím již zmíněného individuálního přístupu ke klientům, zejména k dlouhodobě nezaměstnaným nebo absolventům škol. Nakolik je tato snaha opravdu účinná bude v praxi zřejmě možné jen těžko posoudit, neboť ukazatele běžně používané pro zhodnocení pracovního trhu nejsou v tomto případě zcela relevantní.¹⁸

Priorita 2. Sociální integrace a rovnost příležitostí je rozdělena do 3 opatření: 2.1. *Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí*, 2.2. *Sladění rodinného a pracovního života* a 2.3. *Posílení kapacity poskytovatelů sociálních služeb*. Cílem Opatření 2.1. je podpora institucí, které se systematicky věnují práci se sociálně znevýhodněnými skupinami, a mohou tak přispět k jejich integraci na pracovní trh. Jedná se např. o projekty na podporu vzdělávání a zvyšování kvalifikace jak znevýhodněných osob, tak i pracovníků působících v sociálních službách. V rámci Opatření 2.2. jsou podporovány aktivity, jejichž prostřednictvím je možné dosáhnout úspěšného sladění rodinného a pracovního života. Typické jsou projekty umožňující novou organizaci práce (zkrácený pracovní úvazek, pohyblivá pracovní doba, práce z domova apod.) a další aktivity vedoucí k vyrovnání šancí mužů a žen. Opatření 2.3. je

---

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1784/1999. Článek 3.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:213:0005:002:CS:HTML>. 3.3.2007.

¹⁸ Bude např. velmi těžké odhadnout, nakolik je případný pokles počtu dlouhodobě nezaměstnaných zapříčiněn změnou chování pracovníků úřadu práce či nikoliv.

primárně zaměřeno na nestátní neziskové organizace, které v rámci svých činností podporují sociálně znevýhodněné skupiny obyvatel. Jejich působení je často nepostradatelné, neboť mají (v porovnání s veřejnými poskytovateli sociálních služeb) daleko vyšší šanci zvolit individuální přístup ke klientům a přizpůsobit svou činnost jejich potřebám. Cílovou skupinou jsou tedy nestátní neziskové organizace, a prostřednictvím jejich práce dále osoby znevýhodněné při vstupu na pracovní trh.

Priorita 3. Rozvoj celoživotního učení je rozdělena do 2 opatření: *3.1. Rozvoj počátečního vzdělávání jak základu celoživotního učení* a *3.2. Rozvoj dalšího vzdělávání*. V případě počátečního vzdělávání je v rámci opatření 3.1. pozornost věnována hlavně těm žákům, kteří jsou ve vzdělávacím systému z nějakého důvodu znevýhodněni. Jedná se zejména o zdravotně postižené studenty a příslušníky minorit, kteří jsou často z běžného vzdělávacího procesu vyčleněni, čímž se do budoucna snižuje i jejich šance uplatnit se na pracovním trhu. Tomuto nepříznivému trendu se snaží zabránit projekty zaměřené na tvorbu nových studijních programů, zkvalitnění odborné a pedagogické přípravy budoucích učitelů a další vzdělávání učitelů nebo např. na rozvoj oborů, kde se zdravotně postižení studenti mohou lépe uplatnit. Rozvoj dalšího vzdělávání (opatření 3.2.) je nezbytný zejména s ohledem na měnící se potřeby pracovního trhu. Jen málokterý zaměstnanec v dnešní době není nucen zvyšovat svou kvalifikaci, ať už pracuje ve kterémkoliv oboru. Nejdůležitější je toto opatření pro podporu osob s nízkou, nebo dokonce žádnou kvalifikací, jejichž další vzdělávání je pro úspěšnou integraci na pracovní trh nutností.

Priorita 4. Adaptabilita a podnikání je dále rozdělena na 3 opatření: *4.1. Zvýšení adaptability zaměstnavatelů a zaměstnanců na změny ekonomických a technologických podmínek jako podpora konkurenceschopnosti*, *4.2. Spolupráce výzkumných a vývojových pracovišť s podnikatelskou sférou, podpora inovací* a *4.3. Rozvoj cestovního ruchu*. Podpora konkurenceschopnosti je jedním z hlavních dlouhodobých cílů Evropské unie. Proto není překvapivé, že této oblasti jsou věnovány finanční prostředky i z programu JPD 3, a to zejména na rozvoj adaptability nejen zaměstnanců, ale i zaměstnavatelů, především malých a středních podniků a nově vznikajících podnikatelským subjektům. V oblasti podpory inovací hraje region hl. m. Prahy v rámci České republiky do značné míry vedoucí roli, neboť právě zde se nachází velké množství významných výzkumných a vývojových center, které mohou při efektivní spolupráci s podnikatelskými subjekty přispět k potřebnému zavádění nových technologií do praxe. Důraz je kladen nejen na již existující a ustálené instituce a odborníky, ale hlavně také na studenty vysokých škol a mladé vědecké pracovníky, kteří mají potenciál zakládat nové (technologicky orientované) společnosti.

Tabulka č. 1: Počet kontrahovaných projektů a objem nasmlouvaných finančních prostředků v rámci programu JPD 3 (stav ke dni 3.4.2007)

Název priority/opatření JPD 3	Počet podaných žádostí	Počet projektů, u nichž byla uzavřena smlouva	Alokace finančních prostředků z ESF (v tis. Kč)	Podíl nasmlouvaných finančních prostředků z celkové alokace na JPD 3 na období 2004-2006 (%)*
1. Aktivní politika zaměstnanosti				
1.1. Rozšíření a zvýšení adresnosti aktivní politiky zaměstnanosti	102	35	104 506,85	36
Celkem	102	35	104 506,85	36
2. Sociální integrace a rovnost příležitostí				
2.1. Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí	261	124	356 533,20	98
2.2. Sladění rodinného a pracovního života	39	27	51 447,48	94
2.3. Posílení kapacity poskytovatelů sociálních služeb	162	52**	30 255,03	86
Celkem	462	203**	438 265,71	93
3. Rozvoj celoživotního učení				
3.1. Rozvoj počátečního vzdělávání jak základu celoživotního učení a z hlediska potřeb trhu práce a ekonomiky znalostí	294	121	308 626,29	100
3.2. Rozvoj dalšího vzdělávání	257	86	218 508,85	100
Celkem	551	207	527 135,14	100
4. Adaptabilita a podnikání				
4.1. Zvýšení adaptability zaměstnavatelů a zaměstnanců na změny ekonomických a technologických podmínek jako podpora konkurenceschopnosti	204	130	168 185,95	101
4.2. Spolupráce výzkumných a vývojových pracovišť s podnikatelskou sférou, podpora inovací	52	38	212 331,43	100
4.3. Rozvoj cestovního ruchu	96	55	90 692,46	96
Celkem	352	223	471 209,84	99

Zdroj: Uvedené hodnoty byly získány či vypočítány podle údajů na stránkách ESF v ČR (www.esfcz.cz) a od Nadace rozvoje občanské společnosti.

* Celkový objem finančních prostředků programu JPD 3 byl stanoven v EUR. Podíl nasmlouvaných finančních prostředků na celkové alokaci je tedy ovlivňován aktuálním kurzem české koruny vůči EURu.¹⁹

** Třetí výzva byla vyhlášena 26. února 2007. Konečný počet schválených žádostí v rámci Opatření 2.3 nebyl v době dokončení této práce ještě znám (oficiálně bude vyhlášen do 15. června 2007). Uvedený údaj tedy zahrnuje počet schválených žádostí za první a druhou výzvu tohoto opatření.

¹⁹ Kurz stanovený pro účely výpočtu této tabulky byl stanoven podle aktuálního kurzu České národní banky ze dne 8.3.2007, tedy 28,140 Kč/1 EUR.

http://www.cnb.cz/www.cnb.cz/cz/financni_trh/devizovy_trh/kurz/devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp, 8.3.2007.

1.2. Implementační struktura JPD 3

Implementační struktura JPD 3 vychází z *Nariadení Rady (ES) č. 1260/1999*, resp. z *Usnesení vlády České republiky č. 102/2002* ze dne 23. ledna 2002.²⁰ Základní řídicí orgány tvoří: Řídicí orgán, Platební orgán, Zprostředkující subjekty a Monitorovací výbor. Další subjekty v rámci implementační struktury JPD 3 představují Koneční příjemci a Koneční uživatelé, tedy subjekty zodpovědné za samotnou realizaci podpořených projektů..

1.2.1. Řídicí orgán

Řídicí orgán jednotlivých programů je dle článku 9 *Nariadení Rady (ES) č. 1260/1999* jmenován členským státem. V souladu s *Usnesením vlády ČR č. 102/2002* jmenoval ministr práce a sociálních věcí jako Řídicí orgán JPD 3 Ministerstvo práce a sociálních věcí, Odbor pro řízení pomoci ESF.²¹

Řídicí orgán nese především celkovou zodpovědnost za správné fungování programu JPD 3. Odpovídá za řádné nastavení nejen řídicích, ale i kontrolních, resp. monitorovacích mechanismů, které jsou uplatňovány na všech stupních řízení JPD 3. Dále zodpovídá za implementaci vhodného účetního systému. V rámci monitorovacího procesu je Řídicí orgán povinen shromažďovat veškeré údaje týkající se realizace JPD 3 a jmenuje také Monitorovací výbor. Řídicí orgán vypracovává výroční a závěrečnou zprávu programu JPD 3, které jsou předkládány Evropské komisi. V neposlední řadě musí Řídicí orgán plnit povinnosti v oblasti propagace a informovanosti o JPD 3.

1.2.2. Platební orgán

Hlavní zásadou finančního řízení je, že musí být odděleny funkce osob, které schvalují, proplácejí a následně zúčtovávají žádosti o platbu (viz finanční rámec JPD 3).²²

Usnesením vlády ČR č. 102/2002 bylo funkcí Platebního orgánu pověřeno Ministerstvo financí, odbor Národního fondu.²³ Platební orgán funguje jako subjekt zodpovědný za komunikaci

---

²⁰http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_test.nsf/usneseni/usneseni_test.nsf/442135988FD3B08AC1256C4C003D7862?opendocument. 9.3.2007.

²¹ *Usnesení vlády ČR č. 102/2002, čl. 4.1.*

http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_test.nsf/usneseni/usneseni_test.nsf/442135988FD3B08AC1256C4C003D7862?opendocument. 9.3.2007.

²² *Nariadení Rady (ES) č. 1605/2002. Hlava IV. Kapitola 3. Oddíl 1.*

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002Q1605:CS:HTML>. 28.2.2007.

s Evropskou komisí v oblasti finančních toků. Vykonává úlohu prostředníka mezi Evropskou komisí a Řídicím orgánem, který od jednotlivých projektů shromažďuje žádosti o platby, a následně jim je také vyplácí. Finance jsou ze strany Komise vždy zasílány nejprve na účet Platebního orgánu, který je poté převádí Řídicímu orgánu.

Původně v rámci finančních toků působila ještě tzv. Platební jednotka, kterou bylo na základě *Usnesení vlády České republiky č. 822/2002* a následným jmenováním ministra práce a sociálních věcí ustaveno Ministerstvo práce a sociálních věcí, Odbor platební jednotky ESF.²⁴ Platební jednotka původně vykonávala aktivity delegované na ní Platebním orgánem, přijímala a kontrolovala žádosti o platby konečných příjemců a o všech provedených platbách informovala Řídicí orgán. Vytvoření Platební jednotky evropské právo nevyžaduje. Zdůvodněním tohoto kroku z české strany byl tzv. princip subsidiarity – ve skutečnosti ale Platební jednotka ale neměla téměř žádnou šanci na principu subsidiarity fungovat, neboť s realizovanými projekty, jejichž výdaje měla kontrolovat, v podstatě nepřišla do styku. S platností od 1. ledna 2007 byla funkce Platební jednotky zrušena a její činnost přešla na Řídicí orgán a zčásti také na Platební orgán.

1.2.3. Monitorovací výbor

Monitorovací výbor byl ustaven v souladu s *Usnesením vlády ČR č. 102/2002* na návrh Řídicího orgánu.²⁵ Jeho členy jsou zástupci ministerstev, regionálních orgánů, hospodářských a sociálních partnerů a nestátních neziskových organizací, předsedou je náměstek ministra práce a sociálních věcí pro oblast Evropské unie a mezinárodních vztahů.²⁶ Jednání Monitorovacího výboru se také jako pozorovatel (pouze s poradním hlasem) účastní zástupce Evropské komise. Celkově má Monitorovací výbor 31 členů.

²³ Na základě *Usnesení vlády ČR č. 102/2002* bylo rozhodnuto, že Ministerstvo financí bude jediným Platebním orgánem pro všechny strukturální fondy. *Usnesení vlády ČR č. 102/2002, čl. 5.*
http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_test.nsf/usneseni/usneseni_test.nsf/442135988FD3B08AC1256C4C003D7862?opendocument, 9.3.2007.

²⁴ *Usnesení vlády České republiky č. 822/2002, Článek 3.*

http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_test.nsf/353b7431a3a9daaeec1256f540046fe0d/3735815faa6529efc1256c4c03d7da1?OpenDocument, 9.3.2007.

²⁵ Monitorovací výbor byl zřízen příkazem ministra práce a sociálních věcí č.7/2004 ze dne 17. května 2004.

²⁶ Jedná se konkrétně o zástupce Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva financí, Ministerstva informatiky, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva pro místní rozvoj, hlavního města Prahy, Nadace rozvoje občanské společnosti, Národního vzdělávacího fondu, Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů, Rady vlády pro nestátní neziskové organizace, Rady vlády pro udržitelný rozvoj, Rady vlády pro výzkum a vývoj, Rady vlády pro rozvoj lidských zdrojů, Rady vlády pro záležitosti romské komunity, Českomoravské konfederace odborových svazů, Svazu průmyslu a dopravy, České konference rektorů, Asociace institucí vzdělávání dospělých ČR a Akademie věd ČR.

<http://www.esfcr.cz/files/clanky/384/statut.pdf>, 24.2.2007

Na základě článku 35 *Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999* Monitorovací výbor kontroluje účinnost a kvalitu provádění programu JPD 3, schvaluje všechny důležité dokumenty týkajících se realizace JPD 3 (a to ve všech jejích zněních), věcné i finanční ukazatele používané v monitorovacím procesu, a dále také všechny výroční a následně závěrečnou zprávu o realizaci programu JPD 3.²⁷

1.2.4. Zprostředkující subjekty

Zprostředkující subjekty jsou zodpovědné za definování obsahu jednotlivých priorit a opatření programu JPD 3 a za vyhlášení výzev, v rámci kterých jsou posléze vybírány projekty ke spolufinancování. Ve vztahu ke konečným příjemcům fungují jako zprostředkovatel informací týkajících se podávání žádostí a následně (v případě přidělení dotace) jako poskytovatel podpory.

Zprostředkující subjekty byly určeny pro jednotlivá opatření JPD 3 zvlášť. Konkrétně se jedná o: Správu služeb zaměstnanosti MPSV (opatření 1.1. a 4.1.), Magistrát hlavního města Prahy (opatření 2.1., 3.1., 3.2. a 4.3.), Úřad práce hlavního města Prahy (opatření 1.1. a 2.2.), Ministerstvo práce a sociálních věcí (opatření 4.2.) a Nadace rozvoje občanské společnosti (opatření 2.3.).²⁸

1.3. Finanční rámec JPD 3

Finanční rámec programu JPD 3 vychází z *Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999*, článků 28 a 29: program může být finančně podpořen pouze z jednoho ze strukturálních fondů (v případě JPD 3 je to ESF) a tato pomoc je poskytována ve formě nevratné přímé dotace.²⁹

Hlavní zásadou finančního řízení je, že musí být odděleny funkce osob, které schvalují žádosti o platbu, jako Platební orgán tyto žádosti proplácí a následně zúčtovávají.³⁰ V případě programu JPD 3 je toto pravidlo v rozložené pravomoci jednotlivých orgánů uplatněno tím, že žádosti o platbu schvaluje Řídící orgán (resp. ještě před ním zprostředkující subjekty) a proplácení žádostí má na starost Platební orgán.

²⁷ Monitorovací výbor JPD 3 se schází 2x ročně: ustavující schůze Monitorovacího výboru se konala dne 21. května 2004, následně se schůze konají vždy v červnu a v lednu.

²⁸ Průvodce fondy Evropské unie. Str. 126.

²⁹ Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999. Článek 28 a 29.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:161:0001:001:CS:HTML>. 3.2.2007.

³⁰ Nařízení Rady (ES) č. 1605/2002. Hlava IV. Kapitola 3. Oddíl 1.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32002Q1605:CS:HTML>. 28.2.2007.

V souladu s článkem 19 *Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999* může maximální příspěvek na program realizovaný v rámci Cíle 3 ze strukturálních fondů činit 50% celkových uznatelných nákladů. Tato hranice byla uplatněna i v případě programu JPD 3. Všechny projekty realizované v rámci programu JPD 3 musí být tedy ko-financovány, a to z 50% ze strany EU a z 50% z veřejných zdrojů ČR. V rámci České republiky se na spolufinancování ze 43,31% podílí Ministerstvo práce a sociálních věcí a z 6,69% hlavní město Praha.³¹ Celkově bylo na program JPD 3 z Evropského sociálního fondu uvolněno 58,8 miliónů EUR,³² tedy zhruba 1 822 miliónů korun českých.³³

Celková částka alokovaná na program JPD 3 je definovaná jako tzv. víceletý závazek, který je převeden do tzv. ročních rozpočtových závazků na léta 2004, 2005 a 2006 s tím, že jednotlivé závazky musí být vyčerpány do konce roku 2006, resp. 2007 a 2008 (tzv. pravidlo n+2).

U všech projektů v rámci programu JPD 3 je uplatněno veřejné spolufinancování, ať už v podobě příspěvku od Ministerstva práce a sociálních věcí nebo hlavního města Prahy. Jelikož je ale podle článku 87 a 88 Smlouvy o založení Evropského společenství (ve znění Smlouvy z Nice) veřejná podpora jako taková zakázána, muselo být pro účely spolufinancování programů v rámci strukturální politiky vydáno *Nařízení Rady (ES) č. 994/98*, které poskytování těchto podpor povoluje.³⁴ V rámci české legislativy oblast poskytování státních podpor upravuje Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, které výjimku pro oblast ze zákazu veřejné podpory povoluje.

Rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) byly pro program JPD 3 stanoveny 4 tzv. blokové výjimky, na které je možné poskytovat veřejnou podporu. Jedná se konkrétně o: podporu na vzdělávací projekty, podporu na vytváření pracovních míst, podporu

³¹ Jednotný programový dokument pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (ve znění 8. verze). Str. 136.

³² Podle *Nařízení Komise (ES) č. 643/2000* jsou všechny finanční plány, žádosti o pomoc, programové dodatky, výroční a závěrečné zprávy předkládány v eurech. Pro členské státy, které ještě nevstoupily do euro-zóny a které žádají o platbu, je kurz eura vypočítáván na základě pevně stanoveného mechanismu: kurz eura je vypočítáván na základě kurzu platného v den před posledním pracovním dnem v měsíci, který předchází měsíci, ve kterém byl výdaj zaznamenán v účetnictví platebního orgánu odpovědného za danou pomoc.

Nařízení Komise (ES) č. 643/2000. Článek 1 a 2.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32000R0643:CS:HTML>. 24.2.2007.

³³ Celkový objem finančních prostředků na program JPD 3 na období 2004-2006 (včetně veřejného spolufinancování) tak činí zhruba 117,6 miliónů EUR.

<http://www.strukturalni-fondy.cz/jpd3>. 3.2.2007.

³⁴ Výše a účel poskytnutých prostředků nicméně musí být i poté v souladu se článkem 87 a 88 Smlouvy o založení Evropského společenství (ve znění Smlouvy z Nice) a s články 4-8 *Nařízení Komise (ES) č. 70/2001*.

Nařízení Rady (ES) č. 994/98 ze dne 7. května 1998 o použití článků 92 a 93 Smlouvy o založení Evropského společenství na určité kategorie horizontální státní podpory. Článek 1.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1998:142:0001:001:CS:HTML>. 6.4.2007.

Smlouva o založení Evropského společenství (ve znění Smlouvy z Nice).

<http://www.euroskop.cz/files/10/4E1686FA-9878-450C-AA50-6AD435E86594.pdf>. 26.2.2007.

Nařízení Komise (ES) č. 70/2001.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:010:0033:01:CS:HTML>. 26.2.2007.

určenou na výzkum a vývoj a podporu na konzultační a poradenské služby.³⁵ Jednotlivá opatření JPD 3 tak v podstatě kopírují celé spektrum, které bylo výjimkami povoleno.

Nad rámec těchto blokových výjimek je možné čerpat finanční podporu v souladu s tzv. pravidlem de minimis, podle kterého může jeden příjemce získat podporu v max. výši 100 000 EUR za období tří let.³⁶

1.3.1. Finanční alokace pro jednotlivá opatření

Rozložení prostředků mezi jednotlivé priority, resp. opatření programu JPD 3 nevycházelo z principu rovnoměrnosti, nýbrž odráželo důležitost jednotlivých oblastí pro budoucí rozvoj regionu NUTS 2 hl. m. Prahy. Alokace prostředků se odvíjela zejména z poznatků *Analýzy ekonomické a sociální situace regionu NUTS 2 Praha*, která musela být vypracována jako součást Jednotného programového dokumentu JPD 3.

Největší podíl prostředků byl určen na *Prioritu 3. Rozvoj celoživotního učení: 29%*.³⁷ Prvenství dané této oblasti je nutno chápat zejména v kontextu postavení Prahy v rámci celonárodního vzdělávacího systému. V Praze se nachází velká část vzdělávacích institucí, a to zejména univerzitního typu, které jsou významné nejen pro region Prahy, ale pro celou Českou republiku. Podpora této oblasti tedy může přispět nejen k rozvoji regionu hlavního města, ale celé republiky, a významně tak ovlivnit vzdělanostní úroveň a kvalifikaci pracovní síly v rámci celé země.

V souladu s tím je i skutečnost, že 26% všech prostředků jde na *Prioritu 4. Adaptabilita a podnikání*, v rámci níž jsou podporována např. výzkumná a vývojová pracoviště, opět celonárodního významu.³⁸ Rozvoj těchto oblastí může přispět k pozitivním změnám, zejména užší spolupráce výzkumných institucí a ekonomických subjektů v sobě skrývá značný potenciál. Dále je v rámci Priority 4 podporován rozvoj cestovního ruchu v Praze. Přestože se u rozvoje cestovního ruchu na území Prahy jedná o aktivity na území hlavního města, je nutno jeho rozvoj chápat také v celonárodním měřítku. I nadále totiž platí, že většina zahraničních turistů jezdí

³⁵ Pro každou oblast bylo Rozhodnutím stanoveno, jakou max. výši může podpora dosahovat, v závislosti na velikosti podniků, typu projektů apod. V některých případech může výše podpory dosahovat až 100% uznatelných nákladů projektu. Pokud max. povolená výše podpory nedosahuje 100% uznatelných nákladů, musí předkladatelé žádostí o podporu v rámci plánovaného rozpočtu uvést také míru a zdroje vlastního spolufinancování. Rozhodnutí ÚOHS č.j. VP/S 79/04-160 ze dne 28. dubna 2004.
http://www.esfer.cz/files/clanky/43/uohs_jpd3.pdf, 22.3.2007.

³⁶ Veřejná podpora poskytnutá v rámci výše uvedených blokových výjimek se do částky poskytnuté v rámci podpory de minimis nezapočítává. Nařízení Komise (ES) č. 69/2001.
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001R0069:CS:HTML>, 22.3.2007.

³⁷ Jednotný programový dokument pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (ve znění 8. verze). Str. 98.

³⁸ Ibid. Str. 105.

do České republiky primárně do hlavního města Prahy.³⁹ Závisejí tedy na ostatních regionech ČR, zda rozvoj turismu na území hl.m. Prahy dokáže využít i ve svůj prospěch a nabídne turistům takové možnosti a služby, aby po návštěvě Prahy zavítali i do jiných regionů.

Stejně jako území celé České republiky, i region Prahy se dodnes potýká s problémy v sociální sféře, jako je např. sociální exkluze některých skupin obyvatelstva či přetrvávající nerovné zacházení s muži a ženami. Proto je na *Prioritu 2. Sociální integrace a rovnost příležitostí* také věnována nemalá část rozpočtu JPD 3, konkrétně 24% celkových prostředků.⁴⁰ Cílem tohoto opatření je především podpořit znevýhodněné skupiny na trhu práce, umožnit jim získat vyšší kvalifikaci, a tím je (opětovně) začlenit do pracovního procesu.

Nejmenší část rozpočtu JPD 3 (16%) jde na *Prioritu 1. Aktivní politika zaměstnanosti*.⁴¹ Poměrně nízká alokace prostředků na tuto prioritu je dána hlavně nízkou mírou nezaměstnanosti v regionu hl. m. Prahy.

---

³⁹ Hlavní město Prahu během svého pobytu V České republice navštíví téměř dvě třetiny všech zahraničních turistů (za zahraničního turistu je podle Českého statistického úřadu považován účastník cestovního ruchu, který alespoň jednu přenocuje mimo své obvyklé prostředí).

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/jaky_je_podil_cestovniho_ruchu_na_ekonomice_cr20061110, 6.4.2007.

⁴⁰ Jednotný programový dokument pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (ve znění 8. verze). Str. 87.

⁴¹ Ibid. Str. 81.

2. Povinnosti implementačních orgánů JPD 3

Administrativní požadavky spojené s realizací projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů pochází přirozeně primárně ze strany EU, která určuje hlavní povinnosti, jež musí plnit nejen individuální příjemci pomoci, ale především řídicí orgány jednotlivých programů. Hlavní dokumenty, v nichž jsou tyto požadavky detailně specifikovány, jsou zejména nařízení Evropské komise, nařízení Rady a nařízení Evropského parlamentu a Rady. Jedná se o dokumenty, které určují podmínky čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU, včetně ESF, a jež jsou shodně závazné pro všechny členské země, tedy i pro Českou republiku. Základní pravidla stanovená na úrovni EU jsou tedy pro všechny státy (čerpající prostředky ze strukturálních fondů EU) shodná. Z toho logicky vyplývá, že efektivita jednotlivých programů nezávisí pouze na pravidlech definovaných evropskými orgány, ale hlavně na mechanismech určených daným členským státem. Pokud je tedy některý členský stát v čerpání prostředků ze strukturálních fondů výrazně úspěšnější, lze se domnívat, že mechanismy stanovené na jeho národní úrovni jsou efektivnější.⁴²

V první řadě se náročným regulačním požadavkům musí přizpůsobit samy členské státy, resp. jejich orgány, které jsou za realizaci toho kterého programu zodpovědné. Jejich povinností je program nejen řádně připravit, ale v průběhu jeho trvání také monitorovat a kontrolovat. Tato povinnost je z pohledu Evropské unie zcela pochopitelná. Unie jako aktér poskytující členským státům nemalé finanční částky nemá bez efektivního systému kontroly velkou šanci zajistit, aby byly všechny prostředky řádně využívány. Proto jsou na veřejné instituce členských států kladeny velmi vysoké nároky co se kontroly týče, které jsou neodmyslitelně spojeny se značným administrativním zatížením. Aby byly veřejné instituce schopné všechny požadavky beze zbytku splnit, přenáší část na ně kladených povinností až na samotné realizátory projektů, neboť úspěšný monitorovací a kontrolní proces musí logicky začínat i končit právě u nich.

Následující kapitola bude věnována tomu, jak byla pro program JPD 3 nastavena implementační struktura, zejména kontrolní a monitorovací proces. První část kapitoly bude věnována popisu monitorovacího systému programu JPD 3, a to zejména z pohledu veřejných institucí, které jsou za jeho úspěšné provádění zodpovědné. V druhé části bude zvláštní pozornost věnována systému finančních toků na různých stupních řízení JPD 3, neboť spolehlivá finanční kontrola tvoří jeden z nejpodstatnějších pilířů úspěšného programu. V poslední části kapitoly budou popsány povinnosti jednotlivých aktérů ve vztahu k propagaci programu JPD 3.

⁴² Hodnocení úspěšnosti čerpání prostředků z programu JPD 3 viz kapitola 5.

2.1. Monitorovací proces

Pro programy čerpající prostředky ze strukturálních fondů je přesně stanoven systém monitorování, který má zajistit zejména dostupnost spolehlivých informací o provádění pomoci, a tím umožnit efektivní kontrolu. Stejně tak je tomu i v případě JPD 3. V pojetí kontrolního procesu, tak jak ho chápe Evropská unie, se zdaleka nejedná o pouhou kontrolu účetních dokladů či jednotlivých dokumentů. Naopak, monitorovány a průběžně vyhodnocovány jsou všechny náležitosti týkající se realizace programu, resp. jednotlivých projektů. Kontrolní systém se v průběhu realizace programu promítá do všech aktivit, počínaje systémem výběru a hodnocení žádostí, přes posouzení průběžných monitorovacích ukazatelů a přínosu jednotlivých projektů i programu JPD 3 jako celku, až po vnitřní audity řídicích orgánů.

Jednou ze základních funkcí monitorovacího procesu je sběr dat, na jejichž základě by mohla být provedena analýza oblasti rozvoje lidských zdrojů v regionu hl. m. Prahy. Monitorovací systém byl definován za tím účelem, aby umožnil zhodnocení situace při zahájení JPD 3, v jeho průběhu a hlavně po jeho dokončení. Za shromažďování spolehlivých informací (a jejich předávání Evropské komisi) je zodpovědný Řídicí orgán.⁴³

Ten také garantuje, že veškeré finanční operace v rámci JPD 3 jsou provedeny správně, v souladu se všemi evropskými i národními pravidly. K tomuto účelu byl Řídicí orgán pověřen vypracováním systému vnitřních kontrolních opatření, celkové strategie hodnocení a ukazatelů pro monitorování – zde se tedy otevírá poměrně široký prostor pro jednotlivé členské státy, neboť nastavení kontrolního a monitorovacího systému závisí z velké míry hlavně na nich samotných. Pokud státy nemají s řízením programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů a jejich kontrolou zkušenosti (např. vlivem nového členství v EU, jako je tomu v případě České republiky), nelze vyloučit, že kontrolní systém bude nastaven nedostatečně, či naopak bude až příliš administrativně zatížen. Nastavení funkčních a řídicích mechanismů může být zpočátku poměrně složitý proces, který v konečném důsledku významně ovlivňuje úspěšnost celého programu.

Ke sběru všech programových a projektových dat, vztahujících se k programu JPD 3 (stejně jako ke všem dalším programům spolufinancovaným ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti realizovaným v České republice) je určen tzv. Informační systém Monitorovací systém strukturálních fondů (dále jen MSSF).⁴⁴ Jeho existence vyplývá z *Nařízení Rady (ES)*

⁴³ Na základě těchto informací jsou vypracovávány mj. výroční zprávy JPD 3 a následně také jeho konečné zhodnocení.

⁴⁴ Za správu informačního systému MSSF je zodpovědné Ministerstvo pro místní rozvoj. Systém začal být vytvářen v roce 2001, spuštěn byl po vstupu ČR do Evropské unie. IS MSSF slouží nejen k dokumentaci všech informací

č. 1605/2002.⁴⁵ Systém MSSF mohou pro účely monitoringu programu JPD 3 využívat nejen Ministerstvo práce a sociálních věcí jako Řídící orgán JPD 3 či Ministerstvo pro místní rozvoj jako správce systému. Přístup do něj mají také Zprostředkující subjekty a Platební orgán programu JPD 3.⁴⁶

Na stránkách IS MSSF lze nalézt základní informace týkající se programu JPD 3, včetně např. počtu přijatých žádostí o podporu, schválených a podpořených projektů (v tzv. Přehledech) nebo detailnější věcné i finanční informace týkající se nejen programu JPD 3 jako takového, ale i jednotlivých projektů (v tzv. Sestavách s filtrem). Systém je otevřen k užívání i široké veřejnosti a data v něm uvedená by měla být pravidelně aktualizována. Pro běžného externího uživatele je systém poměrně snadno ovladatelný, nicméně je nutno dodat, že informace nejsou na stránkách zobrazeny vždy úplně přehledně, což může vyvolat zbytečné časové prodlevy, než zájemce najde informace, které hledá. Systém je navíc velmi pomalý.

Problémem, zejména pro řídicí orgány JPD 3, je také to, že jednotlivé složky systému (např. MSSF-BENEFIT určený především žadatelům o podporu k povinnému vyplnění elektronické žádosti a MSSF-MONIT určený k samotnému sběru dat, vyhodnocování žádostí a projektů a věcnému a finančnímu hodnocení) spolu nekomunikují, tzn. že není možné přenést údaje z jedné složky systému do druhé. Tento problém je průběžně odstraňován a systém je postupně aktualizován, dodnes se však nepodařilo odstranit všechny jeho nedostatky.⁴⁷

Náklady vzniklé na základě monitorování či kontroly využívání prostředků ze strukturálních fondů, tedy i z ESF, není obecně možné z těchto fondů spolufinancovat. V rámci tohoto pravidla bylo nicméně definováno několik výjimek. *Nařízení Komise (ES) č. 448/2004* říká, že souhrnné výdaje vzniklé na základě monitorovací či kontrolní činnosti programů je možné ze strukturálních fondů financovat, výše těchto prostředků ale nesmí překročit 2,5 % celkové částky uvolněné ze strukturálních fondů, pokud je tato částka nižší než 100 milionů eur, resp. 0,5% celkové částky uvolněné ze strukturálních fondů, pokud je tato částka vyšší než 1 miliarda eur.⁴⁸ V rámci programu JPD 3 je tedy vzhledem k jeho celkovému rozpočtu možné uvolnit na náklady vzniklé na základě monitorovací či kontrolní činnosti až 2,5 % prostředků v rámci *Opatření 5.1. Podpora řízení programu*. Jedná se o nemalou částku, konkrétně je možné

---

týkajících se realizace programu JPD 3, ale také jako primární zdroj pro vypracování zpráv pro Evropskou komisi, českou vládu apod. Veškeré údaje jsou v rámci systému MSSF k dispozici v češtině i angličtině.

http://mssfwww.mmr.cz/WebMSSF_Povs/About.aspx, 1.3.2007.

⁴⁵ Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999. Článek 34.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:161:0001:001:CS:HTML>, 1.3.2007

⁴⁶ MSSF funguje na 3 úrovních: MSSF Benefit, MSSF Monit a MSSF Central.

⁴⁷ Výroční zpráva JPD 3 za rok 2004. Str. 43.

⁴⁸ Nařízení Komise (ES) č. 448/2004. Pravidlo č. 11.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:072:0066:01:CS:HTML>, 24.2.2007.

na účely kontrolní a monitorovací činnosti JPD 3 z ESF čerpat prostředky až do výše 1,5 mil EUR.

2.1.1. Ukazatele definované pro proces monitorování

Monitorovací proces probíhá na základě přesných ukazatelů. Pro úspěšné hodnocení bylo nutné definovat ukazatele jak na úrovni programu JPD 3, tak i pro hodnocení na úrovni jednotlivých priorit, resp. opatření.⁴⁹ Ukazatelé slouží k průběžnému monitorování realizace JPD 3, především ve vztahu ke stanoveným cílům.

Pro hodnocení na úrovni jednotlivých opatření byly Řídícím orgánem definovány čtyři kategorie ukazatelů:

- 1) ukazatel vstupu znázorňující částku alokovanou na jednotlivá opatření JPD 3,
- 2) ukazatel výstupu vyjadřující aktivity konané v rámci projektů, jejichž výsledky lze měřit, např. počtem osob či organizací, které byly v rámci projektu podpořeny,
- 3) ukazatel výsledku vystihující bezprostřední pozitivní efekty projektů, jako je např. počet osob, které získaly práci, vzdělání apod.,
- 4) ukazatel dopadu, který vyjadřuje dlouhodobé dopady projektu (v období 12 měsíců po jeho ukončení).⁵⁰

Hodnocení dosažených ukazatelů programu JPD 3 nebude uskutečněno až po jeho skončení, ale probíhá průběžně již během jeho realizace. Hodnoty aktuálních ukazatelů na úrovni jednotlivých opatření jsou čerpány z průběžných monitorovacích zpráv, které jsou příjemci podpory v průběhu realizace projektů povinni pravidelně předkládat: ukazatelé vstupu a výstupu jsou shromažďovány čtvrtletně, ukazatelé výsledků jednou ročně. Tato část monitorovacího procesu byla tedy plně přenesena na úroveň příjemců finanční dotace. Řídící orgány následně vkládají získané údaje do centrálního informačního systému MSSF. Všichni zájemci se tedy mohou průběžně informovat o tom, jak jednotlivé projekty postupují ve své realizaci, zda plní hodnoty plánovaných ukazatelů či jaká je jejich průběžná hodnota. V praxi ovšem dochází k tomu, že hodnoty jsou do systému vkládány ze strany řídicích orgánů se zpožděním, proto je potřeba jejich aktuálnost vždy ještě ověřit.

⁴⁹ Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999. Článek 36.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:161:0001:001:CS:HTML>. 24.2.2007.

⁵⁰ Ukazatelé jsou sice pro každé opatření nastavené odlišně, nicméně ve všech opatřeních se sledují i tzv. jádrové ukazatelé vstupu a výstupu, které jsou pro všechna opatření shodná. Důvodem je zajistit přenositelnost těchto dat z úrovně jednotlivých opatření až na úroveň programu JPD 3 a zároveň umožnit porovnání jednotlivých opatření. Jednotný programový dokument pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (ve znění 8. verze). Str. 141.

Při hodnocení monitorovacího procesu JPD 3 nelze opominout posouzení samotného nastavení hodnotících ukazatelů. Jelikož se jedná o projekty realizované s cílem podpořit rozvoj lidských zdrojů (tedy oblast, kterou není vždy snadné kvantifikovat), jsou definované ukazatele (s cílem zajistit co největší objektivitu) velmi obsáhlé, podrobné a často i složité. Pokud daný ukazatel např. definuje počet osob, je vždy nutné rozlišit ukazatele podle daných skupin obyvatel (zaměstnanci, sebezaměstnaní, dlouhodobě nezaměstnaní (nad 6 měsíců u osob do 25 let, nad 12 měsíců u osob nad 25 let), ostatní nezaměstnaní, ostatní), pohlaví, věku či podle toho, zda se jedná o klienty služeb či poskytovatele služeb. Pro realizátora projektu je tedy sběr všech potřebných dat velmi náročný, neboť musí obsahovat všechny výše uvedené (a mnohé další) podrobnosti, jejichž zjištění si vyžaduje především mnoho času.

2.1.2. Monitorovací výbor

Poměrně rozsáhlé pravomoci má (dle smluvního zakotvení) v rámci monitorovacího systému JPD 3 Monitorovací výbor. Mezi základní pravomoci Monitorovacího výboru patří dohled nad efektivním vynakládáním prostředků z programu JPD 3 – tuto pravomoc mu zaručuje právo schvalovat věcné i finanční ukazatele používané k monitorování poskytnuté pomoci a zejména právo na re-alokaci finančních prostředků mezi jednotlivými opatřeními. Tyto dvě kompetence mu dohromady poskytují relativně široký prostor pro rozhodování o tom, kolik prostředků bude v rámci jednotlivých opatření vynaloženo. Pokud by např. nebyly monitorovací ukazatele vhodně stanovené, mohlo by dojít k situaci, kdy by se poskytování prostředků v rámci určitého opatření zdálo jako méně efektivní než v opatřeních jiných, a na základě souhlasu Monitorovacího výboru by tak mohla být část finančních prostředků převedena do jiného opatření.

Vezměme si v rámci programu JPD 3 jako příklad *Prioritu 3. Rozvoj celoživotního učení*, v rámci níž jsou definována 2 opatření: *3.1. Rozvoj počátečního vzdělávání* a *3.1. Rozvoj dalšího vzdělávání*. Přestože by při případné re-alokaci prostředků mezi opatřeními šly stále všechny prostředky na podporu vzdělávání, rozdíl by byl v tom, zda by tyto prostředky plynuly do základního, středního a vysokého školství, či naopak na rozvoj institucí poskytujících alternativní formy vzdělávání, jako jsou např. jazykové školy, vzdělávací a poradenské instituce, nestátní neziskové organizace apod. Zde se tedy otevírá poměrně široký prostor pro možné lobby ze strany institucí, které by v případě úspěchu jedné strany mohlo vést ke zvýšení alokovaných prostředků na úkor strany druhé. Je jistě otázkou, nakolik toto lobby v rámci programu JPD 3 skutečně fungovalo, nelze ho ovšem zcela vyloučit.

K přesunu finančních prostředků mezi jednotlivými opatřeními skutečně došlo, konkrétně právě mezi opatřeními 3.1. a 3.2. Re-alokována byla část financí z opatření 3.2. do opatření 3.1. Přesuny těchto prostředků byly schváleny Monitorovacím výborem na jeho 5. zasedání dne 30. ledna 2006.⁵¹ Do té doby byly u obou opatření vyhlášeny a ukončeny dvě výzvy. U opatření 3.1. bylo v rámci I. a II. výzvy předloženo 158 žádostí o podporu, vybráno bylo 57 projektů. U opatření 3.2. bylo v rámci obou výzev předloženo celkem 138 žádostí, podpořeno bylo 45 z nich. Nedá se tedy říci, že by se z pohledu počtu předložených/schválených žádostí jednalo o diametrálně odlišné údaje. Ani z hlediska objemu schválených prostředků na projekty vybrané v rámci I. a II. výzvy jednotlivých opatření nelze hovořit o velkých odlišnostech.⁵² V rámci opatření 3.1. byly podpořeny projekty v celkové max. výši rovnající se přibližně 292 miliónům korun (tedy zhruba 55% celkové alokované částky na opatření 3.1.), u opatření 3.2. potom zhruba 258 miliónům korun (tedy zhruba 48% celkové alokované částky na opatření 3.2.).⁵³ Při úvaze, že celková plánovaná alokace na jednotlivá opatření byla stejná (rovnala se vždy 14,5% všech prostředků JPD 3, tedy přibližně 528 miliónům korun), nelze rozdíl 34 miliónů korun (resp. 7% celkové alokované částky na dané opatření) považovat za nijak fundamentální. Prohlubující se rozdíly mezi oběma opatřeními se objeví až ve chvíli, kdy je porovnán počet schválených projektů, u nichž byla do konce roku 2005 také podepsána smlouva o poskytnutí pomoci. V případě projektů schválených v rámci první výzvy obou opatření jsou ještě čísla pro obě opatření téměř shodná: v rámci opatření 3.1. byly do konce roku 2005 kontrahovány projekty v celkovém objemu 97,5% schválené finanční podpory,⁵⁴ u opatření 3.2. dokonce u 100%.⁵⁵ U druhé výzvy se ovšem čísla začínají významně lišit. V rámci opatření 3.1. byla do konce roku 2005 podepsána Smlouva o poskytnutí pomoci u projektů v celkovém objemu 53,3% schválené finanční podpory,⁵⁶ u opatření 3.2. však už pouze v objemu rovnajícím se 5,6% schválené finanční podpory.⁵⁷ Na návrh zprostředkujícího subjektu opatření 3.1. i 3.2. (tedy Magistrátu hl. m. Prahy) došlo k přesunu prostředků v celkovém objemu téměř šedesát miliónů korun z opatření 3.2. do opatření 3.1.⁵⁸ V oficiálním dokumentu se lze dočíst, že tyto

⁵¹ <http://www.esfer.cz/clanek.php?lg=1&id=1824>, 5.4.2007.

⁵² Tzv. schválené prostředky znázorňují objem prostředků všech schválených projektů.

⁵³ Uvedené hodnoty byly získány či vypočítány podle údajů na stránkách ESF v ČR www.esfer.cz.

⁵⁴ Z celkového počtu 24 projektů v objemu 138 145 000,- Kč schválených v rámci první výzvy opatření 3.1. byla Smlouva o poskytnutí pomoci do konce roku 2005 podepsána u 23 projektů v celkovém objemu 134 777 000,- Kč.

⁵⁵ Z celkového počtu 15 projektů v objemu 107 084 000,- Kč schválených v rámci první výzvy opatření 3.2. byla Smlouva o poskytnutí pomoci do konce roku 2005 podepsána u všech z nich v konečné částce 106 990 000,- Kč.

⁵⁶ Z celkového počtu 31 projektů v objemu 154 479 524,- Kč schválených v rámci druhé výzvy opatření 3.1. byla Smlouva o poskytnutí pomoci do konce roku 2005 podepsána u 16 projektů v celkovém objemu 82 427 000,- Kč.

⁵⁷ Z celkového počtu 30 projektů v objemu 151 824 086,- Kč schválených v rámci druhé výzvy opatření 3.2. byla Smlouva o poskytnutí pomoci do konce roku 2005 podepsána pouze u 2 projektů v celkovém objemu 8 634 000,- Kč.

⁵⁸ Uvedené hodnoty byly získány či vypočítány podle údajů Výroční zprávy JPD 3 za rok 2005. Str. 28-31.

finance byly přesunuty do opatření 3.1., neboť opatření 3.2. vykazovalo nižší absorpční kapacitu.⁵⁹ Nicméně na tuto skutečnost se lze podívat i z jiného úhlu. Několikaměsíční prodleva mezi schválením projektu a podepsáním smlouvy o poskytnutí pomoci (druhá výzva byla u opatření 3.2. ukončena dne 17. června 2005) může být (spíše než nedostatky ze strany příjemce pomoci) zapříčiněna nedostatečnou činností implementačních orgánů. Důvodem k tomu mohou být zejména nedostatečné personální kapacity a zkušenosti, což by ukazovalo na skutečnost, že možnosti implementačních orgánů byly při přípravě programu JPD 3 nadhodnoceny. Vysvětlením pro narůstající časovou prodlevou mezi schválením projektu a podpisem Smlouvy o poskytnutí pomoci mezi první a druhou výzvou může být také zvyšující se počet projektů, které musí zprostředkující subjekty administrovat. Přestože Zprostředkující subjekt je pro opatření 3.1. i 3.2. shodný, pro jednotlivá opatření je vždy vyčleněn okruh osob, které je fakticky administrativně spravují. Zajímavý v této skutečnosti je především fakt, že na administrativní zabezpečení opatření 3.1. bylo na MHMP vyčleněno šest osob, kdežto na opatření 3.2. pouze čtyři, což by předpoklad nedostatečných personálních kapacit mohlo pouze potvrdit.⁶⁰

Přestože je relativně snadné přesouvat prostředky v rámci priorit mezi jednotlivá opatření (tyto re-alokace prostředků podléhají pouze schválení Monitorovacího výboru), převod prostředků mezi jednotlivými prioritami už tak flexibilní není. Re-alokace v tomto případě podléhá nejen schválení Monitorovacího výboru, ale také Evropské komisi. Možná i z tohoto důvodu nedošlo k re-alokaci prostředků z Priority 1 do jiných priorit, přestože finanční prostředky určené pro Prioritu 1. byly v porovnání s ostatními prioritami čerpány zcela nedostatečně (viz tabulka č. 1). Mezi další povinnosti Monitorovacího výboru patří schvalování kritérií pro výběr projektů. I zde se tedy nabízí možnost, že by Monitorovací výbor kritéria předložená Řídícím orgánem neschválil, a tím teoreticky ovlivnil úspěšnost jednotlivých žadatelů o finanční podporu. Pokud je např. v rámci věcného hodnocení posuzováno kritérium, zda bude projekt pokračovat i po ukončení finanční podpory z programu JPD 3, je vcelku logické se domnívat, že pro malé organizace je toto kritérium hůře splnitelné než pro instituce velkého rozsahu. Stejně tak může být pro velkou instituci snazší oslovit větší cílovou skupinu apod. (I když toto nelze brát jako pravidlo, jistě i mnohé menší organizace jsou úspěšné při oslovování velkého množství lidí.) Jde tedy o to, aby systém hodnotících kritérií nebyl nastaven ve prospěch určité skupiny žadatelů a tím je zvýhodňoval, či aby dokonce nedocházelo k tomu, že by se určitá skupina žadatelů cítila pro podání žádostí o finanční podporu demotivována. V praxi ovšem k problémům

⁵⁹ Výroční zpráva JPD 3 za rok 2005. Str. 31.

⁶⁰ <http://www.praha-mesto.cz/ur3sjw55qditkan3liowq455/default.aspx?ido=4575&sh=-1771094021>. 14.4.2007.

při schvalování kritérií pro výběr projektů ze strany Monitorovacího výboru nikdy nedošlo, proto lze možnost Monitorovacího výboru ovlivňovat tímto způsobem úspěšnost žadatelů považovat spíše za teoretickou.

Přestože by se tedy na první pohled mohlo zdát, že pravomoci Monitorovacího výboru jsou velmi rozsáhlé, což mu dovoluje hrát v rámci implementační struktury JPD 3 relativně významnou roli, v praxi se tato skutečnost nepotvrzuje. Monitorovací výbor hraje spíše roli pasivního pozorovatele než-li aktivního tvůrce, neboť z jeho podnětu nebyly nikdy navrženy podstatné změny týkající se realizace JPD 3, ani nikdy nedošlo k tomu, že by Monitorovací výbor odmítl schválit nějaký strategický dokument.⁶¹

2.2. Finanční řízení

2.2.1. Převod finančních prostředků mezi Evropskou komisí a ČR

Veškeré finanční prostředky, které jsou alokovány na program JPD 3, převádí Evropská komise na zvláštní účet Platebního orgánu. Ministerstvo financí ČR dále převádí prostředky na účet Řídícího orgánu, který následně zajistí přesun prostředků na účty konečných příjemců.

Platební orgán musí Evropské komisi vždy nejpozději do 30. dubna daného roku zaslat aktualizované předpovědi žádostí o platby na rok následující – v případě, že by tak neučinil, nebyly by na jeho účet zaslány ze strany Komise žádné prostředky.⁶² Mimo těchto pravidelných zpráv žádá členský stát po ukončení celého programu JPD 3 Komisi o tzv. závěrečnou platbu, která je základem pro poslední převod prostředků mezi Komisí a členským státem pro daný program.

Všechny vzniklé nároky na platby (ve formě tzv. Potvrzení o schválení proplacení žádosti) musí Platební orgán shromáždit a poté archivovat - v případě schválených žádostí originály, v případě neschválených žádostí kopie. Archivovány musí být také smlouvy o realizaci jednotlivých projektů, veškeré platební příkazy a bankovní výpisy a potvrzení Řídícího orgánu o schválení

⁶¹ Hlasování Monitorovacího výboru probíhá buď na základě jednomyslnosti či usnesením nadpoloviční většiny přítomných, o způsobu přijímání usnesení rozhoduje předseda Monitorovacího výboru. Pokud by tedy část členů Monitorovacího výboru představující určitou skupinu (např. zástupci neziskových organizací či sociálních partnerů) byla proti přijetí daného usnesení, bylo pro ně v případě hlasování prostřednictvím nadpoloviční většiny přítomných v podstatě nemožné přijetí daného usnesení zamezit. Jelikož je ale hlasování Monitorovacího výboru neveřejné, nelze ověřit, zda přijetí jednotlivých usnesení probíhala na základě konsensu, či zda se pro některá rozhodnutí vytvořila v rámci Monitorovacího výboru opozice.

<http://www.esfcr.cz/files/clanky/385/rad.pdf>, 14.4.2007.

⁶² Řídící orgán je povinen předložit Platebnímu orgánu předpovídanou výši žádostí o platbu nejdéle do 31. března.

proplacení žádostí.⁶³ Veškeré dokumenty by, pokud je to možné, měly být uchovávány v elektronické podobě, aby mohly být na vyžádání zaslány Komisi do 10 pracovních dnů.⁶⁴ Komise má ke všem těmto dokumentům zajištěn automatický přístup.⁶⁵

Přestože je Platební orgán zodpovědný za správu evropských finančních prostředků, nerozhoduje o jejich alokaci na jednotlivé projekty (tyto pravomoci jsou v kompetenci zprostředkujících subjektů, které vyhláší jednotlivá opatření a následně hodnotí a vybírají žádosti vhodné k podpoře). Platební orgán se stará pouze o to, aby veškeré finanční nároky vzešlé ze strany příjemců pomoci byly oprávněné, tzn. vzniklé na základě uskutečněných výdajů, a aby byly ze strany Komise řádně vyplaceny. Příjemce pomoci tedy s Platebním orgánem nepřijde fakticky do styku, neboť ten komunikuje pouze s Řídícím orgánem (který mu zasílá schválené žádosti o platbu), Evropskou komisí (která mu na účet posílá finanční prostředky ve výši schválených žádostí o podporu) a následně opět s Řídícím orgánem, který finance od Platebního orgánu dále přerozděluje mezi jednotlivé příjemce pomoci. Příjemce dotace nemá tedy šanci do systému vyplacení prostředků vstoupit a ovlivnit ho. Tuto skutečnost je důležité zmínit zejména pro případ, kdy je vyplacení podpory (z důvodu, který ale nevznikl na straně příjemce pomoci) zpožděno, neboť realizátor projektu nemá v dané chvíli možnost vyplacení finančních prostředků urychlit.

Podle čl. 32 odst. 3 *Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999* je Platební orgán zodpovědný za to, že jsou Evropské komisi předloženy všechny požadované podklady nezbytné k proplacení průběžných plateb, a to i ty dokumenty, za jejichž vypracování není Platební orgán zodpovědný, neboť Komise informuje v případě zjištěných nedostatků právě Platební orgán.⁶⁶ Ten se poté musí v rámci svých kompetencí snažit o co nejrychlejší nápravu zjištěných nedostatků, aby na jeho účet mohly být Evropskou komisí vyplaceny požadované finance. Je tedy nezbytné, aby byl

⁶³ Přestože by se požadavky na archivaci (povinnost archivovat veškeré dokumenty má nejen Platební orgán, ale všechny orgány v rámci implementační struktury JPD 3) mohly na první pohled zdát časově, prostorově, finančně či jinak zbytečně náročné, je nutné si uvědomit, že tato povinnost nevyplyvá pouze ze skutečnosti, že je realizován program spolufinancovaný ze strukturálních fondů. Archivace dokumentů je nutná také jako dokumentace vztahující se čistě k činnosti jednotlivých institucí, nikoliv pouze pro potřeby Evropské komise.

Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999. Článek 38 a Nařízení Komise (ES) č. 438/2001. Článek 7 a Příloha I.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:161:0001:001:CS:HTML>. 25.2.2007.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/l_063/l_06320010303en00210043.pdf. 25.2.2007.

⁶⁴ *Nařízení Komise (ES) č. 2355/2002. Článek I.*

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2002/l_351/l_35120021228en00420043.pdf. 25.2.2007.

⁶⁵ *Nařízení Komise (ES) č. 438/2001. Přílohy IV-V.*

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/l_063/l_06320010303en00210043.pdf. 25.2.2007.

⁶⁶ Jedná se např. o předložení rozhodnutí Řídícího orgánu a Monitorovacího výboru či výročních zpráv, za jejichž vypracování je zodpovědný Řídící orgán JPD 3. Obdobný systém platí i při žádosti o proplacení konečné platby zůstatku pomoci. *Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999. Článek 32.*

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:161:0001:001:CS:HTML>. 24.2.2007.

efektivně nastaven systém vzájemné komunikace, spolupráce a kontroly jednotlivých orgánů odpovědných za fungování programu, aby bylo možné těmto situacím předcházet.

O tom, že systém nebyl nastaven zcela optimálně, hovoří zejména vývoj v posledních měsících roku 2006, kdy hrozilo, že se České republice nepodaří vyčerpat všechny prostředky alokované ze strukturálních fondů na rok 2004, největší skluz dosahovalo čerpání prostředků právě z programu JPD 3 (detailně viz kapitola 5). V druhé polovině roku 2006 se proto přistoupilo k tzv. krizovému řízení systému strukturálních fondů. Důraz byl kladen zejména na zrychlení administrace projektů, včetně rychlejší kontroly a vyřízení předložených žádostí o platbu, zlepšení komunikace řídicích orgánů s příjemci pomoci (v případě zjištěných nedostatků) i na efektivnější komunikaci mezi řídicími orgány samotnými. Národní vzdělávací fond např. jako administrátor opatření 2.2., 4.1. a 4.2. přistoupil k tzv. zkrácené proceduře schvalování žádostí o platbu, kdy byly příjemcům podpory proplaceny pouze tzv. bezproblémové částky. Proplacení sporných částek bylo odloženo na dobu, kdy byly veškeré nejasnosti s příjemcem pomoci vyřízeny, případně došlo k přesunu těchto částek až do dalších monitorovacích zpráv.⁶⁷ Výsledkem krizového řízení bylo významné zrychlení čerpání prostředků na konci roku 2006, díky němuž se podařilo vyčerpat všechny alokované prostředky na rok 2004.

2.2.2. Převod finančních prostředků mezi Platebním orgánem JPD 3 a konečnými příjemci

Ve vztahu k realizátorům projektů je spíše než nastavení finančních mechanismů mezi Evropskou komisí a řídicími orgány podstatnější nastavení finančních toků mezi řídicími orgány a příjemci pomoci. Pro zajištění správného fungování finančních mechanismů JPD 3 muselo být definováno, jakým způsobem budou přijímány, ověřovány a potvrzovány žádosti příjemců pomoci o úhradu výdajů. Z *Nařízení Komise (ES) č. 438/2001* vyplývá, že stanovení mechanismu žádostí o úhradu výdajů závisí pouze na členském státě. Pokud se tedy časem ukáží v tomto mechanismu nedostatky, není možné za ně obvinít Evropskou komisi jako instituci, která „*nařizuje věci, které pak v praxi nefungují*“.⁶⁸

Stejně jako pro Ministerstvo financí, i pro konečné příjemce platí, že jsou povinni zřídit zvláštní účet, na nějž jim jsou finanční prostředky od Platebního orgánu zasílány. Příjemcům pomoci mohou být finanční prostředky převedeny na účet pouze v případě, kdy doloží, že veškeré požadované platby byly skutečně provedeny a souvisely přímo s realizací projektu. S každým

⁶⁷ Dotační věstník č.01/07. Str. 46

⁶⁸ Je jisté namísto podotknout, že mechanismus žádostí o úhradu výdajů si členský stát nemůže nastavit, aniž by ho Komise schválila. Komise ovšem posuzuje pouze to, zda je tento mechanismus v souladu s právními předpisy ES, zejména Nařízením Rady (ES) 1260/1999, nikoliv to, nakolik bude v praxi efektivní.

příjemcem pomoci je sepsána tzv. Smlouva o financování, která definuje veškeré náležitosti převodu finančních prostředků.

Příjemce pomoci může obdržet tzv. zálohovou platbu ve výši 25% uznatelných nákladů projektu, a to do 30 dnů po podpisu Smlouvy o financování.⁶⁹ Zálohová platba slouží k nastartování projektu a v případě programu JPD 3 je poskytnuta naprosté většině projektů.⁷⁰

V průběhu realizace projektu jsou u programu JPD 3 vypláceny tzv. průběžné platby, vždy na základě *Žádosti o platbu*, jejíž součástí je *Zpráva o plnění věcných a finančních ukazatelů projektu*.⁷¹ Počet a harmonogram průběžných plateb je přesně určen ve Smlouvě o financování. Průběžná platba slouží k proplacení již uskutečněných výdajů a je vyplacena pouze v případě, že příjemce pomoci vyčerpal minimálně 80% prostředků předcházející průběžné platby a 100% prostředků všech plateb předcházejících.⁷² Průběžné platby převádí Komise na účet Platebního orgánu třikrát ročně, vždy na základě *Žádosti o doplnění zůstatku*. Závěrečná platba ve výši 10% celkových uznatelných nákladů projektu je příjemci pomoci vyplacena po předložení a schválení závěrečné zprávy.

V souvislosti s vyplácením průběžných plateb je nutno poukázat na jeden velmi důležitý fakt, a to ten, že nastavení dalších plateb záleží na dohodě s Řídicím orgánem - prostředky mohou být (podle článku 32 *Nářízení Rady (ES) č. 1260/1999*) na účet příjemce převáděny průběžně (jednou měsíčně, čtvrtletně apod.) či jednorázově. Tato skutečnost je velmi zajímavá. U naprosté většiny programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů byl v České republice pro období 2004-2006 aplikován systém zpětného financování. Takto nastavené finanční schéma je často kritizováno jako jeden z možných důvodů nedostatečné absorpční kapacity České republiky při čerpání prostředků ze strukturálních fondů. Je nesporné, že povinnost financovat projekt fakticky z vlastních zdrojů a až po jeho úspěšném dokončení požádat o vyplacení finanční dotace může být pro mnohé subjekty důvodem, proč se rozhodnou žádost o podporu vůbec nepodat.⁷³ Z tohoto pohledu je nepopiratelné, že systém průběžných (zálohových) plateb realizaci projektů významně usnadňuje. Navíc v případě programu JPD 3, kdy jsou realizovány tzv. měkké,

⁶⁹ V ojedinělých případech může být zálohová platba dokonce vyšší než 25% uznatelných nákladů projektu, obvykle 30%.

⁷⁰ Podle Programového dodatku JPD 3 byly zálohové platby uplatněny u všech projektů, „...s výjimkou programů podpory nebo jednotlivých projektů, které jsou realizovány podle pravidel pro veřejnou podporu podnikatelských subjektů.“

Programový dodatek JPD 3. Str. 74.

⁷¹ Průběžné platby (stejně jako platbu závěrečnou) již v rámci programu JPD 3 dostávají všechny realizované projekty.

⁷² Celkový součet prostředků poskytnutých v rámci zálohové platby a všech průběžných plateb nesmí přesáhnout 90% celkových nákladů projektu.

⁷³ K tomuto argumentu bohužel neexistují potřebné podklady, neboť lze jen těžko zjistit, kolik subjektů se rozhodlo od podání žádosti upustit, i když o ní zpočátku uvažovalo. Přesto je tento argument v obecné rovině často používán a hodnocen jako relevantní.

neinvestiční projekty (často neziskovými organizacemi), se lze domnívat, že bez systému průběžného financování by mnoho z nich opravdu realizováno nebylo.⁷⁴ Jedním z dalších vysvětlení, proč bylo u programu JPD 3 přistoupeno k systému průběžného financování může být o to, že u tzv. měkkých projektů hrozí v daleko menší míře zneužití prostředků, neboť realizované projekty nejsou samy o sobě ziskové, naopak, pomáhají k rozvoji společnosti jako celku, nikoliv pouze instituci, která projekt realizuje.

Nicméně ani systém průběžného financování není vždy úplně bez problému. Problém způsobuje skutečnost, že poskytovatelé podpory nejsou časově limitováni, co se týče doby, do kdy musí žádosti o průběžné platby předložené příjemcem podpory zkontrolovat a poslat Řídícímu orgánu nebo je (v případě zjištěných nedostatků) zaslat zpět příjemci pomoci k doplnění. Proto v praxi dochází k tomu, že přestože realizátor projektu řádně předloží pravidelnou Monitorovací zprávu a spolu s ní i *Žádost o průběžnou platbu*, trvá i několik měsíců, než se k němu platba opravdu dostane. Nutno dodat, že mnoho projektů se tím může dostat do opravdových existenčních problémů. Je jistě namístě se domnívat, že tento nedostatek může být zapříčiněn především nedostatečnou personální kapacitou zprostředkujících orgánů, které jednoduše nestíhají všechny potřebné dokumenty kontrolovat. V průběhu realizace programu JPD 3 se navíc situace mohla spíše zhoršovat než-li zlepšovat, neboť postupně narůstal počet zahájených projektů.

2.2.3. Finanční kontrola

Účinná finanční kontrola je zřejmě jednou z nejdůležitějších podmínek úspěšnosti programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů. V případě, že by finanční mechanismy nebyly dostatečně transparentní a efektivní, mohlo by dojít k tomu, že by Evropská komise odmítla České republice finanční prostředky poskytnout.⁷⁵

Aby byla zajištěna plná kontrola finančních toků mezi členským státem a Evropskou komisí, je každý členský stát povinen definovat, jak budou nastaveny kontrolní mechanismy, a dohlížet

⁷⁴ Systém průběžných plateb byl uplatněn i v případě Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ) jehož obsah je podobný programu JPD 3, pouze s tím rozdílem, že OP RLZ je realizován na území celé České republiky mimo region hl. m. Prahy.

⁷⁵ K tomu skutečně došlo např. během čerpání finančních prostředků z programu Phare, kdy Komise 1. srpna 2004 zastavila převod peněz z důvodu „technických a organizačních nedostatků při rozdělování financí na jednotlivé projekty“. Důvodem bylo neudělení akreditace EDIS (Extended Decentralised Implementation System, rozšířený decentralizovaný systém implementace), bez které nelze po vstupu ČR do EU čerpat finanční prostředky v rámci tohoto programu. Akreditace EDIS nebyla České republice udělena na základě závěrečné zprávy auditorů Evropské komise, která odhalila závažné nedostatky ve fungování programu Phare 2003 RLZ. Obavou Komise bylo, aby při přerozdělování financí nedocházelo ke korupci. Finance byly Evropskou komisí opět uvolněny až po nápravě nedostatků dne 9. prosince 2004. Realizace mnoha projektů se tak o několik týdnů zpozdila.

<http://www2004.mfcr.cz/tiskzpravy.php?id=202>, 10.4.2007.

<http://www.euractiv.cz/strukturalni-politika/clanek/r-me-opt-erpat-dotace-z-programu-phare>, 10.4.2007.

na to, aby tyto mechanismy byly skutečně zřízeny a efektivně fungovaly.⁷⁶ Řídící orgán tedy musí zajistit, aby všechny orgány odpovědné za řádné fungování programu JPD 3 měly veškeré potřebné informace týkající se nejen řízení, ale také kontroly fungování JPD 3.⁷⁷ Za tímto účelem byl na Ministerstvu práce a sociálních věcí zákonem č. 320/2001 Sb. nově ustaven Odbor interního auditu a kontroly, který je (ve spolupráci s orgány na nižší implementační úrovni) zodpovědný za interní audit fungování programu JPD 3.⁷⁸

V souladu s *Narižením Komise (ES) č. 438/2001* musí Řídící orgán provádět tzv. kontroly fyzické realizace projektů, které mají prokázat, zda jsou všechny finanční, technické a administrativní záležitosti projektu v souladu s pravidly JPD 3. Ověřováno je zejména to, zda služby a produkty, které byly z ESF v rámci realizace projektů spolufinancovány, byly skutečně zajištěny či nakoupeny, a to v souladu s pravidly o způsobilosti výdajů (způsobilé výdaje přesně definuje *Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3*).⁷⁹ Kontroly fyzické realizace projektů musí být provedeny u všech projektů – z tohoto důvodu byla tato povinnost delegována z Řídícího orgánu na Zprostředkující subjekty, které tento dohled provádí jednak v rámci kontroly pravidelných monitorovacích zpráv (které musí příjemci podpor předkládat jednou za tři měsíce) a dále prostřednictvím speciálních kontrol, které musí být u všech projektů provedeny minimálně jednou za dobu trvání projektu.

Nad tento tzv. první stupeň kontroly je Řídící orgán povinen zajistit u vybraných vzorků projektů tzv. kontroly vzorku operací. Kontroly musí provádět orgán funkčně i organizačně nezávislý na řízení programu JPD 3 i jednotlivých projektů – u programu JPD 3 byl touto funkcí pověřen opět Odbor interního auditu a kontroly MPSV, Oddělení auditů a kontrol prostředků EU. V rámci kontrol je nutno do ukončení programu JPD 3 zkontrolovat min. tolik subjektů, aby jejich způsobilé výdaje představovaly alespoň 5% celkových způsobilých výdajů hrazených z programu JPD 3.⁸⁰ Kontroly musí být prováděny v průběhu celého trvání programu (Řídící

⁷⁶ Veškeré kontroly by měly probíhat s souladu s Manuálem auditu řídicích a kontrolních systémů pro strukturální fondy vydaným Evropskou komisí dne 27. listopadu 2003.

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Manual_SF.doc#_Toc70484736. 13.4.2007.

Jedná se např. o manuály s popisem, jak postupovat při řízení finančních zdrojů, zavedení pravidla dvojího podpisu pro všechny dokumenty nebo tzv. pravidla zastupitelnosti zaměstnanců.

Narižení Komise (ES) 438/2001. Článek 2.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/l_063/l_06320010303en00210043.pdf. 25.2.2007.

⁷⁸ Interní audit programu JPD 3 slouží především k pravidelnému ověřování, zda mechanismy kontrolních a řídicích systémů byly nastaveny správně; v této souvislosti Odbor interního auditu a kontroly MPSV také vypracovává hodnocení možných rizik, které by vinou nesprávné kontrolní činnosti mohly nastat. Mimo interní audit jsou prováděny ještě tzv. vnější kontroly, prováděné Nejvyšším kontrolním úřadem ČR, Evropskou komisí, Evropským účetním dvorem nebo Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF).

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs_xsl/metodicke_pokyny_postupy_1542.html?d=1. 13.4.2007.

⁷⁹ Narižení Komise (ES) č. 438/2001. Článek 9.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/l_063/l_06320010303en00210043.pdf. 25.2.2007.

⁸⁰ Narižení Komise (ES) č. 438/2001. Články 10-13.

orgán o jejich průběhu musí každoročně informovat Komisi), musí být provedeny u různých velikých projektů a různých Zprostředkujících subjektů. Kontroluje se zejména shodnost jednotlivých dokumentů archivovaných na různých místech, způsobilost výdajů a poskytnutí spolufinancování z české strany. Výsledky kontrol musí mj. obsahovat, kde a jakým způsobem byla kontrola provedena, jaké bylo její zjištění, a v případě zjištěných nedostatků také to, jaká opatření byla k jejich nápravě přijata (záznamy o všech provedených kontrolách jsou uloženy do centrálního monitorovacího systému MSSF).⁸¹ Cílem těchto kontrol je zejména zjištění systémových chyb (tzv. analýza rizik), které by mohly ohrozit úspěšnou realizaci programu JPD 3, a to jak na úrovni samotných příjemců pomoci, tak i na úrovni implementačních orgánů.⁸²

První kontroly (včetně pravidelných kontrol ve formě hodnocení monitorovacích zpráv předkládaných konečnými příjemci pomoci) byly realizovány až v roce 2005, neboť k prvnímu zasedání výběrových komisí a následnému výběru žádostí vhodných pro podporu došlo až v první polovině roku 2005. Realizovány byly 3 kontroly na úrovni řídicích orgánů a také první kontroly fyzické realizace projektů. Konkrétně se jednalo o 2 kontroly na Magistrátu hl. m. Prahy, odboru zahraničních fondů a vztahů Evropské unie, 1 kontrolu na Úřadu práce hl. m. Prahy a 2 kontroly vzorku operací.

Prováděny byly také první kontroly fyzické realizace projektů vyplývající z povinností zprostředkujících subjektů: Správa služeb zaměstnanosti realizovala v průběhu roku 2005 3 kontroly, Nadace rozvoje občanské společnosti 4 a Magistrát HMP 9 kontrol. Tato poměrně nízká čísla vychází především ze skutečnosti, že během roku 2005 bylo zahájeno jen malé množství projektů.

Dále bylo Odborem interního auditu a kontroly MPSV, Oddělením interního auditu prostředků EU provedeno 5 interních auditů činnosti Řídicího orgánu a 10 auditů u Zprostředkujících subjektů (jednalo se o 5 kontrol u Správy služeb zaměstnanosti, 4 kontroly u Nadace rozvoje občanské společnosti a 1 kontrolu u Magistrátu hl. m. Prahy).⁸³

V rámci provedených kontrol byly shledány následující nedostatky. U MHMP bylo v případě první kontroly (zahájené dne 9. května 2005) zjištěno hrubé porušení pravidel hodnocení a výběru projektů, neboť Zastupitelstvo HMP vyřadilo z hodnocení 13 žádostí, aniž by toto své

---

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/l_063/l_06320010303en00210043.pdf. 25.2.2007.

⁸¹ Nařízení Komise (ES) 438/2001. Článek 4.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/l_063/l_06320010303en00210043.pdf. 25.2.2007.

⁸² Každý projekt, jehož rozpočet je vyšší než 3 milióny korun, po ukončení také podléhá finančnímu auditu, který v případě JPD 3 provádí Útvar pro finanční kontrolu Ministerstva financí.

Nařízení Komise (ES) č. 438/2001. Článek 15.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/l_063/l_06320010303en00210043.pdf. 25.2.2007.

⁸³ Výroční zpráva JPD 3 za rok 2005. Kapitola 6.2. Kontroly uskutečněné v roce 2005 a 6.3. Audity v roce 2005. Str. 73-80.

rozhodnutí nějak zdůvodnilo a naopak odsouhlasilo k financování 3 projekty, které již byly předtím výběrovou komisí nedoporučeny k financování.⁸⁴ Na základě kontroly Řídícího orgánu tak musel MHMP zrušit dřívější rozhodnutí ohledně vybraných projektů a na čas přerušit zasedání výběrových komisí pro další výzvy. Jako nápravu MHMP opakoval hodnocení a výběr projektů u původně zrušeného usnesení, zpřesnil postupy v Operačním manuálu týkajících se výběru a hodnocení projektů, které také nově doplnil o projednávání předložených žádostí výbory Zastupitelstva HMP. Tato nápravná opatření následně hodnotila další kontrola (zahájena dne 5. července 2005), kde již bylo vše shledáno v pořádku.⁸⁵

Výsledkem zjištěných nedostatků ve vztahu k realizátorům projektů bylo nejen odložení doby, kdy mohly být zahájeny první projekty (resp. projekty schválené v rámci prvních výzev), ale také prodloužení schvalovacího procesu u dalších výzev. Předkládání projektů v rámci druhých výzev bylo ukončeno dne 17. června 2005, zasedání výběrové komise, Rady hl. m. Prahy a Zastupitelstva HMP se následně konalo až v průběhu září 2005.⁸⁶

V případě Úřadu práce hl. m. Prahy byla v rámci kontroly (zahájené dne 28. července 2005) projednávána stížnost žadatelky, která označila proces hodnocení a výběru žádostí za neobjektivní. Úřad práce hl. m. Prahy nechal její žádost, která byla v předchozím kole výběrové komise označena za nedostatečnou, znovu ohodnotit dvěma nezávislými hodnotiteli, kteří opět potvrdili závěry předchozí výběrové komise a daný projekt k financování nedoporučili. Řídící orgán následně shledal činnost Úřadu práce hl. m. Prahy ve vztahu ke všem administrativním náležitostem za uspokojivou.⁸⁷

V rámci auditů provedených u zprostředkujících subjektů byly shledány vážné nedostatky pouze v případě Správy služeb zaměstnanosti. Jednalo se o celou řadu nesrovnalostí, které byly postupně odstraňovány v průběhu celého roku 2005. Zjištěné nedostatky by mohly být jedním z důvodů nedostatečného čerpání prostředků v rámci Opatření 1.1., kde Správa služeb zaměstnanosti funguje jako Zprostředkující subjekt.

⁸⁴ Kontrola byla provedena na základě stížnosti sdružení proFem, jehož projekt s názvem „Mosty pro ženy“ byl na základě návrhu primátora hl. m. Prahy Pavla Béma nedoporučen k financování kvůli údajně nadhodnoceným nákladům.

<http://www.euractiv.cz/strukturalni-politika/clanek/praha-me-pijt-o-dotace-zeu> . 27.4.2007.

⁸⁵ V rámci kontroly bylo také vzneseno podezření na tzv. nesrovnalost (jednání, v jehož důsledku by mohlo dojít ke škodě na rozpočtu Evropského společenství, např. formou neoprávněných výdajů), konkrétně u 3 projektů, které byly původně vyřazeny a následně doporučeny k financování. Jednalo se o částku 14.6 miliónů korun. Jelikož ale bylo na základě kontroly nápravné opatření učiněno ještě před vyplacením této částky, k faktické škodě nedošlo. Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995R2988:CS:NOT> . 13.4.2007.

⁸⁶ Zdroj: Zprávy o výsledcích výběrového procesu JPD 3.

<http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=12> . 13.4.2007.

⁸⁷ I v tomto případě bylo vzneseno podezření na tzv. nesrovnalost. Jelikož ale projekt nebyl financován, ke škodě na straně rozpočtu Společenství nedošlo.

U všech ostatních kontrol a auditů byly zjištěny pouze marginální nedostatky, které byly většinou ještě během doby trvání kontrol bez problémů odstraněny.

Výsledky kontrol uskutečněných v roce 2006 budou oficiálně zveřejněny až v rámci Výroční zprávy JPD 3 za rok 2006, jež bude vydána v červnu 2007. Odbor interního auditu a kontroly MPSV, Oddělení auditů a kontrol prostředků EU nicméně na vyžádání zpřístupnil předběžné informace týkající se realizace kontroly vzorku operací. Podle těchto informací byly v roce 2006 ověřeny způsobilé výdaje u 6 projektů. Zjištěné nedostatky se týkaly zejména nedostatečného dokladování způsobilých výdajů projektu a porušování pravidel pro výběr dodavatelů. Ani u jednoho projektu avšak nedošlo ke krácení poskytnuté podpory. Výsledky těchto kontrol jsou velmi zajímavé také ve vztahu k plnění povinností implementačních orgánů. Zpráva stanoví, že „v důsledku složité implementační struktury a složitého způsobu dokladování způsobilých výdajů“ dochází často k „nedodržování lhůt při administraci žádostí o platbu“, na druhou stranu jsou ale podle této zprávy „řídící a kontrolní systémy nastaveny a funkční“. Údaje o dalších provedených kontrolách se bohužel nepodařilo získat.

Tato poměrně nízká čísla realizovaných kontrol naznačují, že v nadcházejících letech by se měl počet všech kontrol mnohonásobně zvyšovat.

2.3. Publicita JPD 3

Mezi další povinnosti členského státu, resp. Řídícího orgánu, patří zajistit propagaci programu u široké veřejnosti a informovat všechny potenciální žadatele o možnostech jeho využití. Podrobně jsou pravidla pro informovanost a propagaci týkající se pomoci ze strukturálních fondů upravena v *Nařízení Komise (ES) č. 1159/2000*.⁸⁸

Řídící orgán musel plánovanou podobu informační a propagační kampaně ve formě *Akčního komunikačního plánu* předložit Komisi ke schválení.⁸⁹ Plán uvádí, jaké jsou cílové skupiny kampaně, jaká strategie byla pro kampaň zvolena a v rámci jakého rozpočtu, kdo je za realizaci kampaně zodpovědný a jakým způsobem bude realizace hodnocena. Propagační kampaň musí obsahovat zejména informace o tom, co je obsahem pomoci z ESF a jak je pomoc v průběhu

⁸⁸ Informační kampaň zaměřená na širokou veřejnost (vedená Řídícím orgánem JPD 3 a Zprostředkujícími subjekty) může mít několik podob – automaticky by měla zahrnovat celostátní či regionální sdělovací prostředky, možné je také využití internetu či jiných propagačních materiálů a akcí (publikace, reklamní panely, pamětní desky, tiskové konference, soutěže o nejlepší projekt apod.).
Nařízení Komise (ES) č. 1159/2000.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2000:130:0030:01:CS:HTML>, 25.2.2007.

⁸⁹ Komunikační plán k JPD 3 je součástí Programového dodatku Jednotného programového dokumentu pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha.

realizace programu využívána. Smyslem kampaně ovšem není pouhé šíření loga ESF nebo propagace Evropské unie. Hlavním cílem kampaně je poskytnutí informací o tom, jak funguje systém podávání žádostí o finanční podporu, jaká jsou kritéria výběru pro jednotlivé projekty, příp. koho je možné v případě zájmu kontaktovat.⁹⁰ V rámci celkové propagace ESF v České republice Řídící orgán vypsál výběrové řízení na vytvoření propagačního materiálu o ESF, na jehož základě byl natočen dvoudílný film s názvem „Nová šance pro Vás“. Film slouží k různým propagačním účelům, nejčastěji se jedná o promítání na konferencích a seminářích pro potenciální žadatele. Film byl rozšířen pomocí subjektů implementační struktury do celé ČR.⁹¹

Za realizaci propagační a informační kampaně není zodpovědný výlučně Řídící orgán. Ten zajišťuje pouze aktivity na úrovni propagace programu JPD 3, či dokonce strukturálních fondů obecně. Aktivity propagující program JPD 3 na úrovni jednotlivých opatření, ve vztahu k potenciálním žadatelům (tedy činnost bezesporu mnohem důležitější), vykonávají Zprostředkující subjekty, v jejichž gesci je příslušné opatření realizováno. Zde se tedy opět nabízí poměrně široký prostor k vlastní iniciativě. Ze srovnání vychází nejlépe Magistrát hl. m. Prahy, který nejen že organizoval tematické semináře pro veřejnost ke každému opatření v jeho kompetenci zvláště, ale s jejich realizací začal již v srpnu 2004, tedy nejdříve ze všech Zprostředkujících subjektů a ještě před tím, než byly v rámci daných opatření vyhlášeny první výzvy. Ostatní orgány pořádaly většinou pouze obecné semináře, typu *Představení programu JPD 3* nebo *Úvodní prezentace* (daného opatření).⁹²

Nedílnou součástí informačních opatření jsou i vzdělávací aktivity zaměřené na zaměstnance implementačních orgánů. Cílem těchto seminářů je zvýšit kvalifikaci a dovednosti pracovníků implementačních struktur, a tím zajistit co nejúspěšnější realizaci celého programu JPD 3 (resp. jednotlivých opatření). I zde se aktivity jednotlivých Zprostředkujících subjektů do značné míry liší. Tematická škála seminářů je v této oblasti opravdu vysoká, od školení typu *Úvod do ESF* či *Minimum o EU* přes oblasti věnující se českému právnímu prostředí ve spojitosti se strukturálními fondy (*Nový zákon o zadávání veřejných zakázek*, *Veřejná podpora po vstupu do EU*, *Zákon o majetku ČR*) až po semináře zaměřené na problematiku spojenou s konkrétní aplikací JPD 3 jako např. *MSSF Monit a Benefit*, *Seminář o uznatelnosti nákladů* nebo *Školení o finančních tocích*.⁹³ Většina těchto seminářů byla realizována v průběhu roku 2004 – některé

⁹⁰ Nařízení Komise (ES) č. 1159/2000. Příloha.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2000:130:0030:01:CS:HTML>. 25.2.2007.

⁹¹ <http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=2141>. 30.4.2007.

⁹² Výroční zpráva JPD 3 za rok 2004. Kapitola 4.5. Publicita a vzdělávání.

⁹³ Výroční zpráva JPD 3 za rok 2004. Kapitola 4.5. Publicita a vzdělávání a Výroční zpráva JPD 3 za rok 2005. Kapitola 5. Publicita a vzdělávání.

sice ještě před vstupem ČR do EU, jednalo se ale převážně o semináře zaměřené na obecnou problematiku EU. Specializovaná školení ohledně praktických dopadů či realizace JPD 3 se konala až ve druhé polovině roku 2004. Nabízí se tedy otázka, zda nebylo možné proškolení pracovníky implementačních struktur s větším předstihem, aby jejich znalosti odpovídaly požadavkům na ně kladeným již v průběhu vyhlášení prvních výzev, resp. předkládání prvních žádostí o podporu.⁹⁴

V rámci informačních aktivit probíhají také školení hodnotitelů, která se v převážné míře začala konat na konci roku 2004 a pokračovala v průběhu roku 2005. Vzhledem k tomu, že první výzvy byly ukončeny až v lednu 2005, a až poté následovalo hodnocení předložených žádostí o podporu, lze termín konání seminářů pro hodnotitele považovat za adekvátní.

Zajištění dostatečné propagace programu JPD 3 (zejména u potenciálních žadatelů) je bezesporu jedním z hlavních kritérií, jak dosáhnout vysoké úspěšnosti čerpání prostředků. Nedílné místo v tomto směru patří internetovým zdrojům.⁹⁵ O programu JPD 3 se mohli žadatelé informovat především na stránkách Evropského sociálního fondu,⁹⁶ portálu Ministerstva pro místní rozvoj (Monitorovací systém strukturálních fondů MSSF),⁹⁷ portálu Euroskop.cz (Rozcestník pro evropské peníze),⁹⁸ webu Hlavního města Prahy,⁹⁹ Nadace rozvoje občanské společnosti¹⁰⁰ a portálu eDotace.cz.¹⁰¹ Internetové stránky by měly sloužit nejen jako zdroj informací ve smyslu základních dokumentů a pravidel, ale měly by také podávat ucelený přehled o tom, jaké projekty byly v rámci jednotlivých opatření předloženy a které z nich uspěly, což může ve významném měřítku sloužit jako zdroj informací pro nové žadatele a zabránit mimo jiné tomu, aby žadatelé předkládali žádosti, které by duplikovaly již realizované projekty.

Z tohoto pohledu se jako nejlepší ukazují stránky hl. m. Prahy, které obsahují seznam všech podpořených projektů v rámci opatření spravovaných Magistrátem HMP. U každého projektu jsou uvedeny nejen základní informace typu jméno žadatele, název projektu či výše dotace, ale navíc také krátký popis, často s odkazem přímo na internetové stránky projektu. Zajímavé jsou

⁹⁴ První výzvy byly vyhlášeny od října roku 2004.

⁹⁵ Na důležité postavení internetu jako zdroje informací poukazuje např. výzkum realizovaný agenturou G-Projekt realizovaný v Jihočeském kraji. Internet jako informační zdroj uvedla více než třetina všech dotázaných (37%). Podobný průzkum nebyl na území hl. m. Prahy realizován. Lze ovšem předpokládat, že zastoupení internetu jako informačního zdroje by v hlavním město bylo ještě výraznější.

Průzkum „Analýza absorpční kapacity Jihočeského kraje“. Str. 4.

http://www.g-project.cz/DocumentStore/Anketa%20SROP_1.pdf . 11.5.2007.

⁹⁶ www.esfcr.cz

⁹⁷ www.strukturalni-fondy.cz

⁹⁸ rozcestnik.euroskop.cz

⁹⁹ www.praha-mesto.cz

¹⁰⁰ www.nros.cz

¹⁰¹ www.edotace.cz

také stránky portálu Euroskop.cz, který nabízí databázi několika desítek projektů realizovaných v oblasti rozvoje lidských zdrojů a vzdělávání, opět včetně krátkého popisu. Projekty sice nejsou řazeny podle jednotlivých programů/opatření, přesto ale mohou sloužit jako významný zdroj inspirace. Velmi podobně funguje také portál eDotace.cz, jenž na svých stránkách uvádí poměrně podrobné případové studie vybraných projektů. Nevýhodou ovšem je, že k dispozici je pouze velmi omezené množství příkladů.

Spíše nedostatečně lze hodnotit stránky ESF, portálu MMR a Nadace rozvoje občanské společnosti, které sice obsahují seznam všech vybraných projektů v rámci jednotlivých opatření, bohužel ale pouze v minimálním rozsahu, tedy pouze jméno žadatele, název projektu, objem dotace, popř. bodové hodnocení předložené žádosti. Nakolik mohou tyto údaje pro potenciální žadatele sloužit jako skutečný informační zdroj je diskutabilní.

Náklady spojené s publicitou programu JPD 3 jsou hrazeny z *Opatření 5.2. Technické zabezpečení programu*. Částka alokovaná na toto opatření představuje 2,5% celkové sumy programu JPD 3, včetně národního spolufinancování tato částka dosahuje téměř 3 milionů EUR. Je tedy otázkou, zda finanční prostředky vynakládané na publicitu programu JPD 3 v podobě obecných informačních brožur apod. nebylo lepší využít na vytvoření seznamu všech realizovaných projektů, který by pro žadatele o podporu měly zřejmě mnohem větší přínos a mohly by také nepřímo zvýšit kvalitu předkládaných žádostí.¹⁰² Vzhledem k pokročilému stavu realizace programu JPD 3 lze ale tuto úvahu směřovat hlavně do budoucna, na programy realizované v programovacím období 2007-2013. Skutečnost, že si implementační orgány jsou vědomy toho, že náklady na publicitu strukturálních fondů v ČR nejsou využívány dostatečně, naznačuje např. výrok ministra pro místní rozvoj Petra Gandaloviče ze září 2006, podle něhož ministerstvo bude „*měnit komunikaci s potenciálními žadateli - místo abstraktních reklam bude prezentovat hotové projekty, které jsou nejlepším důkazem toho, že to všechno úsilí žadatele má opravdu smysl*“.¹⁰³

¹⁰² Požadavek vytvořit ve všech členských státech pro období 2007-2013 podrobnou databázi projektů, které jsou realizovány za finanční podpory ze strukturálních fondů EU, vyjádřila již i Evropská komise.

<http://www.euractiv.cz/strukturalni-politika/clanek/faz-ek-poaduje-zveejovni-informac-o-pjemcch-dotac-z-evropskch> . 27.4.2007.

¹⁰³ <http://www.mmr.cz/index.php?show=001021520> . 29.4.2007.

3. Příprava projektů

Předložení žádosti o podporu z programu JPD 3 si vyžaduje dlouhou, často i několika týdenní přípravu. Žadatelé musí velice dobře znát problematiku, v jejímž rámci je žádost předkládána, na což navazuje detailní představa o realizaci projektu. Přestože příprava projektu v jeho teoretické fázi (kdy by žadatel měl provést analýzu trhu v oblasti, již se jeho projekt měl věnovat) může být časově, administrativně či jinak náročná, nelze ji spojovat čistě s faktem, že by projekt měl být spolufinancován z programu JPD 3. Neboť lze očekávat, že průzkum trhu ve smyslu konkurenčních aktérů či projektů by žadatelé učinili i v případě, kdy by projekt financovali z vlastních zdrojů.

Samotné sepsání žádosti o podporu již ovšem zahrnuje mnohé povinnosti, které by žadatelé při financování projektu z vlastních zdrojů vykonat nemuseli. Ty budou blíže popsány v následující kapitole. Pozornost bude věnována zejména tomu, zda dané povinnosti představují pro žadatele pouze nadbytečnou zátěž, nebo zda mohou v konečném důsledku žadatelům být i ku prospěchu, případně zlepšit kvalitu předkládaného projektu.

3.1. Příručka pro žadatele o finanční podporu JPD 3

Aby bylo zájemcům o podporu předložení žádosti usnadněno, vydal Řídící orgán JPD 3 *Příručku pro žadatele o finanční podporu JPD 3* (dále jen *Příručka pro žadatele* či *Příručka*). První verze *Příručky pro žadatele* byla vydána ke dni 1. srpnu 2004, následovaly čtyři revize.¹⁰⁴ *Příručka pro žadatele* obsahuje (kromě krátkého popisu strukturálních fondů a implementační struktury programu JPD 3) požadavky, jež musí žadatel splnit při navrhování a předkládání projektů, kritéria oprávněnosti a popis, jak jsou hodnoceny předložené žádosti. Zvláštní část je věnována finanční oblasti, konkrétně rozpočtu projektu a poskytování veřejné podpory.¹⁰⁵

Přestože by se mohlo na první pohled zdát, že *Příručka pro žadatele* může žadatelům o dotaci poskytnout veškeré potřebné informace, není tomu vždy tak, neboť některé formulace mohou být

¹⁰⁴ Následovaly 1. revize dne 1. prosince 2004, 2. revize dne 1. února 2005, 3. revize dne 1. května 2005 a 4. revize dne 15. září 2005.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/97/prirucka_zadatele_jpd3.pdf. 10.3.2007.

¹⁰⁵ Mimo *Příručky pro žadatele* mohli žadatelé o podporu čerpat informace týkající se přípravy projektů a předkládání žádostí o podpory např. z publikace "Základní principy přípravy projektů strukturálních fondů EU dokumentované na případových studiích" vydané Ministerstvem pro místní rozvoj v květnu 2004. Přestože tato publikace není primárně zaměřena na program JPD3, jako ukázkový řeší i neinvestiční projekt předložený v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, jenž je s programem JPD 3 v mnohém totožný. Cílem publikace je poskytnout žadatelům praktické informace jak připravit žádost o podporu.

<http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1107945251finalnet.pdf>. 16.3.2007.

pro žadatele nejasné, navíc, jak již bylo řečeno, *Příručka pro žadatele* byla v průběhu času několikrát revidována (žadatel je vždy povinen postupovat v souladu s pravidly dle aktuální verze *Příručky*).

V rámci jednotlivých revizí docházelo ke zpřesnění či doplnění informací. V rámci první revize ze dne 1. prosince 2004 nedošlo k mnoha zásadním změnám, pouze ke konkrétnějšímu vymezení některých bodů a nová verze *Příručky* byla vydána (z pohledu uživatele) v přehlednější úpravě. Vzhledem k tomu, že v rámci prvních výzev vyhlášených od října 2004 byl příjem žádostí ukončen v lednu 2005, došlo k revizi *Příručky* v průběhu vyhlášené výzvy (ke stejné situaci došlo i u všech následných revizí). Žadatelé v případě, kdy žádost o podporu odevzdali hned v počátku vyhlášené výzvy, nemuseli svou žádost předělat. Ke změně již předloženého návrhu projektu ale mohla žadatele vést skutečnost, že nová pravidla byla pro žadatele v některých ohledech výhodnější.

Za zřejmě nejvýznamnější změnu v rámci první revize lze považovat nově definované pravidlo pro lokalizaci projektu, které bylo doplněno možností realizovat aktivity v rámci projektu nejen na zemi hl. m. Prahy, ale také v sousedícím regionu NUTS 2 Střední Čechy.¹⁰⁶ Žadatelé, kteří nemají své sídlo v regionu hl. m. Prahy (sídlo žadatele o podporu v regionu hl. m. Prahy není pro poskytnutí dotace v rámci programu JPD 3 podmínkou), ale v přilehlých oblastech spadajících již do regionu Středních Čech, tak mohli např. začít využívat své prostory k různým školením apod., a tím ušetřit náklady za pronájem vhodných prostor na území hl. m. Prahy.

Za podstatnou změnu lze pokládat také nově definované pravidlo partnerství, podle něhož se partnery žadatele mohou stát právnické nebo fyzické osoby se sídlem v kterékoliv členské zemi EU - v první verzi *Příručky* bylo možné za oprávněné partnery považovat pouze právnické nebo fyzické osoby se sídlem v České republice.¹⁰⁷ Nová definice oprávněných partnerů tak realizátorům nabízí možnost širšího a odbornějšího přístupu, využití většího know-how mezinárodních partnerů, jejich předchozích zkušeností nejen v problematice samotné, ale např. i v otázce vedení projektů. Přesto, s ohledem na skutečnost, že převážná část aktivit v rámci projektů spolufinancovaných z programu JPD 3 musí být realizována na území hl. m. Prahy, lze usuzovat, že mezinárodní partnerství je u těchto projektů spíše výjimečné. Nicméně možnost přizvat si na realizaci projektu mezinárodního partnera musí být hodnocena jedinečně kladně, a s ohledem na principy Evropské unie je spíše s podivem, že nebyla uvedena již v první verzi *Příručky*.

¹⁰⁶ Příručka pro žadatele o finanční podporu JPD 3 (ve znění 1. revize). Str. 22.

¹⁰⁷ Ibid. Str. 22.

Několik dílčích změn bylo provedeno také v oblasti rozpočtu projektu. Nejdůležitější z nich se týká mzdových příspěvků pro cílové skupiny (procentuální podíl celkových mzdových nákladů, do té doby stanoveny max. na 75%), které byly nově pro znevýhodněné osoby navýšeny až na max. možnou hodnotu 100% (jedná se např. o situaci, kdy realizátor projektu vytváří nová pracovní místa).¹⁰⁸ Tento fakt je zajímavý zejména vzhledem ke skutečnosti, že primární cílovou skupinou téměř všech priorit v rámci JPD 3 jsou právě znevýhodněné osoby. Proto přesto, že se zdánlivě nejedná o velkou změnu, v konečném důsledku mohl být její přínos pro příjemce podpory, resp. samotné cílové skupiny poměrně značný. Příjemcům podpory umožňovala šetřit jejich vlastní finanční prostředky a zároveň mohla zvyšovat jejich motivaci vytvářet nová pracovní místa, což lze z pohledu cílových skupin hodnotit pouze kladně.

Nejvýznamnějším souborem změn v rámci druhé revize *Příručky pro žadatele* byla úprava pravidel týkajících se hodnocení a výběru žádostí o podporu. V rámci věcného hodnocení projektů byla do textu doplněna klauzule „*Soubor kritérií se může během realizace programu měnit.*“¹⁰⁹ Revize dále uvádí, že rozhodnutí výběrové komise je konečné a není možné je změnit ani dalším rozhodnutím téže výběrové komise, jak to bylo doposud možné.¹¹⁰ Žadatel o dotaci má tedy jedinou možnost, jak dosáhnout toho, aby byla jeho žádost přezkoumána, a tou je podat stížnost, např. na podjatost věcného hodnocení. V tom případě by byla žádost následně opět hodnocena nezávislými hodnotiteli, jejichž rozhodnutí by bylo považováno za definitivní. Tato možnost je ovšem (stejně jako dřívější možnost odvolání se proti rozhodnutí výběrové komise) v praxi využívána pouze zcela výjimečně.

Pozměněny byly také některé náležitosti týkající se předkládání žádostí o podporu, např. pravidlo, jakým stylem musí být sešita a přelepena žádost o podporu.¹¹¹ Tyto změny lze jistě považovat víceméně za úsměvné, tím spíše je ale namístě otázka, zda je opravdu nutné regulovat podávání žádostí až do takovýchto detailů.

Třetí revize nepřinesla víceméně žádné podstatné změny. Upravila definici malých a středních podniků v souladu s novým *Nařízením Komise (ES) č. 364/2004*¹¹² a doplnila informace

¹⁰⁸ Příručka pro žadatele o finanční podporu JPD 3 (ve znění 1. revize). Str. 48.

¹⁰⁹ Příručka pro žadatele o finanční podporu JPD 3 (ve znění 2. revize). Str. 67.

¹¹⁰ *Ibid.* Str. 68.

¹¹¹ *Ibid.* Str. 61-63.

¹¹² Zajímavým faktem bezesporu je, že nové Nařízení Komise (ES) č. 364/2004 bylo vydáno dne 25. února 2004, nicméně zapracováno bylo až do 3. revize *Příručky* ze dne 1. května 2005.

Nařízení Komise (ES) č. 364/2004. Str. 10.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:063:0022:01:CS:HTML>. 10.3.2007.

o pravidlech pro poskytování podpory de minimis, ovšem beze změny jejich faktického obsahu.¹¹³ Poslední čtvrtá revize již také nepřinesla žádné podstatné změny.

Vzhledem k tomu, že jednotlivé revize měly za cíl převážně zpřesnění a zjednodušení vybraných náležitostí týkajících se přípravy či realizace projektů v rámci programu JPD 3, nedá se říci, že by žadatelé o podporu museli v každém případě postupovat v souladu s aktuální verzí *Příručky pro žadatele*. Pokud ale vypracovali projekt na základě předchozí verze *Příručky*, zbytečně tím sami sebe znevýhodňovali, neboť v tom případě často postupovali podle přísnějších podmínek, než bylo nutné.

Za povšimnutí stojí také skutečnost, že poslední revize *Příručky pro žadatele* byla vydána dne 15. září 2005, z čehož lze usuzovat, že všechny případné nesrovnalosti či oblasti působící problémy byly uspokojivě dořešeny v průběhu prvního roku až roku od půl od zahájení programu JPD 3 (zejména přihlédneme-li k faktu, že nejvýznamnější změny přinesly první a druhá revize *Příručky* ze dne 1. prosince 2004, resp. ze dne 1. února 2005). Tato skutečnost by se sice mohla jevit jako poměrně příznivá, nicméně vzhledem k tomu, že v případě programu JPD 3 se (vlivem vstupu České republiky do Evropské unie až v druhé polovině rozpočtového období 2000-2006) jednalo pouze o zkrácenou dobu jeho realizace, je jistě namístě se ptát, zda všechny (byť malé) nesrovnalosti nemohly být vyřešeny i dříve.

3.2. Obecná kritéria pro předkládání projektů v rámci JPD 3

Asi tou nejdůležitější ze všech náležitostí nutných pro předložení úspěšné žádosti o podporu je dobrý nápad a ochota věnovat přípravě projektu značné úsilí, neboť pouze precizně vypracovaná žádost má šanci na úspěch. Pro usnadnění navrhování projektů je žadatelům nabídnut tzv. logický rámec, který je obecně doporučován pro přípravu projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů.¹¹⁴ Jedná se o na první pohled poměrně složitý komplex indikátorů a jejich vzájemných vazeb, které ale po bližším prostudování mohou žadatelům velmi usnadnit přípravu celého projektu, neboť neopomíjí žádný krok, na který je při zpracování i následné realizaci projektu nutno dát pozor. V rámci logického rámce je možné sledovat cíle, kterých má být dosaženo, účel projektu a očekávané výstupy, v neposlední řadě pak harmonogram všech plánovaných aktivit.

¹¹³ Příručka pro žadatele o finanční podporu JPD 3 (ve znění 3. revize). Str. 14, 57.

¹¹⁴ <http://www.businessinfo.cz/files/file5597.xls>. 17.3.2007

Obsah předkládaného projektu musí odpovídat jednak cílům ESF, dále cílům té které priority programu JPD 3 a v neposlední řadě také cílům jednotlivých výzev. Je třeba, aby byl žadatel už v době předkládání žádosti o podporu schopen odpovědět na otázky typu jaký je časový harmonogram projektu včetně všech jeho aktivit, kdo je cílovou skupinou, jaké jsou plánované výstupy projektu a pomocí jakých ukazatelů bude možno je měřit apod.¹¹⁵ Žadatel také musí předložit přesný rozpočet, který je nutno během realizace projektu dodržovat. Proto je nutné projekt připravit opravdu velmi pečlivě, neboť mnohé podklady uvedené v žádosti později již není možné měnit. V tomto směru mohou žadatelé o podporu čerpat informace jednak z *Příručky pro žadatele* (dle její aktuální verze), kde jsou všechna nezbytná poučení uvedena, jednak mohou čerpat z informačních zdrojů jednotlivých předkladatelů výzev (zejména z jejich internetových stránek).¹¹⁶ Mimo zveřejňování údajů na internetových stránkách předkladatelé výzev pro zájemce pořádají také mnohá školení a semináře a k dispozici by jim měli být také osobně, příp. po telefonu.

Předkládaná žádost musí být v souladu také s tzv. horizontálními cíly JPD 3, kterými jsou: udržitelný rozvoj, rovné příležitosti, využití informačních technologií a zapojení místních iniciativ.¹¹⁷ Horizontální kritéria musí být dodržena nejen v oblasti aktivit, cílových skupin a výstupů projektu, ale i při jeho samotné realizaci a řízení. Bylo by jistě zajímavé sledovat, nakolik by realizátoři projektů postupovali v souladu s těmito principy, pokud by projekt realizovali nezávisle na programu JPD 3. Nicméně přestože lze splnění těchto podmínek z pohledu realizátorů projektů považovat v některých případech za spíše problematické, v obecné rovině je možné je hodnotit pouze kladně, neboť přispívají k rozvoji společnosti jako takové.

Při přípravě projektu musí žadatel dále sledovat, zda jeho záměr odpovídá tzv. kritériím oprávněnosti. Jedná se o: oprávněnost žadatele, lokalizaci projektů, oprávněnost aktivit a cílových skupin a oprávněnost partnerů.¹¹⁸ Kritérium oprávněnosti žadatele, mimo finanční bezúhonnost, schopnost řádně vést a řídit projekt apod., požaduje, aby měl žadatel sídlo na území České republiky, ne ovšem nutně na území hl. m. Prahy. Toto kritérium je úzce spjato

¹¹⁵ Plánované aktivity, uvedené v Žádosti o finanční podporu z JPD 3, je možné následně ještě pozměnit. Závazná je v tomto směru až Smlouva o poskytnutí finanční podpory.

¹¹⁶ Jako nejlepší lze v tomto směru ze všech poskytovatelů pomoci (Magistrát hl. m. Prahy, Nadace rozvoje občanské společnosti, Úřad práce hl. m. Prahy a Ministerstvo práce a sociálních věcí v zastoupení Národního vzdělávacího fondu) hodnotit internetové stránky Magistrátu hl. m. Prahy, kde mohou zájemci získat všechny nezbytné informace a odpovědi na nejčastější problémy, se kterými se při sepisování žádostí o podporu setkávají. Kladně lze hodnotit také stránky Nadace rozvoje občanské společnosti a Národního vzdělávacího fondu, jež obsahují (kromě základní dokumentů týkajících se JPD 3) také vysvětlení a pokyny pro vyplnění žádosti. Spíše negativně je nutno hodnotit Úřad práce hl. m., na jehož internetových stránkách se žadatel dozví pouze základní, obecné informace, které nejsou k úspěšnému vyplnění žádosti o podporu vždy dostačující.

¹¹⁷ Jednotný programový dokument pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (ve znění 8. verze). Str. 76.

¹¹⁸ Příručka pro žadatele o finanční podporu JPD 3 (ve znění 4. revize). Kapitola 4, Kritéria oprávněnosti.

s tzv. kritériem lokalizace projektu, podle kterého se cílová skupina daného projektu musí nacházet na území hl. m. Prahy, kde se ovšem nemusí uskutečnit všechny aktivity s realizací projektu spojené. Realizátorům projektu je tedy dána možnost vykonat některé činnosti na území přilehlého regionu Středních Čech (za zachování pravidla, že cílová skupina pochází z regionu hl. m. Prahy).¹¹⁹

Kritérium oprávněnosti aktivit a cílových skupin by mělo být pro žadatele teoreticky snadno dosažitelné, v praxi se ovšem mohou vyskytnout při plnění těchto kritérií i problémy. Pokud chce např. příjemce podpory realizovat projekt, jehož cílová skupina odpovídá dvěma opatřením JPD 3, je nucen projekt rozdělit a realizovat projekty dva. Jedná se např. o projekty, které jsou zaměřeny jak na studenty vysokých škol, tak na studenty doktorských studijních programů, neboť tyto dvě cílové skupiny jsou uvedeny každá v rámci jiného opatření (studenti vysokých škol v *Opatření 3.1. Rozvoj počátečního vzdělávání*, studenti doktorských studijních programů v *Opatření 3.2. Rozvoj dalšího vzdělávání*). Dané dva projekty jsou pak realizovány v podstatě totožně, jsou na ně využívány stejné lidské i hmotné zdroje, ovšem financovány jsou v rámci dvou opatření, což může pro realizátora těchto projektů představovat zbytečné komplikace.¹²⁰

Princip partnerství musí být založen na smluvním základě, partneři (pocházející z kterékoliv členské země EU) se pak podílí na přípravě a realizaci projektu. Pokud je projekt realizován s jedním či několika partnery, musí příjemce pomoci zajistit, aby veškeré aktivity partnerů byly v souladu s pravidly programu JPD 3. Jedná se např. o povinnost archivovat dokumenty po dobu 10 let po obdržení závěrečné platby, spolupodílet se na pravidelném monitoringu projektu, umožnit kontroly odpovědných orgánů apod. Veškeré finanční prostředky jsou vždy poukázány na účet příjemce pomoci, který je následně na základě tzv. *žádosti o proplacení výdajů*, převádí na účet partnera projektu. Zde se tedy vybrané povinnosti realizátorů projektu v podstatě dále přesouvají na partnery; výjimkou je převod finančních prostředků, za který je zodpovědný pouze příjemce podpory.

3.3. Předkládání žádostí

K předložení žádosti o finanční podporu je potřebná instalace počítačového programu MSSF BENEFIT, a to vždy pro konkrétní opatření a výzvu v jeho aktuální verzi. Žadatel tedy nemůže

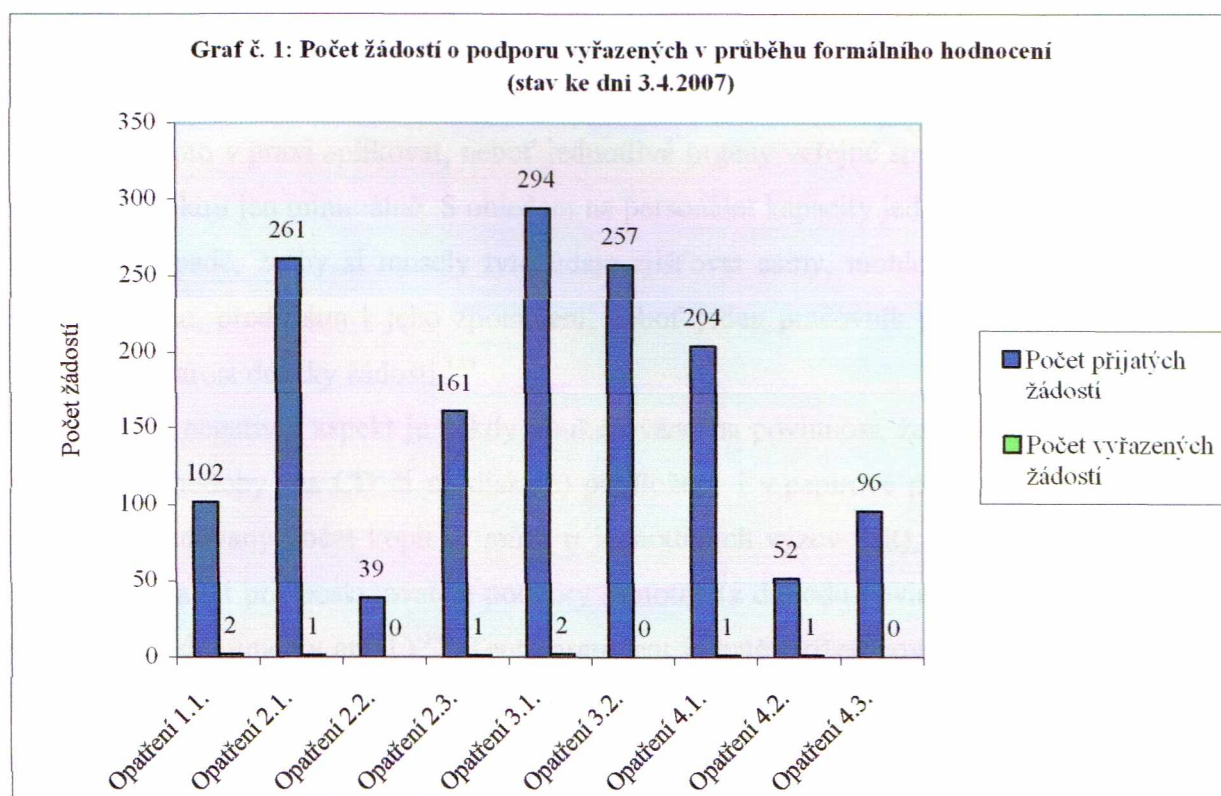
¹¹⁹ Jak již bylo uvedeno výše, jedná se o změnu provedenou v rámci 1. revize Příručky pro žadatele.

¹²⁰ Pokud realizátor projektu např. nakoupí zařízení či vybavení, které bude využíváno v rámci obou projektů, je nucen náklady na nákup těchto položek na základě objektivních kritérií rozdělit do dvou projektů. Nákup počítače tak může být např. ze 40% hrazen z rozpočtu jednoho projektu a ze 60% z druhého. Stejně tak tomu může být u všech režijních nákladů apod.

k vyplnění žádosti použit jako předlohu svou předešlou žádost (pokud již nějaký projekt realizuje), neboť žádosti pro jednotlivé výzvy se mohou lišit.¹²¹

Program je ovládán v češtině, stejně tak žádost musí být předložena v českém jazyce. Součástí nainstalovaného programu je i velmi podrobný návod, jak s programem pracovat a jak jednotlivé záložky žádosti vyplňovat, nemělo by se tedy stát, že si žadatel po technické stránce neumí s vyplněním žádosti poradit.¹²² To dokladuje i počet žádostí vyřazených v průběhu formálního hodnocení, který je vzhledem k celkovému počtu předložených žádostí zanedbatelný. (Formální hodnocení slouží ke kontrole, zda je předložená žádost kompletní, a to včetně všech povinných příloh a podpisů.)¹²³

Nicméně je třeba upozornit na fakt, že systém BENEFIT byl v průběhu realizace JPD 3 (zejména zpočátku) několikrát pozměněn, především z důvodu technických problémů a nekompatibility s ostatními složkami Informačního systému MSSF. Žadatel si tedy vždy musel nainstalovat novou, aktuální verzi BENEFITu, která se mohla v rámci vyhlášené výzvy měnit a opět do ní zanést všechny údaje, neboť předložení žádostí v neaktuální verzi systému není možné.

Zdroj: Uvedené hodnoty byly získány či vypočítány podle údajů na stránkách ESF v ČR (www.esfcr.cz).

¹²¹ Program je zdarma k dispozici na stránkách ESF ČR (www.esfcr.cz). Fondů evropské unie (www.strukturalni-fondy.cz) a také u všech vyhlášovateli jednotlivých výzev.

¹²² Vliv počítačové gramotnosti na schopnost žádost vyplnit lze v případě Prahy považovat za minimální, u ostatních regionů ČR může ale i fakt, že žádost musí být vyplněna v programu BENEFIT, hrát určitou roli.

¹²³ V případě zjištěných nedostatků je žadatel vyzván, aby potřebné údaje doplnil max. do 30 dnů od přijímání uzávěrky žádostí. Pokud tak učiní, není jeho žádost vyřazena.

Je ale nutné odlišit obsluhu programu od administrativní náročnosti vyplnění žádosti. Prvním kritériem je (jak již bylo uvedeno výše), že žadatel musí mít projekt připraven a promyšlen velmi podrobně, neboť v žádosti musí být uvedeny všechny náležitosti týkající se projektu, a to konkrétně, do nejmenších detailů. Jedná se zejména o plánované aktivity projektu a na ně navázané očekávané výstupy, počet osob pracujících na projektu a jejich role, a v neposlední řadě samozřejmě detailní plánovaný rozpočet. Nakolik bude žádost v tomto ohledu úspěšná záleží pouze na žadateli, neboť řídicí orgány nemají žádnou šanci (a ani důvod) do této části přípravy žádosti vstupovat. Jelikož součástí žádosti jsou i údaje typu *Udržitelnost činnosti po ukončení poskytování podpory* nebo *Možná rizika vzniklá během realizace projektu*, je žadatel nucen se na projekt připravit opravdu velmi zevrubně, což může být hodnoceno pouze kladně. Nemělo by se proto stávat, že schválený projekt je nutné během jeho realizace ukončit z důvodů, které se daly předem odhadnout.

Diskutabilní se ale do jisté míry stala povinnost žadatelů vyplňovat v žádosti údaje, které musí sami získat od veřejných orgánů. Jedná se zejména o přílohy typu *Prohlášení o bezdlužnosti vůči veřejné správě* apod. Je pravda, že pokud by mezi sebou orgány státní správy efektivně komunikovaly, bylo by možné přistoupit k tomu, aby tyto údaje řídicí orgány získávaly nikoliv od žadatelů, ale od ostatních veřejných orgánů. Ovšem za současného nastavení systému není zcela reálné toto v praxi aplikovat, neboť jednotlivé orgány veřejné správy v tomto směru mezi sebou komunikují jen minimálně. S ohledem na personální kapacity jednotlivých řídicích orgánů by tedy v případě, že by si musely tyto údaje zjišťovat samy, mohlo dojít spíše ke zhoršení celého procesu, především k jeho zpomalení, neboť jeden pracovník poskytovatele dotace má většinou na starost desítky žádostí.¹²⁴

Jako na další negativní aspekt je někdy poukazováno na povinnost, že žádosti musí být kromě elektronické podoby (na CD či na disketě) předloženy i v papírové podobě, obvykle ve třech kopiích (požadovaný počet kopií se může u jednotlivých výzev lišit), což je nevýhodné nejen pro žadatele, ale i pro poskytovatele podpory samotné (z důvodu povinné archivace, náročnější manipulace s dokumenty apod.).¹²⁵ Tento argument je jistě možné považovat za relevantní, což dokazuje i skutečnost, že pro programovací období 2007-2013 se bude nově přistupovat pouze k elektronickému podávání žádostí. Systém elektronických žádostí je sice zatím možné uplatnit

¹²⁴ Změnu by v tomto ohledu mohl přinést nový vládní projekt „Czech Point“, který byl ve své pilotní verzi odstartován dne 28. března 2007. Cílem projektu je vytvořit kontaktní místa, na nichž by lidé (na základě elektronické žádosti) získali veškeré dokumenty, které jsou vedeny v centrálních veřejných evidencích a registrech o jejich osobě, majetku a právech. Žadatelům by tedy do budoucna mělo pro získání všech potřebných dokumentů teoreticky stačit navštívit jedno kontaktní místo.

<http://www.mvcr.cz/zpravy/2007/czpoint0328.html>, 31.3.2007.

¹²⁵ Příručka pro žadatele o finanční podporu grantovým projektům JPD 3. 4. revize. Str. 61.

pouze v případě operačních programů spravovaných agenturou CzechInvest (jedná se o tzv. eAccount), do budoucna se ale počítá s jeho rozšířením na všechny programy.¹²⁶ Výhodou systému je mimo jiné i to, že žadatel se může do systému kdykoliv přihlásit a zjistit, v jaké fázi hodnocení se jeho žádost aktuálně nachází a mít tak lepší přehled o administrativním procesu, kterým musí jeho žádost projít.

3.4. Hodnocení žádostí o podporu

Všechny žádosti o podporu musí být vždy předloženy v rámci některé z vyhlášených výzev. Doba mezi vyhlášením výzvy a ukončením příjmu žádostí trvá obvykle zhruba 2 měsíce. Přestože se tato doba na sepsání žádosti může zdát poměrně dlouhá, ve výhodě jsou zcela jistě ti žadatelé, kteří se o budoucí podobu výzvy začnou zajímat ještě před jejím vyhlášením, a mají tak na přípravu projektu více času. Jednotliví vyhlášovatelé výzev jsou povinni na vyžádání chystanou podobu výzvy zaslat, potenciální žadatelé mohou dokonce zažádat o schůzku, aby svůj chystaný projekt s poskytovatelem podpory předběžně prodiskutovali a eliminovali tak hrozbu budoucího zamítnutí.

Hodnocení předložených žádostí je realizováno v několika stupních. Prvním je formální hodnocení, následuje hodnocení přijatelnosti, a potom už samotné věcné hodnocení, které je v rámci celého hodnotícího procesu nejdůležitější.¹²⁷ Hodnotitelé, kteří byli vybíráni na základě výběrových řízení vypsanych MPSV, se při kontrole a posuzování žádostí musí řídit pravidly stanovenými v *Příručce pro hodnotitele projektů JPD 3*, která je součástí *Operačního manuálu pro JPD 3*.¹²⁸

Proces formálního hodnocení a hodnocení přijatelnosti probíhá najednou, aby se vyloučila možnost, že o doplnění formálních nedostatků by byli požádáni žadatelé, jejichž projekty by poté neprošly hodnocením přijatelnosti. Termín pro ukončení formálního hodnocení a hodnocení přijatelnosti je 30 dnů ode dne ukončení přijímání žádostí.

V průběhu hodnocení přijatelnosti (hodnocení přijatelnosti slouží ke kontrole, zda předložená žádost splňuje všechny podmínky programu JPD 3, zejména legislativní a finanční povahy) je posuzováno 11 předem daných kritérií, která jsou pro všechna opatření i výzvy stejná. Pro úspěšné postoupení žádosti musí být splněno každé jedno kritérium. Způsob, jakým budou

¹²⁶ <http://www.czechinvest.org/eaccount>. 24.3.2007.

¹²⁷ Veškerá hodnotící kritéria jsou podrobně popsána v Příručce pro žadatele (vždy v její aktuální verzi), žadatelé tedy mají možnost se s nimi důkladně seznámit.

¹²⁸ Hodnotitelé musí mít ukončené středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání a min. pětiletou praxi v oboru, v jehož rámci je daná výzva vyhlášena.

<http://www.euractiv.cz/strukturalni-politika/clanek/mpsv-hled-hodnotitele-projekt>. 10.4.2007.

tato kritéria hodnocena, si ovšem může vyhlášovatel výzvy rozhodnout sám, na výběr má 2 varianty. První z nich požaduje, aby veškerá kritéria hodnocení přijatelnosti byla splněna již při předložení žádosti, neboť žadateli není dána možnost v průběhu hodnotícího procesu zjištěné nedostatky upravit či doplnit. Druhá varianta naopak dává vyhlášovateli výzvy možnost, aby v případě zjištěných nedostatků dal žadateli možnost tyto nedostatky opravit (možnost opravit zjištěné nedostatky musí být v tomto případě poskytnuta všem žadatelům v rámci dané výzvy). Tím by mohlo teoreticky dojít k tomu, že předkladatel výzvy upřednostní (např. z důvodu nedostatečných personálních kapacit) první variantu, čím projekty předkládané v rámci daného opatření fakticky znevýhodní oproti žádostem předloženým v rámci ostatních opatření. Vzhledem k tomu, že snahou řídicích orgánů je, aby celý proces hodnocení žádostí byl co možná nejvíce transparentní a nediskriminující, je otázkou, zda-li by zvolení postupu pro hodnocení přijatelnosti mělo být opravdu ponecháno až na vyhlášovatele výzvy, či zda by nebylo lepší sjednotit pravidla tak, aby byla pro všechna opatření shodná.¹²⁹

Věcné hodnocení už umožňuje posouzení samotné kvality předkládaného projektu, nikoliv pouze jeho formálních náležitostí. Hodnocení probíhá na základě souboru 7 kritérií, která jsou opět pro všechna opatření i výzvy stejná (s výjimkou sedmého tzv. specifického kritéria, které může být pro každou výzvu odlišné). Jednotlivá kritéria se dále člení na tzv. subkritéria, za každé z nich je možno získat určitý počet bodů.¹³⁰ Max. možný součet dosažených bodů je 100. Aby mohl být projekt vybrán, musí získat alespoň 55 bodů. Navíc musí být v souladu s již zmíněnými horizontálními tématy, která jsou v průběhu věcného hodnocení také bodově posuzována. Pokud by ale hodnotící komise došla k závěru, že je projekt s horizontálními tématy v rozporu, přestože by získal potřebný počet bodů, byl by z dalšího hodnocení vyřazen.

Soubor kritérií věcného hodnocení je velmi obsáhlý a posuzuje veškeré náležitosti navrhovaných projektů. Proto je potřeba, aby jednotlivá kritéria byla nastavena spravedlivě a nedávala šanci žádné skupině žadatelů znevýhodňovat. Naprostá většina kritérií odráží aspekty, které může každý žadatel ovlivnit sám pečlivou přípravou. Přesto by se některá z nich mohla zdát pro určité typy žadatelů (zejména malé či nově vznikající subjekty) jako diskriminační. Jedná se např. o subkritérium 3.3. *Předchozí zkušenosti žadatele s řízením obdobných projektů* a 3.5. *Udržitelnost projektu*, které hodnotí schopnost žadatele finančně zajistit realizaci projektu i po ukončení spolufinancování s programem JPD 3. Přesto, s ohledem na skutečnost, že bodové ohodnocení subkritéria 3.3. je max. 2 body a subkritéria 3.5. max. 3 body, je potenciální znevýhodnění v tomto směru jen minimální.

¹²⁹ Možnost výběru kontroly přijatelnosti byla vyhlášovateli výzev dána až s platností ode dne 1. května 2005, v rámci 3. revize Příručky pro žadatele.

¹³⁰ Soubor kritérií věcného hodnocení obsahuje Příručka pro žadatele (ve znění 4. revize). Str. 71-72.

S ohledem na možnou diskriminaci určité skupiny žadatelů je může na první pohled zdát důležité také subkritérium 2.1. *Přiměřenost cílových skupin*, neboť jeho bodové ohodnocení může dosahovat až 10 bodů. Toto subkritérium mimo jiné hodnotí znalost problémů a „*dostatečné zkušenosti s prací s cílovou skupinou*“ nebo jakým způsobem byly potřeby cílové skupiny identifikovány (např. na základě vlastního výzkumu). Nicméně i zde je třeba mít na paměti, že kritéria nehodnotí pouze velikost cílové skupiny či počet osob do projektu zapojených. Naopak, daleko více se zaměřuje na kvalitativní stránku věci, tedy zda byla cílová skupina vybrána na základě objektivních údajů, zda je v možnostech žadatele s definovanou cílovou skupinou pracovat apod. Proto ani v tomto případě není možné hovořit o přímém znevýhodňování určité skupiny žadatelů.

Všechny projekty, které při věcném hodnocení získaly alespoň 55 bodů, postupují před výběrovou komisí, která s konečnou platností určí, které projekty budou podpořeny. Přestože by se mohlo zdát, že podporu získají logicky ty projekty, jejichž bodové ohodnocení je nejvyšší, není tomu vždy tak.¹³¹ Výběrová komise bere zřetel mimo jiné také na to, nakolik jsou jednotlivé projekty v rámci dané problematiky, kterou řeší, inovativní a originální, aby nedocházelo k duplikování již probíhajících projektů, které by se zaměřovaly na stejné cíle. Žadatel by si tedy měl nejlépe ještě před zahájením vyplňování žádosti o podporu zjistit, kolik projektů s podobnými aktivitami a cíly již probíhá, a popřípadě svůj projekt pozměnit. Jelikož je ale přehledná statistika podpořených projektů v rámci jednotlivých výzev včetně jejich stručného popisu k dispozici pouze na stránkách Magistrátu hl. m. Prahy (tedy pro opatření 2.1., 3.1., 3.2. a 4.3.), jsou někteří žadatelé v tomto ohledu ve značné nevýhodě.¹³²

Za negativní lze považovat také skutečnost, že v případě zamítnutí žádosti nejsou žadatelům dány k dispozici posudky hodnotitelů ani počet získaných bodů za jednotlivá subkritéria, pouze celkové bodové ohodnocení projektu. Neúspěšným žadatelům tak v podstatě není dána možnost „poučit se ze svých chyb“, čímž se (spolu s „negativní“ zkušeností) může snižovat jejich ochota a připravenost k předložení dalších žádostí o podporu.

3.5. Rozpočet projektu

Pravidla týkající se rozpočtu projektů jsou v rámci *Příručky pro příjemce* upravena v souladu s *Nařízením Rady (ES) č. 1260/1999*,¹³³ resp. *Nařízením Komise (ES) č. 448/2004*.¹³⁴ Žádost

¹³¹ Důvodem, proč nejsou podpořeny všechny projekty, které získají požadovaný počet 55 bodů, jsou nedostatečné finanční prostředky pro jednotlivá opatření a výzvy, které nedovolují, aby byly všechny tyto projekty podpořeny.

¹³² [http://www.praha-mesto.cz/\(zmjdcz55fcrasgyjm0tyfeif\)/default.aspx?ido=6312&sh=-1831026789](http://www.praha-mesto.cz/(zmjdcz55fcrasgyjm0tyfeif)/default.aspx?ido=6312&sh=-1831026789), 24.3.2007.

¹³³ Nařízením Rady (ES) č. 1260/1999. Článek 30.

o finanční podporu předložená žadatelem musí obsahovat detailní rozpis rozpočtu projektu, od celkových nákladů,¹³⁵ uznatelných nákladů¹³⁶ a neuznatelných nákladů,¹³⁷ náklady na zařízení a vybavení, pronájem nemovitostí a nákup služeb, mzdové příspěvky na jednotlivé pracovníky nebo cestovní náklady za každou osobu zahrnutou do projektu.¹³⁸ Vedle detailního rozpočtu musí žadatel v žádosti uvést také předpokládané zdroje financování, kde jsou mimo příspěvků z programu JPD 3 uvedeny všechny ostatní zdroje, z nichž budou aktivity a činnosti v rámci projektu hrazeny.

Návrh rozpočtu je nepostradatelnou součástí předkládané žádosti o podporu a je velmi pečlivě hodnocen. V naprosté většině případů dochází k situaci, kdy je projekt jako takový výběrovou komisí schválen, ale jeho rozpočet je snížen.¹³⁹ Pokud tato situace nastane, je žadatel nucen snížit původně plánovaný rozpočet, ovšem za zachování všech navržených aktivit a závazků. Výběrová komise může, ale také nemusí žadateli určit, ve kterých oblastech a o kolik by měl být rozpočet projektu snížen. Novou podobu rozpočtu předloží žadatel poskytovateli podpory k opětovnému schválení.¹⁴⁰

Možností, kde by mohl žadatel snížit původně plánovaný rozpočet (za předpokladu, že nebyl neadekvátně nadhodnocen), není mnoho. Avšak vzhledem k tomu, že některé položky jsou v rozpočtu plánovány jako orientační (např. pronájem prostor na konání školení, nákup vybavení a zařízení apod.), má realizátor projektu šanci ušetřit část nákladů zde (např. tím, že najde levnější prostor nebo také díky tomu, že cena za některá zařízení může být v době jejich nákupu nižší, než jak bylo původně plánováno). Nicméně v celkovém součtu tato částka nebude zřejmě

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:1999:161:0001:001:CS:HTML>. 18.3.2007.

¹³⁴ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:072:0066:01:CS:HTML>. 18.3.2007.

¹³⁵ Výše celkových nákladů projektu se rovná součtu všech uznatelných i neuznatelných nákladů projektu.

¹³⁶ Uznatelné náklady lze hradit z veřejných prostředků a žadatel může žádat o jejich úhradu z programu JPD 3. Při jejich vynakládání je nutno zachovat limity stanovené Řídicím orgánem, které jsou: max. 25% uznatelných nákladů projektu smí být použito na nákup nového a použitého zařízení a vybavení a na jeho nájem a splátky leasingových smluv operativního leasingu; max. 49% uznatelných nákladů projektu smí být použito na nákup služeb; režijní náklady smí dosahovat max. 7% uznatelných nákladů projektu; výdaje na nákup jedné položky nového vybavení či zařízení hmotného majetku nesmí přesáhnout 40 000,- Kč a nehmotného majetku 60 000,- Kč; výdaje na přímou podporu jednotlivců může dosáhnout max. 20% celkových uznatelných nákladů projektu.

Průručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 4. revize). Str. 28-29.

¹³⁷ Neuznatelné náklady nelze hradit z veřejných rozpočtů a žadatel je musí hradit z vlastních prostředků.

¹³⁸ Při určování způsobilosti výdajů se mohou příjemci pomoci rámcově řídit také podle metodické příručky Ministerstva pro místní rozvoj „Způsobilost výdajů“.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/1953/prirucka_MMR.pdf. 25.3.2007.

¹³⁹ Viz rozdíl mezi Požadovanou výší finanční podpory a Schválenou maximální výší finanční podpory u většiny projektů v rámci všech prioritních opatření programu JPD 3.

Výsledky výběrových komisí jednotlivých výzev vyhlášených v rámci jednotlivých opatření.

<http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=229>. 18.3.2007.

¹⁴⁰ Jaké podklady (a v jakých časových lhůtách) je žadatel povinen předložit poskytovateli podpory v případě, že mu byla snížena původně plánovaná výše rozpočtu, definuje třetí revize *Průručky pro příjemce*. Závazný je až rozpočet schválený v rámci Smlouvy o poskytnutí podpory mezi příjemcem podpory a poskytovatelem podpory.

Průručka pro příjemce (ve znění 3. revize). Str. 10-11.

příliš vysoká. Jako další možnost se nabízí, aby snížení původně plánovaného rozpočtu realizátor projektu dorovnal z vlastních zdrojů, což zejména pro neziskové organizace může být velký problém. Dále má realizátor projektu možnost ušetřit na lidských zdrojích (odborný personál, administrativní pracovníci apod.), ovšem ani zde není možné očekávat výrazné snížení nákladů. Navíc, snižování rozpočtu v této oblasti zákonitě vede ke snížení kvality poskytovaných služeb. Skutečnost, že jsou plánované rozpočty projektů výběrovou komisí snižovány lze tedy ve vztahu k realizátorům projektu hodnotit negativně, neboť pro ně může představovat potřebu vynaložit značné úsilí k získání dalších finančních zdrojů či snížení nákladů. (Je ale nutné si uvědomit, že pokud by realizátor projektu nezískal finanční dotaci z programu JPD 3, musel by projekt finančně plně zajistit z jiných zdrojů nebo od realizace projektu zcela ustoupit.)

Na daný problém se lze podívat také z jiného úhlu, a tím je snaha poskytovatelů podpořit co největší množství projektů. Poskytovatel podpory má k dispozici pouze omezené množství finančních prostředků, kterým nemůže pokrýt realizaci všech projektů, u nichž je podána žádost o podporu. Řada projektů je samozřejmě vyřazena z důvodu jejich formálních či věcných nedostatků, přesto ale u některých projektů dochází k tomu, že po zhodnocení všech kritérií splní všechny potřebné požadavky, z důvodu nedostatku financí jsou ale zařazeny do tzv. zásobníků projektů (projekty v tzv. zásobnících projektů mají teoreticky šanci, že budou finančně podpořeny, v praxi k tomu ovšem dochází pouze zřídka; k dodatečnému podpoření projektu ze zásobníku projektů dochází např. ve chvíli, kdy realizátor již schváleného projektu od jeho realizace odstoupí apod.).

Z tohoto pohledu je tedy pochopitelné, že projektům, které jsou doporučeny k realizaci, je snížen objem finančních prostředků s cílem umožnit realizaci co největšího počtu projektů. Výjimkou je v tomto směru pouze *Opatření 1.1. Rozšíření a zvýšení adresnosti aktivní politiky zaměstnanosti*, na které nebylo v rámci všech dosavadních výzev vyčerpáno ani 50% alokovaných prostředků. Je tedy otázkou, zda rozpočty jednotlivých žádostí v tomto opatření musely být také snižovány.

Na druhou stranu nelze opomenout fakt, že rozpočtová pravidla jsou pevně daná, a tak by nemělo docházet k tomu, že by rozpočty byly snižovány bez zjevného důvodu. Zásady finančních toků a jejich kontroly jsou nastaveny velmi přísně, což ovlivňuje nejen realizátory projektů, ale také řídicí a implementační orgány programu JPD 3. Není možné (a to ani v případě, kdy v rámci daného opatření nebudou vyčerpány všechny alokované finanční prostředky) schválit rozpočet projektu, který obsahuje neopodstatněně vysoké částky nebo irrelevantní požadavky.

Pokud je tedy žadatelův původní návrh rozpočtu zamítnut, musí vypracovat návrh nový, což si samozřejmě vyžádá potřebu věnovat přípravě projektu čas navíc. Doba strávená nad administrativní přípravou projektu se tak ještě prodlouží.

4. Realizace projektu

Skutečností, že byla žádost o podporu doporučena k financování, starosti pro příjemce pomoci nekončí. Naopak, realizace projektu představuje značnou zátěž co se dodržování pravidel týče, proto je každý příjemce podpory nucen podrobně si přečíst nejen pravidla realizace projektu stanovené ve Smlouvě o poskytnutí pomoci, ale zejména v *Příručce pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3* (dále jen *Příručka pro příjemce* či *Příručka*). Nepříjemnou skutečností pro realizátory projektů je, že *Příručka* bývá opět poměrně často revidována, neboť příjemce pomoci je vždy povinen řídit se pravidly podle poslední, aktuální verze, platné v době uskutečnění jakýchkoliv aktivit v rámci projektu.¹⁴¹ To může v některých případech způsobovat komplikace, jelikož sledovat úpravy v rámci jednotlivých revizí není vždy snadné. Někteří poskytovatelé dotací proto na svých stránkách zveřejňují aktuální znění *Příručky*, kde jsou vyznačeny všechny změny, obvykle ještě s krátkým vysvětlením. Nicméně stejně jako v případě poskytování ostatních informací a údajů, i zde se praxe jednotlivých poskytovatelů podpory velmi liší, což některé příjemce dotace staví do relativně výhodnějšího postavení.

První revize *Příručky* spočívala především v nové úpravě rozložení textu. Tato skutečnost (přestože by změny po faktické stránce mohly být zcela nepodstatné) s sebou pro realizátory projektů přinesla nutnost novou *Příručku* pečlivě prostudovat, což může být časově velmi náročné. Nicméně je potřeba upozornit na skutečnost, že v květnu 2005, kdy byla první revize vydána, bylo zahájeno pouze naprosté minimum projektů. Proto je možné hodnotit tuto revizi zcela jistě kladně, neboť je v mnoha ohledech přesnější, konkrétnější a pro příjemce podpory je tak mnohem lepším vodítkem při řešení všech otázek vzniklých v souvislosti s realizací projektu. Po faktické stránce došlo pouze k několika dílčím změnám, nicméně u jedné z nich se jednalo o změnu velmi zajímavou. Nově byly upraveny podmínky pro předkládání podkladů ke mzdám,¹⁴² a to nikoliv pouze z praktických důvodů, ale zejména proto, aby byly v souladu se *Zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů*.¹⁴³ Podle původní verze mohl totiž poskytovatel podpory požadovat od realizátora projektu pracovní smlouvy zaměstnanců projektu nebo dohody o mzdě, které ovšem obsahují osobní údaje, což je v rozporu právě se zákonem o ochraně osobních údajů.¹⁴⁴ K tomu, aby mohly být mzdové náklady schváleny jako uznatelné,

¹⁴¹ První znění *Příručky* bylo vydané ke dni 1. srpnu 2004, následovaly čtyři revize - 1. revize dne 1. května 2005, 2. revize dne 15. září 2005, 3. revize dne 15. března 2006 a 4. revize dne 6. listopadu 2006.

http://www.praha-mesto.cz/tpuqdsbdf1c2r55cfn3ajurj/files/=45622/P7_priuicka_jpd_6_11_06.pdf, 10.3.2007.

¹⁴² *Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3* (ve znění 1. revize). Str. 22.

¹⁴³ <http://www.uoou.cz/index.php?l=cz&m=left&mid=01:01:00&u1=&u2=&t>, 22.3.2007.

¹⁴⁴ Na akademické půdě se v této souvislosti objevuje zajímavá debata. Proděkan pro rozvoj a finance Fakulty mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze Mgr. Ing. Petr Štěpánek např. upozorňuje na to, že by mohlo docházet k porušování práva, neboť s *Příručkami* je zacházeno jako s právními normami, přestože neprošly

podle nové *Příručky* stačí pouze prokázat výdaje na výplatní pásce a výpisem z účtu, který dokládá, že na účet zaměstnance byla mzda skutečně odeslána. Od března 2007 je dokonce možno dokládat mzdové náklady pouze na základě tzv. Rozpisu mzdových výdajů podepsaného mzdovou účetní projektu.¹⁴⁵

Dále došlo na podnět poskytovatelů podpory (konkrétně Magistrátu hl. m. Prahy) ke snížení počtu kopií, v nichž musí být předložena Žádost o průběžnou platbu, resp. Monitorovací zpráva. Nově musí být odevzdána v počtu kopií, který určí sám poskytovatel podpory, nikoliv už nutně ve dvou originálech, jak tomu bylo dříve.¹⁴⁶ V praxi tedy již stačí odevzdat pouze jednu kopii v papírové podobě (plus jednu v podobě elektronické). Tato změna mj. ukazuje, že předkládání dokumentů v několika tištěných verzích bylo zbytečné. Nabízí se otázka, zda-li by bylo možné přejít pouze k elektronické komunikaci mezi příjemci a poskytovateli dotace. Z teoretického hlediska tomuto kroku nic nebrání, v praxi je to ovšem za současné situace neproveditelné. Všichni příjemci dotace by se v případě elektronické komunikace museli prokazovat elektronickým podpisem, být schopni převést dokumenty, které mají pouze v tištěné podobě, do elektronické verze apod., což by pro mnohé z nich mohlo představovat ještě větší komplikace než současné administrativní požadavky vyplývající z komunikace s poskytovatelem podpory.

Druhá revize *Příručky* opět zahrnovala zejména zjednodušení textu a několik relativně malých modifikací, jako jsou např. podmínky pro přesun finančních prostředků mezi jednotlivými rozpočtovými kapitolami, definice nepodstatných změn projektu apod.

Z významnějších změn je nutno zmínit nové pravidlo týkající se oblasti podpory de minimis, podle kterého jsou poskytovatelé pomoci povinni si ověřit, zda je poskytnutí dotace v rámci programu JPD 3 v souladu se všemi pravidly pro poskytování podpory de minimis; odpovědnost se zde tedy přenáší i na poskytovatele, nikoliv pouze na příjemce dotace.¹⁴⁷ Tuto změnu je možno vzhledem k příjemcům dotace sice hodnotit kladně, neboť jejich povinnosti do jisté míry usnadňuje. Na druhou stranu, z pohledu poskytovatele pomoci se jedná o úpravu spíše problematickou, neboť získat všechny potřebné údaje od příjemců pomoci (resp. jejich partnerů, všech podpořených osob atd.) nemusí být vždy snadné. Navíc zde dochází k tomu, že kontrolní povinnosti obou stran (příjemců i poskytovatelů podpory) se v podstatě dublují.

žádným legislativním procesem. Jejich porušení může pro příjemce znamenat zkrácení, či dokonce odebrání podpory. Co by se stalo ve chvíli, kdy by se příjemce podpory rozhodl proti odebrání podpory odvolat, tak není zcela jasné.

In: Dotační věstník č. 01/07. Štěpánek, Petr. *Glosář dotačního ombudsmana*. Str. 47

¹⁴⁵ [http://www.praha-mesto.cz/\(ur3sjw55qditkan31iowq455\)/default.aspx?id=71690&ido=6199&sh=-1766832936#Zmeny_v_přilohách_MZ](http://www.praha-mesto.cz/(ur3sjw55qditkan31iowq455)/default.aspx?id=71690&ido=6199&sh=-1766832936#Zmeny_v_přilohách_MZ). 18.4.2007.

¹⁴⁶ Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 1. revize). Str. 18.

¹⁴⁷ Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 2. revize). Str. 40.

Nově jsou v rámci druhé revize *Příručky* upraveny také vztahy s partnery, kteří se spolu s příjemcem pomoci podílejí na realizaci projektu. Partnerům byly v některých oblastech dány větší pravomoci, např. právo odsouhlasit navrhované změny projektu nebo spoluúčast při vypracovávání zpráv, které se týkají i jejich činnosti.¹⁴⁸ Tento krok je bezesporu pozitivní, neboť partneři tak mají větší možnost ovlivnit směřování projektu a mají vyšší šanci kontrolovat svou roli a postavení vůči hlavnímu příjemci podpory či ostatním partnerům projektu.

Klíčovou se ve vztahu k realizátorům projektů stala v pořadí třetí revize ze dne 15. března 2006, tedy z doby, kdy již bylo zahájeno nemalé množství projektů. První důležitá změna se týká oblasti monitorovacích zpráv. Nově bylo zavedeno pravidlo, podle kterého jsou všichni příjemci podpory spolu s odevzdáním Monitorovací zprávy povinni vyplnit tzv. Monitorovací BENEFIT (vytvořený v rámci informačního systému MSSF), který slouží jako podklad k Žádosti o průběžnou i závěrečnou platbu. Tuto změnu je možno hodnotit pozitivně, a to jak ve vztahu k příjemcům, tak i poskytovatelům podpory, neboť přechod na elektronický způsob komunikace je pro obě strany bezesporu velkým zjednodušením. Příjemci podpory si v návaznosti na novou úpravu musí nainstalovat program MSSF BENEFIT, ve kterém vyplní potřebné údaje a hodnoty. Pokud mají na svém počítači stále uloženou svou Žádost o podporu (schválenou žádost projektu), měla by být obsluha programu dokonce ještě jednodušší, neboť oba programy (pro zadávání žádostí o podporu i pro zadávání žádostí o platbu) by spolu měly vzájemně komunikovat.¹⁴⁹ Výše uvedená změna má za cíl umožnit výrazné zrychlení komunikace mezi příjemci a poskytovateli podpory, zejména v situacích, kdy jsou žádosti o platby neúplné či nepřesné, a je tedy potřeba je co nejrychleji doplnit o nezbytné informace. V praxi se opět projevují mnohé nedostatky elektronického systému, který je velmi pomalý a v některých případech dokonce neumožňuje provést všechny kroky, které jsou k předložení Monitorovací zprávy nezbytné. Ojedinelé proto nejsou ani situace, kdy příjemci dotace vyplní všechny potřebné údaje do provizorní tabulky v programu Microsoft Excel a následně je pouze zkopírují do systému BENEFIT. Je evidentní, že urychlení či zjednodušení celého procesu je v tomto případě nulové, ba naopak.

Mezi další podstatnou modifikaci patří úprava v oblasti zadávání výběrových řízení. Nově jsou definována pravidla pro zveřejňování zakázek převyšujících hodnotu půl miliónu korun.

¹⁴⁸ Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 2. revize). Str. 41-43.

¹⁴⁹ Pokud realizátor projektu původní verzi Žádosti o podporu na svém počítači již neměl, musel ji v rámci tzv. inicializační procedury vytvořit znovu, aby bylo možné navázat Žádost o platbu na nějaký projekt. [http://www.praha-mesto.cz/\(mopfko55vzemepbo5fhj52rv\)/default.aspx?id=66121&ido=6199&sh=-1288255912](http://www.praha-mesto.cz/(mopfko55vzemepbo5fhj52rv)/default.aspx?id=66121&ido=6199&sh=-1288255912). 16.4.2007.

Novinkou je, že kritériem pro hodnocení nabídek uskutečněných v rámci veřejných zakázek již nemusí být pouze cena, ale také kvalita, poskytnutá záruka apod., čímž se realizátorům projektů poskytuje prostor pro výběr skutečně nejkvalitnější, nikoliv pouze nejlevnější nabídky.¹⁵⁰

Velmi významnou změnu představuje v rámci třetí revize *Příručky* kapitola o cestovních náhradách, která říká, že cestovní náhrady je možné proplácet všem zaměstnancům českých subjektů, nikoliv pouze občanům ČR.¹⁵¹ Tato modifikace se sice netýká velkého množství projektů, neboť naprostá většina z nich nemá zahraničního partnera, ani nezaměstnává cizince, nicméně z právního hlediska se jedná o změnu opravdu zásadní.¹⁵² Dřívější úprava v podstatě dovolovala znevýhodňovat zaměstnance, kteří byli občany jiného státu, což bylo v rozporu s evropskou legislativou.

Třetí revize dále zpřesňuje či doplňuje některé další oblasti, jejichž vliv na realizaci projektu však již není nijak zásadní. Příjemci podpory jsou například upozorněni na skutečnost, že o všech volných pracovních místech vzniklých v rámci projektu musí informovat příslušný úřad práce.¹⁵³ Lze se domnívat, že toto pravidlo je v *Příručce* výslovně uvedeno proto, neboť příjemci dotace tento předpis dříve nerespektovali. Dále jsou doplněny údaje týkající se uložení sankcí za neplnění rozpočtových pravidel a vrácení poskytnuté podpory.¹⁵⁴ Nejedná se o zcela novou úpravu, spíše o zpřesnění okolností, které v předchozím vydání *Příručky* chyběly a nebylo tedy zcela jasné, za jakých podmínek by musela být poskytnutá podpora navracena.

Zatím poslední čtvrtá revize textu *Příručky* přináší několik podstatných změn. Pro příjemce pomoci je nově zavedena povinnost vypracovat po ukončení projektu *Zprávu o čerpání prostředků ze státního rozpočtu* za celou dobu jeho realizace. Toto pravidlo se vztahuje i na projekty, které již byly ukončené před vstupem čtvrté revize v platnost.¹⁵⁵ Příjemcům pomoci tak vzniká vedle vypracování Závěrečné monitorovací zprávy povinnost odevzdat vždy do 15. února roku následujícího po roce, kdy byl projekt ukončen, další dokument.¹⁵⁶

¹⁵⁰ Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 3. revize). Str. 49.

¹⁵¹ Ibid. Str. 26-27.

¹⁵² Úprava vychází z české legislativy, konkrétně ze Zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, který byl včleněn do nového Zákoníku práce (Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce).

Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách.

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/cestnahr/>. 31.3.2007

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zakonik-prace/>. 31.3.2007.

¹⁵³ Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 3. revize). Str. 25.

¹⁵⁴ Ibid. Str. 15.

¹⁵⁵ Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 4. revize). Str. 84, 86-87.

¹⁵⁶ Datum 15. února roku následujícího po roce je pouze orientační, může se lišit v závislosti na typu příjemce podpory. Datum vychází z Vyhlášky č. 551/2004 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivitami nebo Národním fondem.

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs.xml/vyhlasky_10848.html?year=2004. 16.4.2007.

Zpřísnují se opět i některé dílčí povinnosti poskytovatelů pomoci, jedná se ale spíše o výjimky. Jako příklad lze uvést povinnost poskytovatele pomoci vyjádřit se k návrhu příjemce dotace provést podstatné změny projektu nejdéle do 21 pracovních dnů, nikoliv pouze „v *přiměřené době*“, jak tomu bylo dříve.¹⁵⁷ Přestože by se tato změna mohla na první pohled zdát jako marginální, je nutno ji chápat v kontextu pracovního vytížení zaměstnanců poskytovatelů podpory. Vzhledem k tomu, že označení „v *přiměřené době*“ je poměrně vágní, nelze vyloučit, že schválení návrhu provést podstatné změny projektu mohlo v některých případech trvat i několik měsíců. Opět zde tedy narážíme na problém, kdy poskytovatelé podpory (vlivem nedostatečných personálních kapacit) nejsou schopni plnit všechny své povinnosti ve stanoveném časovém termínu.

Poslední velká změna se týká data, do kdy musí být realizace projektů ukončena. Projekty zahájené po vydání čtvrté revize *Příručky* (nikoliv projekty, jejichž realizace v té době již probíhala) musí být ukončeny nejpozději k 30. červnu 2008.¹⁵⁸ Vzhledem k tomu, že tato změna byla přijata s platností od 6. listopadu 2006, stalo se tím fakticky pro nově zahajované projekty nemožné realizovat projekt v max. možném časovém období, jako tomu bylo dříve (24 měsíců), ale pouze ve zkráceném časovém období. Problém mohl pro žadatele o podporu nastat např. za situace, kdy se teprve chystali podat žádost o podporu, neboť museli plánované aktivity omezit, nebo alespoň časově zkrátit. Důvod vedoucí k tomuto rozhodnutí není vzhledem k tomu, že dříve zahájené projekty mohou být ukončeny až k 31. prosinci 2008, příliš jasný. Oficiálně je důvodem pro posunutí termínu na 30. červen 2008 skutečnost, že konečné vyúčtování souhrnu všech finančních prostředků JPD 3 vůči státnímu rozpočtu ČR musí proběhnout do konce roku 2008. Závěrečnou monitorovací zprávu jsou realizátoři projektů povinni předložit max. 2 měsíce po ukončení projektu. Pokud se v ní vyskytnou nějaké nedostatky či nepřesnosti, žádá poskytovatel podpory příjemce dotace o doplnění nezbytných údajů. Až po doručení všech potřebných dokumentů je Závěrečná monitorovací zpráva zkontrolována poskytovatelem podpory – v praxi celý tento proces může trvat až několik měsíců. Řídící orgán spolu s vydáním nového pravidla o povinnosti ukončit projekt do 30. června 2008 přistoupil k tomu, že v některých případech povoluje pozdější datum ukončení nebo prodloužení realizace projektu. Tato možnost se odvíjí zejména od skutečnosti, jak dlouho u daného poskytovatele podpory trvá schválení monitorovacích zpráv. Pokud k němu dochází bez problémů v krátké časové lhůtě, je možno projekt realizovaný pod tímto poskytovatelem podpory časově prodloužit. Ve skutečnosti tedy možnost pozdějšího ukončení či prodloužení realizace projektu nezávisí na příjemci dotace,

¹⁵⁷ Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 4. revize). Str. 14.

¹⁵⁸ V ojedinělých případech je možné prodloužit realizaci projektu až do 31. srpna 2008. Ibid. Str. 13.

ale spíše na poskytovateli dotace. Nicméně je třeba upozornit na skutečnost, že doba schvalování monitorovacích zpráv se z velké míry odvíjí také od činnosti samotných příjemců dotace, zejména toho, zda předkládají všechny potřebné náležitosti monitorovacích zpráv řádně a včas. Čtvrtá revize *Příručky pro příjemce* přináší i některé další změny, jejich faktický význam je ovšem jen minimální. Jedná se např. o možnost zaslat Monitorovací zprávu k určenému datu odpovědnému orgánu elektronickou formou.¹⁵⁹ Jelikož ale každá Monitorovací zpráva musí obsahovat originální podpisy odpovědných osob, jedná se o změnu spíše symbolickou, neboť spolu s elektronickou podobou musí být stejně odevzdána i její písemná podoba. Dále jsou upravena pravidla týkající se výběru dodavatelů zboží a služeb, nově byla uspořádána také kapitola týkající se veřejné podpory, rozsáhlé faktické změny ovšem tyto modifikace nepřináší.

4.1. Povinnosti realizátorů projektů vyplývající z přidělení finanční dotace z programu JPD 3

Při hodnocení náročnosti realizace projektů spolufinancovaných z ESF je nutno podívat se na celý problém z několika rovin. Zaprvé je nutno oddělit povinnosti, které vyplývají z realizace projektu jako takové, a jsou tedy zcela nezávislé na skutečnosti, že realizátor projektu získal finanční dotaci z programu JPD 3. Zadruhé by měly být administrativní aj. požadavky hodnoceny poměrem k výhodám či ziskům, které realizátor přidělením dotace získal. Dalším úhlem pohledu potom může být zhodnocení, zda požadavky spojené s programem JPD 3 naopak znemožnily příjemcům podpory realizovat projekty ve vyšší kvalitě. K tomu všemu je nutno oddělit, zda požadavky spojené s realizací projektů vyplývají z práva evropského, či pouze z české legislativy. Neboť jak již bylo řečeno, v rámci evropské legislativy nejsou (a ani nemohou být) upraveny všechny náležitosti týkající se realizace projektů spolufinancovaných z JPD 3, záleží tedy na české straně, jak přísně, srozumitelně a efektivně pravidla nastaví.

Je samozřejmé, že žádný projekt (pokud má být úspěšný) se neobejde bez důkladné a pečlivé přípravy a bez kvalitního projektového řízení. Při hodnocení požadavků vycházejících z účasti na programu JPD 3 je proto nutno vycházet z předpokladu, že realizátoři projektu by i bez finanční dotace z ESF realizovali svůj projekt na vysoké úrovni a neopomenuli by žádnou ze zásad s tím spojených.

¹⁵⁹ Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 4. revize). Str. 91.

Následující část kapitoly bude proto věnována pouze těm skutečnostem, jež vychází čistě z charakteru programu JPD 3, tedy ukládají realizátorům povinnosti, které by jinak nebyli nuceni vykonat, aniž by se tím ovšem zhoršila kvalita realizovaného projektu.

4.1.1. Omezená doba realizace projektu

Při podávání žádosti o dotaci má žadatel předběžnou představu, kdy by mohl být jeho projekt (v případě schválení) zahájen. Od data zahájení projektu se odvíjí mnohé plánované aktivity projektu, případě jeho celková podoba. Nicméně, je potřeba mít na paměti, že doba mezi podáním žádosti o podporu a podpisem smlouvy o financování trvá několik měsíců, během kterých se výchozí podmínky pro realizaci projektu mohou podstatně změnit (např. se mohou objevit jiné projekty věnující se stejnému problému, čímž se realizátoři dostávají do mnohem většího konkurenčního boje). Pokud by byl realizátor nezávislý na přidělení finanční dotace, mohl by se rozhodnout zahájení projektu časově oddálit (aby jeho projekt neběžel paralelně s ostatními projekty) nebo by mohl jeho náplň pozměnit, zejména v případě, kdy by se ukázalo, že konkurenční projekty plánují realizaci stejných, či velmi podobných aktivit. Avšak v případě přidělení finanční podpory je příjemce dotace povinen zahájit projekt max. do 30 dnů po podpisu smlouvy o financování projektu a následně ho realizovat ve znění jeho původních návrhů, přestože naplnění cílů projektu může být vlivem konkurenčního prostředí daleko obtížnější.¹⁶⁰

Předkladatel žádosti o podporu musí tedy velmi dobře odhadnout nejen časový a finanční plán svého projektu, ale také budoucí vývoj v oblasti, které se jeho projekt věnuje. V tomto ohledu je nutno zmínit i jen velmi obtížné prosazování změn v rámci projektu, které musí vždy schválit poskytovatel podpory.¹⁶¹ Změna některých aktivit projektu v případě, kdy se dříve zvolená forma realizace ukázala jako ne zcela vhodná, tak není zcela automatická.

Nabízí se otázka, zda je přesné vymezení doby realizace projektu skutečně nezbytné. Je pochopitelné, že zahájení a ukončení projektu nemůže být zcela flexibilní, tak jak by tomu bylo v případě vlastního financování. Nicméně zejména v případech, kdy se jedná o tzv. krátkodobé projekty (doba realizace do 6 měsíců), by v určitých případech mohlo posunutí termínu zahájení zcela jistě přispět ke kvalitnějším přínosům daného projektu.

¹⁶⁰ Příručka pro žadatele o finanční podporu projektů JPD 3 (ve znění 4. revize). Str. 77.

¹⁶¹ Jedná se pouze o tzv. podstatné změny, které by mohly ovlivnit dosažení cílů projektu. Změny typu kontaktních údajů a kontaktních osob či přesunu finančních prostředků mezi jednotlivými kapitolami rozpočtu do výše 15% jsou považovány za změny nepodstatné, jež nepodléhají předchozímu schválení řídicích orgánů. Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 4. revize). Str. 13.

4.1.2. Rozpočet projektu a finanční řízení

Dalšími oblastmi, ve kterých jsou realizátoři projektů spolufinancovaných z programu JPD 3 omezeni co se týče nezávislého rozhodování, jsou rozpočet a finanční řízení projektu. Příjemce pomoci je oprávněn provádět v rámci rozpočtu pouze takové změny, které nemohou významným způsobem ovlivnit, resp. ohrozit splnění cílů projektu. Konkrétně je dovoleno přesouvat finanční prostředky v rámci jednotlivých rozpočtových kapitol do výše max. 15% původně plánovaného alokace na danou kapitolu rozpočtu, a to vždy kumulativně od zahájení projektu. O každé takto provedené změně je příjemce dotace povinen informovat poskytovatele podpory v nejbližší monitorovací zprávě, nemusí ho nicméně předem žádat o schválení (V praxi je ovšem bezesporu lepší předem s poskytovatelem podpory konzultovat i přesuny prostředků do výše 15% objemu prostředků dané kapitoly rozpočtu. Důvod je ten, že pokud by poskytovatel učiněné přesuny prostředků zpětně neschválil, mohl by se realizátor projektu dostat do nepříjemné situace, neboť vynaložené prostředky by mu nemusely být schváleny jako uznatelné náklady.). Pro přesuny prostředků nad hranici 15% alokace dané kapitoly je vždy nutno žádat o předběžný souhlas poskytovatele podpory.¹⁶² Přesuny finančních prostředků v rámci rozpočtu tedy nejsou tak flexibilní, jak by někdy bylo potřeba, zejména pokud se ukáže, že původně plánovaný rozpočet nestojí na zcela reálném základě.

Problematická může být pro mnohé realizátory také otázka bezchybného plánování tzv. cash flow (peněžních toků), která je v případě projektů spolufinancovaných z programu JPD 3 dvojnásob důležitá. Jelikož je naprostá většina projektů finančně plně závislých na platbách z JPD 3, je nezbytné, aby realizátoři nejen přesně věděli, kdy budou mít (v návaznosti na konání různých aktivit projektu) jaké příjmy a výdaje, ale zejména aby byli schopni zajistit si i dostatečné finanční rezervy pro případ, kdy bude proplacení jejich žádosti o průběžnou platbu zpožděno.

Mnohé povinnosti vyvstávají realizátorům projektů také v souvislosti s čerpáním veřejné podpory a podpory de minimis. Mimo nutnost uchovávat záznamy o všech osobách, které byly do aktivit projektu zapojeny jako cílová skupina (účastníci školení apod.), je realizátor povinen informovat všechny ekonomické subjekty o tom, že jejich zaměstnanci, kteří se účastní školení, čerpají podporu de minimis. Pokud by náklady na vyškolení pracovníka pro daný podnik v konečném součtu (se všemi ostatními prostředky čerpanými v rámci podpory de minimis, nikoliv pouze v rámci programu JPD 3) vyústily nad povolený limit 100 000 EUR za tři roky, musel by daný podnik tyto náklady realizátorovi projektu uhradit. Realizátor projektu proto vždy

¹⁶² Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 4. revize). Str. 18-19.

musí získat čestné prohlášení zainteresovaných podniků, že výše veřejné podpory jim poskytnuté nepřesáhne (účastí jejich zaměstnanců na aktivitách projektu) max. povolené hodnoty.¹⁶³

Co se týče vedení účetnictví projektu, pravidla zde vychází ze *Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví*. Realizátor projektu by tedy (s ohledem na skutečnost, že je projekt spolufinancován z ESF a ze státního rozpočtu ČR) neměl mít žádné zvláštní účetní povinnosti. Výjimku tvoří pouze nutnost založit pro účely projektu zvláštní bankovní účet a projekt účtovat odděleně od ostatních aktivit projektu.¹⁶⁴

V průběhu realizace programu JPD 3 byly postupně zjednodušovány některé náležitosti týkající se finančního řízení projektu, většinou se ale jednalo pouze o kosmetické změny. Jako příklad lze uvést pravidlo (v platnosti od března 2007) podle kterého není nutné výdaje v hodnotě do 5 tisíc korun v Monitorovací zprávě vykazovat kopií účetního dokladu, ale pouze uvést na tzv. soupisce účetních dokladů a stvrdit podpisem příslušné odpovědné osoby. Nicméně je třeba mít na paměti, že tato změna je pozitivní možná ve vztahu k poskytovateli podpory, kterému se tím sníží množství dokumentů, které je potřeba zkontrolovat, avšak příjemce podpory musí stejně všechny účetní doklady uchovávat pro případnou kontrolu.¹⁶⁵

Realizátoři jsou také povinni zajistit po ukončení projektu audit projektového účetnictví, a to jak u příjemců podpory samotných, tak i u partnerů projektu (podle obecného pravidla je nutno podstoupit audit pouze v případě, že celkové uznatelné náklady projektu byly vyšší než 3 milióny korun, poskytovatel podpory ale může stanovit i přísnější nastavení a požadovat audit i u projektů s nižším rozpočtem). Auditor musí být vybrán nejpozději 6 měsíců před plánovaným ukončením projektu. Výsledek auditu je povinou součástí Závěrečné monitorovací zprávy a Žádosti o platbu.¹⁶⁶

4.1.3. Výběrová řízení

Výběrová řízení tvoří neodkladnou součást velkého množství projektů, (nejen) proto je nutno v této souvislosti zmínit následující skutečnost. Stejně jako v případě Zákona o ochraně osobních

¹⁶³ Rozhodnutí ÚOHS č.j. VP/S 79/04-160.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/43/uohs_jpd3.pdf. 22.3.2007.

¹⁶⁴ Z české legislativy vychází také pravidla evidence daňových dokladů, konkrétně ze Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>. 30.3.2007.

Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/>. 30.3.2007.

¹⁶⁵ Kontroly mohou probíhat až po dobu 10 let po obdržení závěrečné platby.

http://www.praha-mesto.cz/ur3sjw55qditkan3Iiowq455/default.aspx?id=71690&ido=6199&sh=-1766832936#Zmena_MZ. 30.3.2007.

¹⁶⁶ Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 4. revize). Str. 70.

údajů, i v případě výběrových řízení se nabízí zajímavé srovnání; opět v rovině Zákon vs. *Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3*. Evropská legislativa,¹⁶⁷ stejně jako Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, jenž byl připraven v souladu s evropským právem, říká, že „Zadavatel není povinen zadávat podle tohoto zákona veřejné zakázky malého rozsahu.... Veřejnou zakázkou malého rozsahu se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby 2 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce 6 000 000 Kč bez daně z přidané hodnoty.“¹⁶⁸ U zakázek nepřevyšujících 2 milióny korun tedy podle zákona stačí, aby zadavatel postupoval transparentně a nediskriminačně, a oslovil pouze jednoho vybraného dodavatele. Nicméně realizátor projektu musí vždy postupovat v souladu s podmínkami uvedenými ve Smlouvě o poskytnutí pomoci a zejména v *Příručce pro příjemce*, která stanovuje povinnost pořádat výběrové řízení i pro zakázky nižší než 2 milióny korun. Od povinnosti pořádat výběrové řízení jsou oproštěny pouze zakázky do 100 000 korun bez DPH.¹⁶⁹ U zakázek od 100 001,- Kč do 500 000,- Kč bez DPH je realizátor povinen písemně oslovit alespoň 3 dodavatele, u zakázek od 500 001,- Kč do 1 999 999,- Kč bez DPH musí uveřejnit výzvu k podávání nabídek po dobu minimálně 15 dnů na stránkách www.esfcz.cz, zhodnotit všechny nabídky v rámci (za tímto účelem jmenované) hodnotící komise a výsledky výběrového řízení opět uveřejnit na portálu www.esfcz.cz.¹⁷⁰

Nabízí se otázka, z jakého důvodu bylo v případě projektů spolufinancovaných z ESF přistoupeno k přísnějším pravidlům než v případě, kdy by byl projekt financován z vlastních zdrojů, nebo např. s pomocí dotace pouze z českého státního rozpočtu. Proč byla u projektů spolufinancovaných z ESF zavedena přísnější kontrola vynakládání veřejných zdrojů není zcela jasné. Tento příklad navíc velmi jasně ukazuje, že složitá byrokracie spojená s realizací projektů

¹⁶⁷ Jedná se zejména o: Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:134:0114:01:CS:HTML>, 16.4.2007.

Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2005/75/ES ze dne 16. listopadu 2005, kterou se opravuje směrnice 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:323:0055:01:CS:HTML>, 16.4.2007.

Nařízení Komise (ES) č. 2083/2005 ze dne 19. prosince 2005, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES ohledně prahových hodnot používaných při postupech zadávání veřejných zakázek.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:333:0028:01:CS:HTML>, 16.4.2007.

¹⁶⁸ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, § 12 a § 18.

<http://www.verejna-zakazka.cz/upload-download/zvz-137-2006-07-01.pdf>, 16.4.2007.

¹⁶⁹ Původně byly jednotlivé kategorie stanoveny v rozsahu do 149 999,- Kč, 150 000,- až 499 999,- Kč, a 500 000,- až 2 000 000,- Kč. V rámci 2. revize *Příručky pro žadatele* byly kategorie upraveny následovně: do 99 999,- Kč, 100 000,- až 499 999,- Kč a 500 000,- až 2 000 000,- Kč.

Příručka pro žadatele (ve znění 2. revize). Str. 50.

¹⁷⁰ *Příručka pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3* (ve znění 4. revize). Str. 58-61.

v rámci programu JDP 3 nemusí vždy vycházet (a velmi často také nevychází) z podmínek kladených na program ze strany Evropské komise, ale naopak ze strany české administrativy.

4.1.4. Monitorovací zprávy

Jednou z nejdůležitějších povinností příjemců pomoci, na jejímž základě jsou realizátorům projektů vypláceny finanční dotace, je předkládání pravidelných průběžných Monitorovacích zpráv a Závěrečné monitorovací zprávy. Průběžné monitorovací zprávy jsou předkládány jednou za tři měsíce, závěrečná zpráva pak do dvou měsíců po ukončení projektu.¹⁷¹ Monitorovací zprávy, včetně všech příloh, musí být příjemcem podpory archivovány po dobu 10 let od obdržení závěrečné platby.¹⁷²

Monitorovací zprávy se (kromě základních údajů o projektu, příjemci podpory a zhotoviteli zprávy) soustředí na věcnou a finanční stránku realizace projektu za uplynulé monitorovací období. Kontrola dosavadního průběhu projektu slouží poskytovatelům podpory, aby na jejím základě mohli posoudit, zda jsou finanční prostředky využívány efektivně a zda projekt postupuje úspěšně k cílům, které byly na jeho počátku vytyčeny. Průběžné monitorování ovšem může být ku prospěchu i samotným realizátorům projektů, neboť jim umožňuje jistou sebereflexi, která může napomoci k úspěšnému plnění všech úkolů, odhalit možná rizika nebo nedostatečný pokrok v určité oblasti, a tím kvalitu projektu průběžně zlepšovat.¹⁷³

Jak již bylo uvedeno výše, s platností od 15. března 2007 byl nově upraven formulář Monitorovací zprávy, jehož povinnou součástí se stal i tzv. BENEFIT monitoring (resp. Příloha monitorovacích zpráv č. 1 Monitorovací ukazatele).¹⁷⁴

Při vypracovávání Monitorovací zprávy je nutno zadat do systému údaje nezbytné k identifikaci projektu; program již následně sám vygeneruje ukazatele, které jsou pro hodnocení projektů v daném opatření relevantní.¹⁷⁵ Tato změna byla prvotně motivována potřebami nikoliv příjemců podpory, ale řídicích orgánů. Předkládání dosažených hodnot monitorovacích ukazatelů

¹⁷¹ Přesné vymezení monitorovacího období má každý projekt stanoven ve Smlouvě o poskytnutí finanční podpory. http://www.esfer.cz/files/clanky/4957/Pokyny_MZ_JPD3_2.1_upr.doc, 25.3.2007.

¹⁷² Povinnost archivace vychází jednak z evropské legislativy (Nařízení Komise (ES) č. 438/2001, Příloha I.), v souladu s ní pak také z české legislativy. Co přesně a po jakou dobu musí být archivováno je definováno v Příručce pro příjemce finanční podpory projektů JPD 3 (ve znění 4. revize), Kapitola 11. Archivace. http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/1_063/1_06320010303en00210043.pdf, 25.3.2007.

¹⁷³ Realizátoři projektů jsou (s platností od března 2007) navíc povinni v monitorovací zprávě uvádět údaje týkající se budoucí realizace projektu (na jaké aktivity a v jakém rozsahu se v následujícím monitorovacím období budou převážně soustředit).

¹⁷⁴ Formulář Monitorovací zprávy byl pozměněn už poněkolikrát. Od března 2007 je v platnosti verze 2.1. <http://www.esfer.cz/clanek.php?lg=1&id=4969>, 30.3.2007.

¹⁷⁵ Příjemce je povinen vyplnit dosažené hodnoty pro jednotlivé ukazatele vždy kumulativně od počátku projektu, nikoliv pouze za dané monitorovací období.

jednotlivých projektů v elektronické podobě má umožňovat snazší přenos dat do centrálního monitorovacího systému MSSF, a tím i lepší průběžnou kontrolu programu JPD 3. Nutno dodat, že systém MSSF ale jen velmi špatně komunikuje s jinými počítačovými programy typu MS Word a MS Excel, ve kterých většina realizátorů projektů pracuje a ve kterých musí být odevzdávány ostatní části monitorovacích zpráv. Není proto možné data z jednoho programu do druhého jednoduše zkopírovat, což pro příjemce dotace představuje zbytečné komplikace.

Aby mohly být údaje v systému BENEFIT považovány za relevantní, musí se opírat o průkazné a zpětně dohledatelné informace. Pokud tedy příjemce dotace např. vykáže určitý počet podpořených osob, musí si o všech těchto osobách vést evidenci obsahující data, která mohou tyto údaje prokázat (jedná se např. o prezenční listiny školení a kurzů, seznamy osob, jimž bylo vydáno potvrzení o absolvování školení a kurzů apod.). Pro každou osobu poté musí příjemce pomoci vyplnit tzv. Souhrnný monitorovací list podpořené osoby z JPD 3.¹⁷⁶ K tomu, aby mohl osobní údaje o konkrétních osobách do své evidence uvést, musí získat jejich písemný souhlas (a ten následně archivovat). Pokud by tomu tak nebylo, postupoval by příjemce v rozporu se *Zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů*.¹⁷⁷

Od poslední úpravy z března 2007 formulář Monitorovací zprávy obsahuje 13 příloh, z nichž ne všechny je nutno vyplňovat při předkládání každé Monitorovací zprávy – záleží na každém projektu, které přílohy jsou pro něj za dané období relevantní. Všechny přílohy (mimo *Přílohu č. 7 Kopie účetních dokladů* a *Přílohu č. 8 Výpis z účtu projektu*) je stejně jako Monitorovací zprávu nutno předkládat v tištěné i elektronické verzi. Monitorovací zpráva, spolu se všemi povinnými přílohami, tak může dosahovat až několika desítek stran.

Jednu z nejproblematičtějších součástí Monitorovací zprávy představují z pohledu příjemců podpory tzv. *Pracovní výkazy*. *Pracovní výkaz* je nutno vyplnit pro všechny osoby, které pracují pro projekt na základě pracovní-právního vztahu (Pracovní smlouva na hlavní i vedlejší pracovní poměr, Dohoda o provedení práce a Dohoda o pracovní činnosti) i osoby samostatně výdělečně činné podílející se na realizaci projektu.¹⁷⁸ *Pracovní výkazy* musí být vyplněny za každého pracovníka zvlášť, a to za každý den, kdy vykazoval činnost související s realizací

¹⁷⁶ Nicméně i zde platí, že konkrétní povinnosti záleží na tom, v působnosti jakého zprostředkujícího subjektu je daný projekt realizován, neboť předkládání Souhrnných monitorovacích listů podpořených osob nemusí být po příjemci pomoci poskytovatelem podpory např. vůbec požadováno.

¹⁷⁷ <http://www.uoou.cz/index.php?l=cz&m=left&mid=01:01:00&u1=&u2=&t>. 25.3.2007.

¹⁷⁸ Na základě pracovních výkazů jsou vypláceny mzdy. Ty musí (kromě údajů v pracovních výkazech) odpovídat hodnotám „obvyklým v místě realizace projektu“. K určení relevantní výše mezd lze použít např. údaje Českého statistického úřadu nebo Ministerstva práce a sociálních věcí.

Český statistický úřad. Sekce Trh práce a mzdy. <http://www.czso.cz/>. 30.3.2007.

Ministerstvo práce a sociálních věcí. Sekce Příjmy a životní úroveň. <http://www.mpsv.cz/cs/625>. 30.3.2007.

projektu.¹⁷⁹ V praxi to znamená, že každá osoba by měla poměrně detailně zapisovat, nejen jaký typ činnosti ten který den vykonala (např. administrativní činnost, příprava seminářů, školení, osobní schůzky apod.), ale také kolik času jí to daný den zabralo. Přestože kontrola vynaložených prostředků (v tomto případě vyplácených mezd pracovníkům projektu) je bezesporu nutná, mělo by se dbát na to, aby byla také přiměřená. Pokud je pracovník nucen každou minutu svého času kvantifikovat, může to pro něj být relativně obtížné, neboť ne všechny úkony související s realizací projektu jsou měřitelné jednotkou času. Požadovaný detailní rozpis činností může také v realizátorech projektů evokovat pocit, že bez přísné kontroly by prostředky vynakládali neefektivně. Tento předpoklad ovšem nestojí na příliš reálném základě.

Z výše uvedeného vyplývá, že vypracování Monitorovací zprávy je pro příjemce pomoci bezesporu administrativně i časově náročné, neboť pouze kvalitní Monitorovací zpráva dovoluje poskytovateli podpory vyplatit příjemci finanční podporu a schválit jeho dosavadní činnost v rámci projektu. Na celou věc je ovšem potřeba se podívat i z druhé strany, a to z pohledu poskytovatelů pomoci, na nichž leží povinnost Monitorovací zprávy detailně po věcné i finanční stránce zkontrolovat. Jako příklad je možno vzít Magistrát hl. m. Prahy. Pro jednotlivá opatření, která MHMP spravuje, jsou určeny odpovědné osoby, jimž mají být Monitorovací zprávy doručeny – pro opatření 2.1., 3.1. a 3.2. jsou to vždy dvě osoby, pro opatření 4.3. dokonce pouze jedna osoba.¹⁸⁰ Po porovnání těchto údajů s počtem projektů, které jsou v rámci daných opatření realizovány (124, resp. 121, 86 a 55),¹⁸¹ je možno dojít k zvěru, že každá osoba má na starost zhruba 40-60 projektů. Tento počet je, při uvážení, že během každých tří měsíců (tedy za každé monitorovací období, cca 60 pracovních dnů) musí každý pracovník zpracovat zhruba 40-60 Monitorovacích zpráv, skutečně enormní. Navíc, pokud daný pracovník shledá v Monitorovací zprávě nějaké nesrovnalosti či nedostatky, předloží jí příjemci pomoci k doplnění a poté je povinen ji opět zkontrolovat. Nedostatečné personální kapacity tak vedou k tomu, že schválení Monitorovacích zpráv trvá i několik měsíců (dle Operačního manuálu pro JPD 3 mají poskytovatelé podpory na kontrolu Monitorovacích zpráv 10 pracovních dnů po obdržení všech potřebných dokumentů), což může některým projektům způsobit existenční problémy, neboť se tím zpožďuje vyplácení průběžných plateb.

Je ale důležité mít na paměti, že nastavení kontrolních a monitorovacích mechanismů si neurčují poskytovatelé pomoci sami, nýbrž Řídící orgán celého programu JPD 3, tedy Ministerstvo práce

¹⁷⁹ Pracovní výkazy nemusí vyplňovat pouze dodavatelé služeb, kteří své služby realizátorům projektů fakturují.

¹⁸⁰ [http://www.praha-](http://www.praha-mesto.cz/ur3sjw55qditkan3liowq455/files/=48305/Pokynv+k+vypln%c4%9bn%c3%ad_1.3.doc)

[mesto.cz/ur3sjw55qditkan3liowq455/files/=48305/Pokynv+k+vypln%c4%9bn%c3%ad_1.3.doc](http://www.praha-mesto.cz/ur3sjw55qditkan3liowq455/files/=48305/Pokynv+k+vypln%c4%9bn%c3%ad_1.3.doc), 30.3.2007.

¹⁸¹ Přehled schválených projektů.

<http://www.praha-mesto.cz/ur3sjw55qditkan3liowq455/default.aspx?ido=6312&sh=-1831026789>, 30.3.2007.

a sociálních věcí, které ale monitorovací činnost na úrovni projektů neprovádí. Je tedy nezbytné, aby spolu Řídící orgán a poskytovatelé podpory efektivně komunikovali nejen při nastavování systému, ale i při jeho realizaci, neboť pouze zpětná vazba dovoluje Řídícímu orgánu odhalit případné nedostatky systému a následně pozměnit některé činnosti tak, aby byly pro poskytovatele podpory realizovatelné.

V úvahu je samozřejmě nutno brát i personální a finanční možnosti poskytovatelů podpory. Není možné jednoduše navrhnout zvýšení personálního obsazení, pokud na to daný orgán nemá finanční prostředky. Proto by měl být celý systém nastaven již dopředu tak, aby odpovídal možnostem jednotlivých implementačních orgánů, neboť je velmi snadné kritizovat tyto orgány (resp. jednotlivé pracovníky) za nedostatečnou či příliš pomalou činnost ve chvíli, kdy skutečný problém může spočívat někde úplně jinde.

4.1.5. Publicita

V souvislosti se skutečností, že jsou projekty spolufinancovány z programu JPD 3, resp. ESF, jsou příjemci podpory povinni postupovat v souladu s *Nařízením Komise (ES) č. 1159/2000* o informačních a propagačních opatřeních,¹⁸² resp. s aktuální verzí *Příručky pro příjemce* a tzv. *Manuálem vizuální identity* (vypracovaným MPSV), který definuje pravidla používání loga EU a loga ESF.¹⁸³

Závazná pravidla publicity by se daly shrnout do následujících dvou kategorií: povinnost uvádět spoluúčast EU, resp. ESF na všech materiálech týkajících se projektu a také při všech aktivitách, které s projektem souvisí.¹⁸⁴ Nicméně pouhé plnění formálních požadavků nemusí vždy znamenat úspěšnou propagaci projektu, od které se často odvíjí i úspěšnost projektu jako celku.

Zvolené komunikační prostředky mohou mít různou formu (variabilita komunikačních prostředků je jako u všech ostatních propagačních kampaní velmi široká), záleží pouze na realizátorovi projektu, které nástroje využije. Velmi důležité je podívat se v této souvislosti na celou kampaň očima těch, na něž je propagační kampaň zaměřená, tedy na cílové skupiny

¹⁸² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2000:130:0030:01:CS:HTML>, 31.3.2007.

¹⁸³ http://www.esfcr.cz/files/clanky/1610/manual_vynatek.pdf, 31.3.2007.

¹⁸⁴ Pravidla týkající se publicity zachází často do velkých detailů, jako příklad lze uvést zásadu, podle které musí být veškerá zařízení a materiály zakoupené z prostředků ESF, stejně jako školicí místnosti využívané v rámci aktivit projektu, označeny logem EU a ESF. V praxi to znamená, že poskytovatel dotace poskytne realizátorům jednotlivých projektů jakési identifikační samolepky, kterými jsou veškerá relevantní zařízení polepena. Příručka pro příjemce finanční podpory projektů (ve znění 4. revize). Str. 72.

projektu.¹⁸⁵ Vhodné je umístit propagační materiály na místa, kde se cílová skupina nejčastěji nebo pravidelně vyskytuje. V případě nezaměstnaných např. na úřady práce, u projektů zaměřených na matky s dětmi do ordinací dětských lékařů apod. Je také vhodné provádět pravidelný monitoring publicity, na základě kterého by bylo možno určit, do jaké míry byly zvolené komunikační nástroje efektivní. Na základě těchto poznatků je možné nejen upravovat stávající komunikační kampaň, ale výsledky monitoringu mohou realizátorům pomoci i u dalších projektů, neboť jim dovolí vyvarovat se předešlých chyb a navázat na již osvědčené metody.

Plánovanou škálu opatření na zajištění adekvátní publicity musí příjemce podpory uvést již v Žádosti o finanční podporu, její závazná podoba je potom obsahem Smlouvy o poskytnutí finanční podpory. To realizátorům umožňuje vypracovat si již předem plán propagace, který by měl být v průběhu realizace projektu dodržen. Tato povinnost by se na první pohled mohla zdát jako spíše marginální, nicméně špatně odhadnutý plán propagace může mít pro příjemce pomoci dalekosáhlé důsledky. Zprv, pokud se plánovaná propagační kampaň v průběhu realizace projektu ukáže jako nedostačující, a příjemce pomoci tak bude chtít rozšířit či navýšit počet propagačních aktivit, nemusí mu k tomu stačit finanční prostředky vyčleněné v rámci rozpočtu projektu na publicitu.¹⁸⁶ Jak již bylo uvedeno výše, přesuny prostředků v rámci rozpočtu není možné provádět bez adekvátního zdůvodnění, mohlo by se tedy stát, že by poskytovatel pomoci navýšení prostředků na publicitu na úkor jiné části rozpočtu neschválil. Navíc, i pokud ke schválení přesunu prostředků dojde, musí příjemce pomoci najít v rozpočtu rezervu, odkud by bylo možné prostředky přesunout, neboť částku alokovanou na daný projekt nelze v jeho průběhu navýšit.

Dalším negativním důsledkem, který v případě nevhodně zvolené komunikační kampaně hrozí, je nedostatečný zájem cílové skupiny a s tím spojené nedostatečné plnění monitorovacích ukazatelů, které mimo jiné slouží k hodnocení projektu, na základě kterého jsou vypláceny finanční dotace. Navíc, mezi příjemci pomoci, resp. jednotlivými projekty, které jsou realizovány s podobným záměrem a zaměřují se na podobné, či dokonce shodné cílové skupiny, bezesporu existuje konkurenční boj, který může i velmi dobrý, inovativní projekt odsoudit k nezdaru. Je také nutné si uvědomit, že podmínky, v nichž je projekt realizován, se mohou měnit. Projekt, který byl ve svém počátku jedinečný, se v průběhu realizace může stát pouze „jedním z mnoha“, v návaznosti na zvyšující se počet projektů realizovaných na podobné téma. Propagační kampaň by tedy měla být rovnoměrně rozložena během celé doby trvání projektu,

¹⁸⁵ Z toho logicky vyplývá, že propagační kampaň by nikdy neměla být zaměřena všeobecně, na širokou veřejnost, neboť cílem příjemce pomoci by měla být propagace projektu u těch skupin, na něž je zaměřen, nikoliv pouhá „propagace pro propagaci“, tedy splnění požadavků publicity bez uvážení, jaký mají ve skutečnosti efekt.

¹⁸⁶ Náklady vzniklé při přípravě a realizaci publicity projektu jsou brány jako uznatelné náklady.

nelze se např. spoléhat na to, že masivní informační kampaň realizovaná se začátkem projektu, které se podařilo úspěšně oslovit cílovou skupinu, udrží její zájem po celou dobu jeho trvání. Jednotlivé prvky kampaně by také měly být vhodně načasovány, aby např. nedocházelo k tomu, že o plánovaných seminářích se cílová skupina dozví ve chvíli, kdy ještě není možné se na ně přihlásit, neboť lze předpokládat, že její zájem v tomto mezidobí značně opadne.

Přestože nelze realizaci publicity projektu chápat jako způsob propagace vlastní organizace, nelze tento aspekt zcela pominout. Realizátoři projektu tak mohou nutnou realizaci publicity chápat buďto jako povinnost, nebo jako příležitost, která může napomoci nejen projektu, ale i organizaci, jež ho realizuje, vejít ve všeobecnou známost.

5. Hodnocení připravenosti a úspěšnosti programu JPD 3 (do konce roku 2006)

Hodnocení celkové úspěšnosti programu JPD 3 je v tuto chvíli ještě předčasné, nicméně lze hodnotit stav čerpání do konce roku 2006, ze kterého je možné mnohé vyvodit. O připravenosti České republiky na čerpání prostředků ze strukturálních fondů se před vstupem do EU mluvílo velmi často, a v mnohém podobnou debatu bylo možné sledovat i během přípravy programů na období 2007-2013. Jednu z nejdůležitějších podmínek pro úspěšné čerpání prostředků představuje kvalitní právní prostředí upravující jednak základní podmínky hospodářské a sociální politiky obecně, ale hlavně detailně a srozumitelně stanovuje pravidla, která se realizace projektů v rámci programu JPD 3 mohou týkat. Nepostradatelným je dále kvalitně připravený Jednotný programový dokument a na něj navázané řídicí, monitorovací a kontrolní mechanismy. Zcela nezbytnou podmínkou je připravenost implementačních orgánů, zejména co se personálních kapacit a znalostí týče. Posledním předpokladem úspěšného programu je dostatek kvalitních projektů předkládaných ke schválení.

Z výše uvedeného je patrné, že připravenost České republiky, resp. programu JPD 3 nebyla zcela ideální. Některé legislativní nejasnosti nebyly zcela uspokojivě vyřešeny ještě dlouho po zahájení programu, chyběla analýza právních předpisů a jejich vlivu na realizaci programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů.¹⁸⁷ Stejně tak připravenost orgánů implementační struktury JPD 3 byla zpočátku spíše nevyhovující. Důvodem byly nejen nedostatečné personální kapacity, ale také fakt, že školení pracovníků bylo ve velké míře započato až během realizace programu JPD 3, převážně na konci roku 2004 a v první polovině roku 2005, tedy v době, kdy se již začalo s čerpáním finančních prostředků.¹⁸⁸ Velmi zajímavou je v této souvislosti také skutečnost, že personální navýšení implementačních orgánů je podle pravidel EU možné financovat z prostředků programu JPD 3, konkrétně z *Opatření 5. Technická pomoc*, k čemuž ovšem zpočátku nedošlo, neboť Řídicí orgán využití prostředků na tyto účely nepovolil.¹⁸⁹ K navýšení počtu zaměstnanců (zejména Zprostředkujících subjektů) tak došlo až později, spíše pod vlivem narůstajících problémů nežli celkové strategie.

¹⁸⁷ Jako příklad lze uvést nejasnosti se zadáváním veřejných zakázek, problémy se vstupem v platnost nového Zákoníku práce, pravidly pro poskytování veřejné podpory a další.

¹⁸⁸ Výroční zpráva JPD 3 za rok 2004. Str. 45-50. Výroční zpráva JPD 3 za rok 2005. Str. 65-71.

¹⁸⁹ Zvyšování personální kapacity implementačních orgánů je navíc v rozporu s politikou snižování počtu státních úředníků, což celému problému jistě také nepřispívalo.

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Uvod_reforma_veřejnych_financi_pdf.pdf. 27.4.2007.

5.1. Hodnocení uskutečněná před začátkem realizace JPD 3

Od začátku roku 2003 byly v České republice vypracovávány mnohé studie a hodnotící zprávy, týkající se jak realizace programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů obecně, tak i konkrétně programu JPD 3.

Prvním z nich byla tzv. *Ex-ante hodnotící zpráva Jednotného programového dokumentu JPD 3*, která měla sloužit jako podklad pro přípravu programu. Toto hodnocení obsahovalo mimo základní aktuální socioekonomické ukazatele také očekávané dopady programu JPD 3 a mělo ověřit vhodnost navrhovaných priorit a opatření. Součástí hodnocení byla také analýza implementačního a monitorovacího systému.¹⁹⁰

Zpráva je zajímavá v několika ohledech. Podle navrhovaného schématu priorit a opatření bylo plánováno, že Magistrát hl. m. Prahy (MHMP) by se měl stát Zprostředkujícím subjektem celkem u 7 opatření.¹⁹¹ Ex-ante hodnocení v této souvislosti upozorňuje na skutečnost, že kapacity MHMP by se v tomto případě mohly projevit jako nedostatečné.¹⁹² Přestože se MHMP stal nakonec Zprostředkujícím subjektem pouze u 4 opatření, ukazuje se toto upozornění jako zcela relevantní, neboť i po snížení počtu opatření se kapacity MHMP ukázaly jako nedostatečné.¹⁹³

Další výhrada se týká centrálního monitorovacího systému MSSF. Řídící orgán je definován jako subjekt odpovědný za řádné fungování MSSF, nicméně systém je na centrální bázi spravován Ministerstvem pro místní rozvoj. Z tohoto důvodu je dle hodnotící zprávy velmi důležité nastavit efektivní formu spolupráce Ministerstva práce a sociálních věcí jako Řídícího orgánu JPD 3 a Ministerstva pro místní rozvoj jako správce systému, aby bylo zajištěno nejen hladké fungování systému, ale především možnost do systému vstupovat, nově ho upravovat a doplňovat, pokud si to realizace programu vyžádá. Nicméně dle vyjádření Řídícího orgánu nelze spolupráci Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva pro místní rozvoj ve věci informačního systému MSSF v žádném případě hodnotit jako ideální, systém je sice možno

¹⁹⁰ Ex-ante hodnotící zpráva Jednotného programového dokumentu JPD 3 byla předložena Národní observatoři zaměstnanosti a vzdělávání v únoru 2003. http://www.esfcr.cz/files/clanky/48/ex-ante_jpd3.pdf. 24.2.2007.

¹⁹¹ V první verzi Jednotného programového dokumentu JPD 3 sice není uvedeno, že zprostředkujícím subjektem by se měl stát přímo Magistrát hl. m. Prahy (v dokumentu je uvedeno pouze *Hlavní město Praha*). Ize se nicméně domnívat, že se jednalo o MHMP.

¹⁹² Ex-ante hodnotící zpráva Jednotného programového dokumentu JPD 3. Str. 56. http://www.nvf.cz/evaluace/dokumenty/hodnot_zpr_cr/ex-ante_jpd3.pdf. 7.4.2007.

¹⁹³ Nicméně jak již bylo řečeno, je třeba upozornit na skutečnost, že nedostatečné nebyly pouze kapacity MHMP, ale všech Zprostředkujících orgánů.

průběžně upravovat, ovšem nikoliv snadno a provádění veškerých změn je navíc velmi zdlouhavé.¹⁹⁴

Ex-ante hodnotící zpráva byla vypracována i pro Programový dodatek k Jednotnému programovému dokumentu Praha Cíl 3.¹⁹⁵ Zpráva hodnotí jednak nastavení programu JPD 3 na úrovni jednotlivých priorit, resp. opatření, včetně jejich cílů, dále řídicí a monitorovací systém a kritéria pro výběr projektů.

První oblast, kterou zpráva považuje za ne zcela dostatečnou, je provázanost navrhovaných aktivit a cílů jednotlivých opatření, kdy v některých případech dané aktivity nepřispívají k dosažení definovaných cílů (opatření 2.2.), jinde naopak k dosažení daného cíle zcela chybí adekvátní aktivity (opatření 4.1.). Zpráva dále upozorňuje na skutečnost, že hodnotící ukazatele nebyly pro všechna opatření stanoveny stejně, což v konečném důsledku komplikuje sledování cílů nejen na úrovni priorit, ale zejména celého programu JPD 3.¹⁹⁶ V praxi potom dochází k situacím, kdy jednotlivé projekty, byť realizované v rámci stejných opatření, vykazují odlišné ukazatele. Z jakého důvodu k této (relativně velmi snadno odstranitelné) chybě Programového dodatku JPD 3 došlo, není jasné, lze ji ovšem zcela jistě hodnotit jako zbytečnou.

Stejně jako *Ex-ante hodnotící zpráva Jednotného programového dokumentu JPD 3*, i *Ex-ante hodnotící zpráva Programového dodatku JPD 3* poukazuje na možnost přílišného zatížení implementačních orgánů, které vedle agendy spojené s programem JPD 3 musí vykonávat ještě běžnou správní činnost.¹⁹⁷ Přestože tedy na tento nedostatek poukazovaly obě zprávy, k nadhodnocení kapacitních možností implementačních orgánů programu JPD 3 v praxi došlo.

Velmi zajímavé je celkové hodnocení řídicího systému. Zpráva uvádí, že „*implementační struktura je poměrně složitá, odpovídá však širokému záběru JPD 3 a vychází z kompetencí příslušných orgánů veřejné správy a samosprávy*“.¹⁹⁸ Pokud by původní nastavení implementační struktury JPD 3 skutečně odpovídalo reálným potřebám programu JPD 3, je možné se např. ptát, z jakého důvodu byla během realizace programu (s platností od 1. ledna 2007) zrušena funkce Platební jednotky, jejíž činnost převzal Řídicí orgán a částečně také Platební orgán? Nebylo právě úlohou ex-ante hodnotících zpráv poukázat na tyto nedostatky?

¹⁹⁴ Za účelem hladkého fungování Informačního systému MSSF byla také ustanovena tzv. Pracovní skupina MSSF, jež působí nejen pro JPD 3, ale také pro Operační program Rozvoj lidských zdrojů a Iniciativu Společenství EQUAL. Pracovní skupina MSSF se schází operativně na základě aktuální potřeby, např. v roce 2005 se sešla celkem pětkrát.

Výroční zpráva JPD 3 za rok 2005. Str. 51-52.

¹⁹⁵ Zpráva byla opět vypracována Národní observatoří zaměstnanosti a vzdělávání, předložena byla v září 2004.

¹⁹⁶ Ex-ante hodnotící zpráva Programového dodatku JPD 3. Str. 10-13.

¹⁹⁷ Ibid. Str. 13-14.

¹⁹⁸ Ibid. Str. 6.

Na úrovni monitorovacího systému, resp. monitorovacích ukazatelů zpráva neshledává žádné větší nedostatky a celkově je hodnotí kladně. Stejně tak i monitorovací systém MSSF, jenž byl v teoretické rovině nastaven tak, aby odpovídal všem požadavkům programu JPD 3. Jak již bylo řečeno, v praxi ovšem vykazoval (a dodnes vykazuje) mnohé nedostatky.¹⁹⁹

Velmi zajímavé srovnání nabízí audit připravenosti JPD 3 vypracovaný auditorskou společností Pricewaterhouse Coopers.²⁰⁰ Závěrečná zpráva auditu připravenosti byla vydána pro všechny operační programy i oba jednotné programové dokumenty zvlášť; pro program JPD 3 byla auditorská zpráva vydána dne 26. listopadu 2004 a hodnotila připravenost implementační struktury JPD 3 ke dni 31. července 2004.²⁰¹

Celkové závěry tohoto auditu nelze hodnotit jinak než negativně. Zpráva poukazuje na skutečnost, že ke dni 31. července 2004 „nebyla k dispozici odpovídající dokumentace týkající se plánované implementační struktury JPD 3... Řídící orgán a Zprostředkující orgány nebyly připraveny zajišťovat správu podpory se strukturálních fondů... řídicí a kontrolní systémy nebyly dosud uvedeny do provozu“.²⁰² Tuto skutečnost potvrzuje i následující tabulka:

Tabulka č. 2: Výsledky auditu připravenosti JPD 3 ke dni 31. července 2004

Počet analyzovaných oblastí identifikovaných jako problémové	Z toho		
	vysoce rizikových	středně rizikových	nízko rizikových
96	62	32	2

Zdroj: Audit připravenosti JPD 3 vypracovaný auditorskou společností Pricewaterhouse Coopers

Oficiální reakce na tento dokument lze zpětně hodnotit poněkud rozpačitě. Ministerstvo pro místní rozvoj vydalo stanovisko, podle něhož „výsledky auditu neovlivní vyplácení peněz z evropských fondů jednotlivým žadatelům“.²⁰³ Jednotlivé nedostatky prý podle něj ke dni, kdy byl audit předložen (tedy k 26. listopadu 2004), byly již ve velké míře odstraněny, „první výzvy proběhly zcela bez problémů a hladce, takže praxe sama prokázala, že některé předchozí výtky byly málo významné“ a „monitorovací systém (MSSF, pozn. autora) se doladuje "za pochodu" ... bylo totiž třeba nechat jím projít první projekty, aby se doladily nedostatky. Systém funguje

¹⁹⁹ Výsledná doporučení Ex-ante hodnotící zprávy JPD 3 i Ex-ante hodnotící zprávy Programového dodatku JPD 3 byla zpracována do finálních verzí těchto dokumentů.

²⁰⁰ O kontrolní audit požádalo Ministerstvo financí ČR.

²⁰¹ Návrh auditorské zprávy byl předložen dne 29. října 2004, konečná verze dne 26. listopadu 2004.

²⁰² Audit připravenosti JPD 3 vypracovaný auditorskou společností Pricewaterhouse Coopers. Str. 7-8. <http://www.mfcr.cz/eps/rde/xber/mfcr/SPD3finalreport.pdf>, 28.4.2007.

²⁰³ Jedná se o výsledky celkového auditu, nikoliv pouze dílčího auditu připravenosti JPD 3.

a obavy poradců se nepotvrdily.“²⁰⁴ O tom, jak složité a časově velmi náročné je „doladovat“ systém za pochodu a zda první výzvy opravdu proběhly z pohledu žadatelů o podporu bez problémů se v oficiálním stanovisku již samozřejmě nehovoří.

Ministerstvo práce a sociálních věcí jako Řídící orgán JPD 3 vydalo ke dni 29. října 2004 oficiální odpověď na výsledky auditu.²⁰⁵ Některé výtky MPSV lze zcela jistě považovat za relevantní, mezi jinými např. tu, že auditorská zpráva jako „vysoce rizikové“ označuje oblasti bez ohledu na to, zda se u nich jedná o nesoulad s právními předpisy či zda auditor pouze nemohl vyjádřit výrok z důvodu nedostupnosti údajů. Nicméně následující tabulka, jež uvádí počet oblastí, u nichž Řídící orgán (ne)akceptoval stanoviska auditorské zprávy, jasně deklaruje, že množství problémových oblastí bylo ke dni 31. červenci 2007 skutečně veliké.

Tabulka č. 3: **Reakce Řídícího orgánu JPD 3 na výsledky auditu připravenosti JPD 3 ke dni 31. července 2004**

Počet analyzovaných oblastí identifikovaných jako problémové	Oficiální stanovisko Řídícího orgánu JPD 3 k výroku auditorské zprávy		
	neakceptováno	částečně akceptováno	akceptováno
101*	35	27	39

Zdroj: Audit PwC – Zpráva o posouzení souladu s předpisy k 29. říjnu 2004 (Připomínky k návrhu závěrečné zprávy o posouzení souladu s předpisy)

* Odlišný počet analyzovaných oblastí auditorské zprávy a zprávy MPSV je způsoben tím, že Řídící orgán JPD 3 některá stanoviska auditu rozdělil do více bodů.

Nabízí se tedy otázka, zda lze stav připravenosti implementační struktury (nejen) programu JPD 3 ke konci roku 2004 skutečně hodnotit jako dostatečný s tím, že „*naprostá většina výtek je v současnosti neaktuální*“, jak uvedl toho času ministr pro místní rozvoj Jiří Paroubek.^{206 207}

²⁰⁴ <http://www.mmr.cz/index.php?show=001021348001132>. 28.4.2007.

²⁰⁵ Audit PwC – Zpráva o posouzení souladu s předpisy (Připomínky k návrhu závěrečné zprávy o posouzení souladu s předpisy) byla MPSV následovně vydána ještě ke dni 19. listopadu 2004.

<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xber/mfcr/PopisJPD3.pdf>. 28.4.2007.

²⁰⁶ <http://www.mmr.cz/index.php?show=001021348001111>. 28.4.2007.

²⁰⁷ Mimo výše uvedená hodnocení a zprávy měly řídicí orgány JPD 3 k dispozici mnohé analýzy a studie, které si nechalo vypracovat Ministerstvo pro místní rozvoj, které je národním koordinátorem všech programů pro čerpání evropských peněz. Přestože se tyto zprávy nevěnují explicitně programu JPD 3, mohly sloužit jako významný, doplňující zdroj informací. Jednalo se např. o:

Studie – Pravidlo „n+2“

http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1127131729.studie_pravidlo_n-2_cz_050819_final.pdf. 29.4.2007.

Evaluace socioekonomického rozvoje (metodická příručka)

<http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1122894248-mmr-evaluace-socioekonomickeho-rozvoje.pdf>. 29.4.2007.

5.2. Průběžná hodnocení programu JPD 3

O připravenosti programu JPD 3 a realizaci prvních měsíců detailně vypovídá tzv. závěrečná zpráva *Zhodnocení dosaženého pokroku v realizaci JPD 3* z března 2006.²⁰⁸ Zpráva program celkově hodnotí jako „celek směřující k naplňování deklarovaného globálního cíle JPD 3“, identifikuje ovšem také poměrně velké množství problémových oblastí, které se do března 2006 stále nepodařilo uspokojivě vyřešit.²⁰⁹

Prvním z nich je monitorovací systém JPD 3, který je podle zprávy „provozušopný a po provedení úprav...může při správném použití všemi zúčastněnými subjekty poskytovat finanční a statistické údaje...“.²¹⁰ Hlavní nedostatky spatřuje zpráva v tom, že zálohování dat v rámci informačního systému MSSF často probíhá duplicitně, načítání a přenos dat je velmi pomalý, neexistují uspokojivé manuály pro použití systému ani jednotné databáze žadatelů o podporu, příjemců dotace, jejich partnerů, příjemců podpory de minimis atd. Z pohledu realizátorů projektů zpráva jako největší pochybení označuje to, že příjemci podpory nemají k dispozici dostatečné informace ohledně monitorovacích indikátorů/ukazatelů. To vede nejen k nepřesným údajům týkajících se realizace JPD 3, ale především k potížím při vyplňování žádostí o podporu nebo dokonce až k potížím při samotné realizaci projektu, pokud byly monitorovací indikátory pro daný projekt (z důvodu nepochopení či nedostatku informací) nastaveny nereálně (nadhodnoceny/podhodnoceny).²¹¹

Druhou problematickou oblastí je implementační struktura JPD 3, jež je hodnocena jako „poměrně složitá“.²¹² Zpráva opět upozorňuje na nedostatečné personální kapacity implementačních orgánů a doporučuje vytvořit dlouhodobé týmy odborně vyškolených pracovníků, jejichž pracovní činnost by na základě důkladného systému plánování odpovídala jak jejich časovým kapacitám, tak také pravomocem a zodpovědnostem. K tomu by mělo přispět i lepší působení Řídícího orgánu JPD 3, jež by měl všem orgánům včas zajistit dostatečné

Studie – Veřejná podpora v oblasti strukturálních fondů

http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1115822607verejna_podpora_cast1_web.pdf. 29.4.2007.

Analýza - veřejné zakázky v oblasti strukturálních fondů v ČR

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001022002004>. 29.4.2007.

Aktualizace a rozpracování metodické podpory monitoringu

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001022002006>. 29.4.2007.

²⁰⁸ Tato tzv. Závěrečná zpráva programu JPD 3 obsahuje mj. detailní informace o všech změnách, které by mohly ovlivnit efektivnost výdajů z JPD 3, zhodnocení pokroku, jehož bylo v rámci jednotlivých opatření dosaženo a souhrn celkových výdajů zaplacených Platebním orgánem.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/2842/zprava_JPD.pdf. 29.4.2007.

²⁰⁹ Závěrečná zpráva „Zhodnocení dosaženého pokroku v realizaci JPD 3“. Str. 4.

²¹⁰ Ibid. 71.

²¹¹ Ibid. Str. 42-71.

²¹² Ibid. Str. 72.

metodické vedení.²¹³ V praxi ovšem dodnes platí, že fluktuační pracovníků orgánů implementační struktury JPD 3 je velmi vysoká a potřebná školení či semináře jsou organizována nikoliv podle potřeb pracovníků, ale podle uvážení a možností Řídícího orgánu.

Jak se ukázalo, zpráva *Zhodnocení dosaženého pokroku v realizaci JPD 3* z března 2006 identifikovala téměř totožné problémové oblasti, jako auditorská zpráva o připravenosti programu z listopadu 2004.

Výše uvedené skutečnosti potvrzuje i materiál nevládní organizace Transparency International-Česká republika, která se v roce 2006 zapojila do dlouhodobého projektu, jenž v některých členských zemích EU monitoroval efektivitu využívání prostředků ze strukturálních fondů.²¹⁴ Jedním z výsledků projektu je informační materiál *Hrozby a příležitosti Strukturálních fondů Evropské unie v ČR*²¹⁵ a právní analýza *Možnost přístupu k informacím o projektech podporovaných ze Strukturálních fondů EU*.²¹⁶

Zpráva *Hrozby a příležitosti Strukturálních fondů Evropské unie v ČR* souhrnně hodnotí systém využívání strukturálních fondů jako „komplikovaný a nepřehledný“ a definuje 3 problematické oblasti, vesměs plně stejné jako ty, na které poukázaly předchozí hodnotící zprávy.²¹⁷ Z tohoto důvodu zde nebudou tyto oblasti blíže rozebírány, pozornost bude věnována pouze jednomu vybranému aspektu. Tím je požadavek, aby veškeré informace týkající se hodnocení žádostí o podporu byly zveřejňovány, konkrétně zejména informace o schválených i odmítnutých projektech včetně důvodů, které k neschválení žádostí vedly. Právní analýza *Možnost přístupu k informacím o projektech podporovaných ze Strukturálních fondů EU* poukazuje na skutečnost, že v české ani evropské legislativě neexistují zásadní omezení, která by neumožňovala zveřejňování informací týkajících se využívání prostředků ze strukturálních fondů. Tento závěr potvrzuje i fakt, že v rámci programu JPD 3 jsou detailní informace o schválených projektech u některých zprostředkujících subjektů zveřejňovány. Přestože tedy nelze zveřejňování informací o podpořených projektech v rámci celého programu JPD 3 hodnotit pozitivně, v porovnání s ostatními operačními programy lze alespoň dílčí úspěchy některých poskytovatelů podpory hodnotit kladně.

Velmi zajímavá reakce na výsledky práce Transparency International-Česká republika přišla od Ministerstva pro místní rozvoj, které „výhrady k dosavadnímu vývoji a podmínkách čerpání

²¹³ Závěrečná zpráva „Zhodnocení dosaženého pokroku v realizaci JPD 3“. Str. 72-87.

²¹⁴ Do projektu bylo mimo České republiky zapojeno: Maďarsko, Polsko, Slovensko, Estonsko, Lotyšsko a Litva.

²¹⁵ <http://www.transparency.cz/index.php?id=2811> . 30.4.2007.

²¹⁶ http://www.transparency.cz/doc/Tuhacek_pravni_rozbor.doc . 30.4.2007.

²¹⁷ http://www.transparency.cz/pdf/TIC_SF_sesit1.pdf . 30.4.2007.

evropských peněz sdílí“ a „Výsledek této analýzy využije k lepšímu nastavení nového systému čerpání fondů EU v příštím programovacím období, tedy v letech 2007 - 2013.“²¹⁸ Zda k tomu skutečně dojde ukáže vývoj v příštích měsících, kdy budou spuštěny první operační programy nového programového období 2007-2013.

5.3. Průběh čerpání prostředků z programu JPD 3 do konce roku 2006

Ke konci roku 2006 se začalo stále častěji hovořit o tom, že se Praze nepodaří vyčerpat všechny finanční prostředky alokované pro region hl. m. Prahy ze strukturálních fondů na rok 2004 (podle již zmíněného pravidla n+2 musí být finance alokované na rok 2004 vyčerpány maximálně do konce roku 2006). Na program JPD 3 byla pro rok 2004 alokována částka v celkové výši 628,3 miliónů korun.²¹⁹

Již od začátku roku 2006 se začaly objevovat zprávy, že Česká republika nedokáže vyčerpat všechny pro ni alokované prostředky ze strukturálních fondů, tím méně v rámci programu JPD 3, který se ukazoval jako jeden z nejproblematictějších. Ministr pro místní rozvoj Radko Martinek na to konto řekl, že „celkově odhaduje, že dosáhneme asi na 80 procent ze zhruba 13 miliard korun, na které máme za rok 2004 ze strukturálních fondů EU nárok“²²⁰ a že „mechanismus čerpání peněz z evropských fondů v ČR má své slabiny“,²²¹ zejména složité administrativní mechanismy.²²² Kritika se objevovala také ze strany Evropské komise, která na účet nových členských zemí uvedla, že „vytváří dalších byrokratické vrstvy, které Brusel nevyžaduje a které brzdi rozdělování pomoci“.²²³

Ke konci září 2006 dosahovaly uskutečněné výdaje v rámci programu JPD 3 stále pouze zhruba čtvrtinového podílu celkové alokace na rok 2004.²²⁴ Přestože situace byla MMR hodnocena jako „náročná, nicméně stále ještě umožňující plné využití peněz přidělených na programy rozvoje hlavního města Prahy“, mnohé tomu nenasvědčovalo.²²⁵ Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto

²¹⁸ <http://www.mmr.cz/index.php?show=001021520> . 30.4.2007.

²¹⁹ http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1105027002sestavu_listopad_web.pdf . 30.4.2007.

²²⁰ <http://www.mmr.cz/index.php?show=001021348047> . 30.4.2007.

²²¹ <http://www.euractiv.cz/strukturalni-politika/clanek/martnek-erpn-evropskch-penz-v-r-se-zv> . 30.4.2007.

²²² Jako klíčové problémové oblasti MMR uvádí: zpoždování a složitost administrativních procedur, náročnost a složitost implementačních struktur, nedostatečnou administrativní kapacitu, legislativu.

<http://www.euractiv.cz/strukturalni-politika/clanek/vlida-dnes-projedn-otzku-erpn-prostedky-z-evropskch-fond> . 30.4.2007.

²²³ Česká republika byla v této souvislosti po Kypru zmiňována jako druhá nejhorší.

<http://www.euractiv.cz/strukturalni-politika/clanek/r-dostaten-nex-vuv-prostedky-ze-strukturalnich-fond> . 30.4.2007.

²²⁴ Uskutečněné výdaje dosahovaly 146,4 miliónů z celkové alokace 628,3 miliónů korun.

http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Rizeni_fondu_EU/Monitorovani/09_06prehledzadosti_cerpani.pdf . 30.4.2007.

²²⁵ <http://www.euractiv.cz/strukturalni-politika/clanek/podle-mmr-esk-republika-urychlila-erpn-penz-z-evropskch-fond> .

přistoupit k tzv. krizovému řízení, jehož cílem bylo zejména urychlit schvalování předložených žádostí o platby.²²⁶ Pro poskytovatele podpory krizové řízení mj. znamenalo práci přesčas, rozdělení žádostí o platbu na tzv. „bezproblémové“, jež byly schvalovány bez větších obtíží a žádosti „druhé řady“, u nichž se vyskytly nejasnosti a které byly schvalovány až na úplném konci roku 2006.²²⁷ Jaké důsledky mělo toto krizové řízení pro realizátory jednotlivých projektů, jejichž žádost o platbu byla zařazena mezi tzv. problémové, a tím pádem odložena na později, lze jen spekulovat, nicméně zpoždění některých plateb lze pokládat za více než pravděpodobné. Tvrzení ministra pro místní rozvoj Petra Gandaloviče, že se „*veřejná správa, podnikatelé i neziskový sektor v České republice postupně naučili dotace z evropských fondů využívat*“ lze tedy z tohoto pohledu považovat za spíše úsměvné a poněkud odtržené od reality.²²⁸

Úspěšnost čerpání prostředků z programu JPD 3 lze hodnotit z několika hledisek. Prvním z nich je počet předložených žádostí o podporu, resp. objem finančních prostředků, které tyto žádosti představují. Do konce roku 2004 byly předloženy žádosti v celkové výši 4 263,1 miliónů korun, což představuje zhruba 684% alokace na rok 2004, resp. 227% alokace na období 2004-2006. Ohrožení čerpání z důvodu nedostatečného zájmu žadatelů tedy v podstatě neexistuje.²²⁹

Dalším měřítkem je objem finančních prostředků schválených projektů, jenž v prosinci 2006 dosahoval 1 857,6 miliónů korun, tedy 295% alokace na rok 2004, resp. 98% alokace na období 2004-2006. Z tohoto objemu připadalo 1 524,5 miliónů na projekty kryté smlouvou, což se rovná 243% alokace na rok 2004, resp. 81% alokace na období 2004-2006. Ani zde se tedy nevyskytují výraznější problémy a výše uvedené údaje naznačují, že předkládané projekty dosahují víceméně vysoké kvality a ve velkém měřítku prochází systémem hodnocení úspěšně. Navíc se podařilo velké množství schválených projektů i smluvně zakotvit, v porovnání s některými ostatními operačními programy je rozdíl mezi schválenými a kontrahovanými projekty dokonce menší.

Problém nastává ve chvíli, kdy je hodnocen objem uskutečněných výdajů, tedy výdajů uskutečněných realizátory projektů, jenž jsou schváleny poskytovateli podpory na základě předložených žádostí o platby. K 31. prosinci 2006 objem uskutečněných výdajů programu JPD 3 dosahoval 282,9 miliónů korun, což představuje pouze 19% objemu prostředků všech projektů krytých smlouvou. V poměru k alokaci na rok 2004 podíl uskutečněných výdajů představuje pouze 45%, resp. 15% alokace na období 2004-2006. V porovnání s dalšími

²²⁶ Ke krizovému řízení bylo přistoupeno již v první polovině roku 2006, v posledních měsících roku 2006 byl ovšem celý proces ještě urychlen.

²²⁷ Dotační věstník č. 12/06. Str. 54-55.

²²⁸ <http://www.mmr.cz/index.php?show=001021566> . 30.4.2007.

²²⁹ Veškeré hodnoty byly získány či vypočítány z údajů na stránkách <http://www.strukturalni-fondy.cz/rps/prubeh-cerpani-strukturalnich-fondu> . 1.5.2007.

operačními programy a programem JPD 2 sice podíl 45% nevyznívá příliš negativně, je ale potřeba opět upozornit na skutečnost, že na rozdíl od ostatních operačních programů a JPD 2 (mimo operační program Rozvoj lidských zdrojů a zčásti Společný regionální operační program) byl v rámci programu JPD 3 uplatněn systém zálohových plateb a průběžného financování. Podíl 45% uskutečněných plateb v poměru k alokaci na rok 2004 tak poukazuje na dlouhý proces schvalování žádostí o platby, který může v některých případech dosahovat až několika měsíců. Jako další možný důvod pomalého schvalování žádostí o platby lze uvést velké množství realizovaných projektů, jejichž rozpočet je v poměru k projektům realizovaným v jiných operačních programech relativně nízký, nicméně administrativní činnost spojená s kontrolou žádostí o platby je stejná. Logicky lze tedy dojít k závěru, že kontrolní činnost je v tomto směru u programu JPD 3 časově náročnější.

Podíl vyčerpaných prostředků (tedy uskutečněných výdajů, které byly schváleny poskytovateli podpory i Řídícím orgánem, a na základě žádosti Platebního orgánu proplaceny Evropskou komisí) se od podílu uskutečněných výdajů příliš neliší. Dosahuje 280,8 miliónů korun, tedy 44% alokace na rok 2004, resp. 14% alokace na období 2004-2006. Pokud by tedy byla úspěšnost čerpání prostředků programu JPD 3 hodnocena aktuálním objemem skutečně vyčerpaných prostředků, nebylo by možno hodnotit čerpání jinak než negativně. Nicméně, do objemu uskutečněných výdajů je možné započítat i prostředky, které již byly ze strany Evropské komise obdrženy v roce 2004 jako záloha (neodráží tedy objem výdajů uskutečněných příjemci dotace). Pokud je zvoleno toto kritérium, dosáhne podíl celkových vyčerpaných prostředků (včetně zálohy) 100,5% alokace na rok 2004.²³⁰ Z tohoto hlediska se tedy i u programu JPD 3 podařilo k 31. prosinci 2006 vyčerpat všechny prostředky z alokace na rok 2004.

Je důležité upozornit také na skutečnost, že k vyčerpání všech alokovaných prostředků nedošlo u všech opatření JPD 3, ale pouze u programu JPD 3 jako celku. Rozdíly mezi jednotlivými opatřeními se příliš neliší, výjimkou je pouze Opatření 1.1., kde v důsledku nedostatečného čerpání za rok 2004 propadlo zhruba 6,3 miliónu korun. V této souvislosti náměstkyně primátora hl. m. Prahy Markéta Reedová uvedla, že „...*stanovit jako jednu z priorit podpory (programu JPD 3, pozn. autora) oblast nezaměstnanosti v regionu, kde je nezaměstnanost nízká, nebylo zrovna nejvhodnější*“.²³¹

²³⁰ Dotační věstník č. 01/07. Str. 5.

²³¹ <http://www.euractiv.cz/strukturalni-politika/clanek/tk-magistr-hl-m-prahy-vyuil-vechny-prostedky-z-evropskch-fo> . 1.5.2007.

6. Dotazníkový průzkum

6.1. Metodologie výzkumu

První část práce ukázala, že administrativní a implementační struktura programu JPD 3 je velmi složitá, což pro mnohé realizátory projektů, ale i řídicí orgány, přináší mnohé negativní důsledky. Jelikož je cílem práce hodnotit nastavení a fungování programu JPD 3 hlavně ve vztahu k příjemcům pomoci, bylo rozhodnuto oslovit je formou dotazníkového šetření.

Je nesporné, že problematika administrativního zatížení a jejího vlivu na realizaci projektů je velmi široká a postihnout ji v rámci jednoho výzkumu je velmi obtížné. Výchozím předpokladem pro výzkum byla hypotéza, že administrativa spojená s přípravou a realizací projektů spolufinancovaných z programu JPD 3 je nadměrná a zatěžující a může vést až k nadbytečné finanční nákladnosti projektů. Cílem průzkumu bylo odpovědět na několik zásadních otázek:

1. Jsou administrativní požadavky pro žadatele o finanční podporu natolik náročné, že se rozhodnout vyhledat pomoc odborníků, zúčastnit se různých školení či např. nakoupit odbornou literaturu, což může být spojeno i s vynaložením finančních prostředků?
2. Kolik času tráví realizátoři projektů administrativními úkony během samotné realizace projektů?
3. Dá se administrativní zatížení dopředu odhadnout a lze se na něj tedy připravit?
4. Může čas věnovaný administrativním požadavkům vést dokonce až ke snížení kvality poskytovaných služeb či realizaci projektu?
5. Jsou povinnosti týkající se propagace projektu (vyplývající ze skutečnosti, že projekty jsou spolufinancovány ESF) spíše přínosem, či naopak?
6. Může se vlivem administrativních požadavků snižovat ochota realizátorů podat v budoucnu další žádost o finanční podporu pro jiný projekt?

Pro účely výzkumu byla vybrána metoda kvantitativního výzkumu, která umožňuje následné zobecnění výsledků, v tomto případě na všechny realizátory projektů v rámci programu JPD 3.²³² Jako technika sběru dat byla stanovena metoda dotazníků zasílaných respondentům prostřednictvím emailu. Dotazník byl respondentům zaslán v týdnu od 19. února do 23. února 2007 formou adresného dotazování, tedy konkrétním vybraným osobám, nicméně vyhodnocován byl jako anonymní, aby se tak zvýšila ochota respondentů na něj odpovědět. Na vyplnění a

²³² Pracovní postup blíže viz např. Jeřábek, H.: *Úvod do sociologického výzkumu* (1992).

zaslání dotazníku zpět měli respondenti tři týdny. V rámci výzkumu byly použity tzv. uzavřené otázky, kdy respondenti měli na výběr z předem pevně stanovených odpovědí. Zároveň byl respondentům u otázek, kde to bylo relevantní, poskytnut prostor pro vlastní individuální vyjádření či doplnění v případě, že by to považovali za žádoucí.

Z celkového počtu 669 kontrahovaných projektů (stav ke dni 19. ledna 2007) byl dotazník zaslán 293 respondentům.²³³ Ti byly vybráni na základě pravidla, aby získali finanční podporu minimálně pro dva své předložené projekty.²³⁴ Toto kritérium bylo zvoleno zejména s ohledem na rozsah této práce. Počet respondentů představuje 44% všech kontrahovaných projektů v rámci JPD 3 ke dni 19. ledna 2007.²³⁵

Ke zpracování bylo využito 85 obdržených a vyplněných dotazníků, návratnost činila 29%. Toto číslo představuje 13% všech kontrahovaných projektů ke dni 19. ledna 2007.

Na dotazníkové šetření navazovalo několik interview s realizátory vybraných projektů. Poznatky a závěry z těchto rozhovorů jsou zohledněny v komentářích k jednotlivým výsledkům průzkumu.

6.2. Výsledky průzkumu

Průzkumu se zúčastnilo celkem 85 organizací. Největší procento z nich představují nestátní neziskové organizace (53%), což je dáno především charakterem programu JPD 3. Druhé nejpočetnější skupiny představují malé a střední podniky (14%) a ostatní veřejné organizace (14%), zejména vysoké školy. 5% respondentů tvoří velké podniky a 2% orgány veřejné správy. Zbytek (12%) představují organizace jiného typu. Majoritní podíl nestátních neziskových organizací je dán zejména charakterem programu JPD 3, ve kterém jsou realizovány neinvestiční projekty sociálního zaměření.

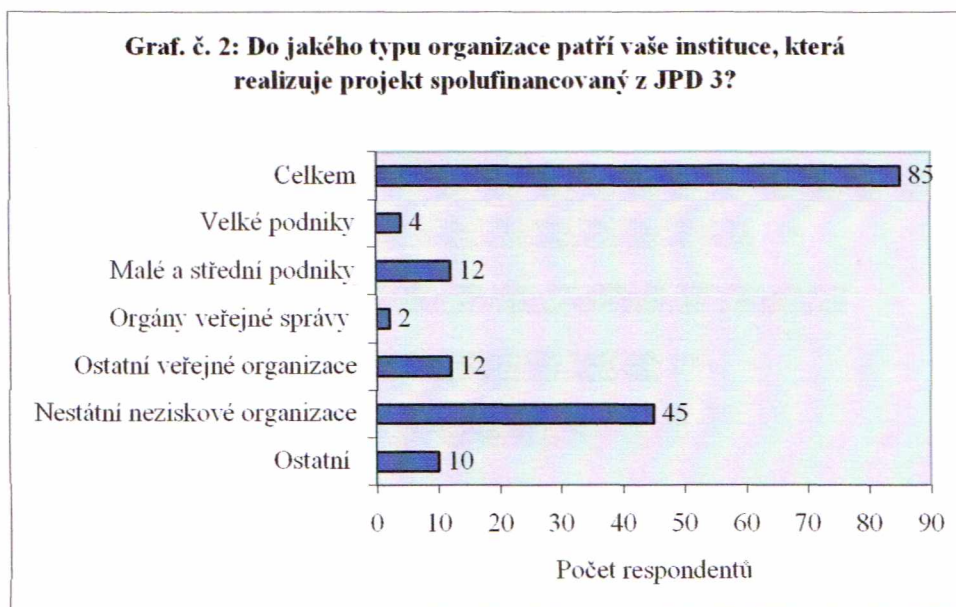
---

²³³ Celkově bylo v rámci JPD 3 ke dni 19. ledna 2007 smluvně kryto 703 projektů: 34 z nich je ovšem realizováno v rámci *Priority 5: Technická pomoc*. Projekty realizované v rámci Priority 5 slouží k zajištění řádné administrativní implementace a řízení JPD 3, nejde tedy o realizaci projektů jako takových, a proto mezi nimi nebyli vybráni žádní respondenti dotazníkového průzkumu.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/4654/stat_JPD3.pdf, 15.2.2007

²³⁴ Oslovení byli reprezentanti různých typů organizací: velkých podniků, malých a středních podniků, orgánů veřejné správy, ostatních veřejných organizací i nestátních neziskových organizací.

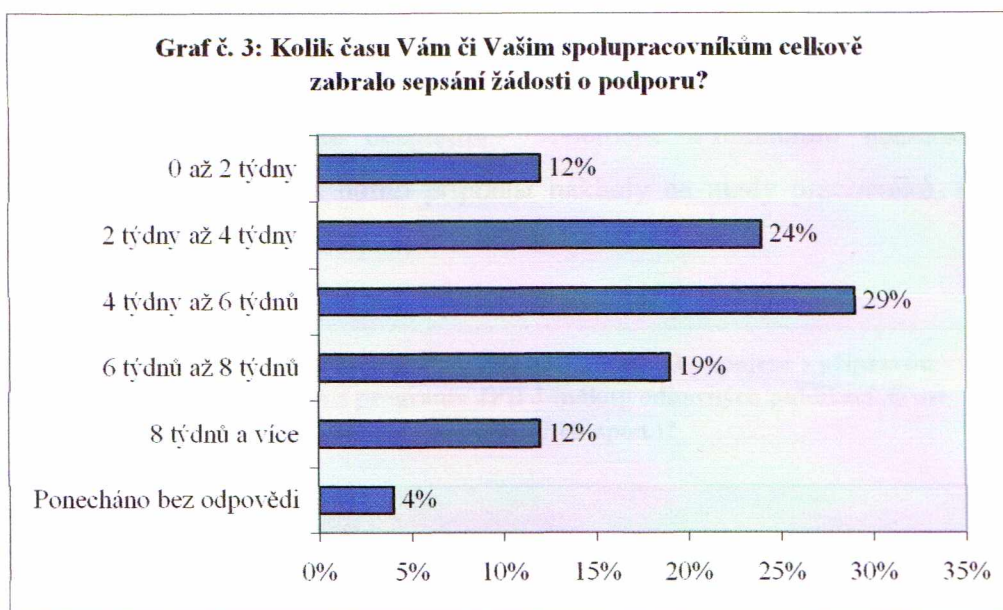
²³⁵ Přestože byly osloveny organizace, jež obdržely finanční podporu minimálně pro dva předložené projekty, manažeři jednotlivých projektů se v naprosté většině případů liší. Z tohoto důvodu pouze v ojedinělých případech došlo k tomu, že by více dotazníků vyplňovala jedna a tatáž osoba.

6.2.1. Příprava žádosti o podporu

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že většina organizací má předchozí zkušenost s realizací projektů v rámci programu JPD 3, pouze 33% respondentů uvedlo, že se na žádném projektu v JPD 3 dříve nepodílelo. Toto zjištění je velmi důležité, neboť ukazuje, že předchozí zkušenost s úspěšnou žádostí o podporu ještě neznamená bezproblémovou přípravu a podání žádosti nové.

Zajímavé je rozložení odpovědí na otázku *Kolik času Vám či Vaším spolupracovníkům celkově zabralo sepsání žádosti o podporu?* Největší podíl respondentů (29%) odpověděl *4 až 6 týdnů*, nicméně variabilita odpovědí je zde opravdu vysoká a poměrně vyrovnaná. Důvodem může být jednak již zmíněná předchozí zkušenost žadatelů s podáním žádosti. Důležitější je ale v tomto směru patrně spíše skutečnost, zda byla na přípravu žádosti vyčleněna konkrétní osoba, která se zpracování žádosti věnovala většinu své pracovní doby, či zda žádost připravovala jedna, popř. více osob paralelně se svou běžnou pracovní náplní. Svou roli může hrát také fakt, zda měla daná organizace projekt z větší části již předem připravený a pouze hledala vhodný způsob financování, nebo zda byl projekt kompletně připraven až ve chvíli vyhlášení programu JPD 3, resp. jednotlivých výzev.

Naprostá většina respondentů (81%) se shoduje v tom, že žádost o podporu zpracovali samostatně či se svými kolegy. Pouze malé množství respondentů využilo při přípravě žádosti o podporu odbornou pomoc, a to buď z důvodu obtížného/nesrozumitelného přístupu k informacím, které se týkají sestavení a podání žádosti o finanční podporu (13%) nebo z důvodu nedostatku času na sepsání žádosti (2%). Z 15% žadatelů, kteří využili při přípravě žádosti o podporu odbornou pomoc z nich polovina za tyto služby zaplatila méně než 5 000 korun, 20% respondentů uvedlo, že za tyto služby zaplatilo 10 000 až 20 000 korun a zbylých 30% vynaložilo v souvislosti se sepsáním žádosti o podporu 30 000 korun a více. Tento údaj naznačuje, že služby poradenských agentur nejsou v hl. m. Praze využívány tak často, než jak je tomu v ostatních regionech České republiky.²³⁶

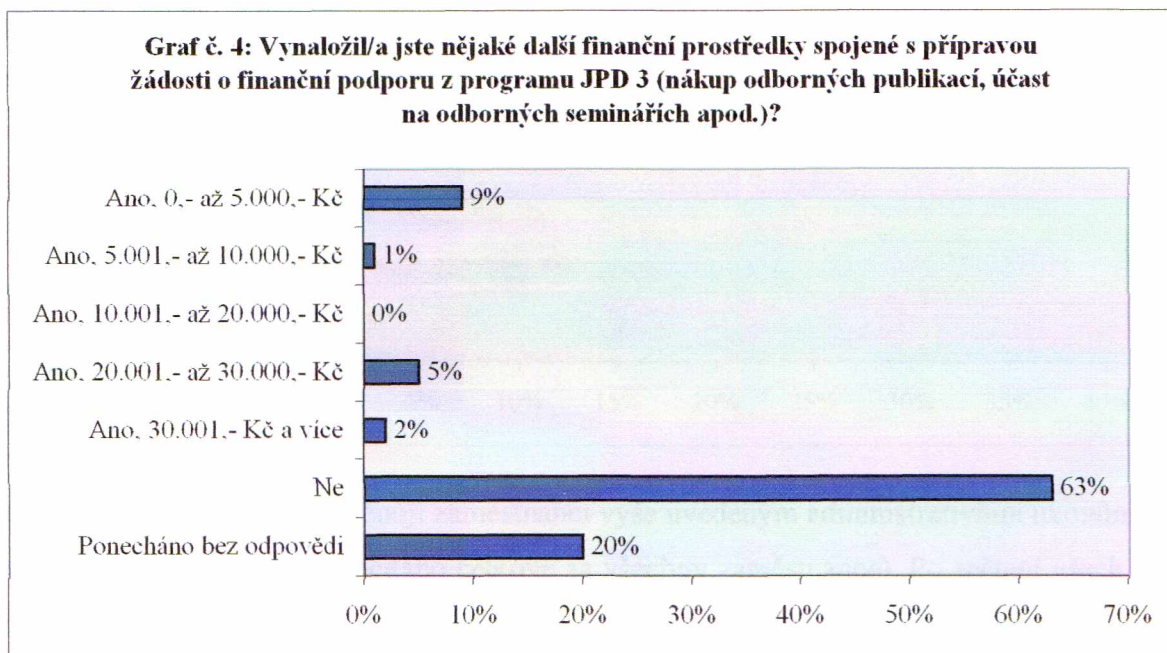
Předchozí údaje potvrzují i odpovědi respondentů na další otázku, zda vynaložili při přípravě žádosti o podporu z programu JDP 3 nějaké další finanční prostředky. Většina respondentů uvedla, že nikoliv. Shodují se ale na tom, že je velmi důležité konzultovat žádost, především veškeré sporné body, s jednotlivými vyhlášovateli výzev, neboť pouze tak je možno předejít pozdějším komplikacím či nesrovnalostem. Několik respondentů uvedlo, že konzultace v rámci přípravy žádosti je nutná zejména proto, že každý poskytovatel podpory má svá vlastní pravidla a své vlastní výklady *Příručky pro žadatele a Příručky pro příjemce* dotací z programu JPD 3. Zkušenost s pracovníky poskytovatelů podpory se velmi liší, od „ochoty a vstřícnosti“ až

²³⁶ Pro srovnání je možno uvést například výsledky průzkumu agentury G-Projekt realizované na území Jihočeského kraje, kde 63% respondentů uvedlo, že při přípravě žádosti o podporu z programu SRP využilo služeb soukromé poradenské agentury.

Průzkum „Analýza absorpční kapacity Jihočeského kraje“. Str. 24.

http://www.g-project.cz/DocumentStore/Anketa%20SRP_1.pdf. 11.5.2007.

po „neznalost problematiky“. Malé finanční náklady spojené s přípravou žádosti jsou dány také tím, že se žadatelé mohou zúčastnit seminářů organizovaných jednotlivými poskytovateli podpory, které jsou samozřejmě bezplatné.²³⁷ Nicméně k finančním nákladům spojeným s přípravou žádosti o podporu je nutno připočítat náklady na mzdy pracovníků, kteří svůj čas věnují přípravě žádosti, případně ušlý zisk.

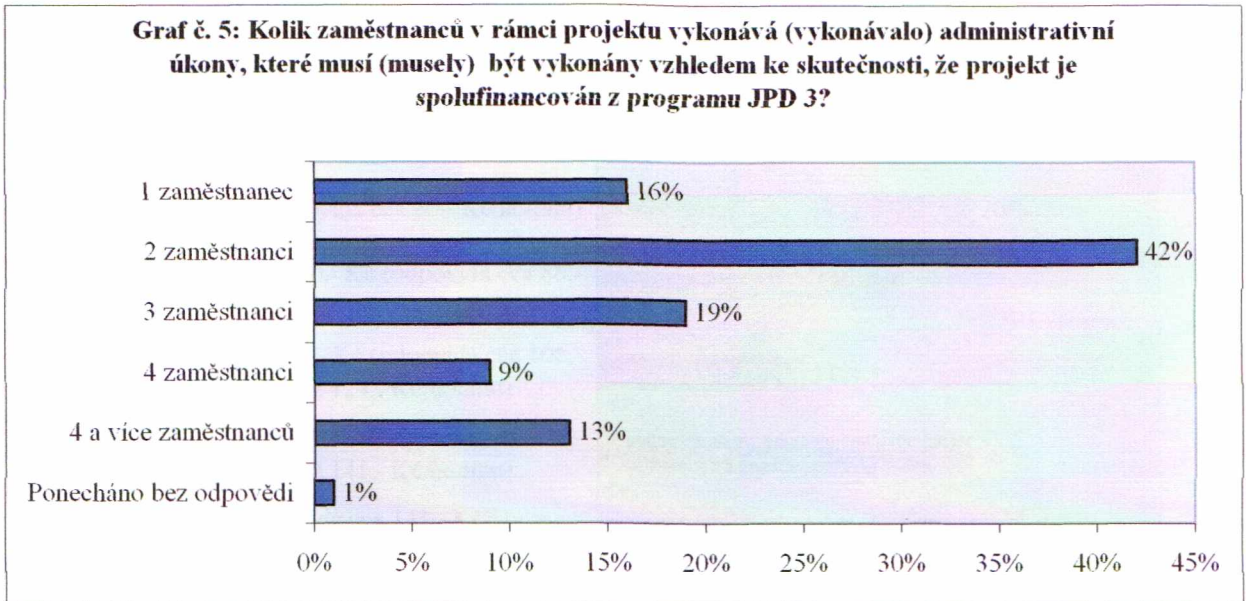

6.2.2. Finanční náklady spojené s administrativou během realizace projektu

Většina respondentů uvedla, že administrativním úkonům vyplývajících ze skutečnosti, že je projekt spolufinancován z programu JPD 3 (jedná se např. o psaní pravidelných monitorovacích zpráv, archivaci dokumentů, monitoring podpořených osob apod.) se v průměru věnují 2 zaměstnanci (42%), bez ohledu na to, kolik zaměstnanců se na realizaci projektu podílí celkově. Výpovědi respondentů se avšak poměrně významně liší, což může poukazovat mimo jiné na skutečnost, že je pro realizátory projektů těžké určit, které administrativní úkony se odvíjejí od skutečnosti, že je projekt finančně podpořen z programu JPD 3, a které ne. Svou roli zde také může hrát dobře zvládnutá příprava na všechny povinnosti plynoucí z realizace projektu, která dovoluje vykonávat potřebné administrativní úkony pravidelně a nikoliv až ve chvíli, kdy jsou příjemci dotace povinni je předložit ke kontrole. Pokud se realizátoři projektu

²³⁷ Povinnost organizovat semináře pro žadatele o podporu vyplývá z povinnosti orgánů implementační struktury JPD 3 o propagaci a publicitě programu.

např. dostanou do situace, kdy musí některé informace zpětně dohledávat, je logické, že časová náročnost těchto úkonů je pak vyšší.

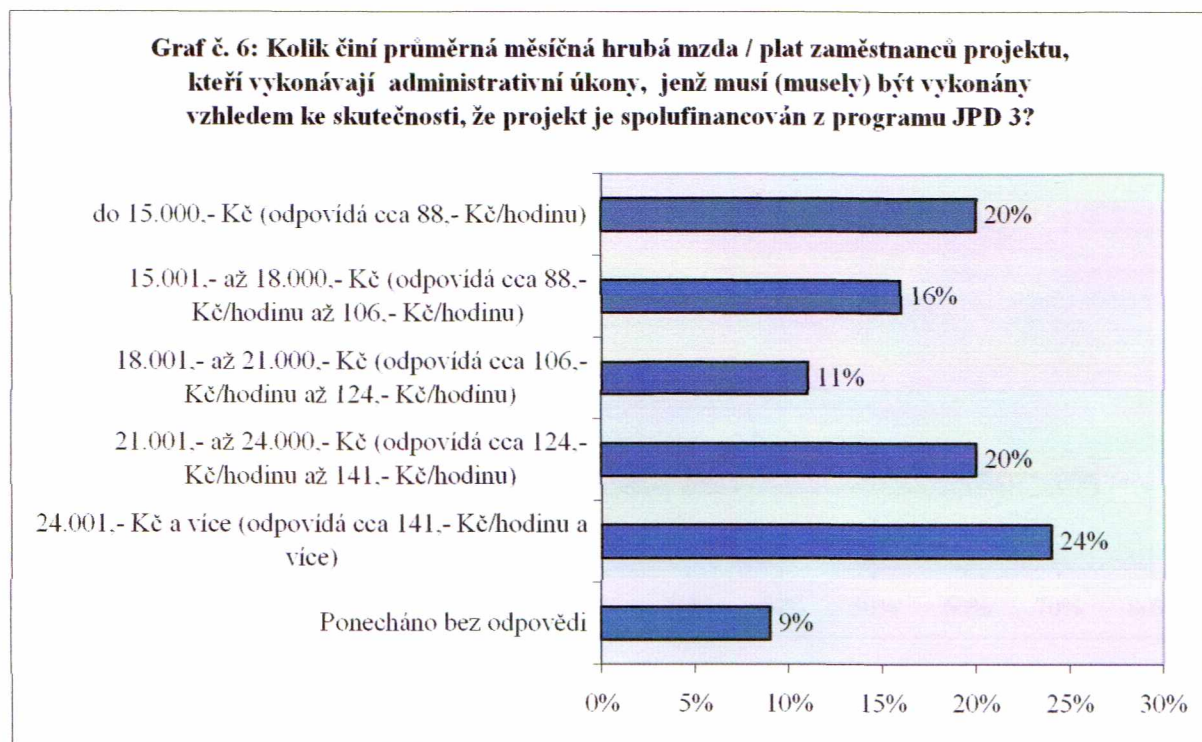

Podle výsledků průzkumu věnují zaměstnanci výše uvedeným administrativním úkonům obvykle více než 15 hodin týdně (počítáno celkově za všechny zaměstnance). Po sečtení všech výsledků lze dojít k závěru, že jeden zaměstnanec, který vykonává administrativní úkony, se této činnosti věnuje průměrně 7 hodin týdně.²³⁸ Při porovnání tohoto údaje s průměrnou měsíční hrubou mzdou na jednoho zaměstnance (resp. hodinovou mzdou), který vykonává administrativní úkony, je možno dojít k závěru, že téměř u poloviny projektů činí hrubé měsíční náklady na administrativu vyplývající ze skutečnosti, že je projekt spolufinancován z programu JPD 3, minimálně 4 000 korun.

Vzhledem ke skutečnosti, že u 65% projektů je celková doba realizace projektu mezi 18 a 24 měsíci a u 16% mezi 12 a 18 měsíci, nejedná se o zcela zanedbatelné částky. Nicméně je třeba vzít do úvahy skutečnost, že zaměstnanci vykonávající administrativní činnost mohou být placeni z řádného rozpočtu projektu, proto by tyto náklady pro realizátory projektů teoreticky neměly představovat finanční zátěž. Tento závěr je bohužel v rozporu se zkušeností mnoha příjemců pomoci, jimž byl během hodnocení a výběru projektů snížen původně plánovaný rozpočet, nezřídka až o 25%. Tato skutečnost tak vede mnohé realizátory (za účelem zachování a realizace všech původně plánovaných aktivit projektu) k rozhodnutí nepřijmout

²³⁸ Jedná se skutečně o průměrnou dobu, neboť v různých fázích projektu je nutno věnovat administrativním úkonům rozdílný čas (např. v době, kdy je nutno odevzdat monitorovací zprávu, věnují pracovníci její přípravě až několik plných pracovních dnů za jeden týden).

administrativního pracovníka. V důsledku toho se snižuje čas, který mohou vedoucí projektů či odborní pracovníci věnovat věcnému plnění a odborným činnostem v rámci projektu.

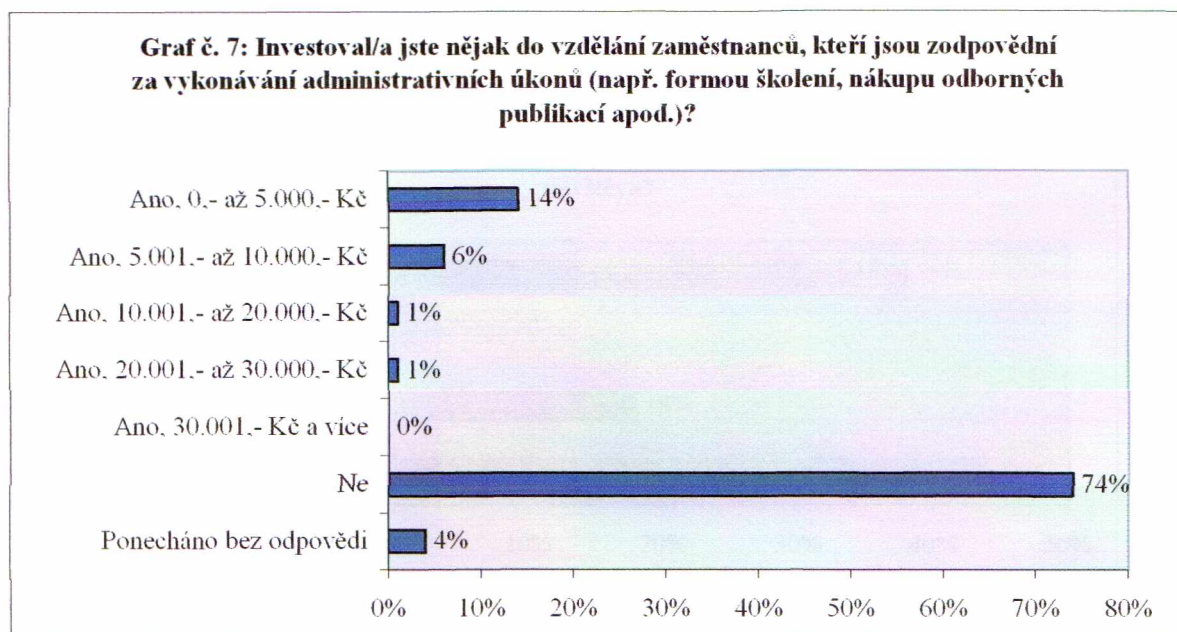

Výše uvedené zjištění je také možno dát do souvislosti s tím, zda realizátoři jednotlivých projektů museli přijmout dalšího zaměstnance, který by vykonával administrativní úkony projektu z důvodu nedostatečné personální kapacity dané organizace před začátkem realizace projektu. 42% realizátorů projektu uvedlo, že ano, ovšem pouze 79% z nich plánovalo přijetí tohoto zaměstnance již při přípravě projektu, což znamená, že mzdové náklady na daného zaměstnance mohly být součástí plánovaného rozpočtu projektu. Zbýlých 21% muselo přijetí nového zaměstnance hradit plně ze svých zdrojů.

Naprostá většina respondentů dále uvedla, že do dalšího vzdělávání zaměstnanců projektu, kteří jsou zodpovědní za vykonávání administrativních úkonů, neinvestovala žádné finanční prostředky. To je dáno zejména tím, že školení a semináře realizovaná poskytovateli podpory jsou zdarma. Mzdové náklady na pracovníka projektu po dobu jeho účasti v dalším vzdělávání jsou navíc uznatelným nákladem, z čehož vyplývá, že finanční náklady za účast zaměstnance na seminářích organizovaných poskytovateli podpory jsou pro realizátory projektu nulové.²³⁹ Pokud byly nějaké prostředky na další vzdělávání zaměstnanců vynaloženy, jednalo se nejčastěji o nákup odborných publikací či účast na dalších školeních. Odpovědi respondentů také

²³⁹ Příručka pro příjemce (ve znění 4. revize). Str. 37.

naznačují, že komerční nabídka produktů v oblasti vzdělávání příjemců dotace z programu JPD 3 je v podstatě nulová.

6.2.3. Monitoring projektů

Následující část dotazníku byla věnována povinnostem vyplývajících z pravidelného monitoringu projektů. Jak vyplývá z nastavení kontrolních a monitorovacích mechanismů JPD 3, musí u všech projektů minimálně jednou za dobu trvání projektu proběhnout tzv. kontrola fyzické realizace projektu (kontroly provádí zprostředkující subjekty, resp. poskytovatelé podpory)²⁴⁰ a u vybraných projektů také tzv. kontrola vzorku operací (kontroly provádí Odbor interního auditu a kontroly MPSV, do ukončení programu JPD 3 je povinen zkontrolovat min. tolik subjektů, aby jejich způsobilé výdaje představovaly alespoň 5% celkových způsobilých výdajů hrazených z programu JPD 3).²⁴¹

O vyplnění údajů týkajících se prováděných kontrol byli požádáni pouze ti respondenti, jejichž projekt byl v dané době realizován minimálně po dobu 1 roku, a to z toho důvodu snížení rizika zkreslení výsledků.

Z výsledků dotazníků vyplývá, že kontrola mnoha projektů (mimo obvyklý rámec stanovený ve smlouvě o realizaci projektu ve formě pravidelných monitorovacích zpráv) již probíhá. 38%

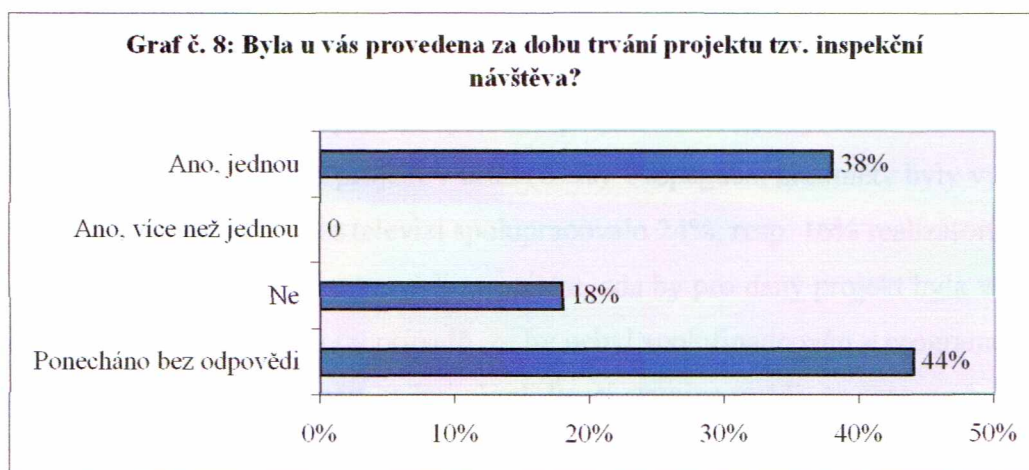
²⁴⁰ Nařízení Komise (ES) č. 438/2001. Článek 9.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/l_063/l_06320010303en00210043.pdf, 25.2.2007.

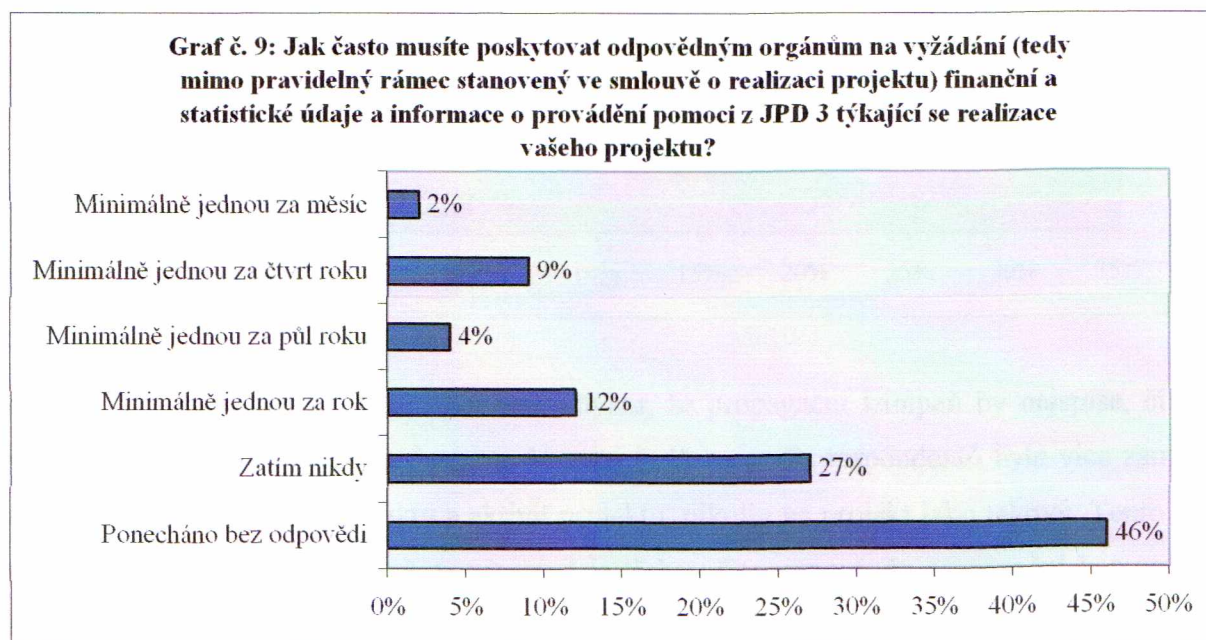
²⁴¹ Nařízení Komise (ES) č. 438/2001. Články 10-13.

http://europa.eu.int/eur-lex/pri/en/oj/dat/2001/l_063/l_06320010303en00210043.pdf, 25.2.2007.

dotázaných uvedlo, že u nich byla za dobu trvání projektu jednou provedena kontrola fyzické realizace projektu (tzv. inspekční návštěva). Přestože podíl 38% není malý a dokládá, že pravidelné kontroly fyzické realizace projektů průběžně probíhají, lze předpokládat, že četnost těchto kontrol se bude v následujícím období ještě zvyšovat.

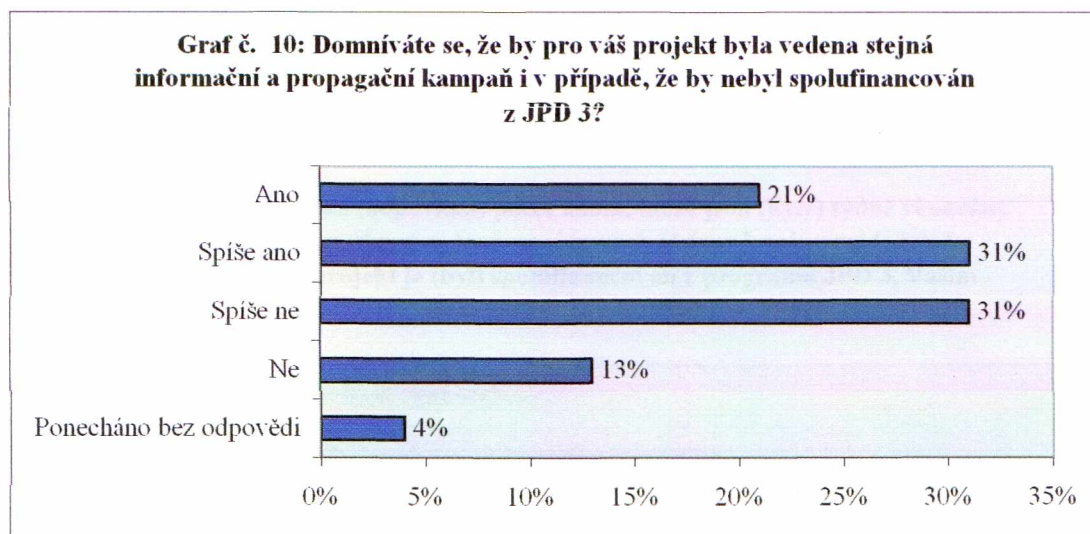
Průzkum dále ukázal, že kontrolní činnost leckdy zachází až za povinný rámec, který jsou implementační orgány povinny vykonávat. Z pohledu řídicích a kontrolních orgánů se může jednat o snahu co nejlépe monitorovat průběh projektů, resp. programu JPD 3, na druhou stranu ovšem tato nadměrná kontrolní činnost zbytečně zatěžuje realizátory projektů. Požadavky řídicích a kontrolních orgánů mohou také vyplývat z toho, že není vždy možné získat potřebné aktuální údaje z centrálního monitorovacího systému MSSF, neboť ten nefunguje zcela ideálně, a proto se tato činnost zbytečně přenáší zpět na realizátory projektů.

6.2.4. Publicita projektů

Všechny projekty podpořené z programu JPD 3 musí splňovat minimální požadavky týkající se propagace projektu, resp. skutečnosti, že je projekt spolufinancován z ESF. Zkušenosti a názory respondentů se v tomto směru velmi liší. Naprostá většina dotázaných uvedla, že v rámci propagace projektu umístila logo EU a ESF na svých internetových stránkách (96%), propagovala projekt na různých konferencích a informačních setkáních (80%), vytvořila internetové stránky speciálně pro podpořený projekt (69%), vytiskla informační letáky a publikace (68%) a propagovala projekt v tisku (67%). Propagační předměty byly vytvořeny pro 22% projektů, s rozhlasem, resp. s televizí spolupracovalo 24%, resp. 16% realizátorů projektů. Velmi zajímavé srovnání přináší odpovědi na otázku, zda by pro daný projekt byla vedena stejná informační a propagační kampaň i v případě, že by nebyl spolufinancován z programu JPD 3. Názory realizátorů se v tomto směru velmi různí. První skupina uvádí, že propagační kampaň by byla vedena shodně, neboť se jedná především o „reklamu pro další projekty“. Jiní se domnívají, že by kampaň byla vedena obsahově stejně, pouze v menším měřítku, jelikož by na propagaci projektu neměli k dispozici tolik finančních prostředků. Program JPD 3 jim tak v podstatě umožnil realizovat rozsáhlejší kampaň nebo urychlil některé kroky, které by byly realizovány i bez podpory z JPD 3, např. vytvoření webových stránek.

Druhá část realizátorů se vyjádřila v tom smyslu, že propagační kampaň by nejspíše, či zcela určitě byla vedena odlišným způsobem. V první řadě by podle respondentů byla více zaměřena na propagaci samotného produktu a aktivit projektu, nikoliv na projekt jako takový. Tento názor se sice může zdát jako oprávněný, nicméně je třeba připomenout, že propagační kampaň (její obsahovou stránku) připravují realizátoři projektů sami. Může dojít k tomu, že rozpočet

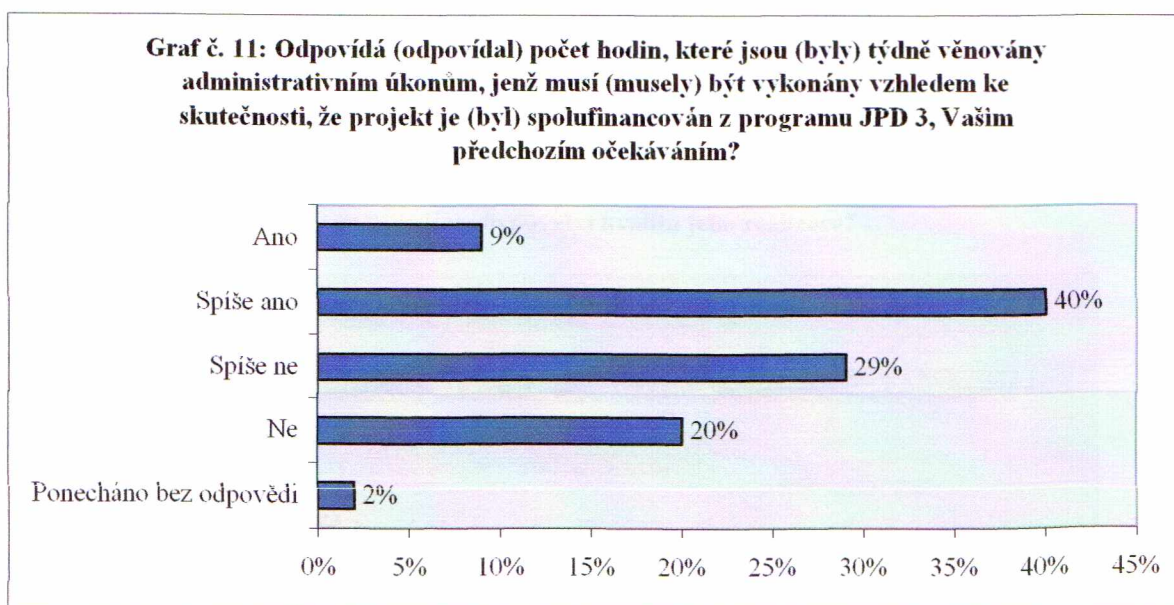
na propagaci je ze strany řídicích orgánů během výběru projektu snižena, pokud je ale kampaň navržena kvalitně, neměly by být její jednotlivé komponenty řídicími orgány zamítnuty.

Část realizátorů dále uvedla, že příprava kampaně by byla „rychlejší a jednodušší, a díky ušetřenému času i propracovanější“. Tento argument je nutno chápat v souvislosti se snahou realizátorů, aby všechny výdaje uskutečněné na propagaci projektu byly považovány za uznatelné náklady. Přípravě a realizaci propagační kampaně je tedy věnováno více času, připravované materiály jsou konzultovány s poskytovateli dotace, aby byl zajištěn jejich plný soulad s pravidly pro uznatelné výdaje, což může skutečně celý proces z formálních důvodů prodlužovat.

Poslední část dotázaných uvedla, že bez finanční dotace z programu JPD 3 by propagace projektu „stála více v pozadí“ a „nebylo by jí věnováno tolik pozornosti“. Výsledky průzkumu tedy ukázaly, že propagaci a její přínos pro úspěšnou realizaci projektu chápe každý příjemce dotace odlišně.

6.2.5. Celkové administrativní zatížení projektů

Po zhodnocení konkrétních oblastí byli respondenti požádáni, aby posoudili celkové administrativní zatížení kladené na projekty spolufinancované z programu JPD 3. Z průzkumu vyplynulo, že 49% respondentů dokázalo předem odhadnout, jaké administrativní požadavky budou s realizací projektu spojené, 49% respondentů uvedlo pravý opak.

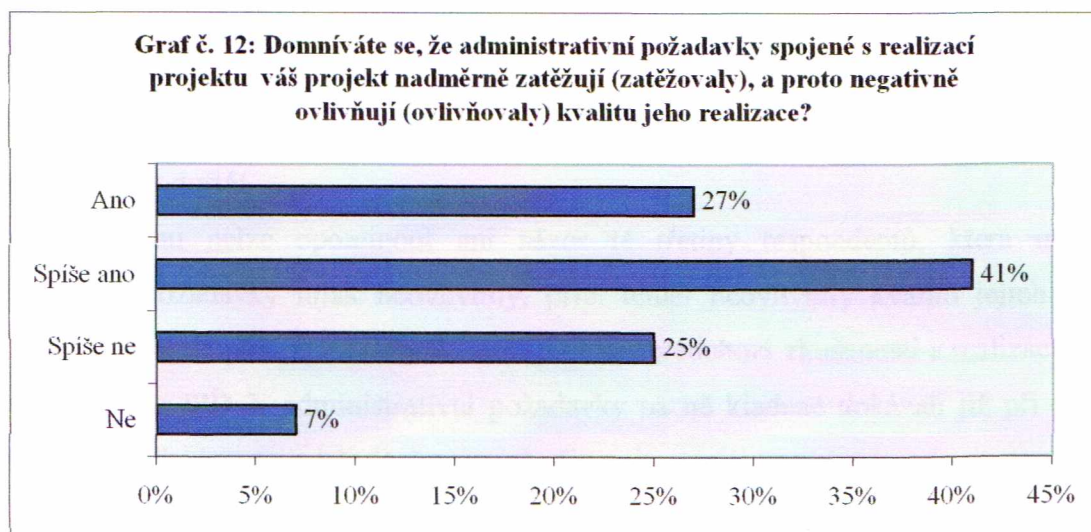

Odlišná očekávání mohou být způsobena například tím, zda příjemci pomoci již mají zkušenost s realizací předchozích projektů či nikoliv (pro připomenutí, 50% respondentů uvedlo, že se ještě nepodílelo na žádném nebo se podílelo pouze na jednom projektu spolufinancovaném z programu JPD 3, 50% naproti tomu uvedlo, že již spolupracovalo na dvou a více projektech). Nicméně mnoho realizátorů, kteří již mají předchozí zkušenost s projekty v rámci programu JPD 3, konstatovalo, že „nepočítali s administrativou takového rozsahu“. Mnoho z nich si také stěžovalo na implementační orgány, které „nemají jednotný názor“ a to, co „jednou schválí jako vyhovující, podruhé zamítnou“.

S tím souvisí i častá změna pravidel (revize *Příručky pro žadatele* i *Příručky pro příjemce*, nová verze či upřesnění monitorovací zprávy a monitorovacích ukazatelů apod.), která jsou navíc pro příjemce dotace často „nejasná, obtížně interpretovatelná, vzájemně si protičeří a některá jsou i kontraproduktivní“. V porovnání s jinými dotačními či grantovými programy jsou pravidla v programu JPD 3 podle realizátorů projektů nastavena „velmi přísně“. Nicméně příjemci dotace také upozorňují na skutečnost, že v průběhu realizace projektu si pracovníci na implementaci pravidel a povinné administrativní úkony postupně zvykají, čímž se celý administrativní proces urychluje a není již potřeba „tolik urgencí a oprav“.

Respondenti dále uvádějí, že míra administrativních požadavků jde na úkor věcného plnění projektu, může „snižovat dosahování očekávaných výsledků a tím i efektivnost vynaložených veřejných prostředků“, neboť mnoho času zabírá nikoliv příprava a realizace plánovaných aktivit projektu, ale administrativní úkony.

Na otázku, zda jsou administrativní požadavky spojené s realizací projektu nadměrně zatěžující a mohou tak negativně ovlivňovat kvalitu projektu většina respondentů uvedla, že ano či spíše ano.

Podle respondentů lze některé administrativní požadavky považovat za „užitečné“, jinak jsou naopak „neúměrné“. Většina realizátorů uvedla, že monitorovací a kontrolní činnost by pro daný projekt vykazovali i bez finanční podpory z programu JPD 3, tato evidence by ovšem probíhala v jiné (často užší) formě. Nebylo by např. potřeba vykazovat všechny pracovní verze jednoho dokumentu, ale pouze jeho finální podobu. Respondenti uvedli, že by nebyli povinni vykazovat „postup své práce do všech podrobností, aby mohli následně svému nadřízenému prokázat, proč danému úkolu věnovali tolik času“.

Dále byl opět několikrát vysloven názor, že neustálá povinnost splňovat bezesbýtku všechny administrativní požadavky „snižuje především efektivitu práce“, čímž přímo ovlivňuje stanovený harmonogram projektu a kvalitu věcného plnění, jež by bezesporu měla být tím nejdůležitějším kritériem.

Jako další negativní aspekt byla zmiňována potřeba relativně širokých znalostí z různých oblastí, přes „znalosti z oblasti fondů EU, práce s programem Excel a Word, účetnictví a financí až po marketing (publicita projektu)“. Tento argument lze jistě považovat za relevantní, na druhou stranu ale vyvstává otázka, zda by mnohé z těchto oblastí neměly být realizátorům projektů dobře známé bez ohledu na to, zda je projekt spolufinancován z programu JPD 3 či nikoliv.

Za důležitý argument je možno pokládat ten, že administrativní požadavky kladené na projekt mohou negativně ovlivňovat spolupráci s partnery projektu. Ti jsou nuceni, stejně jako samotní příjemci dotace, vykazovat mnohá administrativní plnění. Tato skutečnost může snižovat jejich ochotu stát se partnerem projektu, a v případě, kdy partner podcení rozsah administrativy a od ní se odvíjející složení týmu, který se na realizaci projektu podílí, může se pro něj partnerství na daném projektu stát spíše „zátěží, než-li přínosem“.²⁴²

Neopomenutelným dopadem administrativních požadavků je ten, že v důsledku jejich plnění dochází ke zpoždování plateb ze strany implementačních orgánů, a to až v řádu několika měsíců. Zpoždění je způsobeno nejen administrativními požadavky kladenými na stranu realizátorů projektů, ale i implementačních orgánů, které nemají dostatečné kapacity všem svým povinnostem včas dostát.

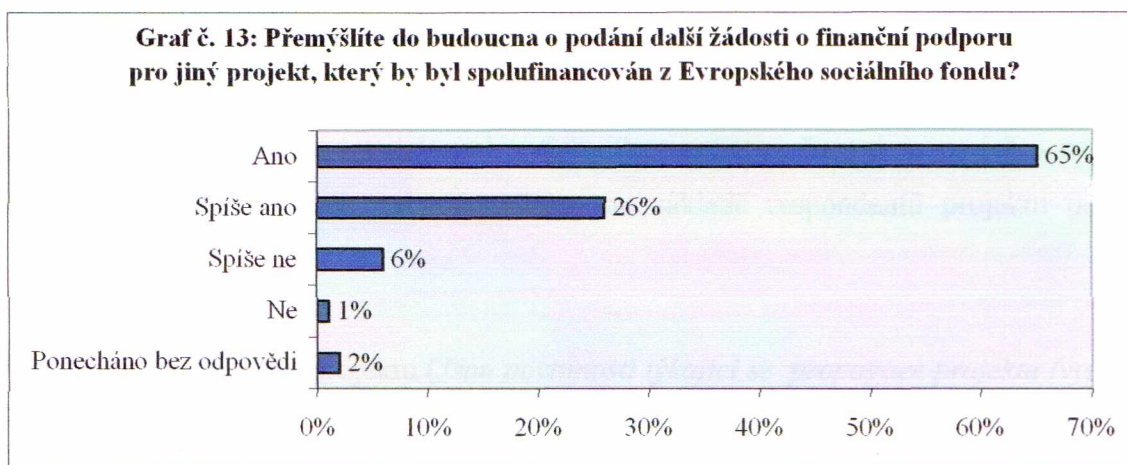
Na druhou stranu nelze opominout ani názor té třetiny respondentů, která uvedla, že administrativní požadavky nijak neovlivnily, příp. téměř neovlivnily kvalitu jejich projektu. Jedná se zřejmě o skupinu respondentů, kteří již mají předchozí zkušenosti s realizací projektů v rámci programu JPD 3, administrativní požadavky na ně kladené dokázali již při plánování projektu dobře odhadnout a adekvátně se na ně připravit.

---

²⁴² Na tomto místě je potřeba připomenout, že partnerství v rámci projektu probíhá vždy na nekomerční bázi, jedná se tedy o neziskovou činnost partnera projektu.

6.3. Shrnutí dotazníkového šetření

Je potěšující zjištění, že přes výše uvedené negativní zkušenosti či problémy přes devadesát procent respondentů uvedlo, že v budoucnu plánují podat další žádost o finanční dotaci z ESF. Důvody, které je k tomu vedou, jsou nasnadě. Pro mnohé realizátory projektů (zejména nestátní neziskové organizace) představuje získání finanční dotace z ESF nepostradatelný zdroj financování (z oslovených neziskových organizací, které se zúčastnily dotazníkového šetření, ani jedna neuvedla, že by do budoucna neuvažovala o podání další žádosti). Finanční podpora z programu JPD 3 (resp. ESF) umožňuje mnoha organizacím nejen realizovat jednotlivé projekty, ale obecně přispívá k rozvoji dané instituce a k plnění jejich cílů. Zároveň je finanční dotace často využívána jako možnost navázat na již realizované projekty, které tak mohou být rozšiřovány a zkvalitňovány.

Nicméně není možné opomenout ani názory sedmi procent respondentů, kteří uvedli, že o získání další finanční dotace v budoucnu neuvažují. Důvody, které je k tomu vedou, byly podrobně popsány výše. Někteří respondenti dokonce uvedli, že pro ně realizace projektu financovaného z programu JPD 3 byla „nepříjemná zkušenost“ a o získání finanční dotace by uvažovali pouze v případě, že by došlo „ke zlepšení“. Někteří se také vyslovili v tom smyslu, že by po předchozí zkušenosti a za zachování současných pravidel již neměli „odvahu oslovit partnery“, bez nichž by realizace projektu nebyla možná.

Na první otázku, která byla položena na začátku výzkumu (*Jsou administrativní požadavky pro žadatele o finanční podporu natolik náročné, že se rozhodnout vyhledat pomoc odborníků, zúčastnit se různých školení či např. nakoupit odbornou literaturu, což může být spojeno*

i s vynaložením určitého obnosu finančních prostředků?), lze s ohledem na výsledky dotazníkového šetření odpovědět, že nikoliv. Zkušenosti v oblasti podávání žádostí o podporu se velmi liší, mezi respondenty nepanuje shoda v tom, kolik času jim sepsání žádosti zabralo. Většina naopak shodně poukazovala na to, že největší problém při přípravě žádosti pro ně byly časté změny pravidel.

Odpovědi na otázky 2, 3 a 4 (*Kolik času tráví realizátoři projektů administrativními úkony během samotné realizace projektů? Dá se administrativní zatížení dopředu odhadnout a lze se na něj tedy připravit? Může čas věnovaný administrativním požadavkům vést dokonce až ke snížení kvality poskytovaných služeb či realizaci projektu?*) se dají shrnout do následujícího sdělení. Ti příjemci dotace, kteří při přípravě projektu věnovali administrativním povinnostem dostatek pozornosti a pečlivě se na ně připravili, mohli pak být během samotné realizace projektu oproti jiným ve výhodě. Nicméně všech realizátorů projektů se opět negativně dotýkaly časté změny a požadavky v oblasti administrativy, které nebylo možné předem odhadnout, ani se na ně připravit. Nelze říci, že by čas věnovaný administrativním požadavkům vedl přímo ke snižování kvality poskytovaných služeb, spíše ovlivňuje časové nasazení jednotlivých pracovníků, kteří (za účelem zachování všech plánovaných aktivit) musí věnovat práci na projektu více času, než jak je stanoveno v jejich pracovních smlouvách. Tuto ochotu věnovat se projektu nad rámec svých povinností stanovených ve smlouvě lze na základě respondentů projektu považovat za téměř pravidlo.

Otázka týkající se publicity projektu (*Jsou povinnosti týkající se propagace projektu (vyplývající ze skutečnosti, že projekty jsou spolufinancovány ESF) spíše přínosem, či naopak?*) ukázala, že mnozí realizátoři si jsou velmi dobře vědomi přínosů, které kvalitní informační a propagační kampaň pro daný projekt má. Nicméně část realizátorů přesto považuje povinnosti týkající se publicity projektu za spíše nadměrně zatěžující, až zbytečné.

Závěr

Při evaluaci programu JPD 3 je nejprve nutné krátce zhodnotit nastavení souhrnných podmínek pro realizaci operačních programů a jednotných programových dokumentů spolufinancovaných ze strukturálních fondů EU ze strany centrálního koordinačního orgánu, tedy Ministerstva pro místní rozvoj. Neboť právě toto ministerstvo určuje výchozí podmínky a definuje, jaké pravomoci budou delegovány na řídicí orgány jednotlivých programů. Ty následně nastavují kompletní řídicí, monitorovací a kontrolní procesy daného programu a tím stanoví faktická pravidla pro čerpání finančních prostředků. Nejasné rozdělení pravomocí mezi centrálním koordinačním orgánem a Řídicím orgánem jednotlivých programů může vést k mnohým nedorozuměním, problémům a zpožděním při řízení programů. Na možné nedostatky v oblasti spolupráce MMR a Řídicích orgánů poukazuje výrok současného ministra pro místní rozvoj Jiřího Čunka z dubna 2007, podle něhož „zpoždění, které Česká republika v čerpání ze SF v tuto chvíli má, nevzniklo vinou současného vedení MMR... Ministerstvo pro místní rozvoj ČR si problémy uvědomuje, nicméně ... zásadní odpovědnost za připravenost k čerpání prostředků nesou řídicí orgány jednotlivých operačních programů.“²⁴³ Tento verdikt by se na první pohled mohl zdát jako zcela relevantní, nicméně decentralizovaný systém správy programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, který vede k tomu, že řídicí mechanismy jednotlivých programů se mohou velmi lišit, nastavilo právě MMR. Na tuto skutečnost je při hodnocení všech faktorů, zda Řídicí orgán programu JPD 3 vykonává svou činnost efektivně, nutno brát zřetel.

Podobně je třeba také velmi pečlivě uvážit, zda jednotlivá pravidla pro čerpání finančních prostředků a realizaci konkrétních projektů vychází z evropské či české legislativy. Všeobecná představa, že všechny podmínky čerpání jsou dány evropskou legislativou se ukázala jako velmi lichá. Evropské právo skutečně reguluje velké množství oblastí, nicméně i přesto je členským státům ponechán značný prostor co se týče definování konkrétních podmínek a pravidel.

První, analytická část práce názorně ukázala, že mezi administrativními povinnostmi implementačních orgánů JPD 3 na straně jedné a příjemců finanční podpory na straně druhé existuje prokazatelná souvislost a není možné od sebe jednotlivé administrativní úkony všech aktérů oddělit. Proto všechny nedostatky plynoucí z ne zcela ideálního nastavení programu JPD 3 ovlivňují nejen implementační orgány JPD 3, ale i konkrétní realizátory projektů.

²⁴³ <http://www.mmr.cz/index.php?show=001021622> . 29.4.2007.

Problémy řídicích, monitorovacích a kontrolních procesů JPD 3 vyplývají především z nedostatečného analytického hodnocení programu před jeho zahájením. Je velmi zajímavé, že na tuto skutečnost upozorňují téměř všechna průběžná hodnocení JPD 3 a nezávislé odborné studie, přesto byl tento faktor ze strany Řídícího orgánu zpočátku podceněn. Navíc byl Řídícím orgánem podceněn i vliv pravidelného a pečlivého metodického vedení, v důsledku čehož se řídicí orgány na nižším implementačním stupni struktury JPD 3 dostávají do situací, kdy jsou nastavená pravidla velmi nejasná, nicméně závazné detailní vysvětlení těchto pravidel ze strany Řídícího orgánu není k dispozici.

V rámci implementační struktury JPD 3 se projeví tři hlavní nedostatky. Prvním z nich je nastavení implementační struktury jako takové, kdy se funkce některých implementačních orgánů později ukázala jako zbytečná a byla zrušena. Nabízí se otázka, zda nebylo možné rozdělení kompetencí mezi jednotlivé řídicí orgány efektivněji rozdělit již při zahájení programu a vyhnout se tak pozdějším komplikacím při jejich přerozdělování. Další problematickou oblast, jejíž důsledky jsou patrné dodnes, tvoří nevyhovující zajištění personálních kapacit implementačních orgánů. Analýzy personálních potřeb jednotlivých orgánů byly realizovány až od druhé poloviny roku 2004, příp. vůbec, z čehož plyne nedostatečný počet pracovníků daných orgánů věnujících se programu JPD 3. Implementační orgány vzniklou situaci řeší různým způsobem, výjimkou není ani tzv. outsourcing zaměstnanců, tedy najímání pracovníků na dobu, po kterou bude program JPD 3 realizován. Problém představuje také značná fluktuace zaměstnanců. Implementační orgány tak nemají možnost vytvořit si stabilní pracovní týmy, které by vykonávaly správy programu JPD 3 na profesionální bázi. Poslední problematickou oblast, která úzce souvisí s výše popsanou vysokou fluktuací pracovníků, představuje zajištění odpovídajících odborných znalostí zaměstnanců implementačních orgánů. Školení odpovědných pracovníků před zahájením programu JPD 3 byla jen minimální, v převážné většině byla školení uskutečněna až od druhé poloviny roku 2004. V průběhu realizace programu JPD 3 pak školení probíhají nikoliv na základě potřeb jednotlivých implementačních orgánů, ale spíše možnostmi Řídícího orgánu, v důsledku čehož dochází k situaci, kdy správy programu JPD 3 zajišťují pracovníci bez potřebných odborných znalostí.

S otázkou zajištění adekvátních personálních kapacit úzce souvisí i využití prostředků z *Priority 5. Technická pomoc*, jež umožňuje čerpat finance na řízení programu JPD 3, mj. tedy i na navýšení personálních kapacit implementačních orgánů. Nicméně v rámci programu JPD 3 nebylo (vinou Řídícího orgánu) dlouho jasné, za jakých podmínek je možno tyto prostředky na hrazení mzdových nákladů a externích služeb využívat, a tak byly finance za tímto účelem čerpány s velkým zpožděním.

Další problematickou oblast, která ve velké míře ovlivňuje i příjemce dotace, představuje monitorovací systém programu JPD 3, konkrétně zejména centrální monitorovací systém MSSF. Implementační orgány opět nemají k dispozici odpovídající manuál, jak se systémem pracovat, systém jako takový je navíc poměrně komplikovaný. Provázanost jednotlivých složek systému je nedokonalá, přenos dat je velmi problematický a uskutečnění potřebných změn probíhá jen velmi pomalu.

Poslední činností implementačních orgánů, která významnějším způsobem ovlivňuje i realizátory projektů, je povinnost zajistit programu JPD 3 odpovídající propagaci a publicitu. Tuto podmínku sice řídicí orgány splňují, efektivita jimi realizovaných opatření je ale přinejmenším sporná. Hlavním cílem propagace implementačních orgánů není skutečná podpora a informovanost potenciálních žadatelů, ale spíše informovanost široké veřejnosti o činnosti toho kterého orgánu v rámci programu JPD 3, která má nicméně ve vztahu k žadatelům o dotaci pouze minimální efekt.

V práci bylo dále prokázáno, že výše uvedené poznatky mají faktický vliv také na příjemce dotace z programu JPD 3, a to jak při přípravě žádosti o podporu, tak i při samotné realizaci projektu. Jako první příklad lze zmínit opožděné zahájení programu, resp. oddálení termínu, od kdy bylo možné začít z programu JPD 3 čerpat finanční prostředky, způsobené činností Ministerstva pro místní rozvoj a Řídicího orgánu JPD 3.

Problém pro příjemce dotace představují nejenom povinnosti, které musí implementační orgány vykonat, ale často také ty, které vykonat nemusí, přestože by pro mnohé žadatele o dotaci či realizátory projektů byly velkým přínosem. Jako příklad lze uvést již zmiňované nevyhovující zajištění propagace a publicity programu JPD 3, vlivem čehož mají žadatelé o dotaci často nedostatek informací. Pravidla pro předkládání žádostí se navíc také poměrně často mění a implementační orgány nejsou vždy ochotny poskytnout žadatelům k nově definovaným pravidlům závazná stanoviska. Jednotliví poskytovatelé podpory tak mohou mít nepřímý vliv na úspěšnost předkládaných žádostí, v návaznosti na tom, zda zveřejňují statistiky všech schválených projektů, poskytují odborné poradenství v oblasti sepisování žádostí o podporu apod. Nevýhodou je také to, že žadatelé o dotaci nemají téměř žádnou zpětnou vazbu od hodnotící komise při zamítnutí žádosti, což jim neumožňuje se v budoucnu vyvarovat předchozích chyb. Tuto nevýhodu nelze ovšem připisovat pouze poskytovatelům podpory. Jako daleko efektivnější řešení se zde nabízí varianta stanovit povinnost předložit ke každé zamítnuté žádosti také vysvětlující komentář ze strany centrální instituce, tedy Řídicího orgánu JPD 3.

Ještě více negativních aspektů programu JPD 3 se ve vztahu k příjemcům dotace projevuje během realizace projektů. Vlivem neodpovídajícího počátečního nastavení programu se opět relativně často mění pravidla týkající se realizace projektů, což s sebou nese nutnost neustále realizaci projektu přizpůsobovat novým podmínkám. O provedených změnách navíc nejsou příjemci dotace ze strany řídicích orgánů opět včas informováni. Stejně jako v případě předkládání žádostí, i u pravidel týkajících se samotné realizace projektu nejsou často poskytovatelé podpory ochotni poskytnout příjemcům dotace závazná stanoviska. Navíc, jednotlivé implementační orgány mají často odlišné požadavky, a tak se jeden příjemce realizující projekt v rámci dvou různých opatření může dokonce setkat s tím, že povinnosti a pravidla u těchto projektů se mohou lišit.

Kvůli nedostatečným personálním kapacitám implementačních orgánů dochází k nedodržování stanovených termínů, např. v oblasti kontroly předložených monitorovacích zpráv a žádostí o platby, neboť tyto termíny nerespektují množství povinností, jež mají jednotlivé orgány, resp. jednotliví pracovníci na starost. V důsledku toho dochází ke zpoždování plateb, což pro některé projekty může představovat velký problém.

Negativní dopad na realizátory projektů má i problematické fungování centrálního monitorovacího systému MSSF. Jak již bylo řečeno, systém vlivem špatného nastavení neposkytuje (zejména na úrovni Řídicího orgánu JPD 3) aktuální informace. Důsledkem toho tak Řídicí orgán vyžaduje tyto informace od dalších (nižších) implementačních orgánů, přestože by mělo být teoreticky možné je ze systému MSSF bez problémů získat. Implementační orgány se proto často za účelem získání potřebných aktuálních (ve své podstatě duplicitních) informací obracejí zpět na příjemce dotace, kterým tak zbytečně vznikají další povinnosti.

Výše popsané skutečnosti dokládají i výsledky dotazníkového šetření, které bylo realizováno pro účely této diplomové práce. Osloveno bylo 293 realizátorů projektů, návratnost činila 29%, tedy 85 respondentů.

Na základě získaných odpovědí je možno konstatovat, že žadatelé při přípravě žádosti o podporu téměř nevyužívají služeb soukromých poradenských agentur a s přípravou žádosti nemají až na výjimky žádné přímé finanční výlohy. Nicméně nelze opominout náklady na mzdy pracovníka/ů, kteří žádost připravují. Průzkum ukázal, že předchozí zkušenost s předkládáním žádosti o podporu může být při přípravě žádosti nové nápomocná, nicméně není klíčová. Mezi respondenty nepanuje shoda v tom, kolik času si příprava žádosti vyžádá, všichni ale shodně poukazují na to, že je potřeba při přípravě žádosti aktivně spolupracovat s vyhlášovatelem výzvy,

neboť pouze tak je možno se vyhnout případným zbytečným chybám. Zkušenosti s poradenskými službami jednotlivých vyhledávatelů výzev se různí, vesměs jsou ale pozitivní.

V samotné fázi realizace projektu mají respondenti rozdílnou zkušenost s tím, kolik lidí v rámci projektu vykonává administrativní úkony, které musí být učiněny vzhledem ke skutečnosti, že projekt je spolufinancován z programu JPD 3, i s časovými požadavky, které je těmto povinností třeba věnovat. Zdaleka ne všichni respondenti si byli před zahájením projektu dostatečně vědomi toho, jaké administrativní povinnosti s sebou realizace projektu přináší, z čehož se následně odvíjí skutečnost, že se na ně nemohli dostatečně připravit, např. přijetím dalšího zaměstnance.

Zhruba čtvrtina respondentů uvedla, že musí řídicím orgánům na vyžádání (tedy mimo pravidelný časový harmonogram stanoveného monitorovacího procesu) poskytovat aktuální finanční a statistické údaje a informace o provádění pomoci z JPD 3 týkající se realizace jejich projektu. Tato skutečnost potvrzuje, že monitorovací systém nefunguje zcela ideálně, není výjimkou, že některé činnosti jsou v rámci systému duplicitní, a to nejen pro řídicí orgány, ale i pro konkrétní příjemce dotace.

V oblasti povinné publicity projektů jsou názory respondentů poměrně variabilní. Všichni respondenti se shodují v tom, že svůj projekt nějakým způsobem propagují, zdaleka ne všichni ale využívají veškerých variant, které propagace projektů v rámci programu JPD 3 umožňuje. Rozdílný je zejména přístup respondentů k propagaci projektu jako takové, nikoliv pouze s ohledem na skutečnost, zda je projekt realizován v rámci programu JPD 3 či nikoliv.

Celkově administrativní požadavky spojené s realizací projektu respondenti hodnotí jako zatěžující, nežádka kdy dokonce negativně ovlivňující kvalitu a efektivitu realizovaného projektu. Potěšující je nicméně skutečnost, že naprostá většina respondentů do budoucna uvažuje o podání další žádosti o finanční podporu z Evropského sociálního fondu.

Zkušenosti s realizací programu JPD 3, resp. se všemi programy spolufinancovanými ze strukturálních fondů EU, mohly v ideálním případě sloužit především jako inspirace pro nové programovací období 2007-2013. V hl. m. Praze na program JPD 3 volně navazuje operační program Praha – Adaptabilita, který bude rovněž hrazen z Evropského sociálního fondu a jehož hlavním cílem bude podpora sociálně zaměřených projektů.

Vzhledem k tomu, že program JPD 3 ještě nebyl ukončen, je možné čerpat informace pouze z průběžných monitorovacích a výročních zpráv. Ex-post (následné) hodnocení programu JPD 3, které má sloužit jako ukazatel, nakolik byly prostředky v programu využity efektivně a jaké jsou celkové dopady programu, musí být odevzdáno do 3 let po ukončení programu. Tato skutečnost

je poměrně logická, neboť nelze zhodnotit dlouhodobé socioekonomické dopady uskutečněného programu ihned po jeho ukončení.

Nicméně z čistě technického, správního hlediska zkušenosti s dosavadní realizací programu JPD 3 umožňují vyvarovat se do budoucna mnoha chyb. Záleží pouze na odpovědných orgánech, nakolik budou k dosavadním hodnocením programu přihlížet. První z nich by měla být snaha nepodcenit opět analytická hodnocení před zahájením nových programů. Bohužel kritika ze strany Evropské komise naznačuje, že ani pro nové programovací období nebyla hodnocení realizována v dostatečném rozsahu a vzhledem ke zpoždujícímu se zahájení programů se navíc snižuje jejich aktuální výpovědní hodnota.

Úspěšnost čerpání prostředků z programu JPD 3, konkrétně z Priority 1.1., také naznačuje, že je velmi důležité podrobně zanalyzovat absorpční kapacitu plánovaných programů, resp. jednotlivých prioritních os. V návaznosti na operační program Praha – Adaptabilita, který má v letech 2007-2013 navázat na program JPD 3, se dokonce ze strany Evropské komise objevovala polemika, zda je operační program Praha – Adaptabilita vůbec vhodné realizovat. Důvodem k pochybnostem Komise bylo efektivní využití finanční alokace, konkrétně plánovaný objem finančních prostředků programu vs. náklady nutné na jeho řízení.²⁴⁴

V oblasti nastavených řídicích a monitorovacích procesů se Evropská komise vyjádřila v tom smyslu, že systém využívání prostředků ze strukturálních fondů je velmi složitý a příliš decentralizovaný. Pokud se tedy současné nastavení nezmění, bude opět záležet především na Řídicích orgánech jednotlivých operačních programů, nakolik efektivně a složitě/jednoduše bude daný program nastaven.

---

²⁴⁴ Evropská komise: Position Paper European Commission on National Strategic Reference Framework of the Czech Republic 2007 – 2013.
http://www.strukturální-fondy.cz/uploads/documents/HSS_2007_2013/POSITION_PAPER_NSRE_CZ_2007_2013.pdf . 13.5.2007.

Resumé

Rigorózní práce *Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Implementační schéma programu JPD 3 a jeho vliv na příjemce finanční dotace* pojednává o realizaci programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů Evropské unie v České republice, konkrétně o programu Jednotný programový dokument pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (JPD 3). Hlavním cílem práce bylo prokázat, zda existuje provázanost mezi administrativními povinnostmi implementačních orgánů JPD 3 na straně jedné a příjemců finanční podpory z tohoto programu na straně druhé a jakým způsobem pravidla programu JPD 3 ovlivňují příjemce dotace při realizaci konkrétních projektů. Účelem práce bylo zhodnotit, zda byly implementační orgány na zahájení programu JPD 3 dostatečně připraveny, jestli pravidla programu JPD 3 ovlivňují i samotnou realizaci podpořených projektů, a pokud ano, zda pozitivním, či naopak negativním způsobem.

Práce je založena na dvou metodologických přístupech. Prvním z nich je analyticko-deskriptivní metoda, opírající se o primární zdroje a dostupnou literaturu, jenž hodnotí nastavení programu JPD 3 z teoretického hlediska. Z důvodu nedostatečných informačních zdrojů bylo nezbytné realizovat také vlastní výzkum.

První, analytická část práce názorně ukázala, že mezi administrativními povinnostmi implementačních orgánů JPD 3 a příjemců finanční podpory existuje prokazatelná souvislost a není možné od sebe jednotlivé administrativní úkony všech aktérů oddělit. Dále bylo prokázáno, že současné nastavení programu JPD 3 vykazuje mnohé nedostatky, jež ovlivňují jak implementační orgány JPD 3, tak i realizátory konkrétních projektů. Mezi ty nejvýznamnější patří nevyhovující personální kapacity implementačních orgánů a špatně nastavený monitorovací systém. Tyto nedostatky ovlivňují příjemce dotace jak při sepisování žádosti o podporu, tak i při samotné realizaci projektu.

Na základě výsledků dotazníkového šetření je možno konstatovat, že celkové administrativní požadavky spojené s realizací projektu jsou pro respondenty zatěžující a neřídka kdy dokonce negativně ovlivňují kvalitu a efektivitu realizovaného projektu. Průzkum potvrdil, že monitorovací systém nefunguje zcela ideálně a není výjimkou, že některé činnosti jsou v rámci systému duplicitní, a to nejen pro řídicí orgány, ale i pro konkrétní příjemce dotace. Nicméně naprostá většina respondentů se shodla v tom, že do budoucna uvažuje o podání další žádosti o finanční podporu z Evropského sociálního fondu.

Summary

Rigorous thesis *Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Implementační schéma programu JPD 3 a jeho vliv na příjemce finanční dotace* deals with the programmes co-financed from the structural funds of the European Union in the Czech Republic, particularly with the Single Programming Document “Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (JPD 3)“. The main objective of this study was to prove whether there is cohesion between the administrative obligations of the implementation authorities of the JPD 3 programme on one hand and the beneficiaries of the financial support on the other, and how the rules of the JPD 3 programme influence beneficiaries while implementing concrete projects. The aim of this thesis was to evaluate whether the implementation authorities were sufficiently prepared for the launch of the JPD 3 programme, whether the JPD 3 programme rules have any impact on the implementation of projects by the beneficiaries, and if so, whether this impact is a positive or a negative one.

The thesis is based on two methodological approaches. The first one is a descriptive-analytical method based on primary sources and available literature. It assesses the regulating of the JPD 3 programme from a theoretical point of view. Due to unsatisfactory sources of information, it was also necessary to conduct further research.

The first analytical part of the thesis demonstrated that there exists evincible cohesion between the administrative obligations of the JPD 3 implementation authorities and the beneficiaries of the financial support, and that it is not possible to dissociate the administrative obligations of the institutions and persons involved in the programme. It was also proved that the present regulating of the JPD 3 programme shows many deficiencies which influence both the JPD3 implementation authorities and the beneficiaries of the financial support. Among the most significant ones are the following: an unsatisfactory personnel constitution of the implementation authorities, and an inconveniently adjusted monitoring process. These deficiencies affect the beneficiaries of the financial support not only while preparing the application form but also during the implementation of a project.

Based on the results of a questionnaire, it can be concluded that the overall administrative requirements connected with the implementation of a project are burdening, and not sometimes they even negatively influence the quality and effectiveness of the project. The survey proved that the monitoring process does not operate well, and that it is not an exception when some activities undertaken within the system are being duplicated, not only by the administrative authorities but also by the beneficiaries. Nevertheless, a vast majority of the informants agree

on their intention to file another application for financial support from the European Social Fund in the following programming period of 2007-2013.

Seznam tabulek a grafů

Tabulky

Tabulka č. 1: Počet kontrahovaných projektů a objem nasmlouvaných finančních prostředků v rámci programu JPD 3.....	22
Tabulka č. 2: Výsledky auditu připravenosti JPD 3 ke dni 31. července 2004.....	81
Tabulka č. 3: Reakce Řídícího orgánu JPD 3 na výsledky auditu připravenosti JPD 3 ke dni 31. července 2004.....	82

Grafy

Graf č. 1: Počet žádostí o podporu vyřazených v průběhu formálního hodnocení.....	54
Graf č. 2: Do jakého typu organizace patří vaše instituce, která realizuje projekt spolufinancovaný z JPD 3?	90
Graf č. 3: Kolik času Vám či Vašim spolupracovníkům celkově zabralo sepsání žádosti o podporu?	91
Graf č. 4: Vynaložil/a jste nějaké další finanční prostředky spojené s přípravou žádosti o finanční podporu z programu JPD 3 (nákup odborných publikací, účast na odborných seminářích apod.)?.....	92
Graf č. 5: Kolik zaměstnanců v rámci projektu vykonává (vykonávalo) administrativní úkony, které musí (musely) být vykonány vzhledem ke skutečnosti, že projekt je spolufinancován z programu JPD 3?.....	93
Graf č. 6: Kolik činí průměrná měsíčná hrubá mzda / plat zaměstnanců projektu, kteří vykonávají administrativní úkony, jenž musí (musely) být vykonány vzhledem ke skutečnosti, že projekt je spolufinancován z programu JPD 3?.....	94
Graf č. 7: Investoval/a jste nějak do vzdělání zaměstnanců, kteří jsou zodpovědní za vykonávání administrativních úkonů (např. formou školení, nákupu odborných publikací apod.)?.....	95
Graf č. 8: Byla u vás provedena za dobu trvání projektu tzv. inspekční návštěva?.....	96
Graf č. 9: Jak často musíte poskytovat odpovědným orgánům na vyžádání (tedy mimo pravidelný rámec stanovený ve smlouvě o realizaci projektu) finanční a statistické údaje a informace o provádění pomoci z JPD 3 týkající se realizace vašeho projektu?.....	96
Graf č. 10: Domníváte se, že by pro váš projekt byla vedena stejná informační a propagační kampaň i v případě, že by nebyl spolufinancován z JPD 3?.....	97

Graf č. 11: Odpovídá (odpovídal) počet hodin, které jsou (byly) týdně věnovány administrativním úkonům, jenž musí (musely) být vykonány vzhledem ke skutečnosti, že projekt je (byl) spolufinancován z programu JPD 3, Vaším předchozím očekáváním?.....	98
Graf č. 12: Domníváte se, že administrativní požadavky spojené s realizací projektu váš projekt nadměrně zatěžují (zatěžovaly), a proto negativně ovlivňují (ovlivňovaly) kvalitu jeho realizace?.....	99
Graf č. 13: Přemýšlíte do budoucna o podání další žádosti o finanční podporu pro jiný projekt, který by byl spolufinancován z Evropského sociálního fondu?.....	101

Použité zdroje

PRAMENY

Dokumenty Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha

Ex-ante hodnocení Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání. Praha. 2003.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/48/ex-ante_jpd3.pdf

Ex-ante hodnocení Dodatku Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Národní observatoř zaměstnanosti a vzdělávání. Praha. 2004.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/49/ex-ante_dod_jpd3.pdf

Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. 8. verze. Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s hlavním městem Prahou. Praha. 2004.

<http://www.esfcr.cz/files/clanky/219/jpd3.pdf>

Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Výroční zpráva za rok 2004. Ministerstvo práce a sociálních věcí. 2005.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/223/zprava_jpd_2004.pdf

Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Výroční zpráva za rok 2005. Ministerstvo práce a sociálních věcí. 2006.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/2935/JPD_3_VZ_2005.pdf

Programový dodatek k Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s hlavním městem Prahou. Praha. 2004.

<http://www.esfcr.cz/files/clanky/220/JPD3-dodatek-0606-final.pdf>

Příručka pro příjemce finanční podpory projektů Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Ministerstvo práce a sociálních věcí.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/4169/P7_prirucka_jpd.pdf

Příručka pro žadatele o finanční podporu grantovým projektům Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Ministerstvo práce a sociálních věcí.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/97/prirucka_zadatele_jpd3.pdf

Zhodnocení dosaženého pokroku v realizaci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Závěrečná zpráva. Elbona. 2006.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/2842/zprava_JPD.pdf

Primární legislativa ES

Smlouva o založení Evropského společenství (ve znění Smlouvy z Nice).

<http://www.euroskop.cz/files/10/4E1686FA-9878-450C-AA50-6AD435E86594.pdf>

Sekundární legislativa ES

Nařízení Evropské komise

Nařízení Komise (ES) č. 1681/94 ze dne 11. července 1994 o nesrovnalostech a navrácení neoprávněně vyplacených částek v souvislosti s financováním strukturálních politik a organizaci informačního systému v této oblasti.

<http://eur->

lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1994&T3=1681&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat

Commission Regulation (EC) No 2064/97 of 15 October 1997 establishing detailed arrangements for the implementation of Council Regulation (EEC) No 4253/88 as regards the financial control by Member States of operations co-financed by the Structural Funds

<http://eur->

lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1997&T3=2064&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat

Nařízení Komise (ES) č. 643/2000 ze dne 28. března 2000 o opatřeních pro používání eura pro účely rozpočtového řízení strukturálních fondů

<http://eur->

lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2000&T3=643&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat

Nařízení Komise (ES) č. 1159/2000 ze dne 30. května 2000 o informačních a propagačních opatřeních, která mají být prováděna členskými státy v souvislosti s pomocí ze strukturálních fondů

<http://eur->

lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2000&T3=1159&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat

Nařízení Komise (ES) č. 1685/2000 ze dne 28. července 2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 týkající se způsobilosti výdajů na činnosti spolufinancované strukturálními fondy

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2000&T3=1685&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2000&T3=1685&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2000&T3=1685&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Komise (ES) č. 68/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podpory na vzdělávání

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=68&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=68&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=68&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Komise (ES) č. 69/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu de minimis

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=69&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=69&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=69&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Komise (ES) č. 70/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory malým a středním podnikům

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=70&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=70&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=70&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Komise (ES) č. 438/2001 ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy pro pomoc poskytovanou ze strukturálních fondů

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=438&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=438&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=438&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Komise (ES) č. 448/2001 ze dne 2. března 2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o postup při provádění finančních oprav u pomoci poskytované ze strukturálních fondů

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=448&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=448&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=448&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Komise (ES) č. 2204/2002 ze dne 5. prosince 2002 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory zaměstnanosti

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=2204&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=2204&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=2204&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2342/2002 ze dne 23. prosince 2002 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=2342&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=2342&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=2342&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Komise (ES) č. 2355/2002 ze dne 27. prosince 2002, kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 438/2001, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy pro pomoc poskytovanou ze strukturálních fondů

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=2355&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=2355&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=2355&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Commission Regulation (EC) No 1145/2003 of 27 June 2003 amending Regulation (EC) No 1685/2000 as regards the rules of eligibility for co-financing by the Structural Funds

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2003&T3=1145&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2003&T3=1145&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2003&T3=1145&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Komise (ES) č. 364/2004 ze dne 25. února 2004, kterým se mění nařízení (ES) č. 70/2001, pokud jde o rozšíření jeho oblasti působnosti tak, aby zahrnovala podporu pro výzkum a vývoj

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2004&T3=364&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2004&T3=364&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2004&T3=364&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Komise (ES) č. 448/2004 ze dne 10. března 2004, kterým se mění nařízení (ES) č. 1685/2000, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 týkající se způsobilosti výdajů na činnosti spolufinancované strukturálními fondy, a zrušuje nařízení (ES) č. 1145/2003

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2004&T3=448&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2004&T3=448&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2004&T3=448&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Komise (ES) č. 2083/2005 ze dne 19. prosince 2005, kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES ohledně prahových hodnot používaných při postupech zadávání veřejných zakázek

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:333:0028:01:CS:HTML>

Nařízení Rady

COUNCIL REGULATION (EEC) No 4253/88 of 19 December 1988 laying down provisions for implementing Regulation (EEC) No 2052/88 as regards coordination of the activities of the different Structural Funds between themselves and with the operations of the European Investment Bank and the other existing financial instruments

http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&lg=EN&numdoc=31988R4253&model=guichett

Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995R2988:CS:NOT>

Nařízení Rady (ES) č. 994/98 ze dne 7. května 1998 o použití článků 92 a 93 Smlouvy o založení Evropského společenství na určité kategorie horizontální státní podpory

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1998&T3=994&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1998&T3=994&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1998&T3=994&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=659&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=659&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=659&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1260&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1260&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1260&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Rady (ES) č. 1265/1999 ze dne 21. června 1999, kterým se mění příloha II nařízení (ES) č. 1164/94 o zřízení Fondu soudržnosti

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1265&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1265&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1265&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Rady (ES) č. 1447/2001 ze dne 28. června 2001, kterým se mění nařízení (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=1447&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=1447&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2001&T3=1447&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=1605&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=1605&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2002&T3=1605&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení rady (ES) č. 1105/2003 ze dne 26. května 2003, kterým se mění nařízení (ES) č. 1260/1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2003&T3=1105&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2003&T3=1105&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2003&T3=1105&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady

Regulation (EC) No 1261/1999 of the European Parliament and of the Council of 21 June 1999 on the European Regional Development Fund

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1261&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1261&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1261&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1784/1999 ze dne 12. července 1999 o Evropském sociálním fondu

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1784&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1784&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=1999&T3=1784&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1059/2003 ze dne 26. května 2003 o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS)

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2003&T3=1059&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

[lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2003&T3=1059&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat](http://eur-lex.europa.eu/Result.do?T1=V1&T2=2003&T3=1059&RechType=RECH_naturel&Submit=Hledat)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:134:0114:01:CS:HTML>

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/75/ES ze dne 16. listopadu 2005, kterou se opravuje směrnice 2004/18/ES o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:323:0055:01:CS:HTML>

Česká legislativa

Usnesení vlády České republiky ze dne 28. srpna 2002 č. 822 k metodice finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.

http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_test.nsf/353b7431a3a9daaec1256f540046fe0d/3735815faa6529efc1256c4c003d7da1?OpenDocument

Usnesení vlády České republiky ze dne 23. ledna 2002 č. 102 k dokončení přípravy programových dokumentů a určení řídicích a platebních orgánů pro využívání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti Evropské unie.

http://racek.vlada.cz/usneseni/usneseni_test.nsf/usneseni/usneseni_test.nsf/442135988FD3B08AC1256C4C003D7862?opendocument

Vyhláška č. 551/2004 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy nebo Národním fondem

http://www.mfer.cz/cps/rde/xchg/mfer/hs.xsl/vyhlasiky_10848.html?year=2004

Vyhláška č. 137/2005 Sb., kterou se mění vyhláška č. 240/2004 Sb., o informačním systému o zadávání veřejných zakázek a metodách hodnocení nabídek podle jejich ekonomické výhodnosti

<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb05137&cd=76&typ=r>

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/>

Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/cestnahr/>

Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/>

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů

<http://www.uouu.cz/index.php?l=cz&m=left&mid=01:01:00&u1=&u2=&t>

Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu

<http://www.sagit.cz/pages/sbirkatxt.asp?zdroj=sb00227&cd=76&typ=r>

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě

http://www.mfer.cz/cps/rde/xchg/mfer/hs.xsl/zakony_1542.html

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/verejne-zakazky/>

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zakonik-prace/>

Tiskové zprávy

Ministerstvo financí

Česká republika postoupila do další fáze čerpání prostředků z předvstupního nástroje PHARE.

<http://www2004.mfer.cz/tiskzpravy.php?id=202>

Ministerstvo pro místní rozvoj

Analýza - veřejné zakázky v oblasti strukturálních fondů v ČR

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001022002004>

ČR nebude z evropských dotací vracet ani euro

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001021566>

Jiří Čunek představil postup ministerstva při čerpání peněz ze strukturálních fondů EU v letech 2007-2013

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001021622>

Ministr Gandalovič jednal s Transparency International o problémech dosavadního čerpání evropských peněz

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001021520>

Ministerstvo pro místní rozvoj vyhodnocuje nálezy auditu

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001021348001111>

MMR zkvalitňuje systém na čerpání dotací z EU

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001021348001132>

Současné čerpání z evropských fondů se bude zvyšovat

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001021348047>

Výběrové řízení - Aktualizace rozpracování metodické podpory monitoringu

<http://www.mmr.cz/index.php?show=001022002006>

Ministerstvo vnitra

Ministr vnitra a informatiky dnes zahájil pilotní projekt CZECH POINT

<http://www.mvcr.cz/zpravy/2007/czpoint0328.html>

Ostatní prameny

Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of Regions. Social Policy Agenda.

http://ec.europa.eu/employment_social/social_policy_agenda/com379_en.pdf

Dodatek k programu Operační program Rozvoj lidských zdrojů. Ministerstvo práce a sociálních věcí. Praha. 2006.

http://www.esfer.cz/files/clanky/411/Dodatek_1-5.pdf

European Employment Strategy.

http://ec.europa.eu/employment_social/employment_strategy/index_en.htm

Evaluační socioekonomického rozvoje (metodická příručka). Ministerstvo pro místní rozvoj. Praha. 2005.

<http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1122894248-mmr-evaluace-socioeconomickeho-rozvoje.pdf>

Joint Memorandum on Social Inclusion of Czech Republic. Brussels. 2003.

http://ec.europa.eu/employment_social/social_inclusion/docs/cz_jim_en.pdf

Manuál auditu řídicích a kontrolních systémů pro strukturální fondy.

http://www.mfer.cz/cps/rde/xber/mfer/Manual_SF.doc#_Toc70484736

Manuál vizuální identity ESF v ČR.

http://www.esfer.cz/files/clanky/1610/manual_vynatek.pdf

Memorandum on Lifelong Learning. Evropská komise.

<http://www.msmt.cz/Files/DOC/memorandum.doc>

Metodika finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Konsolidované znění k 1. lednu 2006. Ministerstvo financí. Praha.

http://www.mfer.cz/cps/rde/xber/mfer/metodika_fin_toku_SF_CF_1_1_2006.pdf

Metodika finančních toků a kontroly strukturálních fondů a Fondu soudržnosti pro programovací období 2004-2006. S platností od 1. ledna 2007. Ministerstvo financí. Praha.

http://www.mfer.cz/cps/rde/xber/mfer/Metodika_fin_toku_a_kontroly_platna_od_1_1_2007_pdf.pdf

Metodika zadávání veřejných zakázek podle Zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a Metodika zadávání zakázek financovaných ze zdrojů Evropské unie. Ministerstvo pro místní rozvoj. Praha. 2003.

[http://www.strukturalni-](http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Rizeni_fondu_EU/Dokumenty/Metodika_final_uprMMR_2006_10_13.pdf)

[fondy.cz/uploads/documents/Rizeni_fondu_EU/Dokumenty/Metodika_final_uprMMR_2006_10_13.pdf](http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Rizeni_fondu_EU/Dokumenty/Metodika_final_uprMMR_2006_10_13.pdf)

Národní akční plán zaměstnanosti na léta 2004-2006.

http://ec.europa.eu/employment_social/employment_strategy/nap_2004/nap2004cz_cz.pdf

Národní plán zaměstnanosti České republiky.

http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/narodni_akcni_plan/narodniplan1999/narodniplanzamest

Národní rozvojový plán 2004-2006. Ministerstvo pro místní rozvoj. Praha. 2003.

http://www.nvf.cz/esf/dokumenty/nrp_cz.pdf

Návrh nařízení Rady č. (2004) 492 ze dne 14. července 2004 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52004PC0492:EN:HTML>.

Operační program Rozvoj lidských zdrojů. Ministerstvo práce a sociálních věcí. Praha. 2003.

<http://www.esfer.cz/files/clanky/408/dokument.pdf>

Pokyny k vyplnění monitorovací zprávy a příloh o realizaci projektu Jednotného programového dokumentu regionu NUTS 2 hl. m. Praha

http://www.esfer.cz/files/clanky/4957/Pokyny_MZ_JPD3_2.1_upr.doc

Position Paper European Commission on National Strategic Reference Framework of the Czech Republic 2007 – 2013. Evropská komise.

[http://www.strukturalni-](http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/HSS_2007_2013/POSITION_PAPER_NSRF_CZ_2007_2013.pdf)

[fondy.cz/uploads/documents/HSS_2007_2013/POSITION_PAPER_NSRF_CZ_2007_2013.pdf](http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/HSS_2007_2013/POSITION_PAPER_NSRF_CZ_2007_2013.pdf)

Průběh čerpání strukturálních fondů.

<http://www.strukturalni-fondy.cz/rps/prubeh-cerpani-strukturalnich-fondu>

Přehled dokumentů zasílaných na základě Metodiky finančních toků a kontroly SF a CF platné od 1.1. 2006. Ministerstvo financí. Praha.

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xber/mfcr/Prehled_dokumentu_pro_Metodiku_kontroly_fin_toku_2006xls.xls

Revidovaná Evropská sociální charta. Rada Evropy. Štrasburk. 1996.

http://www.mpsv.cz/files/clanky/1221/esch_1996.pdf

Rozhodnutí ÚOHS č.j. VP/S 79/04-160 pro finanční prostředky z Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.

http://www.esfer.cz/files/clanky/43/uohs_jpd3.pdf

Společné prohlášení ministrů školství evropských států na setkání v Boloni dne 19. června 1999.

<http://www.bologna.msmt.cz/files/DeklaraceBologna.pdf>

Strategický plán hlavního města Prahy.

[http://www.praha-mesto.cz/\(odpoj255ecopdd451p0fa5n3\)/default.aspx?ido=5278&sh=-1294051557](http://www.praha-mesto.cz/(odpoj255ecopdd451p0fa5n3)/default.aspx?ido=5278&sh=-1294051557)

Zábavně naučný film o ESF „Nová šance pro Vás“

<http://www.esfer.cz/clanek.php?lg=1&id=2141>

Základní principy přípravy projektů strukturálních fondů EU dokumentované na případových studiích. Ministerstvo pro místní rozvoj. 2004.

<http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1107945251finalnet.pdf>

Zpráva o realizaci reformy veřejných financí. Ministerstvo financí ČR. Praha. 2006.

http://www.mfcr.cz/cps/rde/xber/mfcr/Uvod_reforma_veřejnych_financi_pdf.pdf

Zpráva Výboru pro sociální ochranu k předložení na zasedání Rady dne 3. prosince 2002. Výbor pro sociální ochranu.

http://www.mpsv.cz/files/clanky/1099/zprava_vyboru.pdf

Způsobivé výdaje. Metodická příručka. Ministerstvo pro místní rozvoj.

http://www.esfcr.cz/files/clanky/1953/prirucka_MMR.pdf

SEKUNDÁRNÍ ZDROJE

Audit PwC. Zpráva o posouzení souladu s předpisy – popis současného stavu (ke dni 19.11.2004). Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (JPD 3). Ministerstvo práce asociálních věcí. Praha. 2004.

<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/PopisJPD3.pdf>

Hrozby a příležitosti strukturálních fondů v ČR. Transparency International - Česká republika. Praha. 2006.

<http://www.transparency.cz/index.php?id=2811>

Možnost přístupu k informacím o projektech podporovaných ze strukturálních fondů EU. Právní analýza. Transparency International - Česká republika. Praha. 2006.

http://www.transparency.cz/doc/Tuhacek_pravni_rozbor.doc

Průzkum „Analýza absorpční kapacity Jihočeského kraje“.

http://www.g-project.cz/DocumentStore/Anketa%20SROP_1.pdf

Studie – Pravidlo „n+2“. Ministerstvo pro místní rozvoj. 2005.

http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1127131729.studie_pravidlo_n-2_cz_050819_final.pdf

Studie – Veřejná podpora v oblasti strukturálních fondů. PBA Group. Prague-Brussels Advisory Group.

http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/old/1115822607verejna_podpora_cast1_web.pdf

Zahajovací audit souladu s předpisy a audit systémů plánovaných implementačních struktur strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Jednotný programový dokument pro Cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha. Zpráva o posouzení souladu s předpisy. Pricewaterhouse Coopers. Praha. 2004.

<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SPD3finalreport.pdf>

Monografie

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum. Základní metody a aplikace.*

Praha: Portál, 2005. 407 s. ISBN 80-7367-040-2.

JEŘÁBEK, Hynek. *Úvod do sociologického výzkumu.*

Praha: Karolinum, 1992. 162 s. ISBN 80-7066-662-5.

KAMPF, Rudolf. *Implementace fondů EU.*

Pardubice : Institut Jana Pernera, 2006. 173 s. ISBN 80-86530-31-0.

KUBÁTOVÁ, Helena. *Sociologický výzkum.*

Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. 77 s. ISBN 80-244-1518-6.

LUKÁŠ, Zdeněk. *Financování a programování v programovacím období 2000-2006 v České republice : vybrané problémy.*

Praha: Oeconomica, 2004. 39 s. ISBN 80-245-0745-5.

MALÝ, Josef. *Finanční řízení a veřejné zakázky.*

Hronov: Grafické závody Hronov, 2000. 110 s. ISBN 80-238-5977-3.

PAVLÁK, Miroslav. *Lidské zdroje a fondy EU : Evropský sociální fond jako nástroj spolufinancování projektů v oblasti rozvoje lidských zdrojů.*

Praha : ASPI, 2006. 127 s. ISBN 80-7357-139-0.

SURYNEK, Alois. KOMÁRKOVÁ Růžena. KAŠPAROVÁ Eva. *Základy sociologického výzkumu.*

Praha: Management Press, 2001. 160 s. ISBN 80-7261-038-4.

SOMR, Miroslav. *Úvod do metodologie a metod výzkumu.*

České Budějovice : M. Somr, 2006. 87 s. ISBN 80-239-8227-3.

TOMAN, Prokop. *Projektové řízení.*

Hronov : Grafické závody Hronov, 2000. 93 s. ISBN 80-238-5979-X.

Kolektiv autorů: *Czech Republic and its regions : regional policy of the Czech Republic and preparation for structural funds.*

Prague: Ministry for Regional Development of the Czech Republic, European Integration and Structural Funds Department, 2002. 70 s. ISBN 80-239-4980-2.

Kolektiv autorů: *Metodika pro přípravu programových dokumentů pro období 2007-2013 / Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.*

Praha : IREAS, Institut pro strukturální politiku, 2005. 80 s. ISBN 80-86684-29-6.

Kolektiv autorů: *Průvodce fondy Evropské unie.*

Praha : Odbor vnějších vztahů, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006. 237 s. ISBN 80-239-6891-2.

Kolektiv autorů: *Příručka dobré praxe : příklady úspěšných projektů v oblasti rozvoje lidských zdrojů v ČR i v zahraničí.*

Praha : Ministerstvo práce a sociálních věcí v nakl. JAN, 2004. 32 s. ISBN 80-86552-91-8.

Periodická literatura

Dotační věstník. Měsíčník vydavatelství ECONOMIA. Praha.

Eurokurýr - Eurozprávy z české správy. Úřad vlády české republiky. Praha.

VEŘEJNÉ ORGÁNY A NEZÁVISLÉ INSTITUTY

Centrální Monitorovací systém strukturálních fondů (IS MSSF-CENTRAL) (Praha)

http://mssfwww.mmr.cz/WebMSSF_Povs/About.aspx

CzechInvest (Praha)

<http://www.czechinvest.org/>

Česká národní banka (Praha)

<http://www.cnb.cz/cz/index.html>

Český statistický úřad (Praha)

<http://www.czso.cz/>

eDotace.cz (Praha)

<http://www.edotace.cz/>

EUDotace.cz (Praha)

<http://www.eudotace.cz/www/dokumenty.php?sekce=2>

Euractiv (Praha)

<http://www.euractiv.cz/>

Euroskop – Informace o vstupu ČR do EU (Praha)

<http://www.euroskop.cz/>

Evropská komise (Brusel)

http://ec.europa.eu/index_en.htm

Evropský sociální fond v ČR (Praha)

<http://www.esfcr.cz/clanek.php?lg=1&id=1>

G-PROJECT, s.r.o., regionální poradenská agentura (České Budějovice)

<http://www.g-project.cz/default.asp?ids=394&ide=597&idm=325>

Hlavní město Praha (Praha)

<http://www.praha-mesto.cz/default.aspx?ido=4565&sh=-875933093>

Hospodářská Komora ČR (Praha)

<http://www.hkcr.cz/index.aspx>

Informační systém o veřejných zakázkách (Praha)

<http://www.isvz.cz/isvz/>

Informační systém o veřejných zakázkách – uveřejňování subsystém (Praha)

<http://www.isvzus.cz/usisvz/>

Institut pro evropskou politiku EUROPEUM (Praha)

<http://www.europeum.org/>

Ministerstvo financí (Praha)

<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/>

Ministerstvo práce a sociálních věcí (Praha)

<http://www.mpsv.cz/cs/>

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (Praha)

<http://www.mmr.cz/>

Ministerstvo průmyslu a obchodu (Praha)

<http://www.mpo.cz/>

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy (Praha)

<http://www.msmt.cz/>

Ministerstvo vnitra (Praha)

<http://www.mvcr.cz/index.html>

Nadace rozvoje občanské společnosti (Praha)

<http://www.nros.cz/>

Národní vzdělávací fond (Praha)

<http://www.nvf.cz/>

Oficiální stránky Strukturálních fondů v ČR (Praha)

<http://www.strukturalni-fondy.cz/>

Portál o veřejných zakázkách a koncesích (Praha)

<http://www.portal-vz.cz/>

RAVEN Consulting, a.s. (Praha)

<http://www.raven.cz/>

Správa služeb zaměstnanosti (Praha)

<http://portal.mpsv.cz/>

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (Praha)

<http://www.compet.cz/>

Úřední věstník Evropské unie (Brusel)

<http://europa.eu.int/eur-lex/lex/JOIndex.do?ihmlang=cs>

Vláda České republiky (Praha)

<http://www.vlada.cz/>

Zahraniční pomoc ES pro Českou Republiku (Praha)

http://phare.mfer.cz/pomoc_es_index.htm

Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník týkající se realizace projektů spolufinancovaných z Jednotného programového dokumentu pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město Praha (JPD 3) (text)

Příloha č. 2: Výsledky dotazníkového šetření (grafy)

**PŘÍLOHA č. 1: Dotazník týkající se realizace projektů spolufinancovaných z
Jednotného programového dokumentu pro cíl 3 regionu NUTS 2 hlavní město
Praha (JPD 3)**

URČENO PROJEKTOVÉMU MANAŽEROVI / VEDOUCÍMU PROJEKTU

Vaše odpovědi prosím označte tučně.

V případě, že není uvedeno jinak, označte pouze jednu variantu.

Pokud nebudete chtít na některou z otázek odpovídat, ponechte ji bez odpovědi.

1. Do jakého typu organizace patří vaše instituce, která realizuje projekt spolufinancovaný z JPD 3?

- Velké podniky (nad 250 zaměstnanců)
- Malé a střední podniky (do 250 zaměstnanců)
- Orgány veřejné správy
- Ostatní veřejné organizace
- Nestátní neziskové organizace
- Ostatní

2. Na kolika projektech spolufinancovaných z programu JPD 3 jste se již podílel/a ?

- Žádný, tento projekt je první
- Na 1 projektu
- Na 2 projektech
- Na 3 projektech
- Na 4 projektech a více

3. Kolik času Vám či Vašim spolupracovníkům celkově zabralo sepsání žádosti o podporu?

- 0 až 2 týdny
- 2 týdny až 4 týdny
- 4 týdny až 6 týdnů
- 6 týdnů až 8 týdnů
- 8 týdnů a více

4. Jakým způsobem jste zpracoval/a žádost o finanční podporu z programu JPD 3?

- Samostatně / ve spolupráci s kolegy
- Využil/a jsem odbornou pomoc z důvodu nedostatku času na sepsání žádosti.
- Využil/a jsem odbornou pomoc z důvodu obtížného/nesrozumitelného přístupu k informacím, které se týkají sestavení a podání žádosti o finanční pomoc.
- Jinak, prosím uveďte jak:

5. V případě, že jste využil/a pomoc odborníka, kolik jste za jeho služby zaplatil/a?

- 0,- až 5.000,- Kč
- 5.001,- až 10.000,- Kč
- 10.001,- až 20.000,- Kč
- 20.001,- až 30.000,- Kč
- 30.001,- Kč a více

6. Vynaložil/a jste (mimo výše uvedených poplatků spojených s využitím pomoci odborníka) nějaké další finanční prostředky spojené s přípravou žádosti o finanční podporu z programu JPD 3 (nákup odborných publikací, účast na odborných seminářích apod.)?

- Ne
- Ano, ve výši:
  - 0,- až 5.000,- Kč
  - 5.001,- až 10.000,- Kč
  - 10.001,- až 20.000,- Kč
  - 20.001,- až 30.000,- Kč
  - 30.001,- Kč a více

Prosím uveďte, na co jste uvedené finanční prostředky použil/a:

7. Spolupracoval/a jste při přípravě projektu s Národním vzdělávacím fondem?

- ne
- ano

8. V případě, že jste při přípravě projektu spolupracoval/a s Národním vzdělávacím fondem, jak byste tuto spolupráci ohodnotil/a?

- Velmi dobrá
- Spíše dobrá
- Spíše špatná
- Špatná

Prosím, Vaši odpověď bližší specifikujte:

9. Kolik zaměstnanců se celkově podílí (podílelo) na realizaci projektu?

- 1 až 5 zaměstnanců
- 5 až 10 zaměstnanců
- 10 až 15 zaměstnanců
- 15 až 20 zaměstnanců
- 20 zaměstnanců a více

10. Kolik zaměstnanců v rámci projektu vykonává (vykonávalo) administrativní úkony, které musí (musely) být vykonány vzhledem ke skutečnosti, že projekt je spolufinancován z programu JPD 3?

- 1 zaměstnanec
- 2 zaměstnanci
- 3 zaměstnanci
- 4 zaměstnanci
- 4 a více zaměstnanců

11. Kolik času týdně (počítáno celkově za všechny zaměstnance) je věnováno (či bylo věnováno) administrativním úkonům, které musí (musely) být vykonány vzhledem ke skutečnosti, že projekt je spolufinancován z programu JPD 3?

- Do 2 hodin / 1 týden
- 2 až 5 hodin / 1 týden
- 5 až 10 hodin / 1 týden
- 10 až 15 hodin / 1 týden
- 15 hodin a více / 1 týden

12. Kolik činí průměrná měsíční hrubá mzda / plat zaměstnanců projektu, kteří vykonávají administrativní úkony, jenž musí (musely) být vykonány vzhledem ke skutečnosti, že projekt je spolufinancován z programu JPD 3? (při pracovní době 40 pracovních hodin týdně, respektive cca 170 hodin měsíčně)

- do 15.000,- Kč (odpovídá cca 88,- Kč/hodinu)
- 15.001,- až 18.000,- Kč (odpovídá cca 88,- Kč/hodinu až 106,- Kč/hodinu)
- 18.001,- až 21.000,- Kč (odpovídá cca 106,- Kč/hodinu až 124,- Kč/hodinu)
- 21.001,- až 24.000,- Kč (odpovídá cca 124,- Kč/hodinu až 141,- Kč/hodinu)
- 24.001,- Kč a více (odpovídá cca 141,- Kč/hodinu a více)

13. Odpovídá (odpovídal) počet hodin, které byly týdně věnovány administrativním úkonům, jenž musí (musely) být vykonány vzhledem ke skutečnosti, že projekt je (byl) spolufinancován z programu JPD 3, Vaším předchozím očekáváním?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne, z důvodu (prosím uveďte):

14. Musel/a jste přijmout dalšího zaměstnance, který by vykonával administrativní úkony projektu z důvodu nedostatečné personální kapacity vaší organizace před začátkem realizace projektu?

- Ne
- Ano

15. V případě, že jste na předešlou otázku odpověděl/a ano, plánoval/a jste přijetí tohoto zaměstnance již při přípravě projektu, nebo bylo rozhodnutí o jeho přijetí učiněno až poté, co byl projekt zahájen?

- Přijetí nového zaměstnance bylo rozhodnuto již při přípravě projektu
- Přijetí nového zaměstnance bylo rozhodnuto až během realizace projektu

16. Investoval/a jste nějak do vzdělání zaměstnanců, kteří jsou zodpovědní za vykonávání administrativních úkonů (např. formou školení, nákupu odborných publikací apod.)

- Ne
- Ano, ve výši:
  - 0,- až 5.000,- Kč
  - 5.001,- až 10.000,- Kč
  - 10.001,- až 20.000,- Kč
  - 20.001,- až 30.000,- Kč
  - 30.001,- Kč a více

Prosím uveďte, na co jste uvedené finanční prostředky použil/a:

--

17. Do jakého intervalu patří celkové náklady Vašeho projektu podpořeného z JPD3?

- do 2.000.000,- Kč
- 2.000.001,- až 4.000.000,- Kč
- 4.000.001,- až 6.000.000,- Kč
- 6.000.001,- až 8.000.000,- Kč
- 8.000.001,- Kč a více

18. Jaká je celková doba realizace Vašeho projektu?

- do 6 měsíců
- 6 měsíců až 12 měsíců
- 12 měsíců až 18 měsíců
- 18 měsíců až 24 měsíců
- 24 měsíců a více

19. Jakým způsobem je (byla) pro váš projekt vedena informační a propagační kampaň? (prosím označte všechny vhodné možnosti)

- Vytvoření internetových stránek speciálně pro tento projekt
- Umístění loga EU a ESF na internetových stránkách
- Informační letáky a publikace
- Inzerce a publikace informací v regionálním tisku
- Propagační předměty (např. bloky, desky, pera, tašky, samolepky apod.)
- Propagace projektů na různých konferencích, informačních setkáních
- Komunikace s médii
  - Tisk
  - Televize
  - Rozhlas
- Jinak, prosím uveďte jak:

20. Domníváte se, že by pro váš projekt byla vedena stejná informační a propagační kampaň i v případě, že by nebyl spolufinancován z JPD 3?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Prosím, Vaši odpověď blíže specifikujte:

21. Jak často musíte (jste musel/a) poskytovat odpovědným orgánům (Ministerstvu práce a sociálních věcí, Magistrátu hl. m. Prahy, Úřadu práce hl. m. Prahy apod.) průběžné finanční a statistické údaje a informace o provádění pomoci z JPD 3 týkající se realizace vašeho projektu (ve formě pravidelných zpráv předem definovaných ve smlouvě o realizaci projektu)? (Vyplňte prosím pouze v případě, že je váš projekt v současné době realizován minimálně po dobu 1 roku.)

- Minimálně jednou za měsíc
- Minimálně jednou za čtvrt roku
- Minimálně jednou za půl roku
- Minimálně jednou za rok
- Zatím nikdy

22. Jak často musíte (jste musel/a) poskytovat odpovědným orgánům (Ministerstvu práce a sociálních věcí, Ministerstvu pro místní rozvoj, nezávislým externím hodnotitelům apod.) na vyžádání (tedy mimo pravidelný rámec stanovený ve smlouvě o realizaci projektu) finanční a statistické údaje a informace o provádění pomoci z JPD 3 týkající se realizace vašeho projektu? (Vyplňte prosím pouze v případě, že je váš projekt v současné době realizován minimálně po dobu 1 roku.)

- Minimálně jednou za měsíc
- Minimálně jednou za čtvrt roku
- Minimálně jednou za půl roku
- Minimálně jednou za rok
- Zatím nikdy

23. Byla u vás provedena za dobu trvání projektu tzv. Inspekční návštěva? (Vyplňte prosím pouze v případě, že je váš projekt v současné době realizován minimálně po dobu 1 roku.)

- Ne
- Ano:
  - jednou
  - více než jednou

24. Dostali jste někdy v průběhu realizace projektu jako manažer projektu/navrhovatel projektu od Řídícího orgánu programu JPD 3 (Ministerstvo práce a sociálních věcí) dotazník rozesílaný poštou nebo elektronicky týkající se realizace Vašeho projektu? (Vyplňte prosím pouze v případě, že je váš projekt v současné době realizován minimálně po dobu 1 roku.)

- Ne
- Ano:
  - jednou
  - více než jednou

25. Domníváte se, že administrativní požadavky spojené s realizací projektu váš projekt nadměrně zatěžují, a proto negativně ovlivňují (ovlivňovaly) kvalitu jeho realizace?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Vaši odpověď prosím blíže specifikujte:

26. Přemýšlíte do budoucna o podání další žádosti o finanční podporu pro jiný projekt, který by byl spolufinancován z Evropského sociálního fondu?

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Vaši odpověď prosím blíže specifikujte:

Máte ještě nějaké další komentáře, které byste chtěl/a zmínit k realizaci projektů v rámci programu JPD 3, nebo záležitosti, které byste rád/a změnil/a?

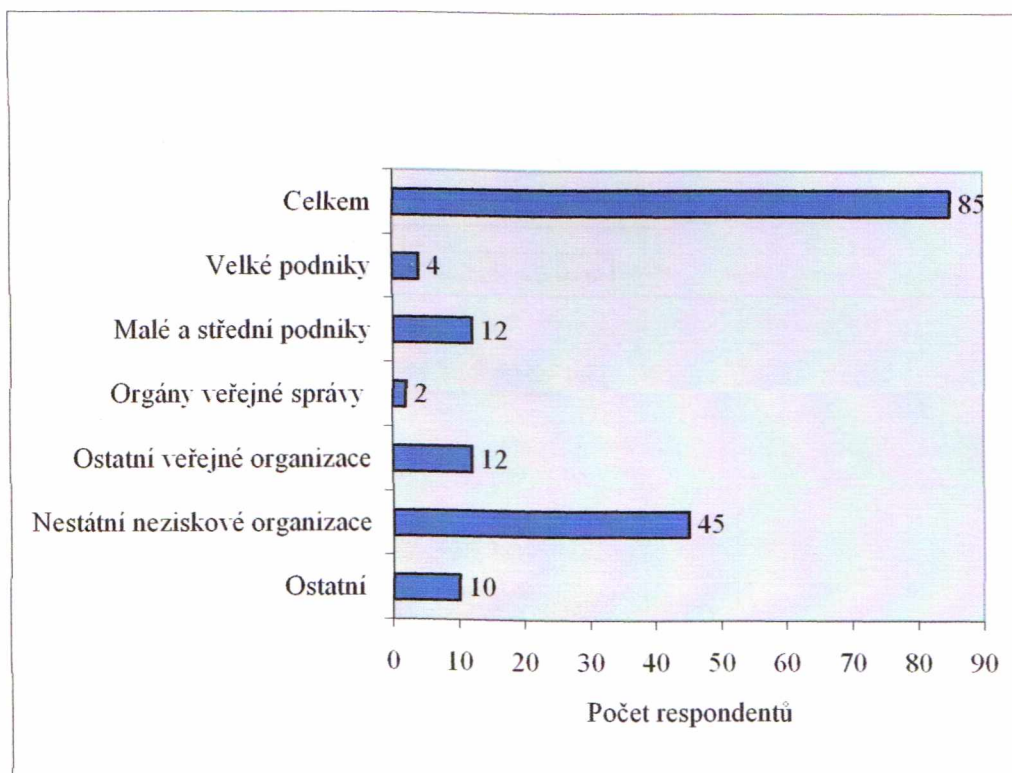
DĚKUJI VÁM ZA VÁŠ ČAS A OCHOTU VĚNOVANOU VYPLNĚNÍ DOTAZNÍKU.

V PŘÍPADĚ VAŠEHO ZÁJMU O VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ MĚ PROSÍM KONTAKTUJTE PROSTŘEDNICTVÍM EMAILU: kristynahercegova@seznam.cz

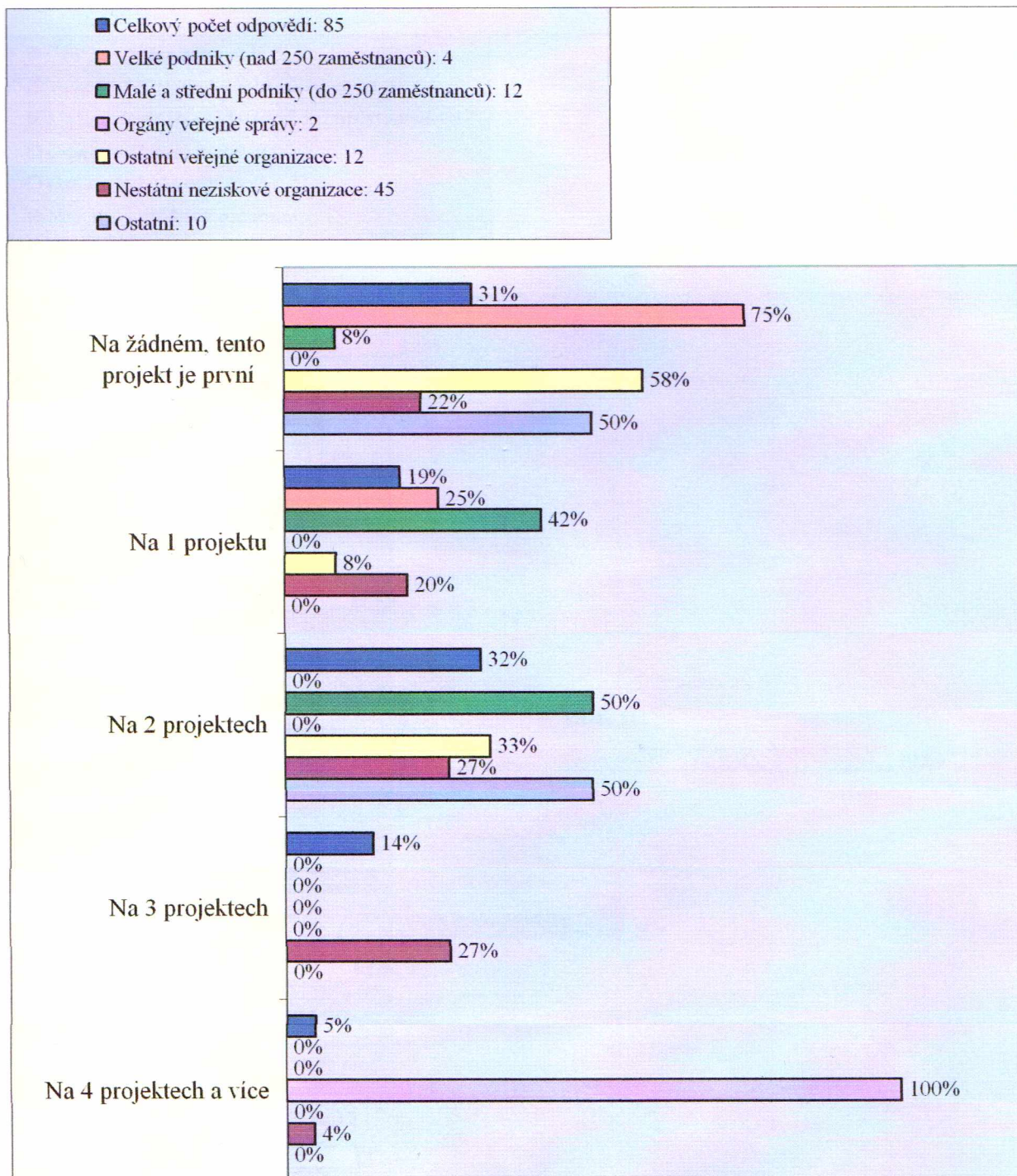

PŘÍLOHA č. 2: VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

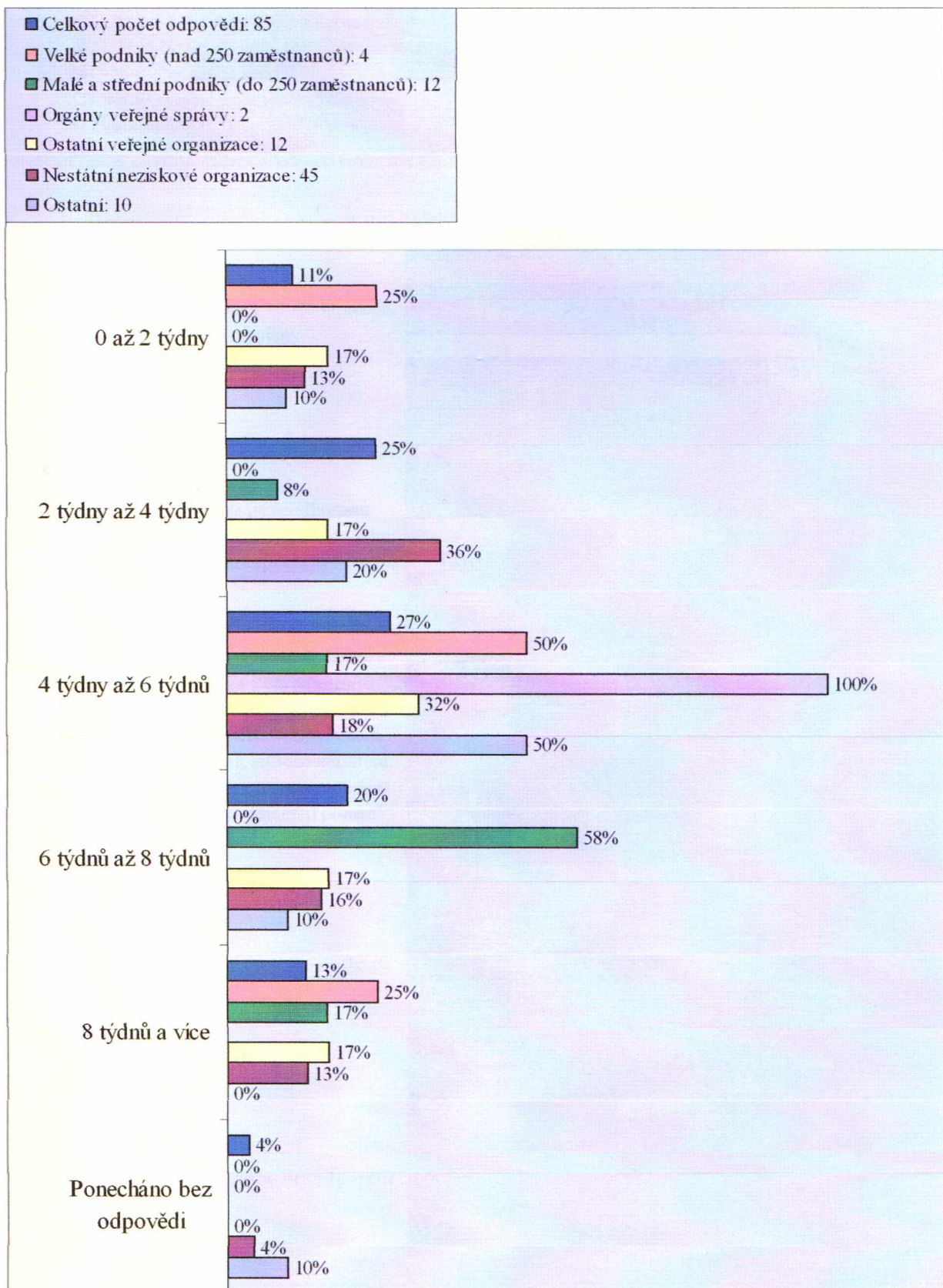
1. Do jakého typu organizace patří vaše instituce, která realizuje projekt spolufinancovaný z JPD 3?

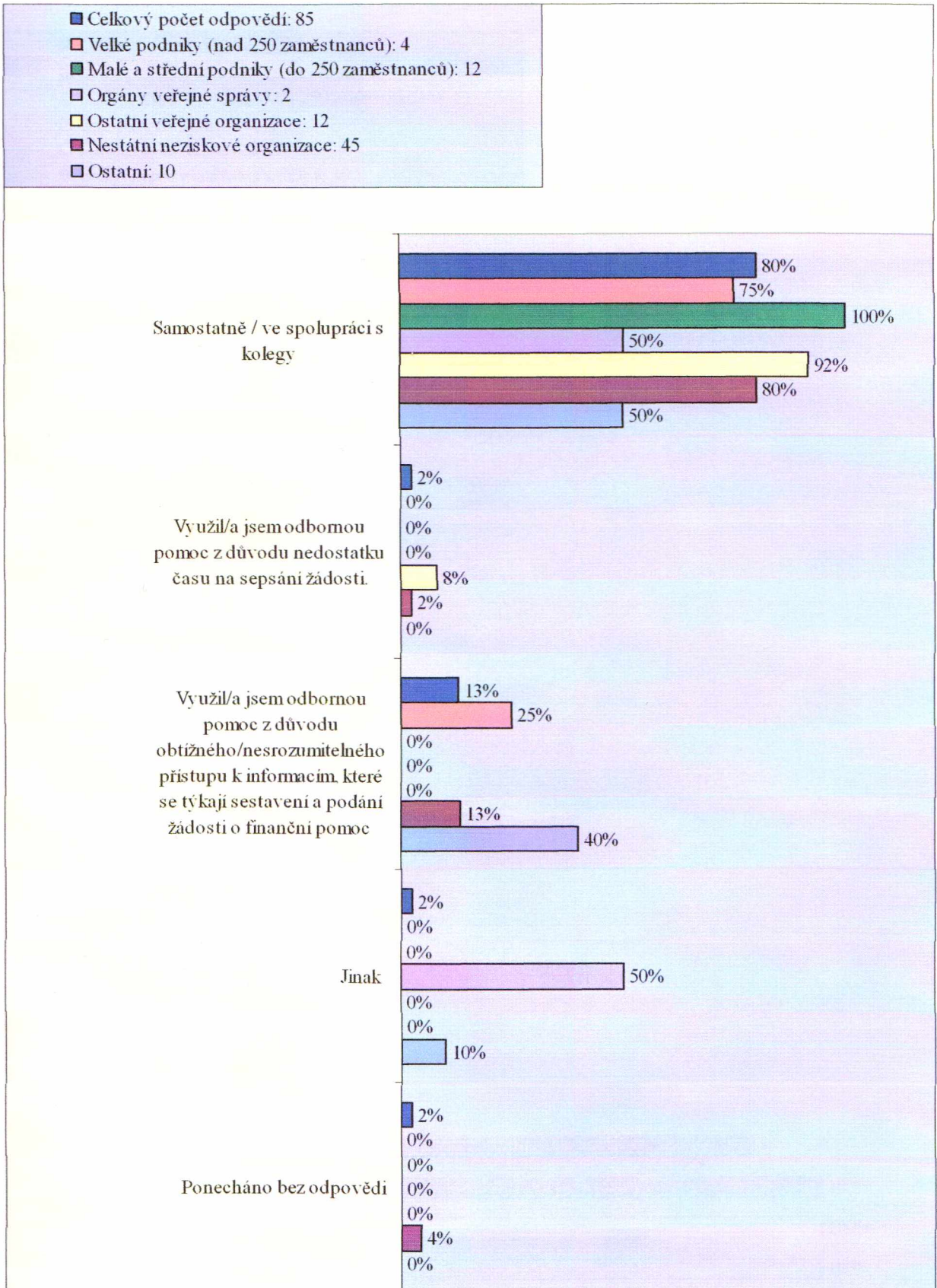
2. Na kolika projektech spolufinancovaných z programu JPD 3 jste se již podílel/a ?

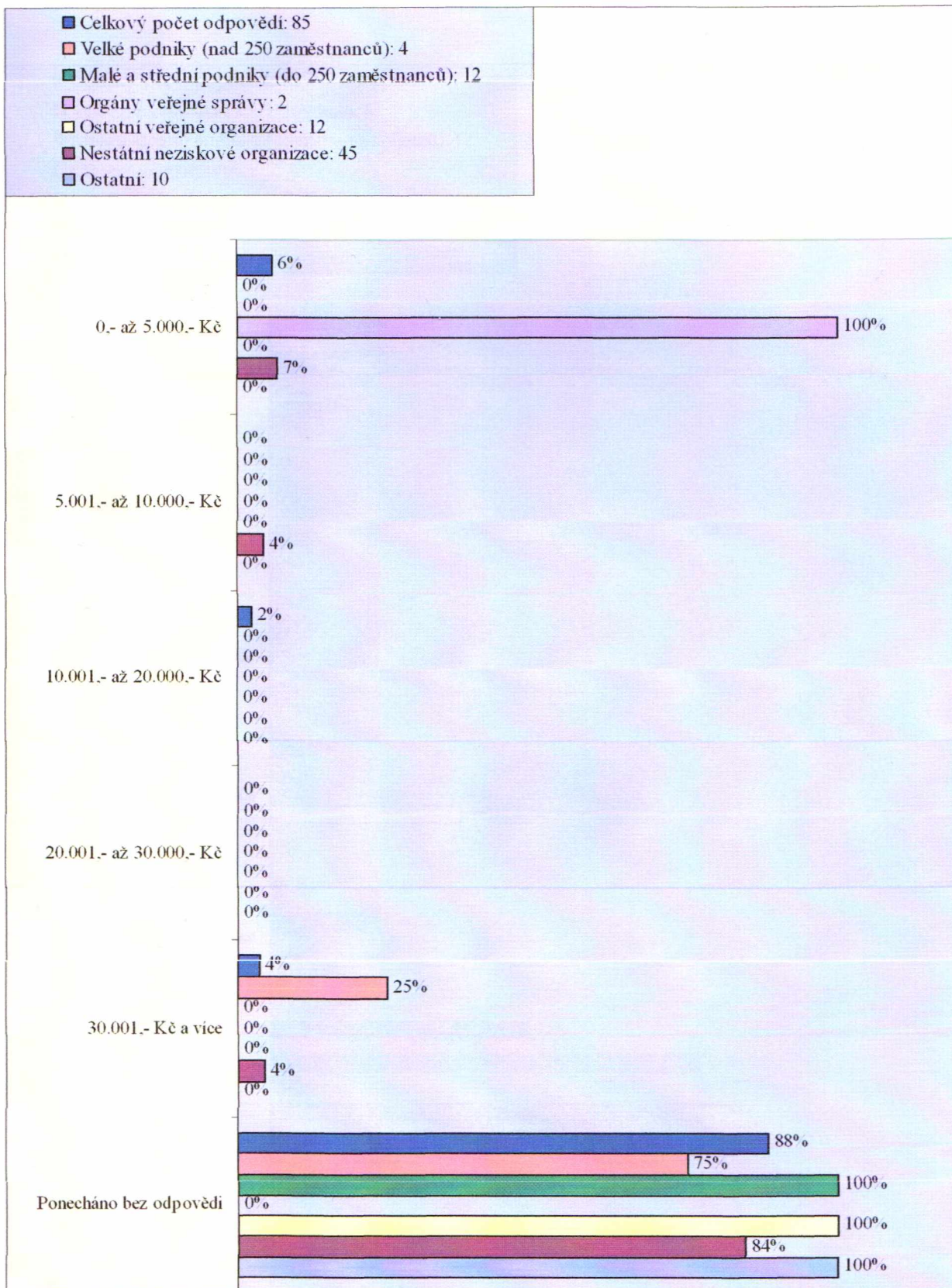
3. Kolik času Vám či Vašim spolupracovníkům celkově zabralo sepsání žádosti o podporu?

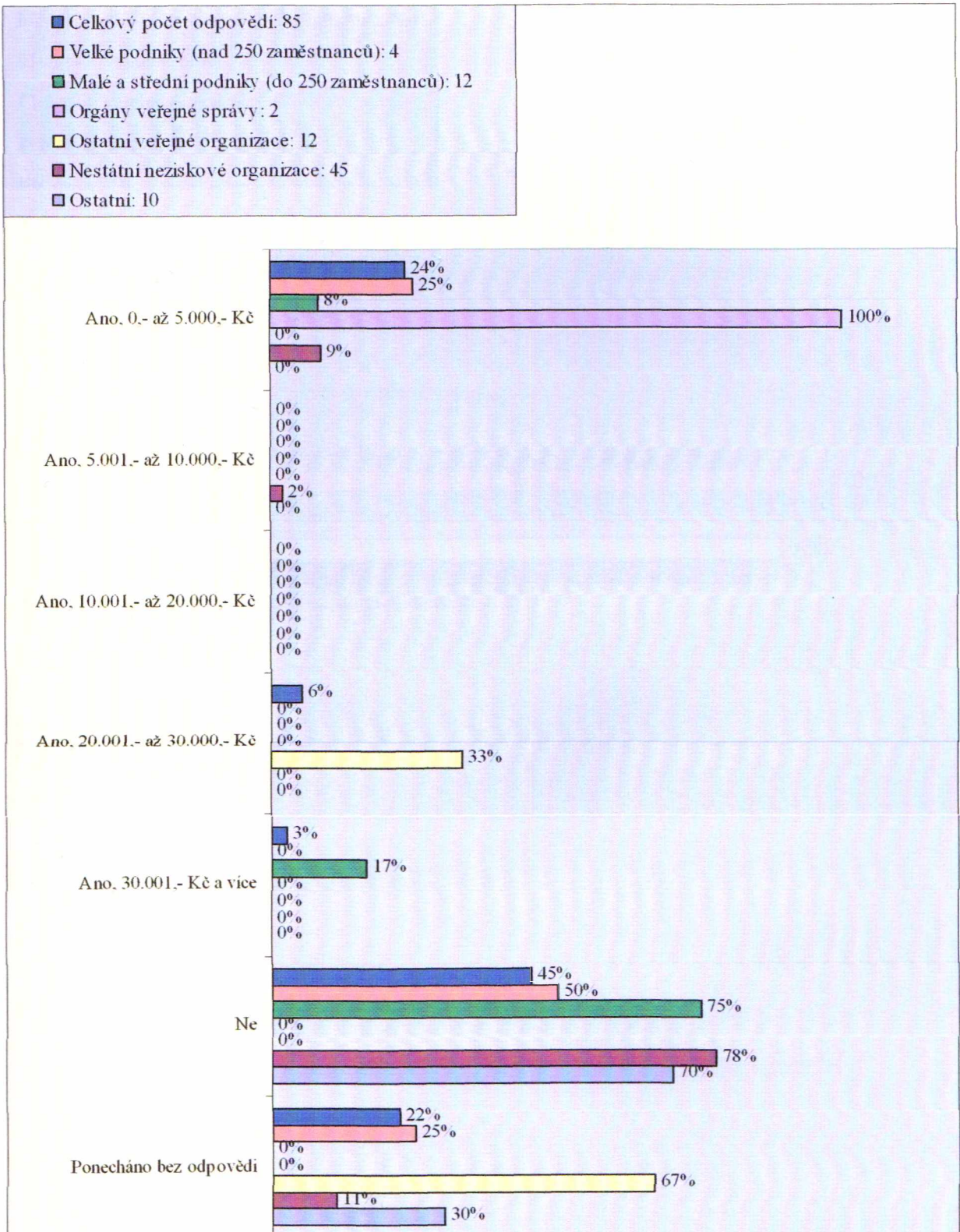
4. Jakým způsobem jste zpracoval/a žádost o finanční podporu z programu JPD 3?

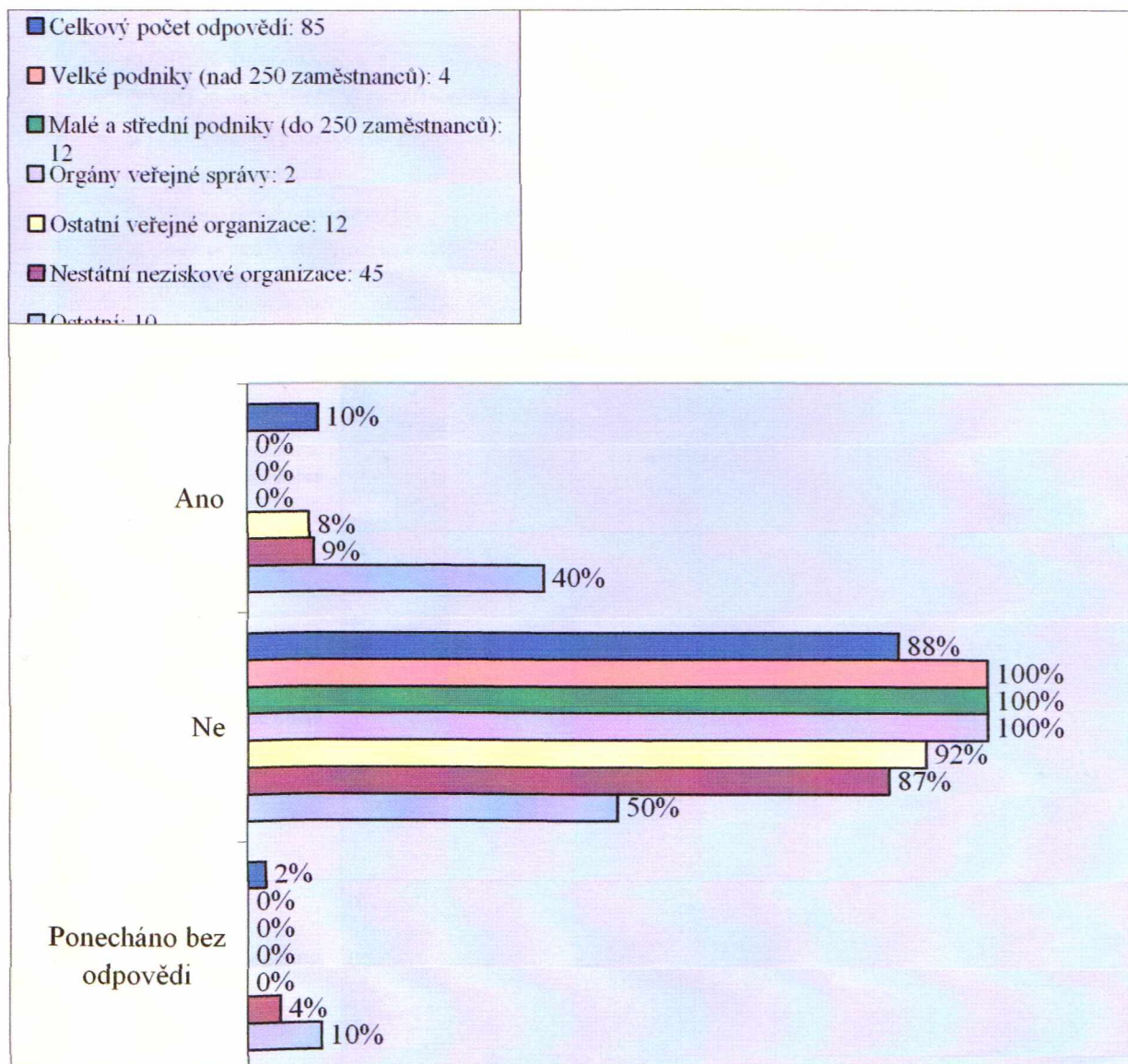
5. V případě, že jste využil/a pomoc odborníka, kolik jste za jeho služby zaplatil/a?

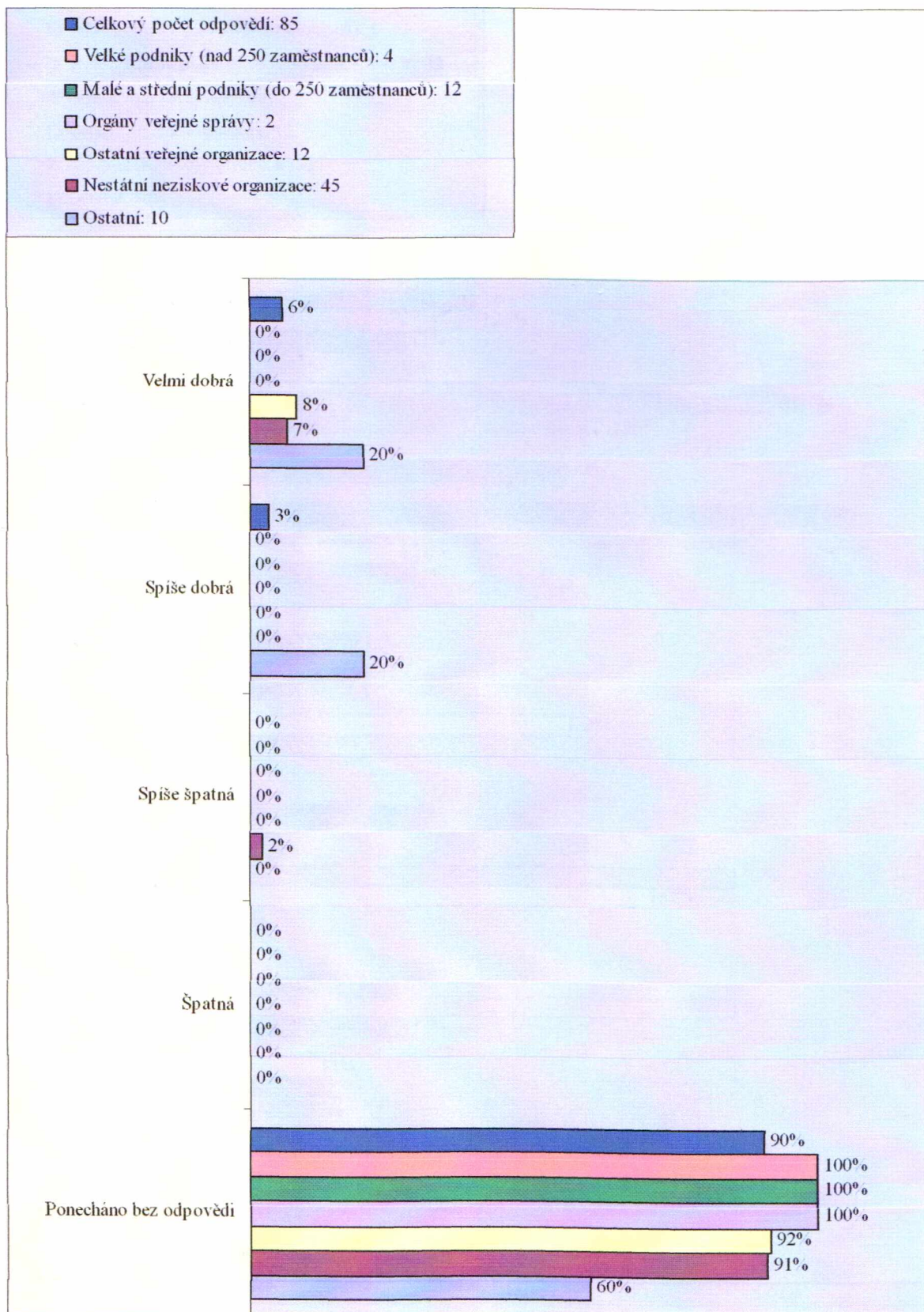
6. Vynaložil/a jste (mimo výše uvedených poplatků spojených s využitím pomoci odborníka) nějaké další finanční prostředky spojené s přípravou žádosti o finanční podporu z programu JPD 3 (nákup odborných publikací, účast na odborných seminářích apod.)?

7. Spolupracoval/a jste při přípravě projektu s Národním vzdělávacím fondem?

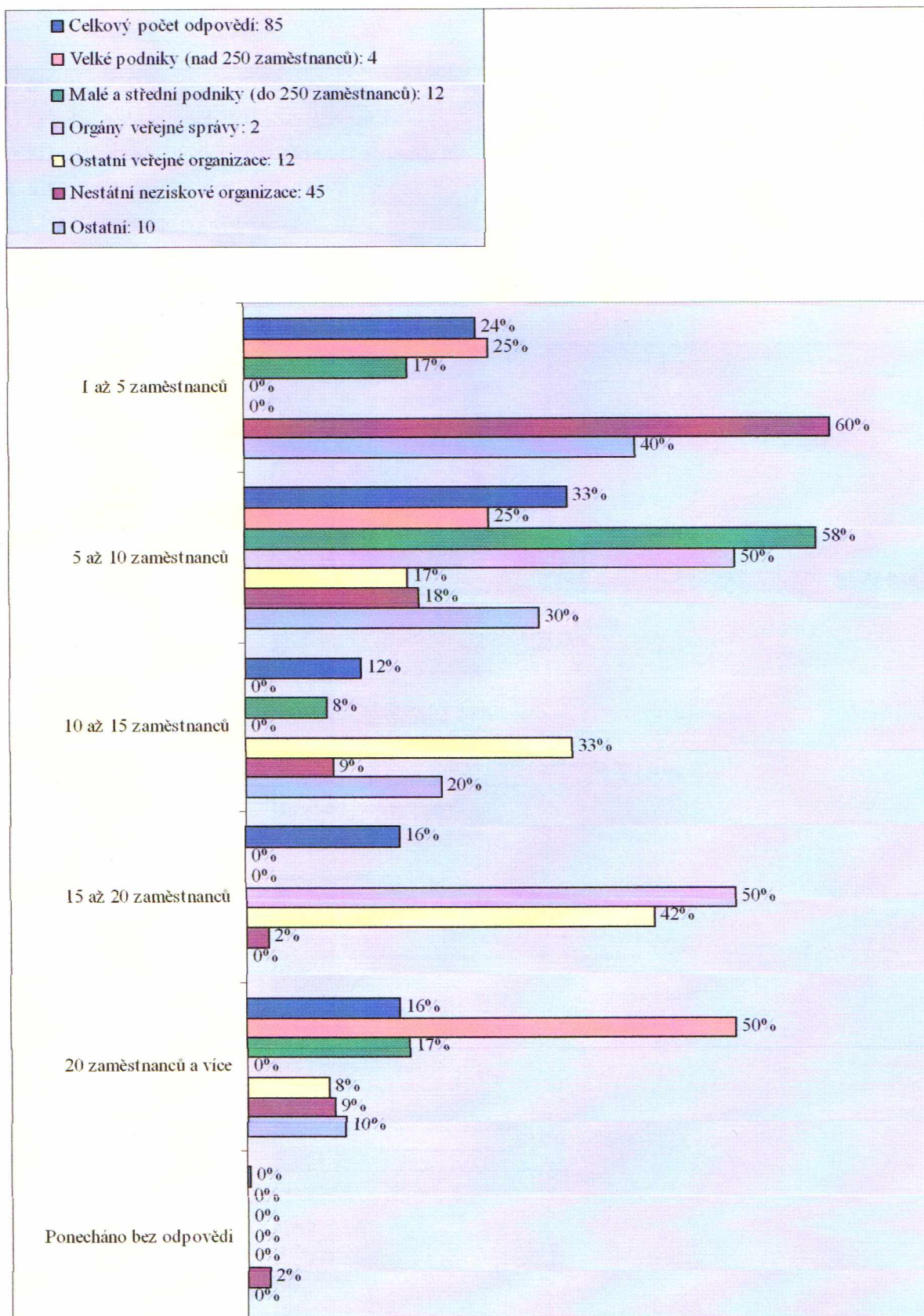

8. V případě, že jste při přípravě projektu spolupracoval/a s Národním vzdělávacím fondem, jak byste tuto spolupráci ohodnotil/a?

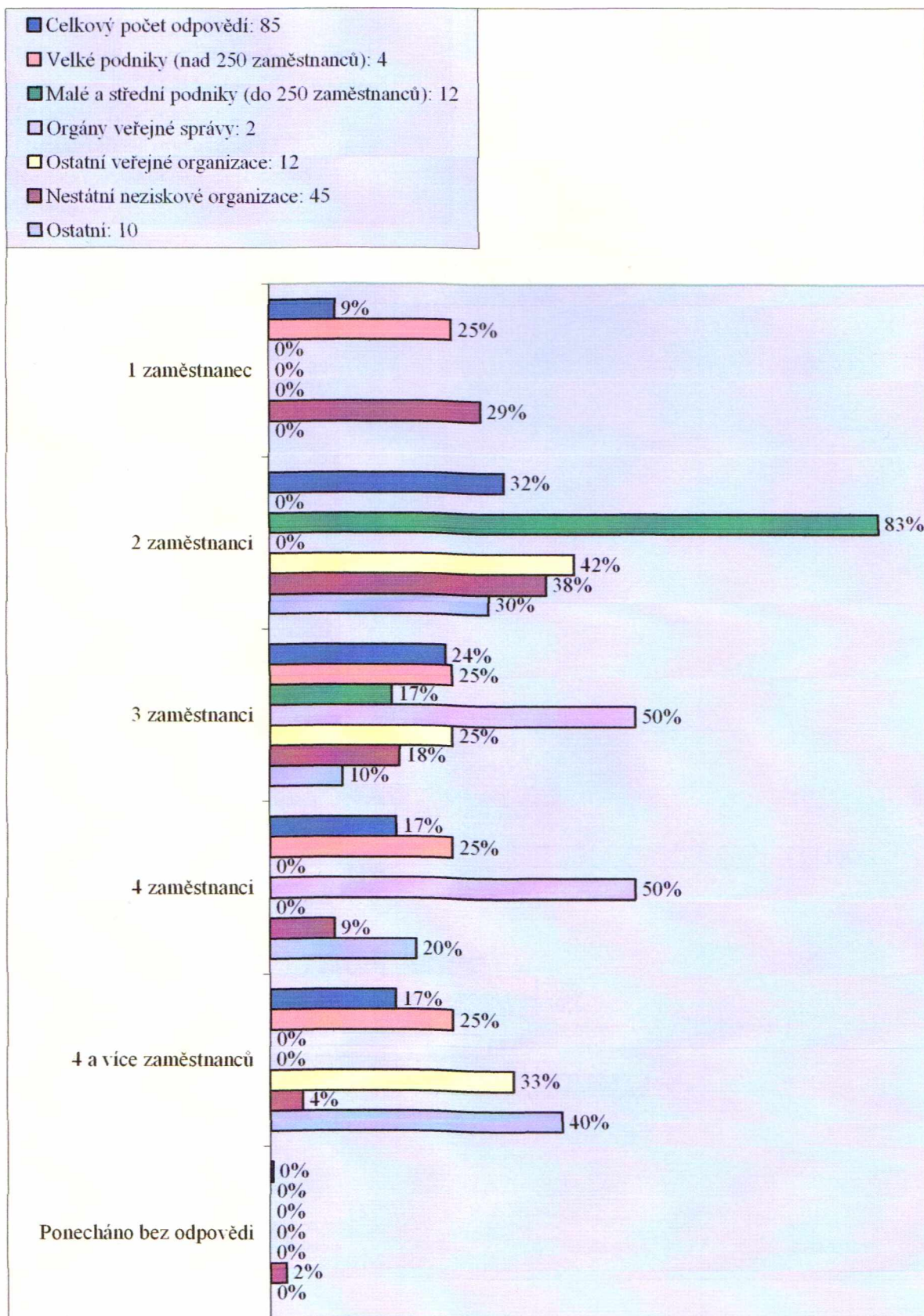

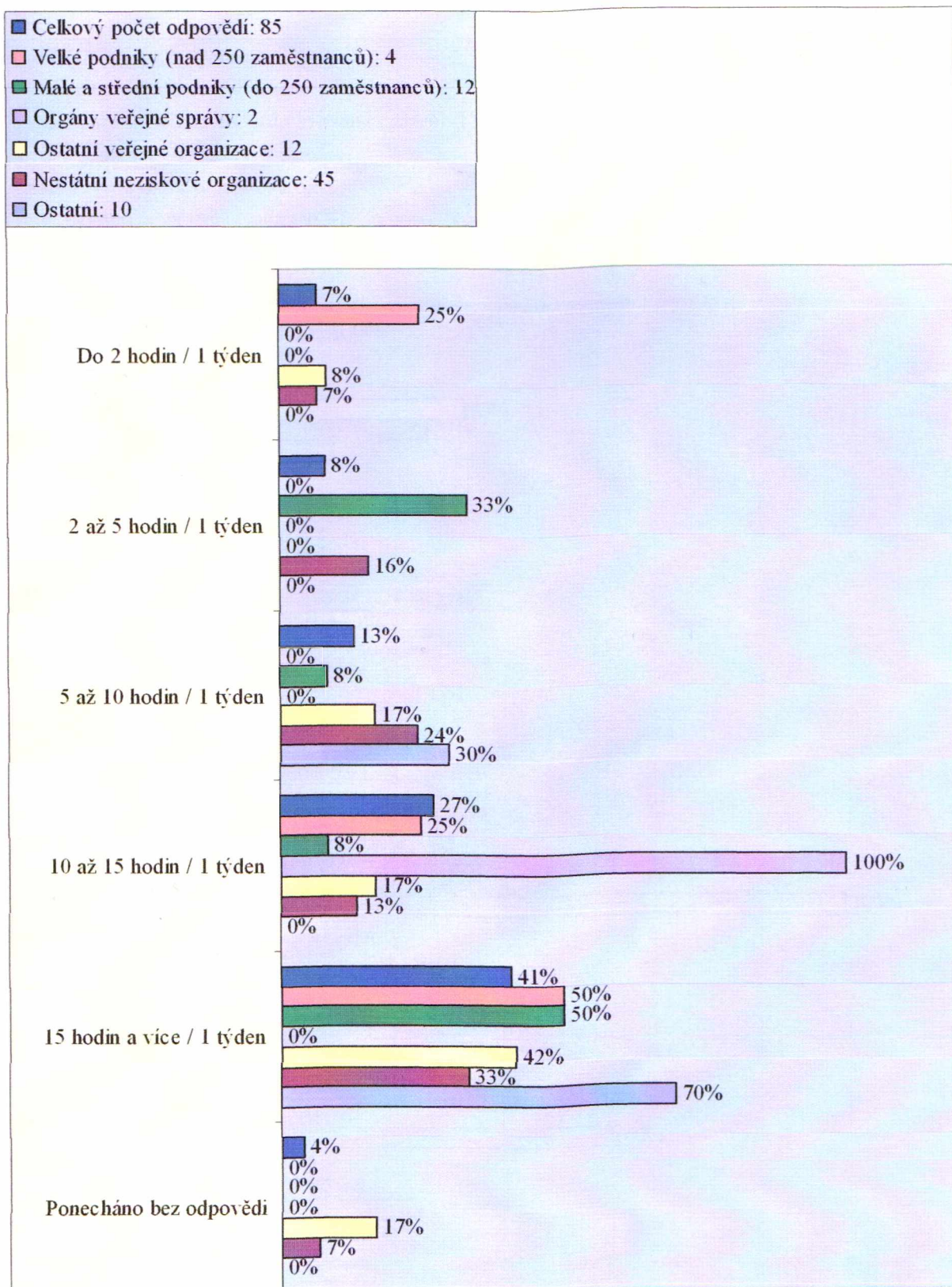
9. Kolik zaměstnanců se celkově podílí (podílelo) na realizaci projektu?

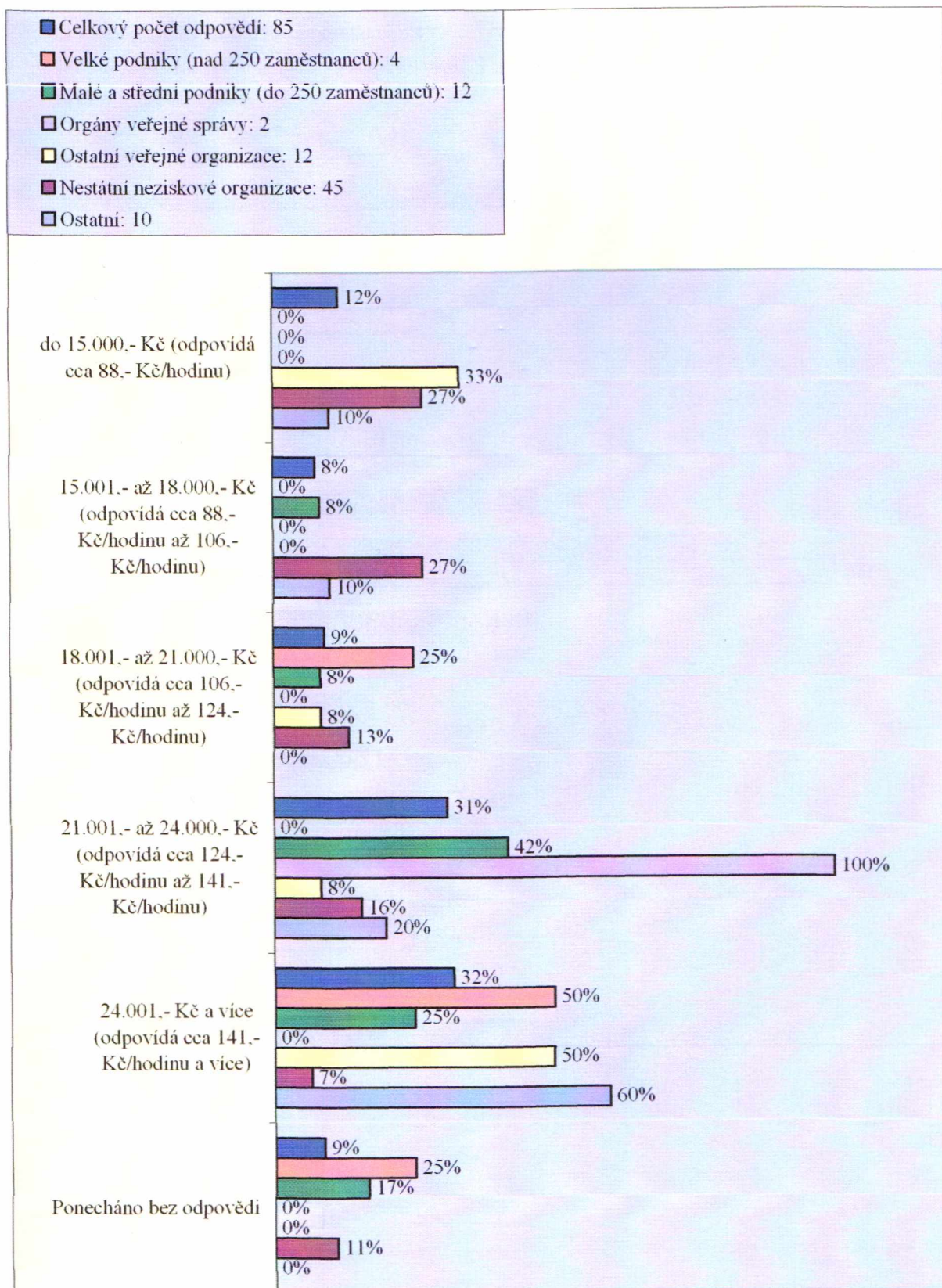
10. Kolik zaměstnanců v rámci projektu vykonává (vykonávalo) administrativní úkony, které musí (musely) být vykonány vzhledem ke skutečnosti, že projekt je spolufinancován z programu JPD 3?

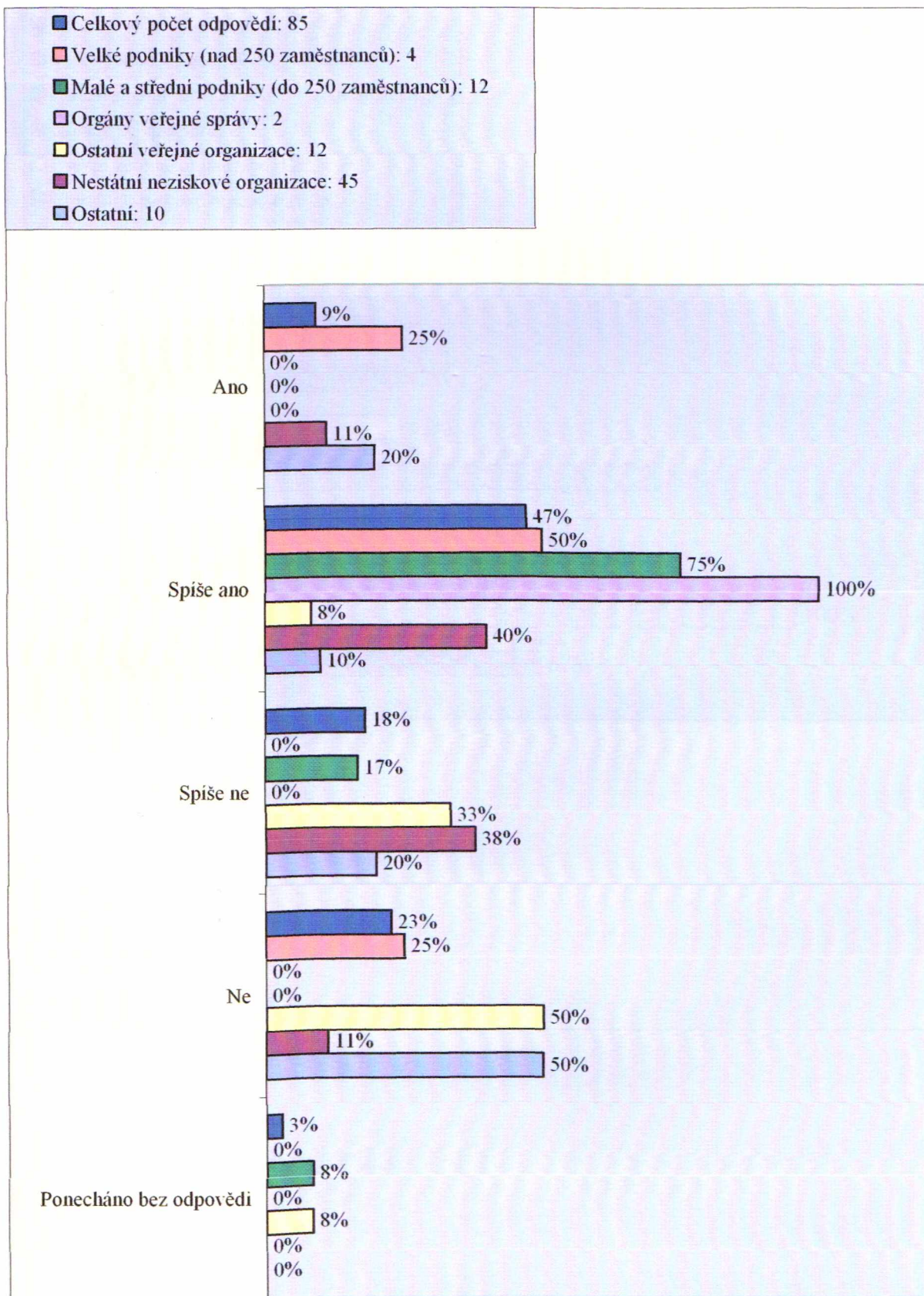
11. Kolik času týdně (počítáno celkově za všechny zaměstnance) je věnováno (či bylo věnováno) administrativním úkonům, které musí (musely) být vykonány vzhledem ke skutečnosti, že projekt je spolufinancován z programu JPD 3?

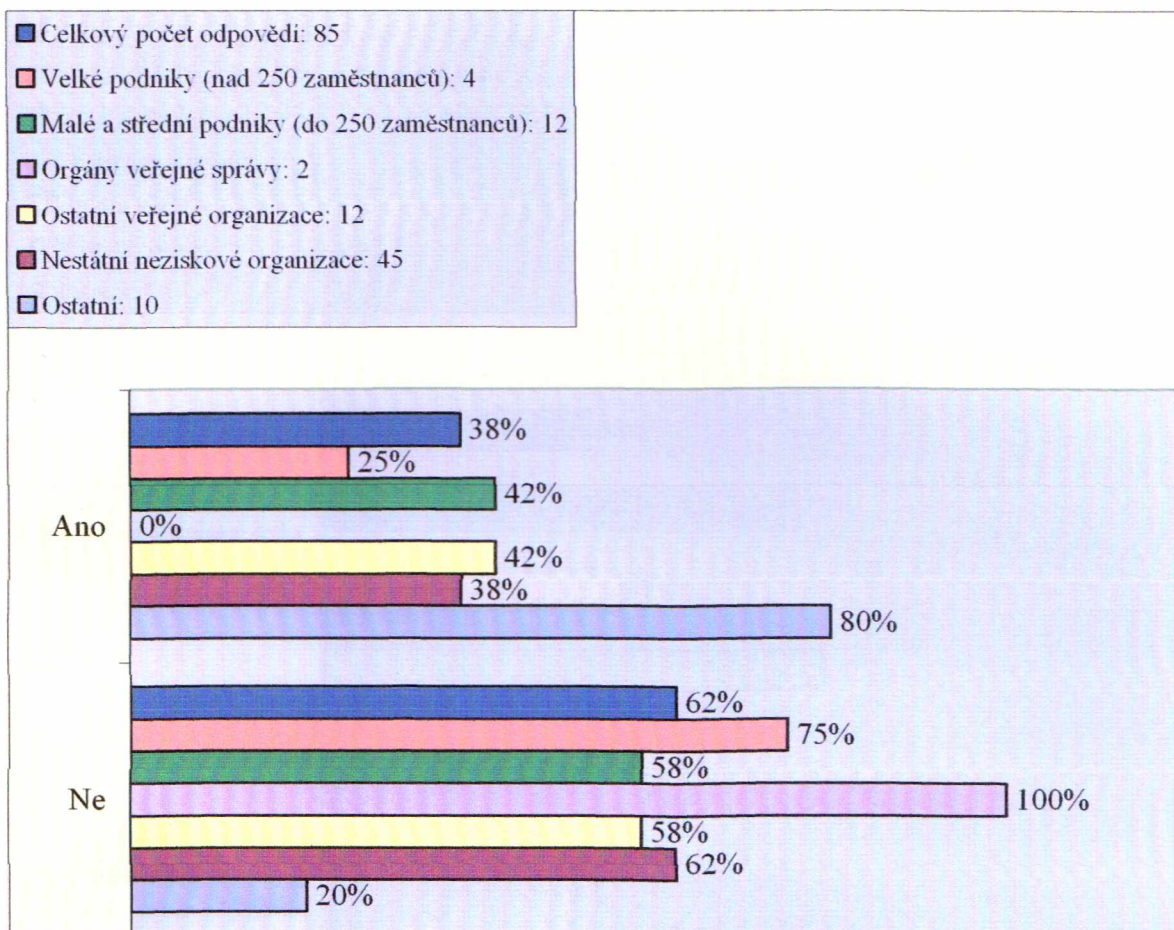
12. Kolik činí průměrná měsíční hrubá mzda / plat zaměstnanců projektu, kteří vykonávají administrativní úkony, jež musí (musely) být vykonány vzhledem ke skutečnosti, že projekt je spolufinancován z programu JPD 3? (při pracovní době 40 pracovních hodin týdně, respektive cca 170 hodin měsíčně)

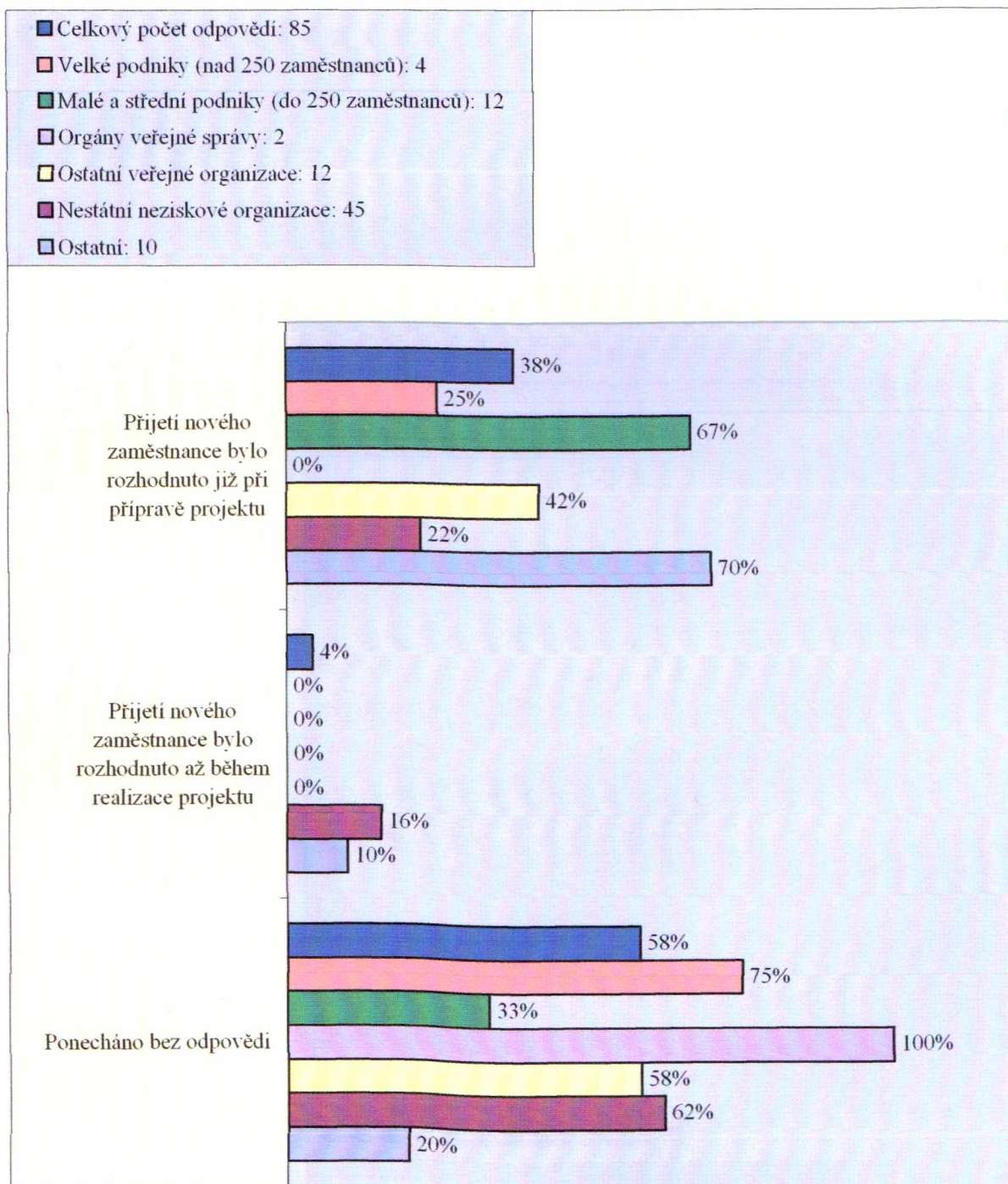
13. Odpovídá (odpovídá) počet hodin, které byly týdně věnovány administrativním úkonům, jenž musí (musely) být vykonány vzhledem ke skutečnosti, že projekt je (byl) spolufinancován z programu JPD 3, Vaším předchozím očekáváním?

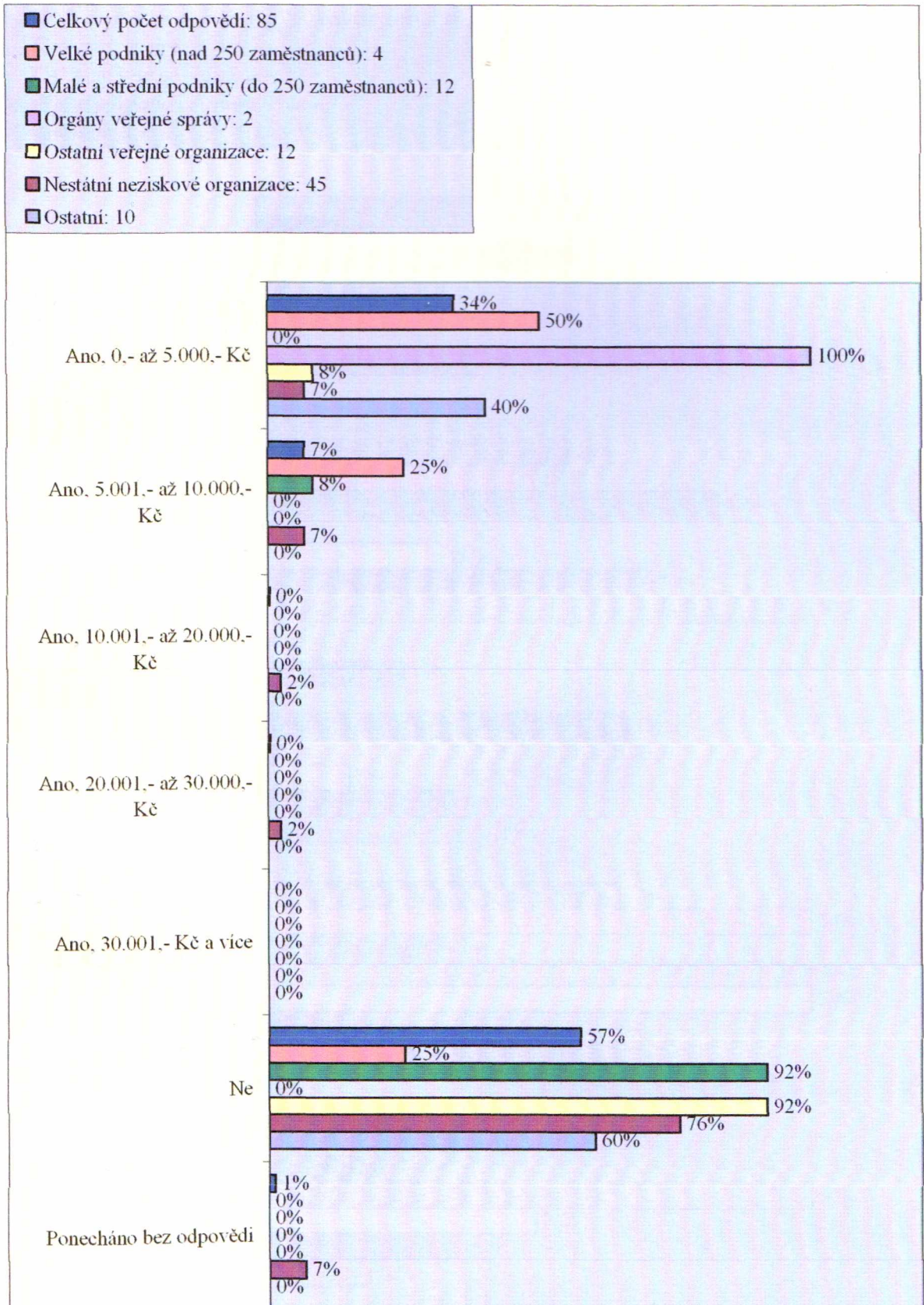
14. Musel/a jste přijmout dalšího zaměstnance, který by vykonával administrativní úkony projektu z důvodu nedostatečné personální kapacity vaší organizace před začátkem realizace projektu?

15. V případě, že jste na předešlou otázku odpověděl/a ano, plánoval/a jste přijetí tohoto zaměstnance již při přípravě projektu, nebo bylo rozhodnutí o jeho přijetí učiněno až poté, co byl projekt zahájen?

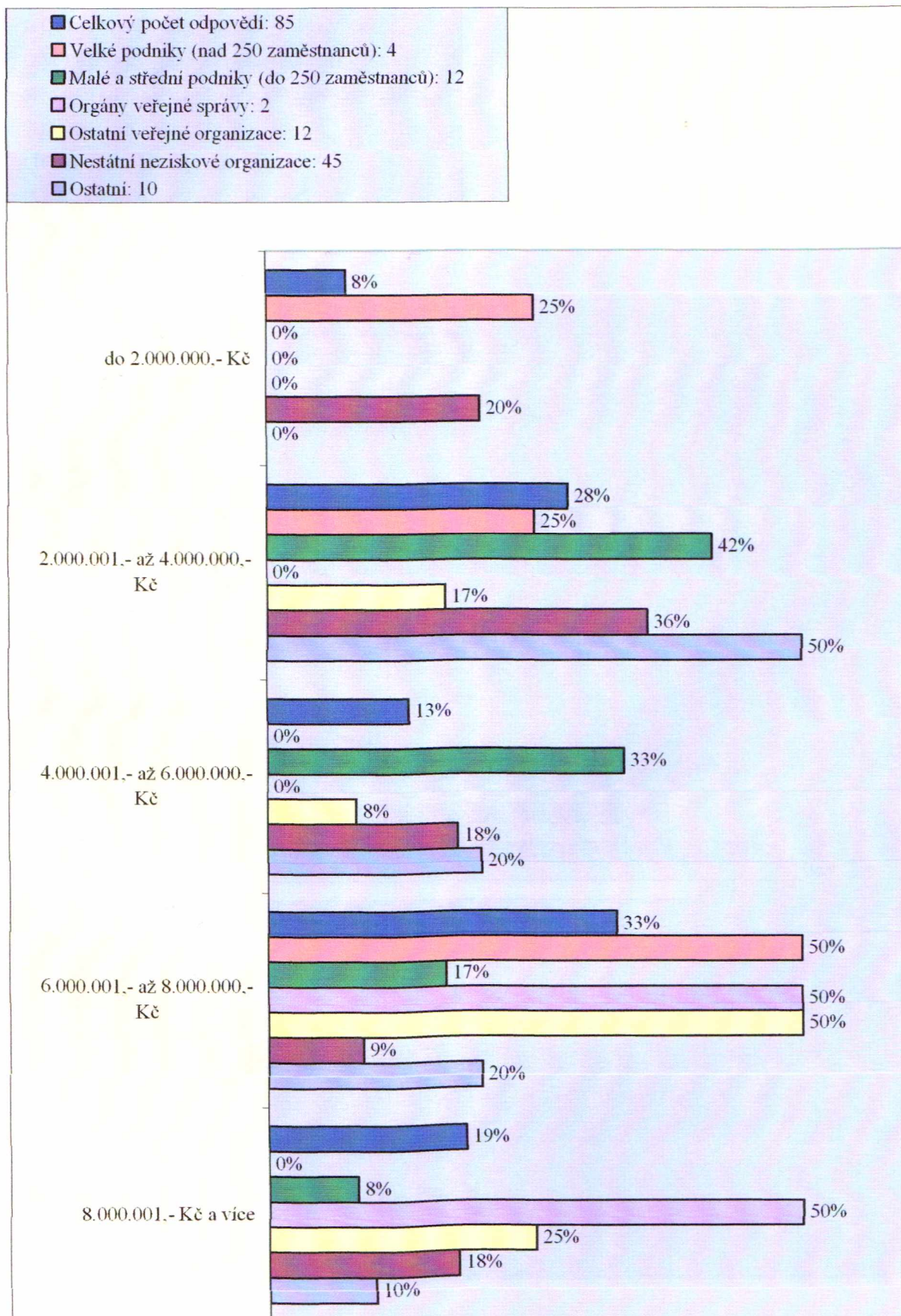

16. Investoval/a jste nějak do vzdělání zaměstnanců, kteří jsou zodpovědní za vykonávání administrativních úkonů (např. formou školení, nákupu odborných publikací apod.)

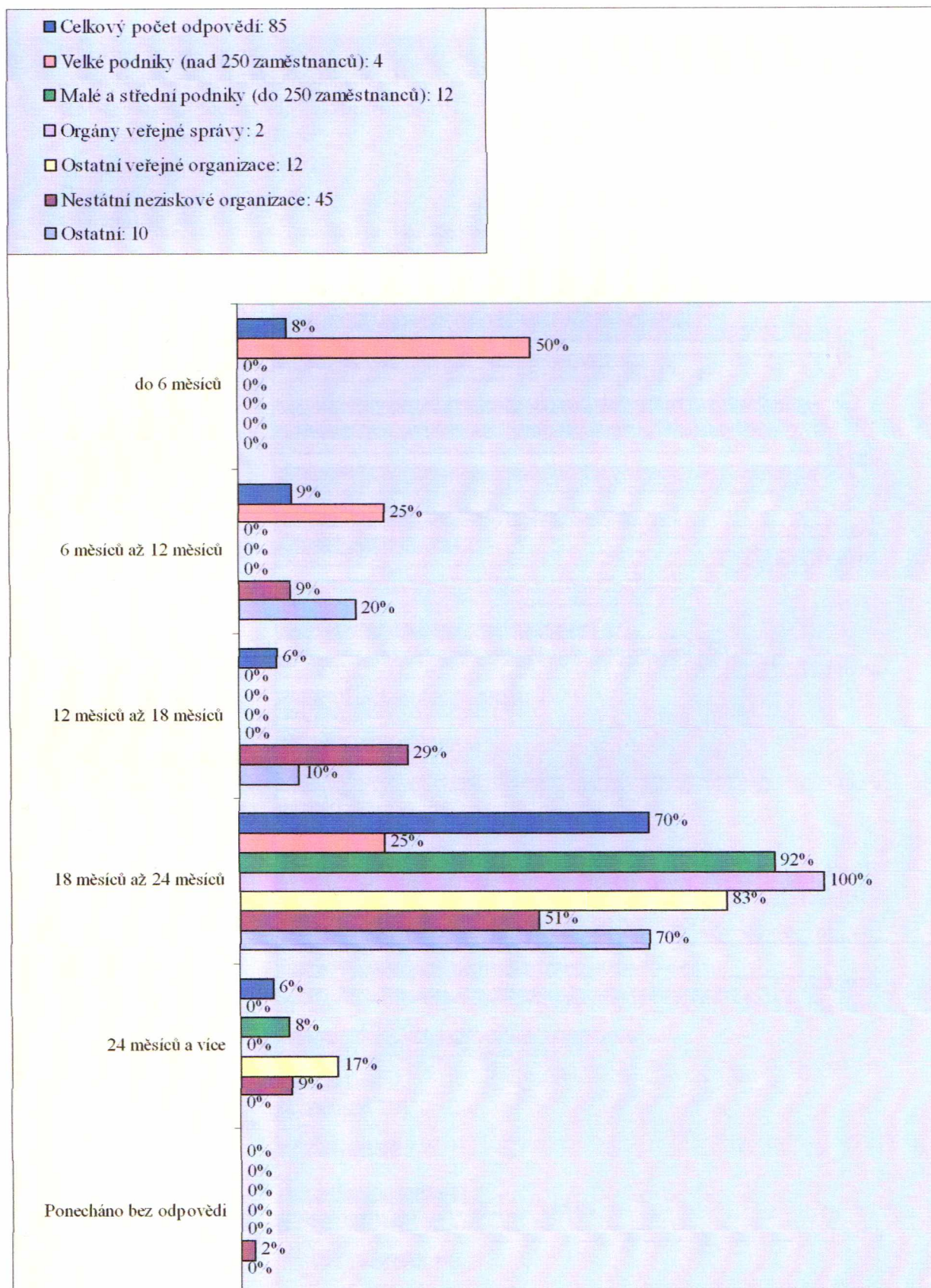

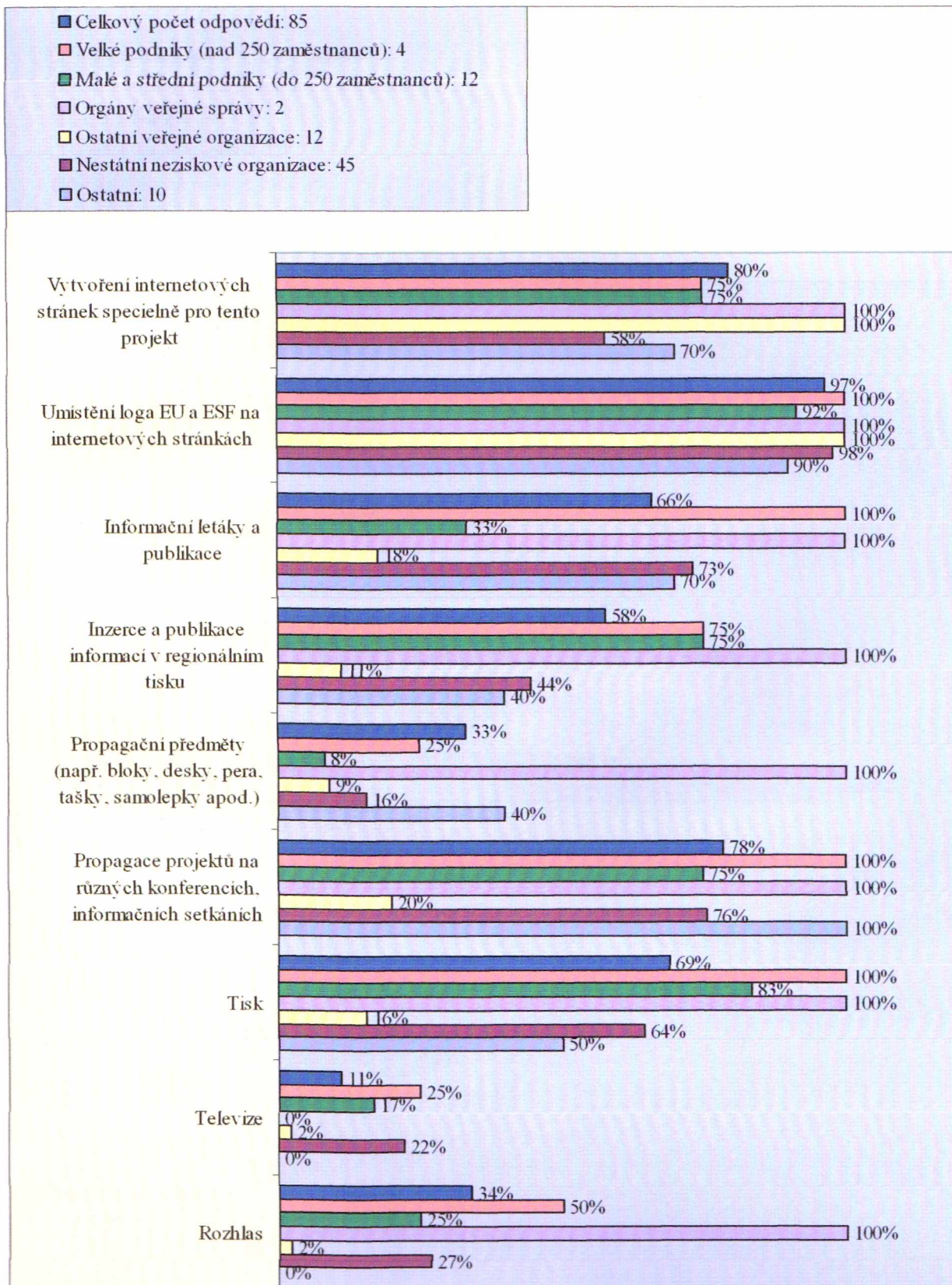
17. Do jakého intervalu patří celkové náklady vašeho projektu podpořeného z JPD3?

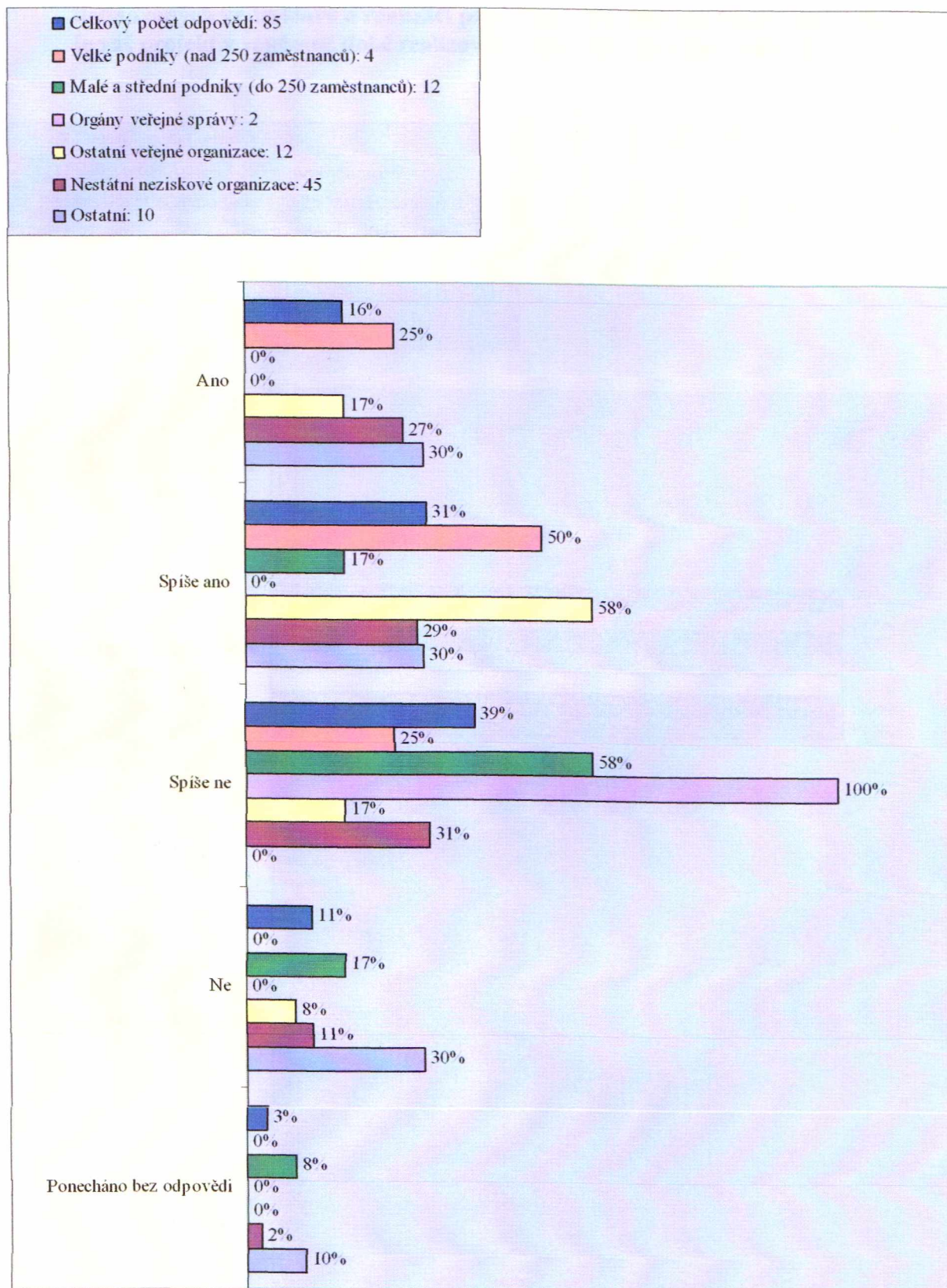
18. Jaká je celková doba realizace vašeho projektu?

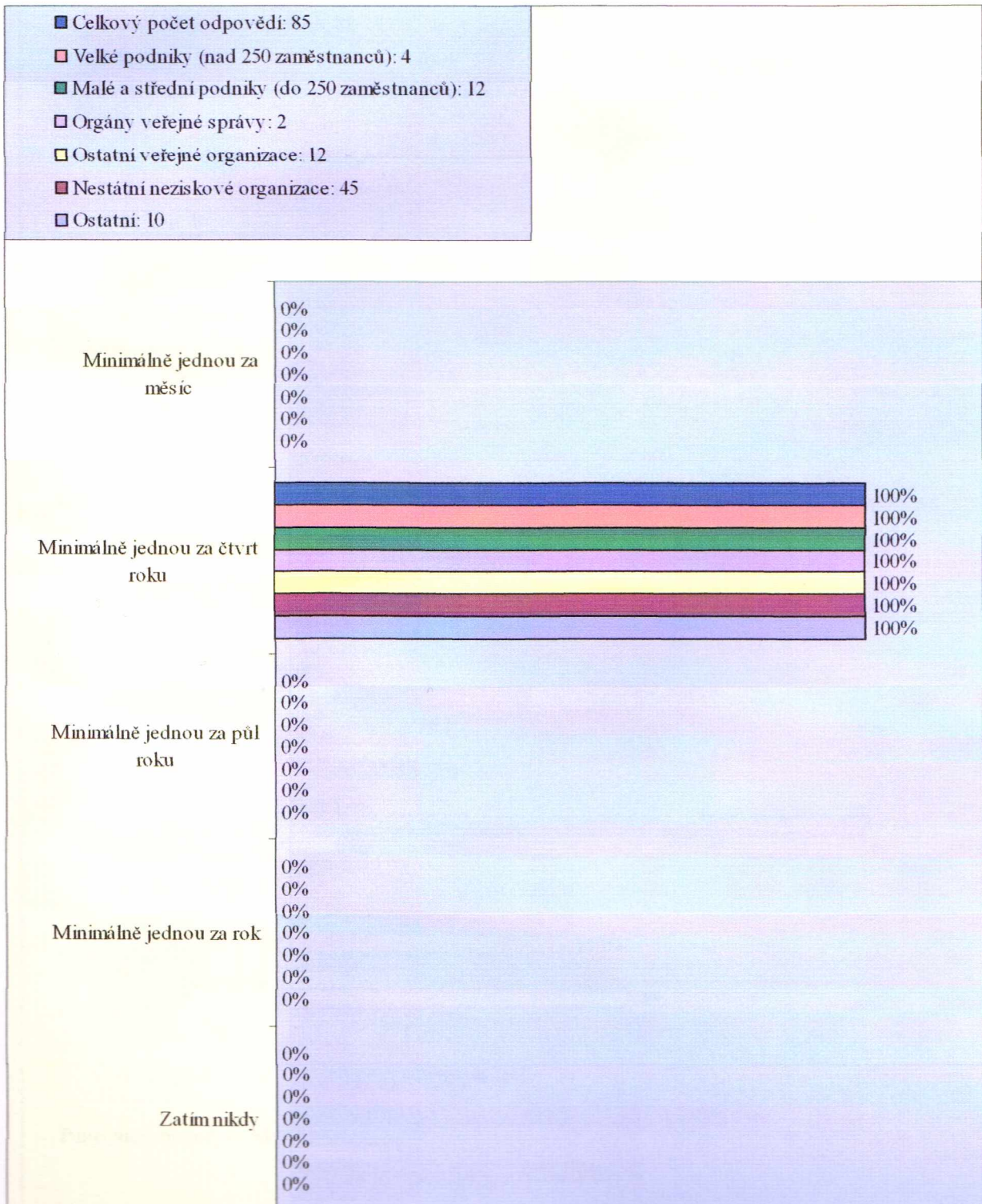
19. Jakým způsobem je (byla) pro váš projekt vedena informační a propagační kampaň? (prosím označte všechny vhodné možnosti)

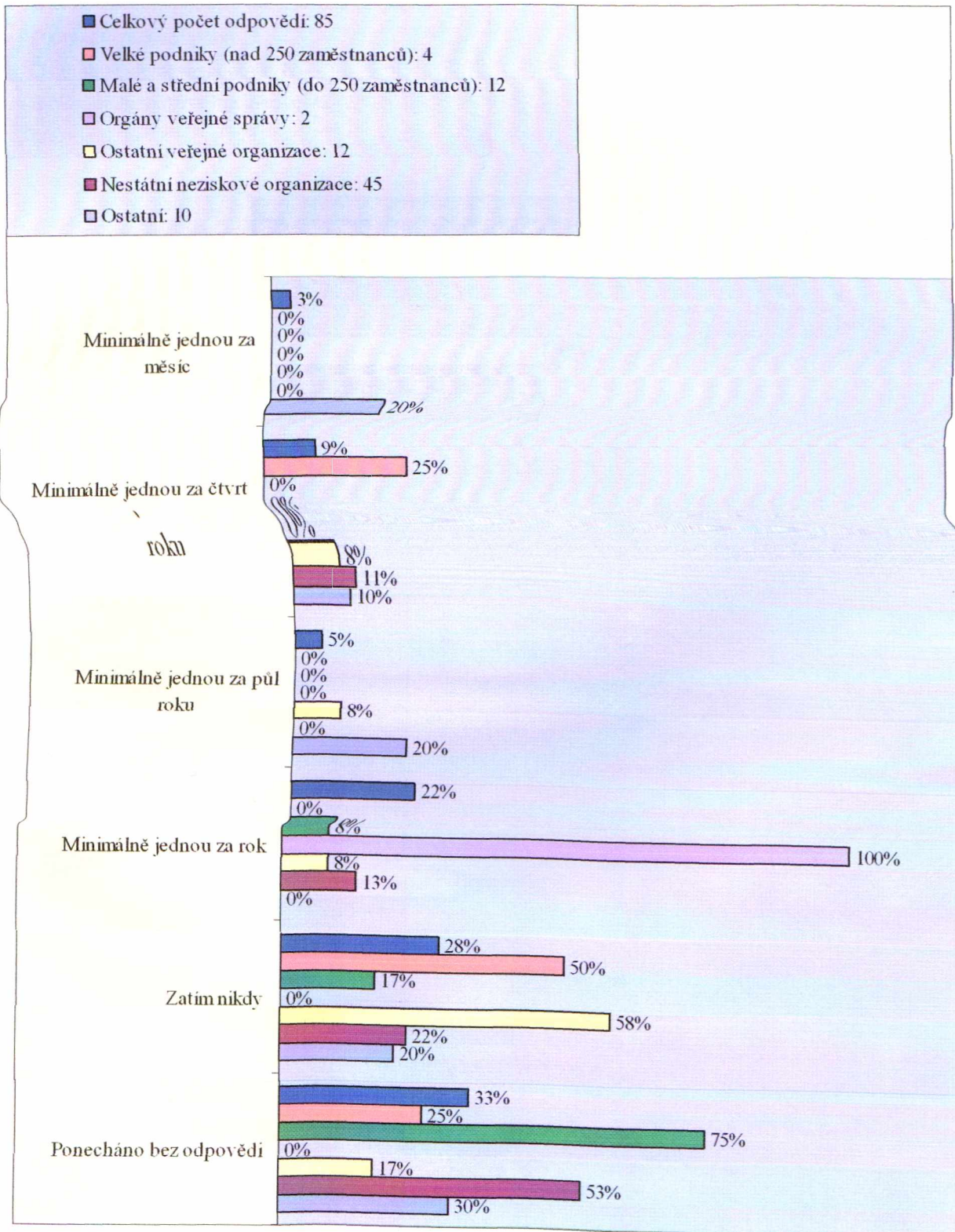
20. Domníváte se, že by pro váš projekt byla vedena stejná informační a propagační kampaň i v případě, že by nebyl spolufinancován z JPD 3?

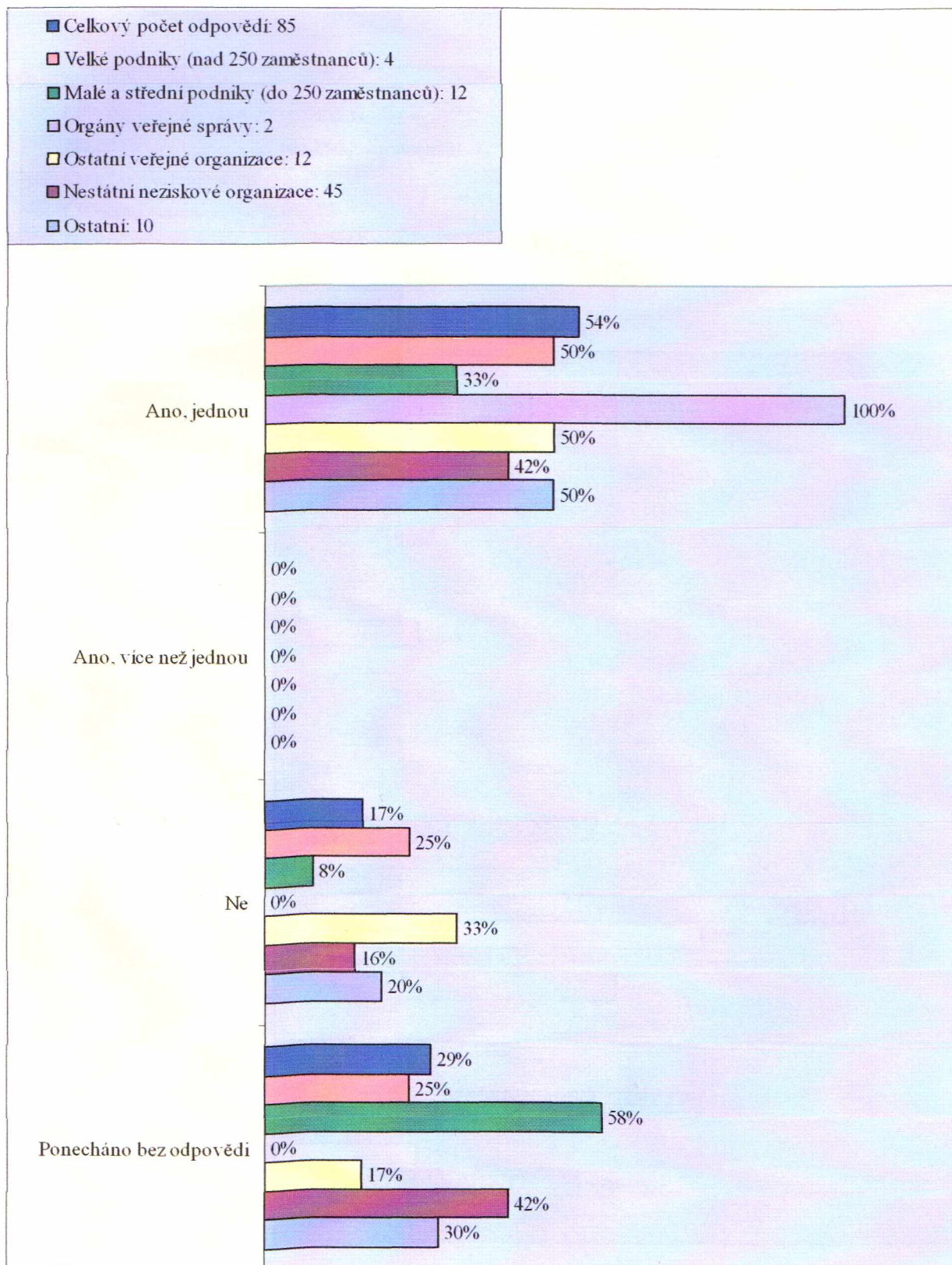
21. Jak často musíte (jste musel/a) poskytovat odpovědným orgánům (Ministerstvu práce a sociálních věcí, Magistrátu hl. m. Prahy, Úřadu práce hl. m. Prahy apod.) průběžné finanční a statistické údaje a informace o provádění pomoci z JPD 3 týkající se realizace vašeho projektu (ve formě pravidelných zpráv předem definovaných ve smlouvě o realizaci projektu)? (Vyplňte prosím pouze v případě, že je váš projekt v současné době realizován minimálně po dobu 1 roku.)

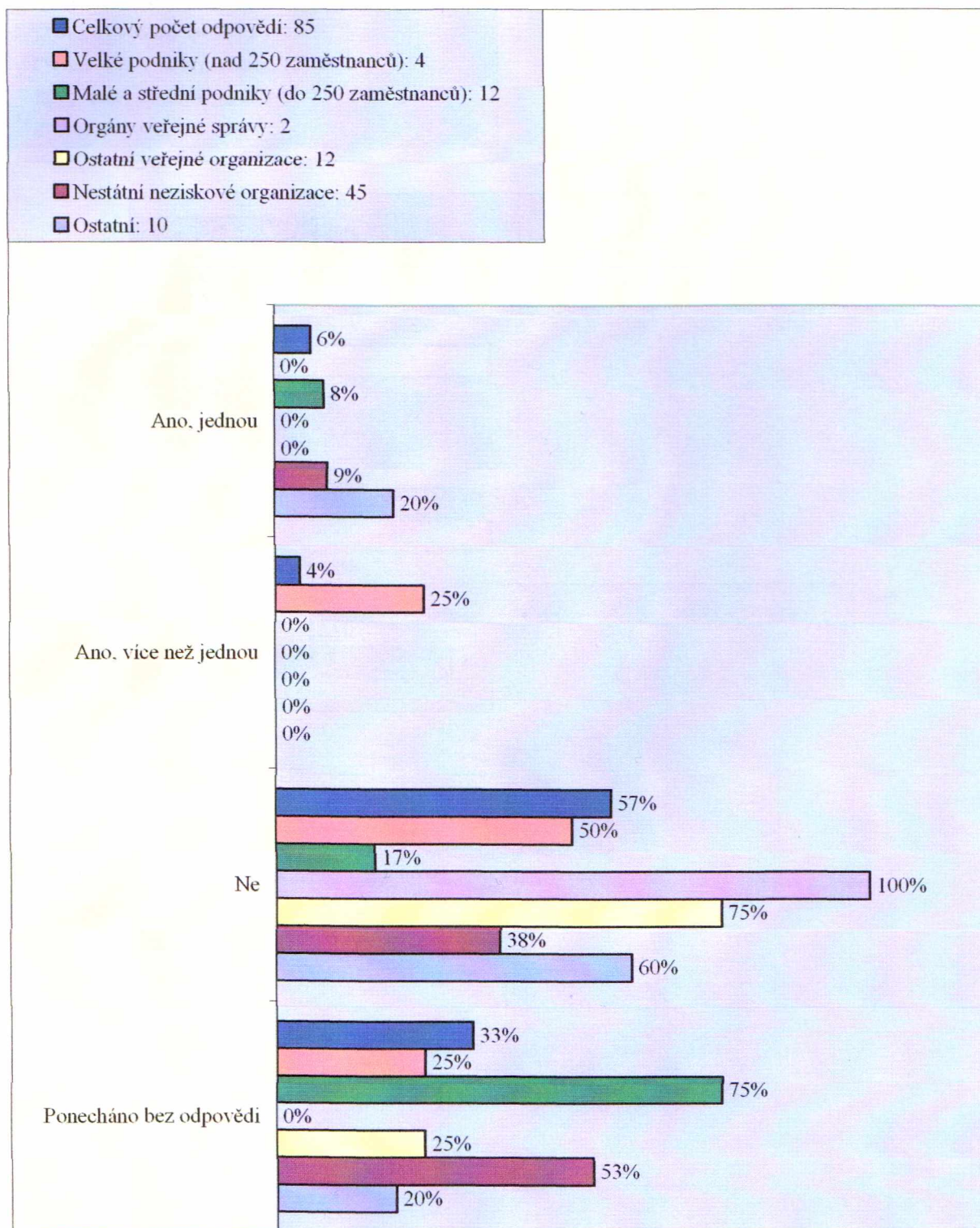
22. Jak často musíte (jste musel/a) poskytovat odpovědným orgánům (Ministerstvu práce a sociálních věcí, Ministerstvu pro místní rozvoj, nezávislým externím hodnotitelům apod.) na vyžádání (tedy mimo pravidelný rámec stanovený ve smlouvě o realizaci projektu) finanční a statistické údaje a informace o provádění pomoci z JPD 3 týkající se realizace vašeho projektu? (Vyplňte prosím pouze v případech, že je váš projekt v současné době realizován minimálně po dobu 1 roku.)

23. Byla u vás provedena za dobu trvání projektu tzv. Inspekční návštěva? (Vyplňte prosím pouze v případě, že je váš projekt v současné době realizován minimálně po dobu 1 roku.)

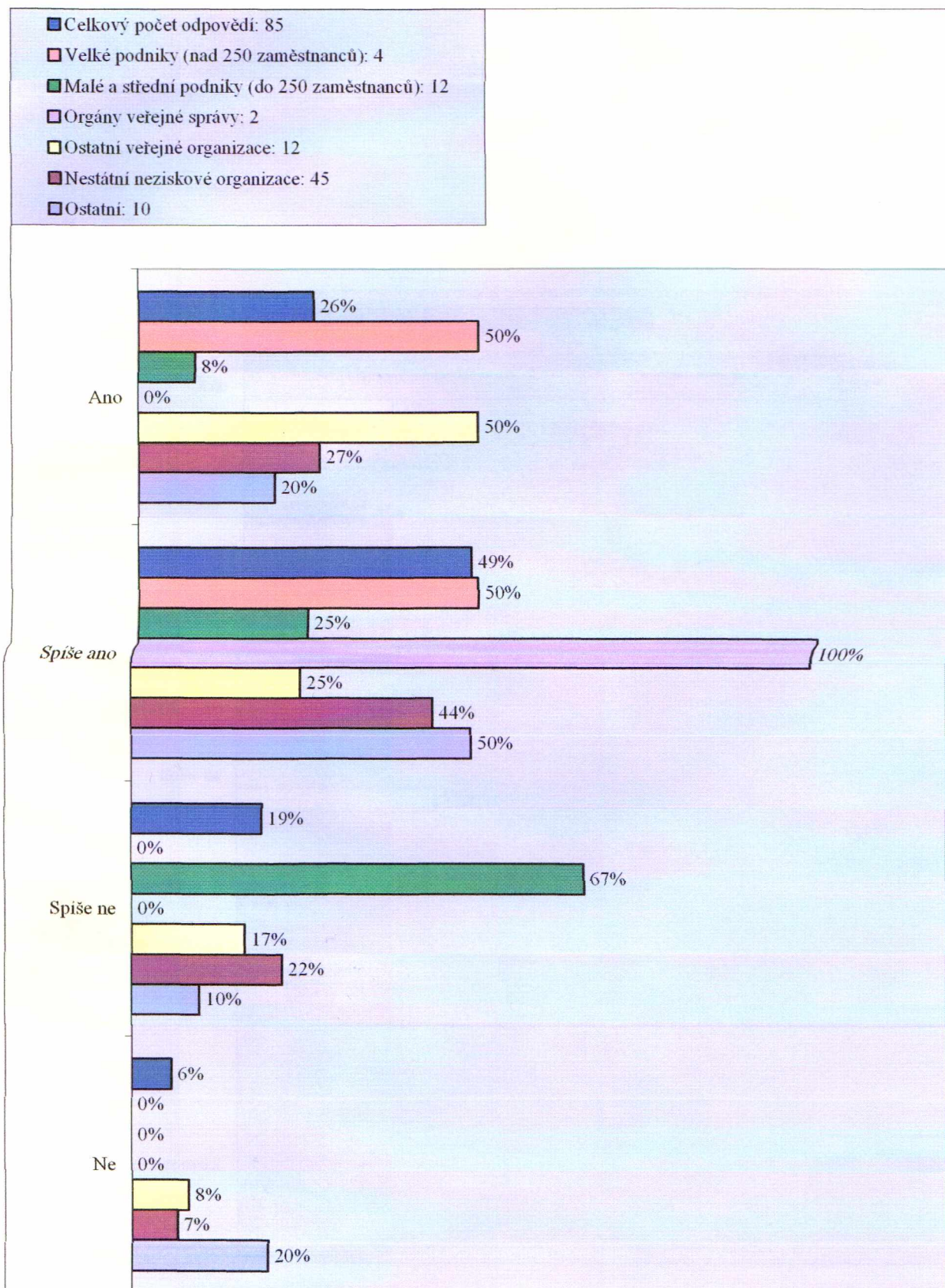

24. Dostali jste někdy v průběhu realizace projektu jako manažer projektu/navrhovatel projektu od Řídícího orgánu programu JPD 3 (Ministerstvo práce a sociálních věcí) dotazník rozesílaný poštou nebo elektronicky týkající se realizace Vašeho projektu? (Vyplňte prosím pouze v případě, že je váš projekt v současné době realizován minimálně po dobu 1 roku.)

25. Domníváte se, že administrativní požadavky spojené s realizací projektu váš projekt nadměrně zatěžují, a proto negativně ovlivňují (ovlivňovaly) kvalitu jeho realizace?

26. Přemýšlíte do budoucna o podání další žádosti o finanční podporu pro jiný projekt, který by byl spolufinancován z Evropského sociálního fondu?

